
BESTSELLER
THE SUNDAY TIMES
„Ceva rar și frumos.”
MARIAN KEYES
„Teribilă
și de nelăsat
din mână.”
THE TIMES
„Captivantă.”
MADELINE MILLER
FEMEI
PE RUG
KIRAN MILLWOOD
HARGRAVE
CORINT
FICTION

„O poveste puternică de la o scriitoare remarcabilă."

SUNDAY EXPRESS

„Viscerală și atrăgătoare... minunată și înspăimântătoare."

MADELINE MILLER,
autoarea romanului *Circe*

„Obsesivă și splendidă în egală măsură... o tălmăcire în detaliu a unei esențiale povești universale."

THE IRISH TIMES

„Fanii ficțiunii istorice care caută o răsturnare de situație în stilul *Poveștii slujitoarei* se vor îndrăgosti de acest roman... O poveste despre pericol, iubire și putere cu energia unei adevărate Offred."

COSMOPOLITAN

„O carte pentru timpurile noastre... Millwood Hargrave este un talent impetuos, care stârnește o furtună."

DAISY JOHNSON,
autoarea romanului
Everything Under

Tom de Freston

KIRAN MILLWOOD HARGRAVE

este poetă, dramaturgă și romancieră. Cărțile sale pentru copii și adolescenți includ bestsellerele *The Girl of Ink & Stars*, *The Island at the End of Everything*, *The Way Past Winter* și *A Secret of Birds & Bone* și au fost răsplătite cu numeroase premii: Waterstones Children's Book Prize, Children's Book of the Year acordat de British Book Awards, Blackwell's Children's Book of the Year și Historical Association Young Quills Award.

The Deathless Girls a fost primul ei roman pentru adolescenți, iar *Femei pe rug* este primul său roman pentru adulți.

Femei pe rug a ajuns pe primul loc pe lista de bestsellere *The Times*, este bestseller *The Sunday Times* și a fost selectat pentru Clubul de carte al BBC Radio 2. A fost nominalizat la Prix Femina și a fost numit „indubitabil, cartea anului 2018 la Târgul de carte de la Londra" de *The Bookseller*.

Kiran locuiește la Oxford, cu soțul ei, artistul Tom de Freston, și pisica lor Luna.

„Puternică."
THE SUNDAY TIMES

„Întunecată, dramatică și plină de pericole."
DAILY MAIL

„Pasionantă."
THE DAILY TELEGRAPH

„Mi-a tăiat răsuflarea."
TRACY CHEVALIER

Furtuna vine într-o clipită...

Iarna anului 1617. O furtună teribilă se lasă pe mare în jurul îndepărtatei insule norvegiene Vardo. O tânără femeie, Maren, vede cum bărbații de pe insulă, plecați la pescuit, pier într-o clipă.

Vardø este acum o așezare a femeilor.

Optsprezece luni mai târziu, aici sosește un personaj sinistru. Absalom Cornet a fost chemat să le aducă pe femeile de pe insulă la ascultare. Cu el călătorește tânăra sa soție, Ursa. În noua ei casă, cu si în compania lui Maren, Ursa întâlnește ceva ce nu a mai văzut până atunci: femei independente. Dar acolo unde Ursa găsește fericirea și dragostea, Absalom nu vede decât un loc potopit de un rău îngrozitor, de vrăjitorie, pe care trebuie să-l dezrădăcineze cu orice preț, chiar cu arderea pe rug a vinovaților...

Roman nominalizat la **Prix Femina étranger**

„O frumoasă poveste intimă despre prietenie, dragoste și speranță."
DOUGLAS STUART, autorul romanului *Shuggie Bain*

„Personaje puternice, locuri extraordinare."
SARAH MOSS, *The Guardian*

CORINT FICTION

KIRAN MILLWOOD HARGRAVE

FEMEI PE RUG

Redactare: Mihaela Sofonea
Tehnoredactare: Mihaela Ciufu
Design copertă: Katie Tooke, Picador art department
Ilustrație copertă: © *David de las Heras*

KIRAN MILLWOOD HARGRAVE
The Mercies
Copyright © 2020 by Kiran Millwood Hargrave
All rights reserved including the rights of reproduction
in whole or in part in any form.

Toate drepturile asupra ediției în limba română
aparțin CORINT FICTION,
un imprint al CORINT BOOKS,
str. Mihai Eminescu nr. 54A, București.
www.edituracorint.ro

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
HARGRAVE, KIRAN MILLWOOD
Femei pe rug / Kiran Millwood Hargrave; trad. din lb. engleză de Carmen Ion. - București: Corint Fiction, 2022

I. Ion, Carmen (trad.)

KIRAN MILLWOOD HARGRAVE

FEMEI PE RUG

Traducere din limba engleză de Carmen Ion

CORINT FICTION

Mamei mele, Andrea,
şi tuturor femeilor care m-au crescut (şi mă cresc)

DIN PORUNCA REGELUI

Dacă un vrăjitor sau orice om credincios va nesocoti sacrificiul lui Dumnezeu și Cuvântul Său sfânt și creștinismul, devotându-se diavolului, atunci va fi aruncat în foc și ars.

Din *Decretul cu privire la Troldom (Vrăjitorie) din 1617, Danemarca-Norvegia,* adoptat în provincia Finnmark în 1620

FURTUNA

Vardø, Finnmark,
nord-estul Norvegiei
1617

Maren

Azi-noapte a visat o balenă ce eşuase pe stâncile de lângă casa ei.

A coborât pe costişă până la corpul ce tresălta, şi-a aşezat ochiul lângă ochiul său, înfăşurându-şi braţele în jurul colosului urât mirositor. Altceva nu putea face.

Bărbaţii au coborât în grabă stânca neagră ca nişte insecte întunecate şi iuţi, cu corpurile musculoase scânteind de la pânzele de fierăstrău şi coasele purtate. S-au apucat să-şi pună lamele la treabă, tăind din balenă încă dinainte ca animalul să-şi dea ultima suflare. Ciopârţeau posomorâţi cu toţii corpul ce se opintea, prins de acum captiv ca într-un năvod aruncat peste un banc de peşti, şi braţele ei s-au lungit, tot mai puternice – atât de strâns şi îndârjit ţinea balena –, până ce nu a mai ştiut dacă o alina sau, dimpotrivă, îi făcea rău, şi nici că-i mai păsa, concentrată să o privească în ochi, fără a clipi. În cele din urmă, corpul a rămas inert şi răsuflarea i s-a stins, iar bărbaţii au continuat să-l sfârtece şi să-l măcelărească. Ea i-a mirosit seul arzând sub lămpi înainte ca trupul să-şi înceteze

zvâcnirile, mult înainte ca rotirea sclipitoare a ochiului său să se stingă pentru totdeauna sub privirea ei.

S-a lăsat să alunece în jos pe stânci, până ce a ajuns pe fundul mării și s-a ridicat în picioare. Deasupra ei, noaptea era neagră, fără lună, brăzdată de stele. S-a înecat și s-a trezit din somn gâfâind, cu fum în nări și în fundul gâtlejului. Mirosul de grăsime arsă i-a pătruns sub limbă și nu s-a mai dat dus.

Capitolul 1

Furtuna s-a abătut ca un pocnet din degete. Așa o vor descrie în lunile și anii care vor urma, atunci când amintirea nu va mai fi o durere surdă în spatele ochilor și o senzație de strivire în adâncul gâtlejului. Când își va găsi, în cele din urmă, locul în poveste. Și nici atunci nu vor reuși să spună povestea așa cum s-a întâmplat cu adevărat. Cuvintele trădează în diverse feluri: modelează realitatea prea ușor, prea superficial. Și în ceea ce văzuse Maren nu era pic de grație și ușurință.

În după-amiaza aceea, cea mai bună pânză de corabie e întinsă ca o pătură în poala ei, cu mama și Diinna stând la capete. Degetele lor mai mici și mai îndemânatice împung acele mai mărunt și cu mai mare precizie în rupturile făcute de vânt, în timp ce ea peticește găurile lăsate de strângerea velei în jurul catargului.

Lângă foc a fost pusă la uscat o grămadă de iarbă neagră tăiată și adusă de fratele ei Erik de pe muntele cel jos de pe continent. Mâine, după ce se va usca, mama îi va da trei pumni de iarbă pentru perna ei. Ea va desface snopii și va îndesa iarba, cu tot cu pământ, în fața de pernă, și, după luni de miros rânced de somn și păr nespălat, aproape că i se va face rău de

la parfumul de miere. Îl va prinde între dinți și va țipa până ce plămânii îi vor hârâi de la aroma înțepător de dulceagă.

Ceva o face acum să își ridice ochii spre fereastră. Ce o fi fost: o pasăre neagră pe fundalul întunecat sau poate un sunet? Se saltă în picioare ca să se dezmorțească și să privească golful cenușiu și plat, și mai departe marea, cu coamele valurilor izbindu-se ca niște cioburi sclipitoare. Bărcile abia se văd, luminate de cele două felinare pâlpâitoare de la prora și pupa.

Își imaginează că îi poate distinge pe tata și pe Erik de ceilalți bărbați, în barca lor, cu a doua cea mai bună velă strânsă bine pe catarg. Vâslesc și barca se smucește și stau cu spatele spre orizont, acolo unde soarele se ascunde deja de o lună, și va rămâne ascuns încă una. Pierduți pe marea întunecată străpunsă de lumini pâlpâitoare, bărbații vor zări lumina neclintită din casele fără perdele din Vardø. Au trecut deja de stânca erodată de lângă insula Hornøya, în apropiere de locul unde bancul de pești a fost zărit mai devreme în după-amiaza aceea, pus în mișcare de balenă.

— Sigur nu mai e acolo, zice tata. Mama e îngrozită de balene. Până să ne târască Erik într-acolo cu brațele lui slăbănoage ca oasele de hering, ea se va fi îmbuibat deja, adaugă tata.

Erik se mulțumește să-și plece capul pentru a fi sărutat de mama, iar Diinna, soția sa, își apasă degetul mare de fruntea lui, potrivit obiceiului poporului sami, care spune că astfel leagă un fir ce-i trage pe bărbații plecați pe mare înapoi la casele lor. Erik și-a așezat o mână pe pântecul ei și a lăsat-o să zăbovească acolo pentru o clipă, scoțând și mai mult în evidență umflătura prin tunica tricotată. Diinna i-a îndepărtat mâna, dar nu fără blândețe.

— O să-l trezești din somn. Lasă-l în pace.

Mai târziu, Maren avea să-şi dorească să se fi ridicat pentru a-i săruta pe amândoi pe fiecare din obrajii aspri. Avea să-şi dorească să-i fi privit cum se îndreptau spre apă în pieile lor de focă peticite, tatăl călcând cu paşi mari şi Erik venind în spate cu mersul lui târşâit. Avea să-şi dorească să fi simţit şi altceva în afară de recunoştinţă pentru timpul pe care urma să îl petreacă doar cu mama şi Diinna şi pentru senzaţia de tihnă pe care i-o aducea şederea cu alte femei.

Şi asta pentru că, la douăzeci de ani şi cu prima cerere în căsătorie venită în urmă cu trei săptămâni, acum se putea considera, în fine, şi ea femeie. Până la sfârşitul iernii, Dag Bjørnsson avea să termine cu amenajarea căminului lor în cea de-a doua casă plutitoare a tatălui său şi după aceea aveau să se căsătorească.

În interior, îi explicase el gâfâindu-i fierbinte în ureche, avea să fie o vatră frumoasă şi o magazie de lemne separată, aşa încât să nu trebuiască să traverseze toată casa cu toporul în mână, cum făcea tatăl ei. Sclipirea periculoasă a metalului, chiar şi în mâinile grijulii ale tatălui ei, o făcea pe Maren să simtă gust de fiere pe limbă. Dag ştia asta şi nu îl lăsa indiferent.

Dag era blond, la fel ca mama lui, şi avea trăsături delicate. Maren era conştientă că alţi bărbaţi luau asta drept dovadă de slăbiciune, dar nu-i păsa. Nu o deranjase când el îşi frecase gura mare de gâtul ei în timp ce-i povestea de cearşaful pe care ea urma să-l ţească pentru patul pe care el avea să-l facă pentru ei. Şi, deşi nu simţise nimic când Dag a atins-o ezitant pe spate, prea delicat şi prea sus, prin rochia ei bleumarin de iarnă, pentru a avea vreo însemnătate, ceva pulsase undeva jos în pântecul ei la ideea unei case – şi a unei vetre şi a unui pat – numai a lor. Noaptea îşi apăsa mâinile pe locurile unde simţise acea fierbinţeală cu

degetele ca niște bare reci pe șolduri și atât de amorțite, încât păreau să nu îi aparțină.

Nici măcar Erik și Diinna nu aveau casa lor: locuiau într-una dintre încăperile înguste pe care tatăl și fratele lui Maren le adăugaseră în capătul din spate al zidului exterior. Patul umplea toată încăperea și, prin peretele despărțitor, e lipit de al ei. În prima noapte petrecută de cei doi împreună, Maren își acoperise urechile cu brațele și trăsese în piept mirosul de paie vechi încinse al saltelei, însă nu auzise nici pâs. De mirare cum de începuse pântecul Diinnei să crească. Pruncul avea să vină pe lume imediat după sfârșitul iernii, și după aceea în patul acela îngust vor dormi trei.

Mai târziu Maren avea să-și spună că ar fi trebuit, probabil, să se uite și după Dag cum pleacă, nu doar după tatăl și fratele ei.

În schimb, a luat pânza de catarg ruptă și a întins-o peste genunchii lor, și nu și-a ridicat privirea până ce pasărea aceea sau sunetul sau o schimbare în aer nu a ademenit-o la fereastră ca să privească luminile schimbătoare care brăzdau întunecimea mării.

Brațele îi trosnesc: își lipește un deget cu pielea înnăsprită de ac de alt deget și îl împinge pe sub manșeta de lână a rochiei, simte cum părul i se ridică pe mână și pielea de dedesubt se încordează. Bărcile continuă să vâslească, înaintând încă neclintite, cu lămpile pâlpâitoare arzând în lumina difuză.

Și pe urmă marea se înalță și cerul se prăvale și un fulger verzui se abate peste tot, străpungând bezna cu o sclipire bruscă, îngrozitoare. Mama se apropie de fereastră, atrasă de lumină și de zgomot, marea se ciocnește cu cerul ca un munte ce se despică, iar ele o simt până în tălpi și pe șira spinării, în timp ce Maren își mușcă limba și simte gust fierbinte de sare în gâtlej.

Şi mai apoi pare că amândouă ţipă, dar niciun sunet nu le iese pe gură, şi nimic altceva nu se vede decât marea şi cerul, şi luminile bărcilor înghiţite toate, şi bărcile scânteind fulgerate, şi bărcile învârtindu-se pe loc, zburând, răsucindu-se, pierind. Maren iese în goană în vântul năprasnic, îndoită de mijloc de fustele brusc îmbibate de apă. Diinna o strigă şi trânteşte uşa în urma ei pentru a împiedica focul să se stingă. Ploaia o apasă pe umeri, vântul o loveşte în spinare, îşi ţine mâinile încleştate în jurul a nimic. Ţipă atât de tare, încât gâtul o va durea zile întregi. În jurul ei, alte mame, alte surori şi fiice au năvălit afară: siluete întunecate, alunecoase de la ploaie şi stângace în mişcări precum focile.

Furtuna încetează până să ajungă ea în port, la două sute de paşi de casă, pe ţărmul pustiu căscându-se spre mare. Norii se micşorează, încolăcindu-se, şi valurile se domolesc şi se aşază la orizont, blânde ca o turmă de oi.

Femeile din Vardø se strâng în centrul scobit al insulei şi, deşi unele dinre ele încă mai ţipă, urechile lui Maren ţiuie de atâta linişte. În faţa ei, portul a rămas curat şi neted ca o oglindă. Îşi simte fălcile înţepenite şi strânse ca în balamale şi din limba muşcată i se prelinge sânge pe bărbie. Acul i-a rămas prins în membrana dintre degetul mare şi arătător şi rana e un cerc roz perfect.

O ultimă străfulgerare luminează marea odios de liniştită şi din negreala ei se ivesc vâsle şi cârme şi un catarg întreg cu pânzele strânse cu grijă, ca o pădure subacvatică dezrădăcinată. Nici urmă de bărbaţi.

Este Ajunul Crăciunului.

Capitolul 2

Peste noapte, lumea se albeşte. În ziua aceea de Crăciun, în acea primă zi de după, biserica se înalţă întunecată, ca o prăpastie înfăşurată în zăpadă, dintre casele a căror lumină o înghite.

Rămân înzăpezite timp de trei zile, Diinna izolată în încăperile înguste din spate, Maren incapabilă să se mişte, la fel ca mama ei. Nu mănâncă altceva decât pâine veche, care li se aşază ca o piatră în stomac. Maren simte mâncarea atât de solidă înăuntrul ei, şi tot corpul atât de ireal, încât îşi zice că va rămâne ţintuită de pământ doar prin bucăţile de pâine râncedă ale mamei. Dacă nu va mânca, se va preface în fum şi se va încârliga în jurul streşinii întunecate.

Încearcă să-şi păstreze minţile umplându-şi burta până ce o doare şi aşezându-se cât mai aproape de foc. Oriunde o atinge, îşi spune ea, se convinge că este reală. Îşi ridică părul şi-şi dezgoleşte ceafa murdară, îşi răsfiră degetele pentru a lăsa căldura să le lingă, îşi saltă poalele rochiei până ce ciorapii de lână încep să se pârlească şi să miroasă. „Aici, şi aici, şi aici." Sânii, spatele şi între ei inima sunt strânse bine în vesta de iarnă.

În ziua a doua, focul se stinge pentru prima oară în ani de zile. Tata era cel care făcea întotdeauna focul, iar ele doar aveau grijă să-l țină aprins noaptea și să sfarme tăciunii dimineața pentru ca miezul fierbinte să respire. Deși Maren doarme în același pat cu mama ei, un strat de chiciură se depune peste pături în numai câteva ore. Niciuna din ele nu scoate o vorbă, niciuna nu se dezbracă. Maren se înfășoară în vechea haină din piele de focă a tatei. Nu a fost bine jupuită și pute un pic a grăsime stricată.

Mama stă învelită în haina lui Erik, din vremea când era copil. Ochii ei sunt încețoșați ca ai peștilor afumați. Maren încearcă s-o facă să mănânce, dar ea se încolăcește pe marginea patului și oftează ca un copil. Maren se bucură că prin fereastra goală marea nu se vede din pat.

Acele prime trei zile sunt o groapă în care Maren se scufundă. Vede cum toporul tatei îi face cu ochiul în beznă. Limba i se îngroașă, ca acoperită de mușchi de copac, iar locul moale unde a mușcat-o în timpul furtunii devine spongios și se umflă, cu o porțiune tare în mijloc. Durerea nu-i dă pace și sângele care îi curge din limbă îi face sete.

Îi visează pe tata și pe Erik și se trezește înfrigurată și asudată, cu mâinile înghețate. Îl visează pe Dag cum deschide gura plină de cuiele cu care ar trebui să facă patul lor. Se întreabă dacă vor muri și ele, dacă Diinna nu a murit deja în timp ce pruncul dinăuntrul ei continuă să se miște, tot mai încet. Se întreabă dacă Dumnezeu li se va arăta și le va porunci să trăiască.

Și ea și mama duhnesc când Kirsten Sørensdatter vine și le scoală din pat în a treia noapte. Kirsten le ajută să așeze lemnele în vatră și să aţâțe, în sfârșit, focul. Își croiește drum spre ușa camerei Diinnei și, când o deschide, aceasta

pare aproape furioasă, așa cum stă cu mâinile apăsate tare de o parte și de alta a pântecului umflat și cu buza bosumflată lucind stins în lumina lămpii.

— Mergem la biserică, le spune Kirsten celor trei femei. E duminică.

Nici măcar Diinna, care nu crede în Dumnezeul lor, nu se împotrivește.

*

Abia când se strâng toate în biserică, Maren înțelege: aproape că n-a mai rămas niciun bărbat în satul lor.

Toril Knudsdatter aprinde lumânările una după alta, până ce încăperea strălucește atât de tare, încât lumina lor îi înțeapă ochii lui Maren. Numără în tăcere. Din cei cincizeci și trei de bărbați, au rămas doar treisprezece: doi bebeluși ținuți în brațe de mamele lor, trei bătrâni și restul băieți prea mici pentru a naviga. Până și preotul a pierit pe mare.

Femeile se așază în stranele în care stau de obicei, lăsând spații goale în locurile ocupate de soții și fiii lor, însă Kirsten le poruncește să vină mai în față. Toate, în afară de Diinna, o ascultă, mute și supuse ca o cireadă de vite. Se adună în primele trei rânduri din cele șapte câte are biserica.

— Au mai fost naufragii, zice Kirsten. Și am supraviețuit și fără bărbați.

— Dar nu cu atâția morți, răspunde Gerda Folnsdatter. Și nu cu soțul meu printre ei. Sau cu al tău, Kirsten, sau al lui Sigfrid. Ori cu fiul lui Toril. Cu toții...

Își duce mâinile la gât și tace.

— Ar trebui să ne rugăm sau să cântăm, propune Sigfrid Jonsdatter, și celelalte femei îi aruncă priviri veninoase.

În astea trei zile au rămas captive în casele lor, despărțite unele de altele, și acum nu vor, nu pot vorbi decât despre furtună.

Femeile din Vardø caută, toate, semne. Furtuna a fost un semn. Corpurile, încă neaduse de apă la mal, vor fi considerate alt semn. Însă acum Gerda vorbește despre singura chiră de mare pe care a văzut-o rotindu-se pe deasupra balenei.

— În forma cifrei opt, spune ea arcuindu-și mâinile arămii în aer. S-a învârtit o dată, de două, de trei, de șase ori, am numărat eu.

— Șase ori opt nu înseamnă mare lucru, îi taie vorba Kirsten.

Stă în picioare lângă amvonul sculptat al pastorului Gursson. Își ține mâna așezată pe el și dă semne de nervozitate sau tristețe numai prin felul în care zgârie formele dăltuite în lemn cu degetul ei mare și lat.

Soțul ei e printre marinarii înecați și toți copiii i-au murit înainte să apuce să respire. Maren o place și a lucrat deseori cot la cot cu ea, însă acum o vede la fel cum o văd dintotdeaua celelalte: drept o femeie aparte. Nu stă în spatele amvonului, deși s-ar zice că acolo i-ar fi locul: le cântărește și judecă din priviri precum un preot.

— Totuși balena, zice Edne Gunnsdatter, care are fața așa de umflată de plâns, că pare învinețită. I-am văzut burta albă sclipind pe sub valuri.

— Se hrănea, spune Kirsten.

— Ba nu, îi ademenea pe bărbați, ripostează Edne. A condus bancul de pești spre Hornøya de șase ori, ca să se asigure că îl vedem.

— Am văzut, dă din cap Gerda făcându-și cruce. Am văzut și eu.

— Ba n-ai văzut, zice Kirsten.

— Am văzut sângele pe care l-a scuipat Mattis pe masă anul trecut în Ajunul Crăciunului. Nu l-am putut şterge.

— Se duce cu şmirghel, spune Kirsten pe un ton liniştit.

— Treaba cu balena e în neregulă, intervine Toril. Îşi ţine fiica atât de strâns în poală, încât pare că a cusut-o de coapsă cu împunsăturile ei legendar de precise. Dacă Edne are dreptate, atunci înseamnă că balena a fost trimisă.

— Trimisă? întreabă Sigfrid, iar Maren o vede pe Kirsten cum îi aruncă o privire recunoscătoare, crezând că a găsit în ea un aliat. Cum e posibil aşa ceva?

Un oftat se aude din capătul din spate al bisericii, şi toată încăperea se răsuceşte cu faţa către Diinna, dar ea îşi dă capul pe spate, cu ochii închişi şi pielea maronie de pe gât sclipind aurie în lumina lumânărilor.

— Diavolul acţionează mişeleşte, rosteşte Toril, şi fiica ei îşi îngroapă faţa în umărul mamei şi scoate un strigăt de groază.

Maren se întreabă ce spaime a sădit Toril în ultimele trei zile în cei doi copii ai ei care au supravieţuit la naştere.

— El, diavolul, are puteri întrecute doar de Dumnezeu, adaugă Toril. Şi ar fi putut să ne trimită o asemenea furtună. Sau cineva ar fi putut să îl invoce ca s-o facă.

— Ajunge, sparge Kirsten tăcerea, înainte să apuce să se aştearnă. Astfel de vorbe nu ne ajută cu nimic.

Maren ar vrea să i se alăture în certitudinea cu care vorbeşte, dar mintea nu îi stă decât la forma, la sunetul care a ridicat-o în picioare şi a condus-o la fereastră. Crezuse că era o pasăre, însă acum acel ceva pluteşte, masiv şi greu de stăpânit, cu cinci rânduri de înotătoare şi burta în

sus. Ceva nefiresc. Şi totuşi îi este imposibil să-l împiedice se se iţească în colţul ochilor, chiar şi în lumina binecuvântată a bisericii.

Mama tresare, ca trezită din somn, deşi lumânările i-au reflectat ochii care nu au clipit de când ele s-au aşezat în strană. Vorbeşte, şi Maren aude urmele tăcerii prelungite în vocea ei.

— În noaptea când s-a născut Erik, pe cer a apărut un punct roşu de lumină, zice mama.

— Îmi amintesc, şopteşte Kirsten.

— Şi eu, spune Toril.

„Şi eu", îşi zice în sinea ei Maren, cu toate că la acea vreme nu avea decât doi ani.

— L-am urmărit pe cer până s-a scufundat în mare, rosteşte mama abia mişcând din buze. Punctul a luminat toată apa cu sânge. Erik s-a născut însemnat, geme ea şi îşi acoperă faţa. Nu ar fi trebuit să-l las să plece pe mare.

Un nou val de bocete se înalţă din piepturile femeilor. Nici măcar Kirsten nu reuşeşte să îl potolească. O pală de aer rece pătrunde în încăpere şi Maren îşi întoarce capul la timp ca să o vadă pe Diinna ieşind din biserică. Vorbele pe care i le-ar putea oferi mamei în timp ce o strânge în braţe nu ar fi decât o alinare amară: „Nu a avut de ales, nu a avut nimic altceva decât marea."

Vardø este o insulă, din râna căreia portul muşcă o bucată, celelalte ţărmuri fiind prea înalte şi stâncoase pentru a lansa bărcile de pe ele. Maren a învăţat despre năvoade înainte de a învăţa despre durere, despre vreme înainte de a şti ce-i dragostea. Vara, mâinile mamei ei sunt presărate cu steluţele solzilor de peşte, carnea atârnă sărată la uscat,

precum scutecele albe ale pruncilor, sau e înfăşurată în piei de ren şi îngropată să putrezească.[1]

Tata obişnuia să spună că marea le modela vieţile. Că trăiseră şi muriseră dintotdeauna din mila ei. Însă furtuna a transformat-o în duşman, şi ceea ce urmează este o scurtă discuţie despre posibilitatea de a părăsi insula.

— Am rude în Alta, anunţă Gerda. Acolo e suficient pământ şi mult de lucru.

— Şi n-a ajuns furtuna până acolo? întreabă Sigfrid.

— Vom afla cât de curând, îi răspunde Kirsten. Probabil că vom primi veşti din Kiberg, unde furtuna a lovit cu siguranţă.

— Sora mea o să-mi trimită mesaj, dă din cap Edne. Are trei cai şi stă la doar o zi distanţă călare.

Maren stă şi le ascultă cum vorbesc despre Varanger sau Tromsø, aflat şi mai adânc pe continent, de parcă vreuna dintre ele şi-ar putea închipui cum este viaţa într-un oraş atât de îndepărtat. Un mic dezacord apare cu privire la persoana care va îngriji de reni, care i-au aparţinut lui Mads Petersson, pierit în barcă împreună cu soţul şi fiii lui Toril. Aceasta din urmă pare să se simtă oarecum îndreptăţită să preia sarcina, însă când Kirsten anunţă că se va ocupa ea, nimeni nu obiectează. Maren nu se poate imagina făcând focul, cu atât mai puţin strunind în toiul iernii o cireadă de animale nedomesticite. Pare că Toril gândeşte la fel, căci renunţă imediat la pretenţie.

---

[1] Practica putrezirii deliberate a cărnii sau a peştelui, specifică populaţiilor arctice şi subarctice, avea rolul de a conserva cu ajutorul proprietăţilor bacteriilor ce apăreau în proteina descompusă, împiedicând apariţia patogenilor pentru o perioadă mai lungă (n. red.).

Prea multe nu mai sunt de spus şi discuţiile încetează în cele din urmă. Nu se decide decât că vor aştepta veşti din Kiberg şi, dacă nu vor sosi într-o săptămână, vor trimite după ele.

— Până atunci ar fi bine să ne întâlnim zilnic la biserică, zice Kirsten, iar Toril dă din cap cu putere, de data asta de acord cu ea. Trebuie să avem grijă unele de altele. Ninsorile par a fi pe cale să se termine, dar nu se ştie niciodată.

— Şi să fim atente la balene, spune Toril, şi în lumina care cade pe faţa ei, Maren întrezăreşte oasele ce i se mişcă pe sub piele. Arată atât de ameninţătoare, încât fetei îi vine să râdă. Se abţine muşcându-şi locul moale de pe limbă.

Nu se mai discută despre plecarea de pe insulă. În timp ce coboară dealul către casă, cu mama atârnată de braţul ei atât de strâns încât o doare, Maren se întreabă dacă şi celelalte femei se simt ca ea: mai legate ca oricând de locul acesta. Cu sau fără balenă, cu sau fără semne prevestitoare, Maren a fost martora morţii a patruzeci de bărbaţi. Acum, ceva în ea o leagă strâns de acest ţinut şi o ţine captivă în el.

Capitolul 3

La nouă zile după furtună, la început de an, le sunt aduşi bărbaţii. Aproape întregi, aproape toţi. Întinşi ca nişte ofrande în golfuleţul întunecat, sau săltaţi de flux până la stâncile aflate mai jos de casa lui Maren. Aşa încât sunt nevoite să se caţere pentru a-i lua, folosindu-se de sforile legate strâns de Erik ca să adune ouăle din cuiburile de păsări înjghebate pe părţile laterale ale stâncilor.

Erik şi Dag sunt printre primii întorşi acasă, iar tata printre ultimii. Tata nu mai are decât un braţ şi Dag are corpul ars, cu o linie înnegrită care coboară de pe umărul stâng până la piciorul drept, despre care mama lui Maren spune că înseamnă că a fost lovit de trăsnet.

— S-a stins probabil repede, zice ea fără să-şi ascundă amărăciunea din glas. A fost o moarte uşoară.

Maren îşi apasă nasul de umăr şi-şi trage suflarea.

Fratele ei arată de parcă ar dormi, numai că pielea îi este acoperită de acea lumină verzuie oribilă pe care ea o recunoaşte de la alte cadavre aruncate pe ţărm de flux. Înec. O moarte nu tocmai uşoară.

Când vine rândul lui Maren să coboare, îl aduce pe fiul lui Toril, agăţat ca un lemn plutitor de vârfurile ascuţite

ale stâncilor. E de vârsta lui Erik şi trupul îi alunecă în jurul oaselor ca nişte bucăţi de carne îmbinate între ele într-un sac. Maren îi netezeşte de pe frunte părul închis la culoare şi-i scoate un fir de algă din claviculă. E ajutată de Edne şi împreună leagă sfoara de mijlocul şi coastele şi genunchii lui pentru ca trupul să nu se dezmembreze în timp ce este tras în sus, către mama lui. Maren e bucuroasă că nu vede chipul lui Toril în clipa când îi e adus fiul. Nu-i place de Toril, însă bocetele ei îi înţeapă pieptul ca nişte ace mici.

Pământul e prea tare pentru a-i îngropa, aşa încât convin să adăpostească morţii în cea mai bună casă plutitoare a tatălui lui Dag, pentru ca frigul să-i ţină îngheţaţi. Abia peste câteva luni vor putea săpa gropi ca să-i înmormânteze.

— Putem folosi pânza bărcii pe post de giulgiu, zice mama, după ce trupul lui Erik e dus la adăpost. Se uită la vela peticită, întinsă pe podea în mijlocul camerei, de parcă Erik s-ar afla deja dedesubt. Pânza este exact în locul unde au lăsat-o să cadă în urmă cu aproape trei săptămâni. Maren şi mama i-au dat mereu ocol, fără să o atingă, însă acum Diinna o smulge de pe jos şi clatină din cap.

— Ar fi o risipă, zice ea, şi Maren se bucură: nu suportă gândul de a-i trimite pe tata şi Erik în pământ acoperiţi doar de ceva ce aminteşte de mare. Diinna împăturește pânza cu mişcări îndemânatice, o aşază peste pântec, şi în aerul ei hotărât Maren întrezăreşte ceva din fata care râdea din toată inima când s-a căsătorit cu fratele ei în vara ce trecuse.

Dar Diinna dispare în ziua de după întoarcerea lui Dag şi Erik. Mama e înnebunită la gândul că a plecat pentru a-şi creşte copilul cu familia ei sami. O spurcă, zice că e

laponă, târfă, sălbatică, lucruri pe care Toril sau Sigfrid le-ar spune despre Diinna.

— Am ştiut eu, plânge mama. N-ar fi trebuit să-l las să se însoare cu o laponă. Laponii nu sunt loiali, aşa ca noi.

Lui Maren nu îi rămâne decât să-şi muşte limba şi să o mângâie pe spate. Adevărat, Diinna şi-a petrecut copilăria umblând cu neamul ei nomad şi dormind sub cerul liber chiar şi iarna. Tatăl ei este *noaidi*, un şaman de vază. Până ca biserica lor să fie terminată, vecinul Baar Ragnvalsson şi mulţi alţi bărbaţi apelau la el ca să le facă farmece pentru a-i apăra de vremea proastă. Încetaseră abia de curând, când noile legi interziseră astfel de ritualuri, însă Maren ştie că pe majoritatea pragurilor caselor din sat încă mai sunt acele mici figurine din os despre care poporul sami susţine că apără de ghinioane. Pastorul Gursson a preferat să închidă mereu ochii, cu toate că Toril şi alţii ca ea l-au îmboldit să ia măsuri mai severe.

Maren ştie că numai dragostea pentru Erik a făcut-o pe Diinna să accepte să vină să trăiască în Vardø şi nu o crede în stare să le părăsească după ce atâţia bărbaţi din satul lor au pierit în furtună. Nu cu copilul lui Erik în pântecul ei. Nu, Diinna nu poate fi atât de crudă, încât să ia cu ea tot ce le-a mai rămas de la Erik.

*

Primesc veşti de la Kiberg peste o săptămână, cum se aşteptaseră. Cumnatul lui Edne vine şi o înştiinţează că în afară de multe bărci ancorate în port, nu au pierdut în furtună decât trei bărbaţi. Femeile se strâng în biserică şi, când aud vestea, starea de nelinişte sporeşte.

— De ce n-au ieşit la pescuit bărbaţii din Kiberg? întreabă Sigfrid. Nu au văzut bancul?

Edne clatină de cap.

— Nici bancul, nici balena.

— Deci nouă ne-a fost trimisă, şopteşte Toril, şi spaima ei se împrăştie peste stranele din biserică în valuri de şoapte.

Conversaţia care urmează e prea măruntă şi neînsemnată pentru un locaş sfânt, prea plină de presimţiri negre şi înfloriturі, dar nimeni nu rezistă tentaţiei de a bârfi. Cuvintele pe care le rostesc sunt ca nişte zale de care pot agăţa fapte, tot mai credibile pe măsură ce le repetă. Multor femei pare să nu le mai pese ce e adevărat şi ce nu, mânate de disperarea de a găsi o logică, o ordine în vieţile lor schimbate, indiferent dacă asta ar însemna acceptarea unei minciuni. Faptul că balena înota cu burta în sus a devenit acum o certitudine pentru ele şi, deşi Maren încearcă să se împotrivească groazei provocate de vorbele lor, nu reuşeşte să se ţină tare pe poziţie, precum Kirsten.

Kirsten s-a mutat în casa lui Mads Petersson pentru a avea grijă de reni. Maren o priveşte aşa cum stă dreaptă lângă amvon. Ele două nu prea şi-au vorbit din ziua când Kirsten a venit să le scoată afară din casa înzăpezită, cu excepţia câtorva cuvinte de alinare atunci când leşurile în descompunere ale bărbaţilor au fost aduse de mare pe uscat. Maren îşi propune să meargă să discute cu ea după terminarea adunării, însă Kirsten a ieşit deja pe uşă, călcând cu paşi mari şi aplecată de mijloc, împotriva vântului, spre noul ei cămin.

*

Diinna se întoarce în ziua când e găsit tata. Prima dată când Maren aude de întoarcerea ei, dinspre casa plutitoare vin strigăte şi o ia la fugă, închipuindu-şi tot felul de lucruri: ba

că se apropie o altă furtună, deşi cerul neînsorit e calm, ba că a fost găsit un supravieţuitor.

În prag s-au adunat mai multe femei, cu Sigfrid şi Toril în frunte, iar feţele lor sunt schimonosite de furie. În faţa lor stă Diinna cu un bărbat sami scund şi solid, care le priveşte cu răceală. Nu este tatăl Diinnei, însă ţine pe coapsă o tobă de şaman. Cei doi au în braţe o ţesătură argintie desfăşurată. Pe măsură ce se apropie, ameţită de efortul alergării, Maren vede că este o scoarţă de mesteacăn.

— Ce se întâmplă? o întreabă ea pe Diinna.

Şi Toril îi răspunde:

— Vor să-i îngroape în aia.

Vocea femeii frizează isteria. Stropi de scuipat i se preling pe bărbie.

— De parcă i-am *lăsa*.

— Nu are niciun rost să risipim atâta pânză. Sunt prea mulţi şi..., dă să spună Diinna.

— Nu vreau să văd aşa ceva, nu ca acoperământ peste fiii mei.

Toril gâfâie mai tare decât Maren şi se uită duşmănos la tobă, de parcă ar fi o armă. Sigfrid Jonsdatter o susţine dând din cap şi Toril continuă:

— Şi nici peste soţul meu. El e un om cu frica lui Dumnezeu şi-ţi interzic să te apropii de el.

— Dar când ai vrut să rămâi din nou însărcinată nu te-a deranjat să vii la mine pentru ajutor, replică Diinna.

Toril îşi aşază mâna peste pântec, cu toate că a născut de mult timp.

— Nu am făcut aşa ceva.

— Ba ai făcut, şi ştim cu toţii, Toril, zice Maren, incapabilă să mai tacă şi să accepte minciuna. La fel şi tu, Sigfrid. Multe femei i-au cerut ajutorul, ei sau tatălui ei.

Toril mijește ochii.

— În vecii vecilor n-aș cere ajutorul unei vrăjitoare lapone.

Un șuierat colectiv se înalță în aer. Maren face un pas în față, însă Diinna întinde brațul ca să o oprească.

— Ți-aș face o gaură în limbă, Toril. Ca să scoți din tine otrava strânsă. Este acum rândul lui Toril să se facă mică. Și nu este vrăjitorie, nu e pentru ei.

Diinna se răsucește cu fața către Maren. Cu trăsăturile ei puternice și ochii umbriți de gene groase, este frumoasă în lumina albăstrie.

— Ci pentru Erik.

— Și pentru tata, zice Maren cu vocea spartă.

Nu suportă gândul că cei doi ar putea fi despărțiți și, în plus, tatăl ei o iubise pe Diinna și se mândrise cu căsătoria dintre fiul său și fiica unui *noaidi*.

— L-ați găsit și pe el? întreabă Diinna. Maren dă din cap și Diinna o strânge de umăr. Și aș mai face-o pentru domnul Magnusson, firește. Îi vom veghea. Și pentru toți ceilalți care vor mai dori.

— Și crezi că mama ta va fi de acord? o provoacă Toril pe Maren, iar ea este prea obosită pentru a răspunde altfel decât cu un gest de încuviințare, cu toate că simte cum capul greu îi împovărează gâtul.

În cele din urmă convin ca femeile care doresc ritualul sami să-și ducă bărbații la a doua casă plutitoare, cea care ar fi trebuit să devină căminul lui Maren. Numai doi bărbați sunt mutați lângă Erik și tata: bietul Mads Petersson, care nu are rude să vorbească în numele lui, și Baar Rangnvalsson, care mergea deseori pe munte și purta haine sami.

A doua casă plutitoare a tatălui lui Dag ar fi fost o locuință bună. Numai intrarea este mai mare decât camera Diinnei și a lui Erik, iar spațiul principal rivalizează cu cel din casa tatălui lui Dag, cea mai mare din sat. Pe jos stau aliniate scândurile, în așteptarea mâinilor îndemânatice ale lui Dag care să le îmbine și să construiască patul.

Iau lemnul pentru foc și îi așază pe tata și Erik pe pământ. Maren e nevoită să-l lase pe Dag în prima casă plutitoare: mama lui, doamna Olufsdatter, nu i-a spus nicio vorbă de când cu naufragiul și refuză să o privească în ochi.

Maren taie o buclă din părul brunet înghețat al lui Erik și o vâră cu grijă în buzunar. Îi lasă pe Diinna și pe *noaidi* în încăperea tăcută și face un ocol spre prima casă plutitoare. Vede că una din femei a bătut în cuie o cruce pe ușă, care îi pare nu atât o binecuvântare pentru cei de dinăuntru, ci un mod de a-i îndepărta pe cei rămași afară.

Ajunge acasă și o găsește pe mama adormită, cu brațul acoperindu-i ochii ca pentru a se apăra de un coșmar.

— Mamă? Maren vrea să-i povestească despre *noaidi* și despre cea de-a doua casă plutitoare. Diinna s-a întors.

Niciun răspuns. Mama pare că abia respiră, și Maren rezistă cu greu imboldului de a-și apăsa obrazul peste gura ei pentru a verifica dacă mai răsuflă. Scoate în schimb din buzunar bucla frumoasă din părul lui Erik și îl apropie de foc. Părul sfârâie și se încrețește. Maren face o tăietură în perna ei și vâră bucla printre firele de iarbă neagră dinăuntru.

*

În fiecare zi, după adunarea din biserică, Maren merge la a doua casă plutitoare, însă nu-și poate face curaj să doarmă

acolo, ca Diinna şi bărbatul cu toba. El nu vorbeşte norvegiana şi Maren nu reuşeşte să înţeleagă cum îl cheamă, aşa că-i zice Varr, adică „vigilentul", pentru că i se pare că aşa sună începutul numelui, aşa cum e rostit de bărbat până ca restul să se înece într-o bolboroseală.

De fiecare dată când merge să-i viziteze pe tata şi Erik, aşteaptă afară, ascultându-i pe Varr şi Diinna vorbind în limba lor. Ei tac întotdeauna în clipa când ea îşi aşază mâna pe uşă, şi Maren se simte de parcă ar fi dat fără să vrea peste ceva indecent sau extrem de intim. Că a stricat cumva ceva prin simpla ei prezenţă stângace.

Maren îi vorbeşte în norvegiană Diinnei, iar aceasta îi traduce lui Varr, şi propoziţiile sunt întotdeauna mai scurte, ca şi cum limba lor ar avea cuvinte mai bune şi mai precise pentru ceea ce vrea să le spună Maren. Cum e să ai două limbi în cap, în gură? Şi să o ţii pe una din ele în fundul gâtlejului, ca pe un secret întunecat? De când era Maren copil, Diinna a trăit între Vardø şi alte locuri, urmându-şi mereu tatăl cel tăcut care venea în satul lor pentru a repara năvoadele sau pentru a face farmece.

— Noi am locuit cândva aici, i-a spus Diinna lui Maren o dată, pe vremea când Maren încă se mai temea un pic de ea, fata îmbrăcată în pantaloni şi cu haina tivită cu o blană de urs pe care o jupuise şi cususe cu mâna ei.

— Ăsta este pământul vostru?

— Nu. Tonul fetei era la fel de ferm ca şi privirea. Doar am locuit aici.

Maren aude uneori toba bătând ritmic precum inima, şi în nopţile acelea doarme mai bine, cu toate că femeile mai bisericoase mârâie împotriva zgomotului. Diinna îi explică lui Maren că toba ajută spiritele să-şi găsească mai repede

şi fără teamă calea de ieşire din trupuri. Totuşi Varr nu bate niciodată toba atunci când Maren e prin preajmă. Toba e lată cât o copaie şi pielea stă întinsă bine peste rotunjimea puţin adâncă din lemn pal. Pe suprafaţa pieii sunt incrustate mici desene: un ren purtând între coarne un soare şi o lună, figuri de bărbaţi şi femei stând în centru cu mâinile înlănţuite, iar la bază un şir de siluete contorsionate, ceva între oameni şi animale.

— Ăsta e iadul? întreabă Maren. Şi dincolo e raiul, cu noi în mijloc?

Diinna nu traduce pentru Varr.

— Totul este acolo, îi răspunde ea.

Capitolul 4

Pe măsură ce iarna îşi slăbeşte strânsoarea asupra satului Vardø şi cămările aproape că se golesc, soarele se înalţă mai aproape la orizont. Până ca Diinna să aducă pe lume copilul ei şi al lui Erik, zilele vor fi inundate de lumină.

Maren simte cum un ritm apăsător pune stăpânire pe Vardø, un ritm pe care îl preia şi ea. Biserică, casa plutitoare, muncile casnice, somn. Cu toate că prăpastia care le desparte pe Kirsten şi Toril, Diinna şi celelalte femei se adânceşte, ele continuă să se adune laolaltă precum o fac bărbaţii ce vâslesc împreună într-o barcă. Este o apropiere dictată de necesitate: mai mult ca oricând au acum nevoie una de cealaltă, mai ales că mâncarea a început să se împuţineze.

Primesc ceva grâne de la Alta şi o cantitate mică de cod uscat din Kilberg. Câteodată marinarii acostează la ele în port cu piei de focă şi ulei de balenă. Kirsten nu se sfieşte să discute cu ei şi reuşeşte să încheie o afacere bună, însă lucrurile cu care pot face troc sunt pe terminate şi cu timpul devine clar că atunci când va veni vremea să însămânţeze câmpurile, nu vor avea parte de niciun ajutor.

Maren foloseşte răgazurile dintre treburi pentru a se plimba pe promontoriul unde obişnuia să se joace în copilărie

cu Erik. Parcelele acoperite de tufişuri de iarbă neagră se vindecă acum după iarna în care au fost lipsite de soare. Curând iarba va creşte până la genunchii ei şi aerul se va umple de un parfum dulce care îi va strepezi dinţii.

Noaptea este mai greu să-şi stăpânească durerea. Prima oară când ia în mână un ac, i se ridică părul de pe braţe şi Maren lasă acul să cadă de parcă ar fi fost opărit. Are vise urâte, pline de apă. Îl vede pe Erik prins în sticle cu dopuri de plută şi gâfâind, vede gaura spălată de apă din braţul tatălui ei; în locul cărnii nu a rămas altceva decât os, os alb. Dar cel mai des visează balena; carcasa ei neagră îi izbeşte mintea şi o sfărâmă, nelăsând în urmă nimic, nimic viu. Câteodată balena o înghite cu totul, iar alteori o vede eşuată la ţărm şi pe ea întinsă lângă trupul mare, ochi în ochi şi cu nările pline de duhoarea lui.

Maren ştie că şi mama ei are coşmaruri. Însă se îndoieşte că şi ea se scoală cu gust sărat pe limbă şi cu respiraţia împestriţată de apa mării. Uneori Maren se întreabă dacă nu ea e cea care a adus blestemul pe capul lor cu dorinţa ei de a sta numai cu mama şi Diinna. Căci, deşi Kiberg e aproape, iar Alta nu foarte departe, niciun bărbat nu a venit să se aşeze în satul lor. Maren şi-a dorit să-şi petreacă timpul numai cu femei şi acum asta face în toate zilele.

Începe să-şi imagineze că Vardø ar putea rămâne aşa pentru totdeauna: un loc lipsit de bărbaţi şi totuşi viu. Gerul slăbeşte şi trupurile devin tot mai moi. Când pământul se va dezgheţa complet, îşi vor îngropa bărbaţii şi poate şi neînţelegerile dintre femei odată cu ei.

Acum, că Erik şi tata şi-au găsit pacea în giulgiurile lor din scoarţă de mesteacăn, Maren duce dorul senzaţiei pe care i-o dădea pământul sub unghii, duce dorul greutăţii

sapei în mână. Verifică zilnic grădina de legume din spatele casei, zgâriind pământul cu unghiile.

*

La patru luni după furtună, în ziua când mâinile i se cufundă în pământ, aleargă la biserică pentru a duce vestea că pot săpa, în fine, pământul. Dar vorbele i se opresc în gât: în amvon se află un bărbat.

— Este pastorul Nils Kurtsson, zice Toril pe un ton plin de respect. A fost trimis de la Varanger. Slavă Domnului că nu ne-au dat cu totul uitării.

Pastorul își aruncă ochii albaștri-pal spre Maren. Are un corp zvelt și fragil, ca de băiat.

Alungată din locul ei obișnuit, Kirsten se strecoară în strană lângă Maren și mama ei și la sfârșitul slujbei se apleacă pentru a șopti în urechea lui Maren:

— Sper ca predicile lui să nu fie la fel de fără vlagă ca bărbia.

Însă sunt, și Maren își zice că omul a făcut probabil ceva îngrozitor de a fost expediat la Vardø. Pastorul Kurtsson este subțire ca o trestie și în mod cert neobișnuit cu viața la malul mării. Nu oferă cuvinte de alinare pentru încercările ieșite din comun prin care trece comunitatea și pare un pic speriat de femeile care îi umplu biserica în fiecare zi de duminică. După ce rostește la final „Amin", se grăbește să se refugieze în casa lui de lângă sfântul locaș.

După resfințirea bisericii, femeile își iau obiceiul de a se întâlni miercurea în casa tatălui lui Dag, unde doamna Olufsdatter pare să se fi împuținat la trup, redusă la o șoaptă în spațiul mult prea mare. Subiectele de bârfă au rămas aceleași, numai că femeile sunt mai atente acum la ceea ce spun. Toril avusese dreptate afirmând că nu fuseseră date

uitării, și Maren este sigură că nu numai ea își face griji în privința înțelesului acestor vorbe.

În săptămâna de după sosirea sa, pastorul trimite scrisori la Kiberg, cerând zece bărbați, printre care și cumnatul lui Edne, și pe Maren o încearcă un surprinzător sentiment de invidie atunci când aceștia vin ca să îngroape morții. Le ia două zile să sape gropile și, cum nopțile s-au scurtat, pot lucra până târziu. Sunt zgomotoși și râd prea mult, având în vedere sarcina pe care o au. Dorm în biserică și se sprijină în cozile sapelor ca să se holbeze la femeile care trec pe drum. Maren își ține capul plecat, dar nu se poate abține și merge din oră în oră ca să vadă ce progrese au făcut.

Mormintele se înșiră, groapă după groapă, în partea estică a insulei, și sunt atât de multe, încât Maren simte cum i se învârte capul. Pământul săpat stă alături, adunat în grămezi, și Maren urmărește totul de la distanță, imaginându-și durerea care i-ar cuprinde brațele, gustul țărânii, ca o monedă în gură, sudoarea care i-ar acoperi corpul. Nu pare just ca altcineva să sape mormintele după toate cele prin care au trecut femeile, după ce și-au adunat bărbații de pe stânci și le-au păzit trupurile pe timpul iernii. Kirsten este probabil de aceeași părere, numai că Maren nu vrea să facă zarvă. Tot ce-și dorește este ca tatăl și fratele ei să fie îngropați, iarna să se termine și bărbații din Kiberg să plece.

În dimineața celei de-a treia zile, morții sunt scoși din prima casă plutitoare, mirosind deja un pic, cu burțile umflate în giulgiurile de pânză cusute de Toril. Sunt întinși lângă mormintele deschise, pete albe izbitoare pe fundalul pământului proaspăt întors.

— Nu au sicrie? întreabă unul dintre bărbații din Kiberg trăgând de un giulgiu.

— Sunt patruzeci de morți, îi răspunde un altul. O muncă uriașă pentru un sat numai de femei.

— Giulgiul e mai greu de făcut decât sicriul, rostește Kirsten pe un ton rece, și obrajii lui Toril se îmbujorează de surprindere. Și v-aș fi recunoscătoare dacă nu l-ați atinge pe soțul meu.

Kirsten se așază pe marginea mormântului și, înainte ca Maren să priceapă ce se întâmplă, o vede coborâtă în groapă, doar capul și umerii ițindu-i-se dinăuntru, cu brațele întinse.

Bărbații din Kiberg cască gura, însă rămân tăcuți, așa încât Kirsten își ia soțul în brațe și îl așază în mormânt, dispărând în gaură. Îi văd picioarele încălțate în ciorapi abia când începe să se cațere în sus.

Toril țâțâie din buze și se întoarce cu spatele, iar unul dintre bărbați izbucnește în râs, însă Kirsten se mulțumește să ia o mână de pământ din grămada alăturată și s-o arunce peste soțul mort. Se îndepărtează apoi, trecând atât de aproape de Maren, încât ea îi vede lacrimile curgând pe obraji. Ar vrea să întindă brațul spre ea, să o aline, însă își simte limba grea în gură, ca o piatră.

— Deci chiar l-a iubit, murmură mama, și Maren își mușcă buza pentru a nu-i da replica.

Prost să fii ca să nu-ți dai seama cât de mult își iubise Kirsten soțul. Erau văzuți deseori mergând împreună și râzând ca doi prieteni. El obișnuia să o ia cu el la câmp și uneori și pe mare. Dacă în ziua aceea cu furtună Kirsten ar fi mers cu el, femeile din Vardø ar fi acum și mai pierdute decât sunt.

Pastorul Kurtsson pășește în față pentru a binecuvânta mormântul. Își ține falca încleștată și Maren bănuiește că se simte jenat că o femeie, Kirsten, și-a arătat îndrăzneala de față cu bărbații din Kiberg.

— Dumnezeu să te binecuvânteze, intonează el cu voce tremurătoare, fără a mai adăuga nimic despre un om pe care nu l-a cunoscut.

— Kirsten n-ar fi trebuit să facă asta.

Diinna își face apariția lângă Maren, cu ochii fixați pe pastor. Își odihnește brațele peste pântec. Copilul se va naște de la o zi la alta și la gândul acesta Maren simte un nod în gât: fratele ei va fi îngropat înainte ca fiul său să apuce să respire pentru întâia oară. Se simte brusc cuprinsă de o dorință năvalnică de a întinde mâna pentru a o atinge pe Diinna, pentru a-i simți căldura din burtă, cu pruncul înăuntru, dar știe că nici măcar vechea Diinna n-ar accepta. Noua Diinna este dură și tăcută ca piatra, și Maren nici nu îndrăznește să o întrebe.

Nicio altă femeie nu mai intervine pe parcursul înmormântărilor. Bărbații lucrează metodic: doi coboară trupul și ceilalți doi, aflați în groapă, îl primesc. Nimeni nu bocește, și nici nu cade în genunchi. Femeile sunt istovite, amorțite, terminate. Toril se roagă fără încetare și cuvintele ei se înalță și cad, purtate de vânt.

Ciclul se repetă până ce vine rândul celei de-a doua case plutitoare să fie golită, și pastorul Kurtsson ridică o sprânceană palidă la vederea giulgiului din scoarță de mesteacăn. Mama trage de giulgiul care acoperă trupul tatei și își mută privirea de la pastor la Maren.

— Poate că am putea să o rugăm pe Toril...

— Nu mai am pânză, spune Toril.

— Am eu o velă...

— Și nici ață nu mi-a mai rămas, adaugă Toril răsucindu-se cu spatele la ele și pornind către casă, trăgându-și fiul și fiica după ea.

Sigfrid o urmează, apoi Gerda. Maren e sigură că ea, Diinna și mama vor fi lăsate singure să-și îngroape morții,

însă celelalte femei rămân ca să se uite cum Mads, pe urmă tata, Erik şi la final Baar sunt coborâţi în gropi şi acoperiţi cu pământ.

În noaptea aceea, după plecarea bărbaţilor din Kiberg, Maren merge la morminte ţinând în buzunar bucla din părul lui Erik, cu gândul s-o îngroape lângă el. S-a decis că e un suvenir macabru şi că poate părul este cel care îi otrăveşte visele, lăsând marea să se strecoare în ele. Nopţile nu mai sunt la fel de lungi ca iarna şi, în semiîntunericul care nu va dura decât câteva ore, mormintele îi par ca o turmă de balene plutind ameninţătoare la orizont, cu burţile în sus. Descoperă că nu are curaj să se apropie.

Ştie ce sunt: pământ sfinţit, morminte binecuvântate de un om al lui Dumnezeu şi nepurtând în ele nimic altceva decât rămăşiţele bărbaţilor. Însă odată ajunsă în apropiere, cu vântul şuierând prin canalele deschise ale insulei şi cu casele luminate lăsate în urmă, ideea de a se îndrepta spre ele pare la fel de periculoasă precum căderea de pe o stâncă. Îşi imaginează gropile ţâşnind în sus şi prăvălindu-se, iar pământul pare să se clatine sub tălpile ei. În starea de confuzie în care se găseşte, slăbeşte strânsoarea mâinii încolăcite în jurul buclei de păr a lui Erik. Vântul i-o smulge dintre degetele moi şi o poartă învârtejindu-se departe.

*

În noaptea aceea, un zgomot venit dinspre uşă o trezeşte din somn pe Maren. Mama e încolăcită pe pături ca un melc în cochilie şi-i suflă în faţă aer urât mirositor. A insistat ca ele două să doarmă în continuare în acelaşi pat, cu toate că Maren nu se odihneşte bine lângă ea.

Maren se saltă în şezut, cu trupul vibrând de îngrijorare în timp ce uşa se închide. Nu vede nimic, doar simte o prezenţă.

Aude un geamăt, o serie rapidă de răsuflări aproape animalice. Sună ca şi cum cineva s-ar fi înecat cu o gură de pământ.

— Erik?

Se întreabă dacă ea l-a chemat, dacă l-a conjurat să apară în vis şi în rugăciunile ei, şi ideea o înspăimântă atât de tare, încât se ridică şi se caţără peste corpul mamei ca să înşface toporul tatei. Şi pe urmă aude vaietul slab al Diinnei, un zvâcnet de durere care o doboară în genunchi, şi îi deslueşte, în sfârşit, silueta. Fantomele n-au cum să deschidă uşile, se dojeneşte Maren, şi un topor n-ar fi de niciun ajutor împotriva lor.

— Mă duc să o aduc pe doamna Olufsdatter.

Mama lui Dag a moşit toţi copiii lui Toril, şi mai toate femeile din sat apelează la ea pentru aducerea pe lume a pruncilor.

— Nu, zice Diinna cu respiraţia tăiată. Tu o să mă moşeşti.

Maren o conduce spre carpeta din faţa vetrei. Mama s-a trezit între timp şi aţâţă acum focul pentru a face lumină pe podea, aduce pături şi fierbe apă, după care vine, şoptind vorbe liniştitoare, cu o curea de piele pe care să o muşte Diinna.

Se dovedeşte că nu au nevoie de curea – Diinna nu face prea mult zgomot, în afara gâfâielilor. Scoate sunete ca de câine lovit cu piciorul; scânceşte şi-şi muşcă buza. Maren stă la căpătâiul ei, iar mama o dezbracă de lenjeria de corp. Hainele sunt umede de sânge şi toată încăperea miroase a transpiraţia Diinnei. Sudoarea curge şuvoi pe ea şi Maren o şterge cu o cârpă pe frunte, încercând să nu se uite la umflătura dintre picioarele Diinnei, în timp ce mâinile mamei lucrează cu iuţeală. Maren nu a mai asistat niciodată la naşterea unui copil, doar la cea a puilor de animale, care nu supravieţuiau de multe ori. Încearcă să-şi alunge din minte gândul unor limbi vlăguite ieşindu-se dintre fălci moi.

— Mai e un pic, zice mama. De ce nu ne-ai trezit mai devreme?

Diinna aproape că a amuţit de durere, dar reuşeşte să şoptească:

— Am bătut în perete.

Maren îi tamponează fruntea şi murmură în urechea Diinnei, bucuroasă de durerea care le-a apropiat din nou, ca odinioară. Curând lumina furişată prin ţesătura subţire a perdelelor de la fereastră o întâlneşte pe cea a focului şi sunt toate trei prinse într-o flăcăruie ceţoasă. Maren se simte învăluită într-o negură a mării în timp ce Diinna se agaţă de ea ca de o ancoră ce o susţine în valurile de durere. Maren îi sărută fruntea sărată.

Când vine vremea să împingă, Diinna se zbate ca un peşte eşuat pe mal, izbindu-şi corpul de podea.

— Ţine-o bine, zice mama, şi Maren se străduieşte, cu toate că n-a fost niciodată mai puternică decât Diinna şi nu poate spera să fie acum.

Îi apasă umerii Diinnei de podea şi o priveşte în faţă. Lacrimile pe care le varsă se contopesc cu cele ale Diinnei în timp ce ea se zvârcoleşte din nou şi, în cele din urmă, un ţipăt ca un vaiet se înalţă dintre picioarele ei.

— E băiat. Vocea mamei are bucurie în ea, şi în acelaşi timp o undă pătrunzătoare de durere. E băiat, aşa cum m-am rugat.

Maren se prăbuşeşte peste Diinna şi o ia în braţe, o sărută pe obraji şi ascultă plânsetul copilului şi zăngănitul de metal când mama ia un cuţit ca să taie ombilicul, după care şterge sângele de pe el cu o cârpă. Diinna se agaţă de ea şi plânge şi mai tare, şi corpurile lor umede se cutremură, extenuate, până ce mama o împinge deoparte pe Maren cu cotul şi aşază pruncul la pieptul Diinnei.

Pruncul e mic, cu corpul încreţit şi unsuros de la naştere. Are obraji albi şi gene negre. Lui Maren îi aminteşte de un pui de pasăre pe care l-a găsit căzut din cuib în stratul de muşchi de pădure şi care avea pielea atât de străvezie, încât îi putea vedea ochii cum se mişcă pe sub pleoapele închise şi bătăile inimii ce trimiteau vibraţii în tot corpul. Imediat ce l-a atins, cu gândul să îl ducă înapoi în cuib, bătăile inimii au încetat.

Hohotele de plâns zgâlţâie umerii înguşti ai bebeluşului, gura mică i se mişcă. Diinna îşi trage în jos cămaşa de noapte şi îşi aşază sfârcul brun în gura lui. Maren vede cicatricea ce se întinde pe una din claviculele femeii, e de la o arsură de care îşi aminteşte că a fost provocată de o oală plină cu apă clocotită pe care nu mai ştie cine a aruncat-o. Îi vine s-o sărute ca să netezească pielea.

Mama termină cu spălatul Diinnei. Plânge şi se întinde lângă ea şi îşi aşază o mână peste mâna nurorii, care se odihneşte pe spatele bebeluşului. Maren ezită doar o clipă înainte de a şi-o aşeza şi ea peste. Copilul e uimitor de cald şi miroase a pâine proaspătă şi pânză curată. Pieptul lui Maren se strânge, copleşit de dorinţă.

3 iunie 1618

Stimate domnule Cornet,

Vă scriu în legătură cu două chestiuni.

Prima, pentru a vă mulţumi pentru generoasa scrisoare de pe 12 ianuarie anul curent. Vă asigur că vă apreciez mult cuvintele de felicitare. Numirea mea ca *lensmann*[1] peste provincia Finnmark este o mare onoare şi, totodată, aşa cum aţi subliniat, şi o şansă de a-L servi pe Dumnezeu în acest loc atât de plin de frământări. Aici duhoarea diavolului se simte din plin şi este mult de muncă. Regele Christian al IV-lea se străduieşte din răsputeri să întărească poziţia Bisericii, însă legile împotriva vrăjitoriei au fost adoptate abia în urmă cu un an şi, deşi inspirate de tratatul *Daemonologie*, nu se compară cu realizările regelui nostru Iacob[2] în Scoţia şi în Insulele Hebride Exterioare. În fieful meu nici măcar nu au fost puse în aplicare. Desigur însă, anul viitor, când îmi voi prelua postul, voi face în aşa fel încât situaţia să se schimbe.

Şi cu asta voi trece la a doua chestiune pentru care vă scriu. După cum cunoaşteţi, sunt un mare admirator al

---

[1] Deţinătorul unui domeniu regal în Danemarca şi Norvegia, în secolele al XVI-lea – al XVII-lea, care îndeplinea funcţii de guvernator, comandant militar şi autoritate fiscală (n. red.).

[2] Iacob al VI-lea (1567–1625), rege al Scoţiei din 1567 şi rege al Angliei şi Irlandei ca Iacob I din 1603 până la moartea sa (n. red.).

conduitei dumneavoastră pe parcursul procesului din 1616 din Kirkwall, al vrăjitoarei Elspeth Reoch, a cărui desfăşurare a ajuns şi la urechile noastre. Aşa după cum v-am scris la acel moment, cu toate că opinia publică l-a lăudat în mod special pe sclivisitul acela de Coltart, eu unul ştiu cât sprijin i-aţi acordat şi că datorită intervenţiei dumneavoastră rapide incidentul a fost oprit în fază incipientă. De această promptitudine avem nevoie în Finnmark şi de oameni care să urmeze întocmai învăţăturile din *Daemonologie*: „găseşte-i, dovedeşte-i şi execută-i pe practicanţii de *maleficium*".

Aşa încât m-am decis să vă scriu pentru a vă oferi o slujbă în serviciul meu, pentru ca împreună să înăbuşim aceste rele. O mare parte din probleme pleacă de la un segment al populaţiei locale, endemic aici, în Finnmark – o comunitate nomadă, numită laponă. Oamenii aceştia se aseamănă într-o oarecare măsură cu ţiganii, însă farmecele pe care le fac se limitează la vânt şi vreme. Aşa cum am precizat, legislaţia împotriva vrăjitoriei a fost adoptată, dar este slab pusă în aplicare.

Sunteţi născut în insulele Orkney, aşa că nu este nevoie să vă explic particularităţile sezoniere şi de vreme într-un asemenea loc. Totuşi ţin să vă avertizez că situaţia este gravă. După furtuna din 1617 (despre care cred că vă amintiţi, având în vedere că ştirea a ajuns până în ziarele din Edinburgh; eu mă aflam în ziua aceea pe mare şi furtuna s-a resimţit până în Spitsbergen şi Tromsø), femeile din ţinut au rămas singure. Populaţia laponă barbară se amestecă liber cu cea albă. Farmecele pe care le fac nu trebuie cu niciun chip trecute cu vederea, fiind o parte însemnată a realităţilor cărora trebuie să le punem capăt. Până şi marinarii apelează la ele pentru a-şi asigura vreme bună. Am totuşi convingerea că împreună cu dumneavoastră şi un

mic număr de oameni capabili, cu frică de Dumnezeu, vom reuşi să alungăm întunericul chiar şi în cea mai întunecată dintre ierni. Chiar şi aici, la marginea civilizaţiei, sufletele trebuie salvate.

Veţi fi, firește, remunerat pentru strădaniile dumneavoastră. Mi-am propus să vă instalez într-o locuinţă de dimensiuni considerabile din Vardø, în apropiere de castelul unde îmi voi avea eu sediul. După cinci ani petrecuţi aici, vă voi scrie o scrisoare de recomandare potrivită oricărei munci pe care veţi dori să o prestaţi ulterior.

Poate că ar fi bine să păstraţi oferta numai pentru dumneavoastră: n-am nicio îndoială că Coltart va afla oricum de ea, însă nu este genul de om de care am nevoie.

Chibzuiţi bine, domnule Cornet. Voi aştepta răspunsul dumneavoastră.

John (Hans!) Cunningham (Køning!)
Lensmann peste ţinutul Vardøhus

Maren

Capitolul 5

Până când Diinna să-şi nască pruncul, corpul lui Maren a început să se transforme în ceva ce ea poartă cu efort, cu milă şi cu ceva ce frizează dezgustul. Este înfometat şi neascultător. Atunci când stă în picioare, e ca şi cum ar avea în fiecare os băşici care-i pocnesc în urechi.

Durerea nu te hrăneşte, doar te copleşeşte. Au ignorat realitatea, însă atunci când Kirsten Sørensdatter cere permisiunea să ia cuvântul în biserică, la mai bine de şase luni după furtună, Maren o vede în cele din urmă în pielea scofâlcită de pe maxilarul femeii şi în venele subţiate, proeminente, de pe braţele mamei. Poate că şi celelalte femei realizează, căci par să se trezească din torpoare şi să urmărească atent ce se petrece.

— Nimic nu o să se schimbe dacă mai aşteptăm, îşi începe Kirsten discursul, ca şi cum ar relua o conversaţie. Ochii mici albaştri îi sunt încruntaţi. Vecinii au fost buni cu noi, continuă ea, dar ştim toate că bunătatea are şi ea limite. De acum încolo va trebuie să avem singure grijă de noi. Se îndreaptă: ceva pocneşte. Gheaţa s-a dus, avem soarele de la miezul nopţii încă o lună de-acum încolo şi patru bărci bune de mers pe mare. Trebuie să începem să pescuim. Avem nevoie de douăzeci de femei, sau cel puţin şaisprezece. Eu sunt una.

Se uită în jur. În lumina lumânărilor privirea îi e aprigă.

Maren se aşteaptă ca şi celelalte femei, Sigfrid sau Toril, sau poate chiar pastorul să zică ceva, să ridice obiecţii. Dar pastorul a slăbit şi el, şi doar nu prea avea ce greutate să piardă. Ceea ce spune Kirsten are sens, oricât de lacunar se exprimă. Maren ridică mâna, alături de alte zece femei. În timp ce o ridică, are aceeaşi senzaţie de împleticire pe care o simte stând în vânt, care nu slăbeşte decât atunci când îşi regăseşte echilibrul. Mama îi aruncă o privire cercetătoare, dar nu spune nimic.

— Altcineva? Avem suficient echipaj pentru două bărci, spune Kirsten.

Femeile îşi pleacă ochii şi se foiesc în strane.

*

Crezuseră că totul era stabilit. Însă la următoarea întrunire de miercuri, Toril vine cu vestea că pastorul Kurtsson, care nu ridicase nicio obiecţie în biserică, îşi recăpătase glasul şi trimisese o scrisoare.

— Foarte isteţ din partea lui, zice Kirsten fără a-şi lua ochii de pe lucrul ei: coase o pereche de mănuşi din piele de focă, probabil pentru a ţine bine vâslele în mâini, îşi dă cu presupusul Maren.

— A trimis-o omului care va lua curând în stăpânire Vardøhus, adaugă Toril, şi până şi Kirsten încremeneşte şi-şi înalţă privirea.

— Unde? La fortăreaţă? Care? Asta de aici? întreabă Sigfrid cu ochii strălucind la auzul bârfei. Eşti sigură?

— Ştii tu o alta? o repede Toril, dar Maren înţelege mirarea lui Sigfrid.

De când se ştie ea, fortăreaţa a fost în permanenţă goală.

Lângă Maren, Diinna și mama și-au întrerupt și ele lucrul. Cele trei femei încearcă să salveze un năvod vechi pe care Diinna îl ține în poală, lângă bebelușul Erik, înfășurat într-o cârpă. Acum își apropie capul atât de mult de el, încât pare o pasăre ce își hrănește puiul.

Le este imposibil să dea uitării ultima dată când au cârpit ceva împreună, și acul pare să se miște dușmănos în mâinile lor. Maren își așază palma peste ața subțire ca să însemne locul. Doamna Olufsdatter, mama lui Dag, a înșirat bănci de-a lungul pereților bucătăriei și femeile stau așezate acum pe ele ca într-o barcă pătrățoasă. Focul aruncă flăcări pâlpâitoare pe podea.

— Vom avea un *lensmann*. Îl cheamă Hans Køning. A fost trimis din porunca regelui Christian însuși ca să facă schimbări mari aici, cu reguli noi în privința mersului la biserică, așa mi-a zis pastorul Kurtsson. Toril se uită drept în ochii Diinnei. Are sarcina să-i facă pe laponi să renunțe la viața nomadă și să-i aducă la Dumnezeu.

Diinna se foiește lângă Maren, însă îi susține privirea lui Toril.

— Nu o să reușească mare lucru cu ajutoare precum Nils Kurtsson, zice Kirsten. Omul ăsta nu-i în stare nici să ducă o vacă la pășunat.

Diinna pufnește și își reia lucrul.

— Pastorul Kurtsson mi-a spus că în următoarea predică o să vă pună la punct, continuă Toril mijindu-și ochii pe deasupra capului Diinnei. *Lensmann*-ul nu va privi cu ochi buni ideea ca femeile să pescuiască.

— Încă nu e *lensmann*-ul nostru. Și bunacuviință n-o să ne țină de foame, spune Kirsten. Dar peștele, da. Nu mă interesează părerile unui scoțian.

— E scoţian? ridică din sprâncene Sigfrid. De ce nu au trimis un norvegian sau un danez?

— A lucrat mulţi ani în flota daneză, zice Kirsten cu ochii pe cusătură. A curăţat Spitsbergen de piraţi. Regele însuşi l-a ales şi l-a trimis la Vardøhus.

— De unde ştii tu toate astea? întreabă Toril.

Kirsten nu-şi ridică privirea.

— Nu numai tu ai urechi, Toril. Eu discut cu marinarii sosiţi la noi în port.

— Văd şi eu că vorbeşti, zice Toril. Şi nu-i deloc cuviincios ceea ce faci.

Kirsten o ignoră.

— Şi indiferent ce decide pastorul Kurtsson să bâiguie în ziua de duminică la biserică, chiorăiturile din stomacul meu o să-i acopere vorbele.

Maren îşi înăbuşă un hohot de râs. Oricine altcineva în afară de Kirsten ar fi venit cu propunerea de a scoate bărcile la pescuit nu ar fi fost luată în seamă. Dar Kirsten a fost întotdeauna o femeie deosebită, încăpăţânată şi puternică, şi duminică avertismentele rostite cu jumătate de gură de pastorul Kurtsson nu le conving să renunţe la idee. Pastorul nu a primit răspuns la scrisoare din partea *lensmann*-ului, aşa încât Kirsten insistă să-şi pună în aplicare planul.

*

Opt dintre femei nu mai merg la întrunirea de miercuri, ci se întâlnesc în capătul portului. După primirea veştii despre *lensmann*, au pierdut câteva voluntare şi n-au rămas decât atâtea cât să manevreze o singură barcă.

Sunt îmbrăcate în pieile de focă ale bărbaţilor morţi, cu căciulile lor pe cap şi mâinile stângaci înfăşurate în mănuşi

groase, iar vâslele le depășesc în înălțime capetele atunci când stau să se holbeze la amestecătura de năvoade cârpite, la fel de încurcate precum smocurile rămase în pieptănul din scheletul unui pește, cu care Maren încearcă zilnic să îmblânzească părul mamei.

— Bun, își strânge la piept mâinile mari Kirsten. Avem nevoie de trei năvoade. Vino să mă ajuți, Maren.

Mâinile lui Kirsten sunt mari, însă mai îndemânatice decât ale lui Maren: degetele ei se freacă de împletitura fină a năvoadelor și se încurcă în ea. Este o zi bună pentru pescuit, cerul e luminos, dar înnorat și frigul mușcător care le-a pătruns până la oase timp de atâtea luni s-a înmuiat.

Întind trei năvoade la marginea portului și celelalte femei le fixează cu pietre negre alunecoase. Apoi, fără să se grăbească, Kirsten le arată cum să le împăturească așa încât să le poată desfășura cu ușurință.

— Cum de știi toate astea? o întreabă Edne.

— Soțul meu m-a învățat.

— De ce? zice Edne, și în vocea ei subțire se simte limpede uimirea.

— Uite de-aia, o repede Kirsten. Hai să strângem următorul năvod.

Sunt urmărite din toate părțile de la ferestre și încă și mai abitir din pragul bisericii. În spatele siluetei slăbănoage a pastorului Kurtsson licăresc lumânări și crucea din lemn scânteiază dincolo de ele. Sunt judecate și sentința le e defavorabilă.

Într-un târziu, barca se umple cu năvoade și cu ele. Mama i-a pregătit lui Maren o gustare, așa cum obișnuia să facă pentru tata și Erik: o bucată de pâine crocantă presărată cu semințe de in și o fâșie de cod uscat din ultima captură a tatei. I-a precizat acest ultimul detaliu plină de

mândrie, de parcă ar fi o binecuvântare, şi nu o presimţire rea, aşa cum crede Maren. Peste piept îi atârnă o ploscă plină cu bere slabă.

Înainte de a urca în barcă, Maren face ceea ce a evitat să facă de luni de zile, să se uite direct la marea care izbeşte barca lui Mads în părţile laterale cu mici atingeri nepăsătoare. „Valuri", se corectează ea. Marea nu are degete, nici mâini, nici guri care să se caşte şi să înghită. Marea nu stă cu ochii pe ea: nu-i pasă de ea nici cât negru sub unghie.

Ia o vâslă şi, cu Edne alături, începe să vâslească. Nimeni dintre cei care le privesc nu le ovaţionează şi nu le face cu mâna şi, odată ce au pornit, le întorc spatele.

Kirsten le-a împerecheat pe femei după înălţime. Edne şi Maren au înălţimi şi vârste apropiate, deşi Edne este un pic mai subţire. Maren e nevoită să slăbească strocul pentru a se potrivi cu al Ednei şi, din felul şovăielnic în care înaintează barca, îşi dă seama că celelalte femei încă nu au priceput că trebuie să facă rabaturi şi ajustări la ritmul partenerei. Gândul ăsta îi distrage atât de mult atenţia, încât nu realizează prea bine cât de mult s-au îndepărtat de ţărm şi că în curând se vor apropia de ieşirea din port, dincolo de care se întinde marea plină de balene şi de foci, şi de furtuni, şi de bărbaţi înecaţi şi pierduţi pentru totdeauna.

Braţele încep să o doară în numai câteva minute. Niciuna dintre femei nu duce o viaţă de huzur şi lene, însă mişcările pe care le fac acum sunt diferite, împing înainte şi se opintesc să tragă înapoi, toate resimţite în umeri şi braţe şi alunecând pe gât şi mai jos pe spinare, cu scaunul tare sub coapse. Păsările încep să le dea ocol, planând atât de jos spre barcă, încât Edne se sperie şi ţipă.

În răsuflarea lui Maren răsună un cântec, un şuierat pe care îl simte cum coboară în plămâni şi iese ca un aer stătut,

cu gust de praf. Din păr îi picură sudoare și apa de mare i se prelinge pe spatele hainei, fața îi amorțește deja, respirația urât mirositoare i se scurge dintre buzele crăpate. Nu-i de mirare că bărbații își lăsau bărbile lungi: fața ei goală pare la fel de nepotrivită cu marea ca aceea a unui nou-născut.

Ajung la ieșirea din port și dintr-odată se trezesc în largul mării. Imediat ce se îndepărtează de golfuleț, vântul se întețește și două femei țipă când barca începe să se clatine.

— Primul năvod, rostește Kirsten cu o voce care și-a păstrat fermitatea.

Edne și Maren îl despăturesc, în timp ce femeile celelalte continuă să vâslească. Îl desfășoară ca și cum ar întinde cearșafuri curate pe pat și îl aruncă în apă. Năvodul se așază ca o pătură peste valuri, apoi se scufundă, fixat la suprafață de smuciturile regulate ale plutelor. Îl țin prins cu frânghia de barcă și aruncă a doua plasă pe partea opusă a vasului.

— Coborâți ancora, zice Kirsten.

Magda și Britta o aruncă, lăsând să cadă bucata grea de metal. Bărbații ar fi aruncat parâma pentru a înainta și mai mult în larg, însă ele nu sunt dispuse să navigheze dincolo de colții stâncoși ai insulei Hornøya. Maren își simte brațele și mai grele, ca o povară, și se abține cu greu să nu arunce priviri spre stânca roasă, ghemuită la doar treizeci de metri depărtare.

Odată barca fixată în siguranță și năvoadele aruncate, ceva asemănător cu bucuria își face loc printre femei. Magda râde de păsările care se năpustesc în jurul lor și Maren simte un ecou al râsetului în propria gură. La fel de iute precum au izbucnit în râs acum tac, însă o povară li s-a ridicat de pe umeri. Se reazemă de curburile bărcii și își împart prânzul. Norii plutesc pe deasupra capetelor lor și, deși nu-i simte căldura, soarele a început să înroșească nasul lui Maren. E obosită și fericită deopotrivă, și nu se gândește deloc la balenă.

După o oră sau cam așa ceva, o umbră traversează soarele, norii își iuțesc plutirea și marea se umflă din nou. O liniște apăsătoare se așterne în barcă, dar nu au altceva de făcut decât să aștepte. Spitsbergen, locul din care Kirsten zice că *lensmann*-ul i-a alungat pe piraţi, se află dincolo de orizontul strălucitor de zăpadă. Poate că acolo se termină lumea.

— Năvoadele, spune Kirsten. Grăbiți-vă.

Maren știe că e bună prada din momentul în care încep să scoată năvoadele. Plasa ei e plină și o dor brațele când trage, însă în clipa când peștii încep să spargă luciul verde al apei, răsucindu-se și zvârcolindu-se, femeile își strigă bucuria din gâturile răgușite. Trag mai tare și mai repede, și curând jumătate din năvod se răstoarnă pe fundul bărcii.

În afară de cod și alți pești albi, tocmai buni de pușsi la sărat, mai sunt și heringi de un argintiu curat ca al acelor de cusut, și somoni care se zbat, până ce Kirsten îi ia în mâini și le zdrobește, unul după altul, capetele de marginea bărcii. Edne se face mică, dar Maren se înveselește alături de celelalte femei. A doua plasă este aproape la fel de plină: un singur biban roșu se zbate în ea, derutat, printre cod. Maren îl saltă de jos aproape cu blândețe și îl prinde zdravăn de coadă. Îi plesnește capul de laterala bărcii și simte un fior dureros în burtă.

— Bravo, o laudă Kirsten cu o mână pe umărul ei, și pentru o clipă Maren se gândește că și-ar putea mânji obrajii cu sânge, așa cum fac bărbații după vânătoare.

Mai durează până să se întunece și au timp să mai arunce năvoadele încă o dată, însă femeile nu vor să-și forțeze norocul. Se întorc spre casă și se află acum în larg, singurul petic de uscat din jur fiind insula Hornøya cu stâncile sale erodate. Edne șoptește o rugăciune cu răsuflarea tăiată și Maren închide ochii și trage aer adânc în piept în timp ce continuă să vâslească.

Înaintează mai repede, deja obişnuite cu ritmul partenerelor, vâslind la unison precum o melodie îndelung exersată. Nimeni nu le aşteaptă când ajung la mal. Kirsten sare pe ţărm şi priponeşte barca, iar Maren se uită la apa întunecată şi se întreabă dacă nu cumva balena le-a însoţit tot timpul şi se va înălţa din clipă în clipă pentru a sparge barca cu spinarea.

Însă curând e ajutată să coboare şi păşeşte pe uscat nesigură pe picioare. Pământul a devenit un loc străin după numai o jumătate de zi pe mare: Maren se întreabă cum de marinarii suportă să vină la ţărm. Celelalte femei se adună, cu Toril în frunte, pentru a arunca în bazine captura zilei. Când plasele sunt golite răsună ovaţii înăbuşite, iar lui Maren nu-i vine să creadă câţi peşti au prins.

— Domnul a dat, zice Toril, însă durerea din braţele lui Maren o contrazice: nu Dumnezeu, ci ele au adus peştii acasă.

Mama păşeşte către port, sprijinită de Diinna, de parc-ar fi infimă, şi peste umărul ei Maren zăreşte căciuliţa lui Erik. Diinna e bosumflată. Nu-i place să fie lăsată singură acasă cu mama, care a devenit tot mai absentă în ultima vreme. O încurcă prin casă şi nu-şi face treburile bine, coase ciorapi deja cârpiţi, lasă borcanele deschise şi mâncarea dinăuntru se strică. Maren e sigură că Diinna ar prefera să iasă mai degrabă la pescuit decât să stea acasă cu băieţelul ei şi cu mama.

Maren ajută la sortarea peştilor şi primeşte de la Kirsten, pe lângă partea ce li se cuvine tuturor, bibanul roşu pe care l-a omorât. Ar vrea să-i povestească întâmplarea mamei, însă mama se face mică şi se îndepărtează de barcă şi de ea. Zice: „Ai sânge pe obraz", apoi se răsuceşte pe călcâie şi o urmează pe Diinna, încărcată cu partea cuvenită lui Maren, şi împreună se îndreaptă către casă, lăsând-o să-şi şteargă singură pata de pe faţă.

Când ajunge acasă, Maren o lasă pe Diinna să pregătească tot peștele, în afară de bibanul roșu. Îl curăță de solzi cu mâna ei, trage o linie între capul zdrobit și coada îngustă și scoate mațele. Le așază lângă fundul de lemn și nu-i permite Diinnei să le arunce: mațele sunt albastru cu roșu și transparente. Le azvârle în foc și le privește cum sfârâie și se dizolvă.

Folosește cleștișorii din colți de morsă ai tatei pentru a scoate oasele cele mai fine din pește și, după ce termină, îl gătește imediat, cu toate că știe că ar fi fost mai bun afumat. Vrea însă să mănânce acum, când peștele e cel mai proaspăt, cât încă își amintește momentul când îl ținuse viu între palme.

Mama o urmărește din pat cu o încruntare ce pare dezaprobatoare. Nu vrea să mănânce peștele, refuză orice mâncare în seara aceea. Nu o întreabă pe Maren cum a fost pe mare și nici n-o laudă. Se întoarce cu spatele în pat și se prefface că doarme.

Maren visează balena, așa cum i se întâmplă întotdeauna. Are gust de sare în gură și-și simte brațele încordate după atâta efort. Însă balena înoată acum, nu a eșuat la țărm și, deși e neagră și are cinci înotătoare, Maren nu se teme de ea. Întinde mâna ca să o atingă, și corpul balenei este cald ca sângele.

Capitolul 6

Următoarele luni se scurg iute şi monoton. Nu îşi mai pun problema dacă să iasă sau nu pe mare: o fac în fiecare săptămână. Li se alătură şi alte femei, şi curând trei bărci pescuiesc în mod regulat, chiar şi când anul se răsuceşte pe călcâie şi întunericul începe să se adune în colţurile cerului, precum umbrele pe sub grinzile unei case mari.

Pastorul Kurtsson le urmăreşte din pridvorul îngust al bisericii şi predică tot mai intens despre meritele supunerii faţă de biserică şi slujitorii ei. Dar în timp ce fervoarea lui creşte, Maren simte o schimbare, o respingere în rândurile femeilor. Ceva mai întunecat prinde contur şi-l simte şi ea. E din ce în ce mai puţin interesată de ceea ce are pastorul de zis şi mai preocupată de treburile ei: pescuit, tăiat lemne, munca la câmp. Descoperă că atunci când se află în biserică pluteşte în derivă, ca o barcă nepriponită, şi gândul îi fuge spre mare, spre vâslele din mâini şi durerea din braţe.

Nu este singura care şi-a pierdut interesul faţă de treburile bisericeşti. La întrunirile din zilele de miercuri, doamna Olufsdatter o chestionează pe Diinna despre felul în care sami parfumează apa dulce şi acceptă ajutorul lui Kirsten la sculptarea unor figurine din os pentru mormintele soţului

şi fiului. Când Maren merge la mormântul tatei şi al lui Erik, găseşte pietre pe care sunt scrijelite, cu chiu, cu vai, rune, aşezate ca nişte trepte peste pământul afânat. Şi, nu o dată, dă la promontoriu peste câte o piele de vulpe, cu carnea animalului lăsată în punctul cel mai înalt al dealului. Mementouri, farmece: îşi aminteşte de ele din copilărie.

Le priveşte pe femei în biserică şi se întreabă care dintre ele a prins vulpea şi i-a scurs sângele. Cine i-a jupuit blana de pe carne, lăsând-o goală, fixată de stânci, o ofrandă adusă vântului. O întreabă pe Diinna ce semnificaţie are o vulpe jupuită, şi femeia ridică din sprâncene şi din umeri. Indiferent ce nădejde a fost insuflată în acea ofrandă, femeile din Vardø încep acum să revină la vechile obiceiuri, să se agaţe de orice li se pare a fi cât de cât solid.

Toril pare să nu fi aflat de treaba cu vulpile, căci altfel i-ar fi spus pastorului. Pe măsură ce iarna se apropie, ea şi celelalte „bisericoase", aşa cum le spune Kirsten, petrec tot mai mult timp în lăcaşul sfânt, ispăşindu-şi păcatele care le-au luat bărbaţii de lângă ele.

Prăpastia din comunitate continuă să se adâncească, e ca o crăpătură făcută într-un zid prin ciocănituri neîncetate cu degetele, cu asperităţi doar un pic netezite mulţumită burţilor mai pline. Totuşi au supravieţuit, îşi zice Maren. Sunt încă vii. Au dezvoltat un sistem – dacă ai nevoie de piei, mergi la Kirsten, dai la schimb peşte uscat sau ţesături, pe care le schimbi apoi cu Toril pe fire de aţă din măruntaie de animale sau muşchi proaspăt adus de pe muntele jos de pe continent, unde ea refuză să meargă pe motiv că ar fi locuit de sami şi ar fi fost cândva, potrivit zvonurilor, un loc de întrunire a vrăjitoarelor. Fiecare femeie are dibăcia şi treburile ei, împletindu-se între ele şi aşezându-se unele peste altele precum o scară construită la nimereală.

— E un fel de triumf al nostru, zice Kirsten la o întâlnire de miercuri. Ce-ar zice despre asta soţii noştri?

— Nimic de bine, îi răspunde Sigfrid, care s-a aliat cu Toril, dar vine la întâlniri de dragul bârfelor. Pastorul Kurtsson zice că...

— Şi-a plănuit deja predica de Crăciun? o întrerupe Kirsten.

— Prespun că da, răspunde Sigfrid.

— Aş vrea să iau atunci cuvântul, spune Kirsten. Să vorbesc despre furtună. Cred că multe dintre noi ar vrea. Şi e momentul. Eu, una, mă simt pregătită.

Maren priveşte în jur. Nu vede nicio altă posibilă voluntară. Chiar şi la un an distanţă, ea nu şi-a găsit cuvintele. Acum au toate despre furtună aceeaşi poveste, trecută prin multe limbi şi cu marginile aspre netezite precum sticla de mare.

— Maren? Kirsten o priveşte, în căutarea sprijinului ei. Dar Maren nu i-l poate oferi, şi nici Edne sau doamna Olufsdatter.

Celelalte femei par să fi simţit, la fel ca Maren, un soi de alinare stând strânse în acelaşi loc pe întinderea plată a golfului, ca şi cum ar fi fost adunate laolaltă, ochi lângă ochi lângă ochi, de acelaşi periscop. „Furtuna s-a abătut uite aşa." Ca un pocnet din degete. Nu îşi mai aminteşte cine a făcut remarca pentru întâia oară: poate că Toril sau Kirsten. Dacă nu ea însăşi. Au convenit asupra acestei relatări, asupra acestui pocnet din degete ca din întâmplare, cu toate că astfel dau dovadă de un soi de laşitate. Maren e sigură că celelalte femei o dispreţuiesc pentru asta, aşa cum şi ea le dispreţuieşte, la rândul ei. Îşi acoperă cu această poveste ochii şi limbile pentru a nu fi nevoite să-şi amintească ce s-a petrecut. Ca să uite cum bărcile au fost, şi apoi nu au mai fost.

Maren aruncă o privire spre fereastră. Întunericul neabătut are în el o tentă de cenuşiu: o ceaţă ce se rostogoleşte dinspre nord. Şi dintr-odată un frig umed se coboară, înghiţând totul, pătrunzând în fuste, în ciorapi, făcând ca pământul familiar să pară străin şi ciudat. Acolo, dincolo de ultimul şir de case, este portul. Maren priveşte acum marea cu mai mare atenţie. Odată cu expediţiile regulate de pescuit, s-a deprins să nu o mai bage prea mult în seamă. Însă cum aniversarea furtunii se apropie, descoperă că nu are nicio dorinţă de a zăbovi cu gândul asupra a ceea ce le-a luat marea, şi cu atât mai puţin să vorbească despre asta în biserică.

Simte dezamăgirea lui Kirsten şi merge să o caute după ce doamna Olufsdatter micşorează luminile în lămpi şi le înştiinţează că a sosit vremea să plece.

— Îmi pare rău, îi spune atingând-o pe umăr. Sunt însă sigură că pastorul îţi va da voie să iei cuvântul în biserică.

— Nu am nevoie de permisiunea lui, răspunde Kirsten îngustându-şi ochii albaştri. Dar o să reflectez la asta.

*

Kirsten nu ia cuvântul în Ajunul Crăciunului, şi lui Maren îi pare rău. Predica pastorului Kurtsson este o înşiruire de platitudini, o vagă repetiţie a vorbelor rostite la înmormântările soţilor şi fiilor. Maren nu îşi găseşte alinarea în cuvintele rostite de el, în absenţa referirilor la bărbaţii dispăruţi şi la vieţile schimbate ale femeilor lăsate de ei în urmă. Oare de câte ori şi-a dorit ea ca Erik şi tata să fi rămas în viaţă? Pastorul Kurtsson n-ar înţelege asta niciodată. Niciun bărbat nu ar putea să înţeleagă.

Îl vede cum se apleacă spre raftul de sub amvon pentru a scoate la iveală o scrisoare purtând o pecete, legată cu ciucure, şi îşi dă seama că îl urăşte un pic, că îi urăşte

slăbiciunea şi puterea pe care o are asupra lor. Urăşte predicile lui nesfârşite despre milosteniile Domnului, când pentru ea e clar că ele n-au cum să ajungă până atât de departe în nord. Oare ochiul Lui este aţintit asupra ei, a intrat în capul ei şi-i ştie gândurile? Îşi ţine răsuflarea şi bâjbâie înăuntrul minţii, ca şi cum L-ar putea simţi pe Dumnezeu acolo.

— Scrisoarea a venit ieri, spune pastorul despăturind-o. Sigiliul este atât de greu, încât aproape că îndoaie pergamentul în două, şi pastorul Kurtsson este nevoit să-l ţină cu amândouă mâinile în faţă, blocându-şi propriul chip. *Lensmann*-ul nostru îşi va prelua curând postul la Vardøhus, de unde va guverna întregul Finnmark.

Toril se foieşte în strană şi aruncă priviri în jur, ca pentru a se asigura că toată lumea ştie că ea a fost cea care a adus vestea.

— În plus, continuă pastorul, aflaţi că veţi avea, adică vom avea un împuternicit care va locui aici cu noi. Va fi numit de *lensmann* şi va avea îndatorirea de a supraveghea mai îndeaproape oraşul.

— Dar, pastore Kurtsson, treaba asta nu cade în sarcina pastorului nostru, adică a dumneavoastră? întreabă Kirsten.

— El ar putea să mă asiste în chestiuni de ordin spiritual, spune încruntat pastorul Kurtsson, deranjat de intervenţie. Dar pastorul vostru sunt eu.

— Domnul fie lăudat! zice Kirsten pe un ton prea vesel pentru ca pastorul să nu-i arunce o privire aspră.

După ce scrisoarea este împăturită la loc, bisericoasele îngenunchează pentru a rosti rugăciuni peste rugăciuni, în timp ce Kirsten şi Maren zăbovesc afară. Este atât de întuneric, încât sunt nevoite să stea aproape una de cealaltă, cu corpurile lipite ca nişte animale în căutare de căldură. Kirsten şi-a acoperit ochii cu gluga.

— Un împuternicit, zice ea. Dar nu știm ce împuterniciri anume va avea.

— Poate că va fi un fel de guvernator, cum e cel din Alta, își dă cu presupusul Maren.

— Un guvernator într-un oraș atât de mic? spune Kirsten. Alta are mult mai mulți oameni. Ce nevoie avem de un supraveghetor, cu *Lensmann*-ul Cunningham instalat cât de curând în fortăreața lui?

Se uită amândouă instinctiv în direcția Vardøhusului, cu toate că ceața stă agățată atât de tare de globurile ochilor lui Maren, încât o ustură. Kirsten o privește gânditoare.

— N-ai vrea să vii în vizită la mine? Am bere și brânză.

Lui Maren i-ar plăcea mult să vadă cum a transformat Kirsten casa lui Mads Petersson. S-a întrebat adesea cum se simțea Kirsten acolo, fără ajutoare la fermă, și ar vrea să vadă și renii. Dar mama e acasă și plânge după tata, așa încât clatină din cap.

— Mulțumesc de invitație, dar trebuie să plec.

Kirsten dă din cap.

— Faptul că ni s-a spus de împuternicit tocmai în ziua asta – ce zici, are vreo semnificație?

Maren clipește, surprinsă.

— Nu te-am știut superstițioasă.

— Nu, doar mă întreb ce va urma. Fiindcă ăsta nu-i decât începutul.

— Poate că e sfârșitul, zice Maren, neliniștită de tonul ei. Închiderea unui cerc.

— Cercurile nu au sfârșit, ripostează Kirsten, după care se îndreaptă brusc de spate. Ne vedem mâine.

O iau pe drumuri diferite prin ceața mușcătoare. Maren trece pe lângă case tăcute, mai întâi pe lângă cea a doamnei Olufsdatter, apoi a lui Toril, și se îndreaptă spre ieșirea

din sat, unde lumina focului din casa ei licăre slab printre șipcile ferestrelor, împrăștiată de negură într-o albeață nepământească.

Ar vrea să își continue mersul, să treacă de casa goală a lui Baar Ragnavlsson, către promontoriu. Face un efort pentru a-și așeza mâna pe clanță și a pătrunde în căldura apăsătoare. O găsește pe mama ei scormonind focul cu vătraiul și frecându-și o bucățică de piele uscată din colțul gurii. Diinna este și ea acolo, cu Erik lipit de piept.

— I-am spus, zice mama fără a-și ridica ochii. I-am povestit despre împuternicit.

— Și ce părere ai? întreabă Maren.

— Niciuna.

Diinna freacă gingiile lui Erik cu pastă de cuișoare. Din gura bebelușului se preling șuvoaie de salivă care par roșii în lumina focului. Lui Maren îi vine să o scuture bine. Îi e dor de vechea lor apropiere, de discuțiile lor. Crezuse că nașterea lui Erik avea să abată gândul Diinnei de la moartea soțului, numai că ea este acum mai tăcută ca oricând.

— Măcar va veni cineva nou, zice ea. O nouă pereche de mâini.

Mama își linge buza crăpată și cad toate trei în tăcerea care le marchează serile, încetând orice conversație despre împuternicit.

Își imaginează că bărbatul va fi la fel ca pastorul, că va avea asupra lor un impact la fel de mic precum zăpada ce se prăbușește în mare. Își imaginează că viețile lor vor continua ca acum și că au depășit momentele cele mai grele. Își imaginează tot felul de lucruri mărunte și prostești, și se înșală în privința tuturor.

3 ianuarie 1619

Stimatului împuternicit din Vardøhus, domnul Cornet,

Numai de bine în Noul An vă doresc! Vă mulţumesc pentru scrisoarea datată 18 octombrie. Mă simt foarte încurajat de primirea ei atât de curând. Pentru că nu se ştie niciodată cât de repede ajung corăbiile cu corespondenţa.

Am primit cu bucurie vestea acceptului dumneavoastră şi vă îndemn să nu pierdeţi vremea şi să veniţi cât mai iute cu putinţă pentru a vă prelua îndatoririle. Îl voi informa pe regele Christian de acordul la care am ajuns – regele mă ascultă şi fiţi sigur că numele dumneavoastră îi va ajunge la ureche. Pastorul din Vardø a fost deja înştiinţat şi va face pregătirile necesare. Vă aşteaptă lucruri măreţe şi sper ca prin intermediul dumneavoastră să creştem respectul Domnului în noi, scoţienii.

Am adăugat aici scrisoarea de aprobare pentru traversarea mării la Bergen, de unde veţi putea porni, trecând prin Trøndheim, către Vardø. Sper că nu veţi avea parte de o călătorie prea anevoioasă. Ideea de a vă găsi o soţie norvegiană este bună, cu toate că dacă aş fi în locul dumneavoastră, n-aş căuta-o atât de departe în nord. Presupun că în Bergen se găsesc destule tinere de condiţie bună şi dispuse să încheie o căsătorie cu un bărbat cu o asemenea

poziție importantă. Folosiți-vă titlul și banii promiși pentru a găsi pe cineva care să vă țină patul cald. Poate cineva care să știe și să cânte? Vom avea nevoie de divertisment în zona aceasta atât de îndepărtată.

Salutările mele lui Coltart, despre care nu am știut că vă citește scrisorile. Aici nu veți avea parte de astfel de situații.

Sper să ajungeți în siguranță și cât mai repede.

Hans Køning
Lensmann peste ținutul Vardøhus

Bergen, Hordaland,
sud-vestul Norvegiei
1619

Ursa

Capitolul 7

Siv a aprins focul în salon şi a atârnat la geam cele mai bune perdele, aşa că Ursa ştie că fie a murit cineva, fie s-a anunţat o nuntă.

— Sau poate că un lord va veni la noi acasă, zice Agnete când Ursa se întoarce cu ultimul ulcior cu apă caldă şi cu informaţia. Sau poate o actriţă?

Agnete a aflat de curând de actriţe, după ce tatăl lor a organizat călătoria unei trupe teatrale către Edinburgh pe unul dintre vasele care i-au rămas.

— Atunci ar fi un lord mort, sau unul venit ca să o ia în căsătorie pe una dintre noi, zice Ursa turnând apa din ulcior în cadă. La fel şi în privinţa actriţelor, numai că ele ar veni pentru tata.

Agnete scoate un hohot de râs, apoi se cutremură. Ursa aude cum fluidul îi curge zgomotos prin plămâni.

— Of, n-ar fi trebuit să te fac să te agiţi. O ajută pe Agnete să se ridice în şezut în pat. Piciorul beteag al lui Agnete se agaţă de cearşafuri şi Ursa le netezeşte. O să mă certe Siv, zice ea. Haide, uşurel.

Îşi aşază mâna pe fruntea mică a lui Agnete, o apleacă spre ligheanul smălţuit. Sub palmele ei, plămânii surorii hârâie în timp ce scuipă. Ursa acoperă iute ligheanul fără să se uite la

el, așa cum a învățat-o Siv: știe ce culoare va avea fluidul după răsuflarea grea pe care a ascultat-o toată noaptea.

Când Agnete termină, o ajută să-și scoată cămașa de noapte. Cămașa miroase a sudoare și boală, un miros atât de obișnuit pentru Agnete, încât Ursa abia dacă-l bagă în seamă, cu excepția momentelor când e acoperit de cel curat și sclipitor al apei parfumate cu lavandă. O ajută pe Agnete să intre în cadă, ridicându-i pe jumătate piciorul bolnav peste marginea concavă, special făcută în acest scop.

Sora ei, la cei treisprezece ani pe care îi are, nu seamănă deloc cu Ursa, care avea corpul deja format la această vârstă. Agnete e încă slabă ca un copil, fără subțirime în talie și rotunjimi pe coapse. Doctorii care vin să o consulte lunar o măsoară de fiecare dată, însă nimeni nu o vede dezbrăcată în afară de Ursa, nu-i vede liniile ascuțite și scobite și piciorul ce se ofilește ca un fruct putred.

— Nu a mai rămas nimeni care să moară, zice Agnete, după ce Ursa a instalat deasupra căzii bara de care să se țină în timp ce este săpunită. Așa că-i sigur vorba de o căsătorie.

Ursa s-a gândit și ea la fel și speră că Agnete nu îi aude bătăile dureroase ale inimii.

— Tu ce zici, Ursa, nu-i așa că am dreptate? Tata a găsit pe cineva care să te ia în căsătorie!

Vocea lui Agnete e veselă și dogită ca un clopot. Deși între ele este o diferență de șapte ani, Ursa are adesea impresia că Agnete simte ce simte ea, ca și cum ar fi gemene. Acum Agnete își încleștează palma plină de săpun peste pieptul gol, exact în punctul unde pe Ursa o doare.

— Poate.

Ar însemna ca Agnete să rămână singură în această casă, captivă în cea mai mare parte a timpului la etaj, numai cu Siv care s-o îngrijească. În afară de a le ura noapte bună, tata vine

rar să le vadă. Chiar dacă logodnicul Ursei ar fi din Bergen, Agnete va trebui să se obişnuiască să doarmă singură în această încăpere şi să-şi petreacă zilele în lipsa oricărei companii. Agnete nu comentează însă, ci doar se mulţumeşte să-i facă semn Ursei să-i toarne un ulcior cu apă pe cap.

După ce e scoasă din cadă, uscată şi îmbrăcată într-o cămaşă de noapte curată, nu îi permite Ursei să o pieptene, ci spune:

— Mai bine lasă-mă pe mine să ţi-l împletesc. Siv îţi face coafuri prea sobre.

Mâinile i se mişcă blând în timp ce răsuceşte şi încolăceşte părul Ursei într-o buclă lungă, strânsă pe ceafă, care-i coboară pe gât pe după fiecare ureche, apoi îşi priveşte opera cu asemenea mândrie, încât Ursa se ruşinează.

Siv ridică din sprâncene când vine să o îmbrace pe Ursa: ca orice bună luterană, ea e foarte severă şi poartă numai haine maronii şi o bonetă albă, scrobită şi pătrăţoasă. Pufneşte punând deoparte rochia roz din bumbac pe care Ursa ar vrea s-o poarte şi merge către şifonierul pe care fetele obişnuiau să îl împartă cu mama lor.

Şifonierul din lemn de cireş a fost adus cu corabia din New England şi a fost lăcuit într-o nuanţă maro-închis care îi ascunde culoare originală, cam la fel cum hainele ascund culoarea pielii lui Siv. Însă în dreptul balamalelor şi al picioarelor uzate, lemnul şi-a păstrat roşul-deschis, acum estompat.

Siv scoate din şifonier rochia preferată a mamei: e galbenă şi încheiată la mâneci.

— Tatăl tău vrea să te îmbraci cu asta, rosteşte ea şovăielnic. Vei face cunoştinţă cu un gentleman.

— Un gentleman! Agnete, sprijinită de perne, bate din palme. Şi rochia mamei. Vai, Ursa, sunt aşa de geloasă, că îmi vine să scuip.

— Gelozia și scuipatul nu sunt virtuți, domnișoară Agnete.

— Cine-i gentlemanul, Siv? întreabă Ursa.

— Nu știu, domnișoară. Tot ce știu este că e un bun creștin. Tatăl dumitale a crezut de cuviință să îmi spună asta. Că nu e papistaș.

Agnete își dă ochii peste cap în timp ce Siv desface copcile rochiei de mătase.

— Ce altceva important ai mai aflat, Siv?

— Cred că ceea ce v-am relatat e suficient de important, domnișoară Agnete.

— O, dar știi dacă e înalt, bogat sau poartă barbă?

Siv își face gura pungă.

— Rochia e un pic cam strâmtă pentru dumneavoastră, dar nu am timp acum să o modific.

Îi face semn Ursei să se ghemuiască și-i trece rochia peste cap.

Ursa așteaptă în tristețea foșnitoare a rochiei ca Siv să-și termine treaba și nu se oferă s-o ajute. Respiră adânc și speră ca parfumul de liliac al mamei să vină la ea în întuneric. Dar rochia miroase doar a praf.

*

Ușa salonului se deschide când Ursa e poftită înăuntru și lumina focului se împrăștie peste covorul de pe hol. L-au auzit când a venit, s-au repezit la fereastră și au zărit o pălărie neagră cu boruri late stând sub pervaz, scoasă exact înainte ca ușa să fie deschisă și capul să dispară în umbră. Agnete o strânge de mână pe Ursa.

— Nu uita ce ai învățat că trebuie să faci.

Balustrada e foarte netedă și încă mai miroase a ceara de albine cu care Siv n-a apucat s-o lustruiască în întregime. Ursa speră că nu va fi atinsă. Sigur nu va fi. Și totuși și-l

imaginează întinzând mâna spre ea şi retrăgând-o imediat, unsuroasă de la ceară. Bărbatul nu are faţă, dar realizează că va avea în curând. Plus corp, plus voce şi miros.

E pentru prima oară când va face cunoştinţă cu un pretendent şi-i pare rău că tatăl său nu a venit mai înainte să îi povestească despre el, să-i spună cum l-a întâlnit sau dacă l-a văzut măcar o dată. Poate că-i Kasperson, funcţionarul danez al tatei, cu obraji rozalii şi zâmbet sfios. Are douăzeci şi cinci de ani, e doar cu cinci ani mai în vârstă decât Ursa. Ea îşi zice că ar putea să-i placă un bărbat de acest fel, cu toate că are obiceiul ciudat de a-şi freca buza cu degetul mare, ceea ce-l face să pară alunecos. Dar dacă s-ar căsători, ar putea să-l roage să înceteze. Kasperson pare genul de bărbat dispus să asculte.

Treapta cu scânduri peticite scârţâie sub picioarele ei. Ursa se uită în sus la uşa întredeschisă a dormitorului şi şi-o imaginează pe Agnete stând în prag, trăgând cu urechea şi ţinându-şi respiraţia. Ursa a aprins cât de multe lumânări a putut înainte de a coborî, dar silueta lui Agnete tot a fost înghiţită de umbră. A fost o iarnă grea, prelungită până peste primăvară, şi ferestrele au îngheţat şi au rămas închise. Dar, pe de altă parte, colţurile casei lor sunt întotdeauna învăluite în întuneric, chiar şi pe timpul verii, chiar şi cu draperiile trase şi lumina atât de strălucitoare năvălind înăuntru, încât o face pe Ursa să strănute. Poate că nu va mai petrece niciun anotimp aici. Oare va duce dorul casei sau numai al oamenilor dinăuntru?

Se îndepărtează de scară şi îşi îndreaptă umerii. Mersul în condurii înguşti de mătase, cu rochia mamei alunecându-i pe umeri, i se pare ciudat.

Voci se înalţă din salon peste pâlpâitul focului. Nu vocea lui Kasperson este cea care-i răspunde tatei, ci una pe care

Ursa nu o recunoaşte. În timp ce se pregăteşte să intre, realizează că vocea nici măcar nu vorbeşte în norvegiană. Ci în engleză, îşi zice ea extrăgând informaţia din micul loc dureros în care îşi păstrează toate amintirile despre mama sa. Mama ei nu ştia să scrie şi să citească, însă, fiind fiică de negustor, învăţase engleza destul de bine şi le instruise şi pe Ursa şi sora ei. Obişnuiau să vorbească englezeşte la cină şi să-şi exerseze accentele, până când inflexiunile graiului matern aproape că au dispărut. Ursa îşi plesneşte limba de cerul gurii o dată, de două ori, şi trece pragul salonului.

Pretendentul este la fel de înalt ca tatăl ei şi mai lat în spate decât orice cunoscut al Ursei. Se înclină în timp ce tatăl, cu o mână aşezată ferm pe spatele ei, o împinge înăuntru, înainte ca să apuce să vadă chipul gentlemanului.

Bărbaţii au stat unul lângă altul pe scaunele cu tapiţerie rubinie şi braţe sculptate şi Ursa se aşază în faţa lor pe un scaun fără braţe, cu mâinile în poală, atentă să-şi ţină spatele drept.

— Ursula. După numele sfintei, presupun.

Bărbatul are un accent puternic şi Ursa e nevoită să asculte cu atenţie pentru a înţelege tot ce spune, cu toate că el rosteşte cuvintele rar. În fapt, prea rar, şi asta îi distorsionează vorbele. Stă răsucit pe scaun, pieziş faţă de foc şi tatăl Ursei. Vocea râraită a bărbatului coboară. Ursa simte cum roşeaţa îi cuprinde gâtul.

Tatăl ei smuceşte din cap. E semn că ea trebuie să răspundă, cu toate că bărbatul nu formulase propoziţia pe un ton întrebător.

— Da, domnule. Şi după numele constelaţiei.

— Al constelaţiei?

Tatăl tuşeşte, jenat.

— Ursula, dânsul este domnul Cornet.

— Împuternicitul Cornet, îl corectează bărbatul. Absalom.

Ursei îi ia o clipă ca să înţeleagă că acesta este prenumele bărbatului, pentru că el îl pronunţă ca în cântările bisericeşti, ceva de genul „Aleluia" sau „Amin". Încet-încet, capătă curaj şi-şi înalţă privirea.

Cornet este înalt şi are ochii negri. Nu îşi dă seama ce vârstă ar putea avea: nu e la fel de tânăr ca domnul Kasperson, dar nici pe departe la fel de bătrân ca tata. E un bărbat destul de chipeş, în felul lui. Hainele sobre şi bine croite nu-i pot ascunde mica rotunjime din jurul taliei, nu la fel de pronunţată însă ca aceea a Ursei. Ea îi studiază profilul, bărbia proeminentă şi sprâncenele groase, puse în evidenţă de nasul drept şi părul întunecat şi uşor ondulat.

— Împuternicitul Cornet a sosit din Scoţia, îi explică tatăl. Urmează să preia un post prestigios în Vardøhus.

— Am fost trimis de însuşi John Cunningham, la ordinele regelui, rosteşte cu mândrie Cornet.

Ursa n-au auzit niciodată de John Cunningham sau de Vardøhus.

— Îmi caut soţie.

Trece o clipă înainte ca Ursa să înţeleagă că asta a fost o cerere în căsătorie.

— Soţie de împuternicit, exclamă vesel tatăl ei. Ursula?

Ursa îi aude vocea şi ştie că ar trebui să-şi ridice ochii şi să zâmbească, asigurându-l că a primit cu bucurie cererea. Caută răspunsul în adâncul fiinţei ei, se uită în palme. Încheieturile mâinilor i s-au albit.

— Vom face imediat aranjamentele, zice tatăl.

Cei doi bărbaţi fac schimb de replici, tatăl întrebând despre îndatoririle presupuse de munca de împuternicit,

domnul Cornet interesându-se dacă zvonul că atât de departe în nord nu cresc copaci este adevărat. Vor traversa marea pe unul dintre vasele tatei, şi Ursula îşi ascultă ţiuitul tot mai zgomotos din propriile urechi. Siv i-a strâns prea tare rochia pe corp şi nu poate trage aer în piept aşa cum trebuie. Se gândeşte la Agnete, la respiraţia ei umedă. Nordul. Nu şi-a închipuit niciodată că va ajunge atât de departe prin căsătorie. Prin minte îi fug imagini pline de gheaţă şi întuneric. Într-un târziu, tatăl pare să-şi amintească de prezenţa ei şi îi permite să se retragă. Ursa se ridică atât de iute, încât capul îi vâjâie, şi se grăbeşte să iasă.

Soţie de împuternicit. E conştientă că nu ar fi putut spera la mai mult, totuşi are mâncărimi pe piele de atâta agitaţie. După moartea mamei, tatăl ei a luat numai decizii proaste: Ursa şi-a dat seama din faptul că a concediat toţi funcţionarii, în afara domnului Kasperson, şi pe toţi servitorii cu excepţia lui Siv, şi vizitele doctorilor au fost reduse de la una pe săptămână la una pe lună. Vede semnele în închiderea salonului, destinat acum exclusiv vizitatorilor de seamă şi sărbătorilor de Crăciun, în umerii încovoiaţi ai tatei şi în mirosul de bere din respiraţia lui. Este o căsătorie bună, care poate că va aduce cu sine şi câţiva bănuţi.

Trece prin dreptul cuierului din hol şi se apleacă pentru a adulmeca haina lui Cornet. Miroase a frunze umede şi degetele Ursei zvâcnesc spre buzunare, dar nu are curaj să le atingă.

Se îndreaptă către scară şi porneşte să urce treptele zgomotos, câte două deodată. Agnete tresare când o vede închizând uşa în urma ei şi începând imediat să tragă de copci.

— Ce s-a întâmplat? E urât gentlemanul?

Trebuie neapărat să-şi scoată rochia. Nu poate respira îmbrăcată. Simte cum corpul îi creşte în rochie sau poate rochia se micşorează, părul îi este strâns prea tare pe cap şi trebuie neapărat să scape de toate: de cosiţele împletite cu grijă de sora ei, de rochia mamei moarte. Cum de a ajuns împuternicitul aici? Cum de a dat de ea în casa asta liniştită de pe o stradă zgomotoasă din Bergen?

— Poţi să mă ajuţi?

Se aşază pe pat lângă Agnete şi sora ei se ridică cu greu în şezut şi bâjbâie după copci, dar rochia e prea strâmtă peste mijloc.

— Trebuie să o chemăm pe Siv.

Ursei i se face rău de la apăsarea rochiei. Merge la fereastră ca să-l privească pe Cornet cum pleacă. Inima îi bate în piept tare ca un ceas cu cuc.

— Ursa? Ce e cu tine?

Uşa se deschide şi logodnicul ei păşeşte în stradă şi nu cheamă o trăsură. Ursa vede cum capul lui acoperit cu pălărie neagră dispare printre celelalte capete cu pălării negre.

— Ursa?

Absalom Cornet. Nu prea sună a rugăciune, ci mai degrabă a dangăt de înmormântare.

Capitolul 8

Nimic nu anunţă ziua aceea ca fiind specială, deşi Ursa se aşteaptă să simtă ceva diferit atunci când se scoală. Siv le trezeşte la şapte treizeci, ca de obicei, dând la o parte draperiile, cu toate că de când au fost nevoite să le schimbe cu unele din bumbac mai ieftine, lumina se strecoară uşor înăuntru. Ursa îşi aminteşte de draperiile frumoase din catifea albastră cu care a crescut, ascunzându-se printre falduri în timp ce mama, aşezată în faţa măsuţei de toaletă, îşi peria părul blond cu fir gros, moştenit de ambele fiice. Numai că în urmă cu cinci ani, după ultima investiţie nefericită a tatei dintr-un lung şir de investiţii nefericite, draperiile au fost vândute, la fel ca măsuţa de toaletă şi periile. Încăperea în care mama obişnuia să se îmbrace a devenit dormitorul surorilor, iar etajul cel mai de sus a fost închis.

— Nu are sens să-l ţinem deschis cu Agnete în starea în care este, i-a explicat tatăl său atunci când Ursa s-a plâns că fusese nevoită să se mute din dormitorul ei spaţios. Gândeşte-te la câte trepte sunt de urcat. Şi e aşa de costisitor să ţii aprinse focurile şi să întreţii mobilierul în camerele acelea goale. Intenţionez oricum să îl vând în cea mai mare parte, sau s-ar putea să închiriez etajul.

Ursa se bucură că treaba cu închiriatul nu s-a materializat încă. Nu vrea ca un străin să doarmă în casa lor. Dar de acum nu va mai trebui să-şi facă griji niciodată, căci în curând îşi va petrece nopţile dormind cu un străin în propria lor casă. Mâinile îi tremură când se gândeşte la asta. Speră ca Absalom Cornet să nu rămână mult timp un necunoscut pentru ea.

Siv aşază tava cu micul dejun în faţa lui Agnete. Este aceeaşi pe care a folosit-o cu o zi înainte pentru servirea ceaiului şi Ursa zâmbeşte, remarcând efortul. Agnete a avut din nou o noapte proastă şi cearşafurile i s-au răsucit în jurul picioarelor. Ursa netezeşte cearşafurile şi o ajută se se salte în şezut în timp ce Siv aruncă scuipatul din lighean cu fruntea încreţită de îngrijorare.

— O nouă doză de vapori după micul dejun cred că e necesară.

— Nu, Siv, te rog, zice Agnete cu voce groasă şi pieptul hârâind. Mă simt bine. Serios!

— Rana la nas de data trecută nu s-a vindecat, spune Ursa. N-am putea să renunţăm astăzi?

— Aşa a recomandat doctorul, replică Siv. Şi ştii că vaporii îi fac bine.

— Dar mă doare, spune Agnete când Siv iese ca să aducă vasul. Îşi atinge locul delicat, cu pielea crăpată şi iritată, de sub nas.

— Ştiu, îi răspunde Ursa dându-i părul pe spate.

Deşi abia a făcut baie, părul lui Agnete e deja transpirat şi miroase. Am putea să-ţi acoperim nasul cu unul din baticurile din mătase ale mamei.

— Ce zici de cel albastru?

Ursa se ridică imediat în picioare şi merge la şifonierul mamei. Pe raftul de deasupra barei este o cutie din lemn cu

baticuri şi alte accesorii care au supravieţuit, după ce tata a dat iama prin ele, şi de acolo Ursa scoate baticul preferat al lui Agnete. Îi prinde părul la spate şi-şi trece degetele prin el în timp ce sora ei îşi apasă baticul peste faţă.

— Haide, Agnete, mănâncă.

— Ar trebui să vorbim englezeşte, zice Agnete. Ca să exersezi.

— Absalom e scoţian.

— Dar vorbeşte englezeşte, nu-i aşa?

— Da.

— Păi vezi?

— Păi vezi? o imită Ursa în engleză. Haide, mănâncă.

Agnete ciuguleşte din pesmeţii *knekkebrød*.

— Sunt prea uscaţi.

— Mai mare binecuvântare ca o pâine bună nu există, declamă Ursa, încruntându-se în bătaie de joc, imitând intonaţia menajerei.

Îi este însă din ce în ce mai greu să o înveselească pe Agnete, ale cărei plăceri au fost treptat restricţionate. Doctorii i-au interzis mâncărurile lichide în urmă cu o lună, şi încă nu s-a obişnuit cu asta. Ursa îi suspectează pe doctori că inventează tratamente după ureche. Nu crede că starea proastă a plămânilor lui Agnete se datorează excesului de tocană.

Siv se întoarce cu o cârpă şi un vas mare, plin cu apă clocotită, şi cu sticluţa adusă de doctor. Dă să-i scoată dopul, însă Ursa întinde mâna să o ia.

— Mă ocup eu. Mulţumesc, Siv.

Siv o măsoară din ochi.

— Şapte picături, aşa a zis doctorul. Şapte picături, altfel nu are efect.

— Da, ştiu.

Menajera lasă sticluța să cadă în palma întinsă, o sărută scurt pe Agnete pe frunte și iese din încăpere.

— Nu o să torni șapte picături, nu-i așa? Una e de ajuns, zice Agnete uitându-se neliniștită la Ursa.

Ursa picură patru stropi de ulei în vas și îl învârte așa încât gălbeneala să se împrăștie în apă. Mirosul îi izbește nările și-i face ochii să lăcrimeze. Așază vasul pe masă lângă Agnete și o ajută să se salte în fund ca să se aplece peste vas, cu baticul strâns peste nas.

Ține o mână pe fruntea surorii ei ca să o sprijine și îi acoperă capul cu baticul pentru a inhala vaporii.

— Respiră adânc.

Prin palma așezată pe spatele lui Agnete îi simte și îi aude inspirația grea, dureroasă, și iureșul umed al expirației. Numără cu voce tare o sută de răsuflări, după care Agnete își saltă fața înroșită, ochii lăcrimoși și baticul umed din aburi. Tușește și scuipă în vasul curat adus de Siv pe tava cu micul dejun.

— Cum te simți? o întreabă Agnete pe Ursa, care acoperă vasul și îl împinge deoparte.

— Asta voiam să te întreb și eu.

— Înțeapă și e oribil, și tare aș vrea ca doctorii să mă creadă când le spun. Acum e rândul tău.

— La ce te referi?

Agnete își dă ochii umezi peste cap.

— La cum te simți în calitate de logodnică.

În ciuda văicărelilor ei, Ursa o aude cum respiră mai bine.

— La fel. Vrei să cobori azi?

— Nu. Hai, povestește-mi. Cum arată?

— Încă nu mi-am dat seama, îi răspunde Ursa. Ți-am povestit totul ieri.

— Mai povestește-mi o dată.

*

Își repetă scurta istorisire de trei ori înainte ca ziua să se încheie. Tatăl nu urcă să le vadă în ziua aceea, și nici în următoarea, și Siv le spune că e plecat ca să facă aranjamentele necesare la locul de reședință al lui Absalom, așa că Ursa este nevoită să facă față dezamăgirii lui Agnete că surorii ei nu i se face curte.

— Dar de ce nu îți scrie?

— Nu au trecut decât două zile de când ne-am întâlnit.

— Totuși.

— Ce rost ar avea să-mi scrie? Nu știu să citesc.

— Dar ar putea să-ți cânte. Sau altceva.

Ursa ridică din umeri.

— Poate că nici nu are importanță, zice Agnete. Poate că nu a fost nevoie decât să îți arunce o privire ca să știe că vrea să te ia de soție.

Ursa presupune că e ceva romantism într-o asemenea poveste. Ca să nu fi apucat să te cunoască cineva decât foarte puțin, și totuși să se îndrăgostească de tine.

— Crezi că tata i-a trimis scrisori mamei?

— Dar nici ea nu știa să citească. Lui Agnete îi cade fața și Ursei i se face milă. Nu știu. Poate că i-a scris. Ar trebui să îl întrebi pe el.

Știe însă că Agnete nu o să o facă. Și nici ea. Chiar și după atâția ani, tatăl lor pare să se gârbovească ori de câte ori numele mamei este rostit. În ultima vreme, Ursa l-a surprins privind-o cu o tristețe îngrozitoare în ochi – e conștientă că pe an ce trece seamănă din ce în ce mai mult cu mama ei. Poate că din această cauza tatăl lor o ocolește așa de des în ultimul timp, deși obișnuia să discute cu ea despre

tot felul de lucruri. Au fost atât de apropiaţi cândva, şi acum tăcerea lui a devenit molipsitoare.

Ursa se întreabă cam cât de diferită ar fi situaţia dacă mama nu ar fi murit dând naştere fratelui lor. Dacă ar fi supravieţuit amândoi şi în casa lor ar fi alergat un băieţel. Dacă tata nu ar fi pierdut toată averea familei şi dacă toţi trei fraţii s-ar fi ascuns în faldurile draperiei în timp ce-şi urmăreau mama periind-şi părul până ce trosnea. Agnete ar fi totuşi la fel de bolnavă, iar ea tot ar fi nevoită să se mărite cu un străin şi să se mute cu el într-un loc de care nu a auzit niciodată.

Agnete întinde brusc braţul spre ea.

— O să îţi fie dor de mine?

Ursa ar vrea să îi răspundă că da. Ar vrea să-i spună că este pentru ea aerul fără de care nu poate trăi, că nici că şi-ar putea dori o prietenă mai bună. Însă se mulţumeşte să ia faţa micuţă a lui Agnete între palme, sperând că sora ei a înţeles ce simte doar din acest gest.

*

În seara dinaintea nunţii o cară pe Agnete până la parter în scaunul ei ca să ia cina cu familia pentru întâia oară după luni de zile. E un demers complicat şi până ca Agnete să fie instalată în siguranţă aproape de foc şi înfăşurată în şaluri, toată lumea e transpirată. Siv stă cu ochii pe Agnete, pregătită să intervină, ca şi cum fata s-ar afla în pericol de a se răsturna din clipă în clipă ca o barcă.

Însă Agnete stă dreaptă în scaun şi tuşeşte foarte puţin, în timp ce tata toarnă un pic de *akevitt*[1] pentru Ursa. Băutura

[1] *Akevitt* (în norvegiană) sau aquavit, akvavit, băutură alcoolică aromatizată cu chimen sau mărar, specifică popoarelor scandinave, încă din secolul al XV-lea (n. red.).

are gust amar, ca de medicamente, totuşi Ursa o bea pe toată şi arsura se transformă în stomacul ei într-o căldură plăcută.

Încurajată de *akevitt* şi de prezenţa lui Agnete, Ursa îşi întreabă tatăl cum de a ajuns Absalom Cornet la uşa lor, iar Agnete se opreşte din mestecat ca să asculte. Ursa ştie că sora ei şi-a imaginat tot felul de lucruri fanteziste.

— L-am întâlnit în port, explică tatăl fără a o privi pe Ursa. El e cel care m-a abordat, mi-a admirat crucea.

Crucea e atârnată de un lanţ care străluceşte din buzunarul lui de la piept. Ursa l-a văzut deseori scoţând-o şi ţinând-o absent în mâini: pioşenie devenită tic.

— Mi-a povestit de postul pe care urmează să îl ia în primire la Vardø, de faptul că Dumnezeu l-a chemat pentru a sluji acolo.

— Dar am crezut că *lensmann*-ul l-a chemat, zice Ursa făcându-i cu ochiul lui Agnete.

Tatăl nu pricepe gluma şi-şi toarnă încă un pahar de *akevitt*.

— *Lensmann*-ul este sub rege, iar regele sub Dumnezeu.

— Înseamnă că soţul tău va sta zdrobit sub greutatea lor, spune Agnete făcându-i şi ea cu ochiul Ursei.

Ursa prinde mâna surorii ei pe sub masă. Mâna este atât de moale, încât îi vine să şi-o ducă la obraz, să o sărute şi să nu-i mai dea drumul.

— Mi-a spus că e în căutarea unui vas şi a unei soţii...

— În ordinea asta? şopteşte Ursa, şi Agnete pufneşte pe neaşteptate şi atât de tare, încât începe să tuşească din nou.

Siv se repede cu ligheanul şi Ursa o strânge mai tare de mână până ce criza trece. Tata dă pe gât paharul cu *akevitt* şi mormăie mai mult pentru sine:

— I-am făcut un preţ bun pentru traversarea cu vasul.

„Şi pentru mine", îşi zice Ursa.

Agnete trebuie purtată pe sus până la etaj şi Ursa insistă să se ocupe ea. Îşi strânge poalele rochiei pentru a nu se împiedica pe scară. Sora ei are febră şi e prea uşoară, ca un căţeluş proaspăt născut. Îi înfăşoară gâtul cu braţele.

— Nu prea romantică întâlnirea tatei cu domnul Cornet, nu-i aşa? murmură ea cu pieptul hârâind.

— Nu contează, îi răspunde Ursa.

Agnete încreţeşte din nas în semn de dezamăgire.

În noaptea aceea, contrar obiceiului, Agnete doarme, însă *akevitt*-ul bolboroseşte în corpul Ursei, care simte că nu mai poate sta locului. Se ridică din pat şi începe să se plimbe prin cameră. Îşi apasă fruntea de sticla rece a geamului. De la fereastră poate vedea în depărtare portul, cu vasele înşirate la orizont ca nişte jucării. Portul e întotdeauna plin de bărbaţi ocupaţi, aflaţi mereu în mişcare. „Lumea merge înainte", îşi zice Ursa, şi, în ciuda nodului din stomac cauzat pe jumătate de mâncarea făcută de Siv, şi pe jumătate de spaimă, e bucuroasă că în curând va fi parte din ea.

*

Dimineaţa, când pleacă de acasă, e ca şi cum ar păşi ca prin vis: toate lucrurile care îi sunt familiare au devenit complet străine prin faptul că nu le va mai vedea pentru mult timp. „Poate niciodată?" Alungă repede gândul. E fiică de armator: sigur se va întoarce pentru a-şi vizita familia.

Surprinzător, tatăl o opreşte în hol prinzând-o de mână.

— Mama ta..., dă el să spună, şi Ursa îi simte nodul din gât.

Crede că tatăl ei nu va mai adăuga nimic, chiar speră că nu o va face, pentru că, în ciuda compreselor lui Siv, ochii

îi sunt umflați de la lacrimile vărsate împreună cu Agnete. Însă tatăl o trage în întunecimea biroului său, aprinde o lampă și închide ușa.

— Uite, asta e pentru tine.

E o sticluță, cea care stătea întotdeauna pe măsuța de toaletă a mamei înainte ca tatăl să amaneteze mobilierul din casă. Ursa o ia, îi scoate dopul și picură câțiva stropi de parfum de liliac pe încheieturile mâinii.

— Mulțumesc, tată.

Speră că de acum înainte lui îi va fi mai ușor, cu o fată mai puțin de hrănit și îmbrăcat. Poate că-și va putea permite să angajeze pe cineva care să aibă grijă de Agnete. Căci, deși n-au avut timp să o anunțe în paginile mondene ale ziarelor, și deși zestrea ei constă în mare parte din prețul traversării cu vasul spre nord, un parfum și rochia mamei moarte, este o căsătorie bună. Soțul ei este un împuternicit cu o scrisoare de la *lensmann* în buzunar.

Tata o sărută pe frunte. Mâna îi tremură și corpul lui miroase a bere stătută: a drojdie acră. Mai târziu, soțul o sărută în exact același loc pentru a pecetlui căsătoria, și el nu miroase a nimic. Curat ca neaua.

Capitolul 9

Încă devreme când Cornet îi ţine deschisă uşa ca să intre în taverna unde a rezervat o cameră, în care Ursa se retrage în timp ce el merge la bar.

Ursa se pregăteşte cât de bine poate, îşi dă cu parfum de liliac pe încheieturile mâinilor şi în locul unde pulsul i se zbate pe pielea subţire din spatele lobului urechii. Presupune că el o să o sărute acolo, şi gândul îi face mâinile să tremure. Pânza de olandă a cămăşii de noapte o zgârie pe umeri şi sâni. Cămaşa are guler înalt şi nu pare să fi fost croită cu scopul de a te întinde pe pat îmbrăcată în ea, şi poate că tocmai asta e, de fapt, ideea, având în vedere că i-a fost oferită de Siv ca dar de nuntă.

Siv a scrobit-o cu mâinile ei, răpindu-şi din foarte puţinul timp liber, lucru pe care Ursa îl ştie. Ursa a mirosit fiertura de tărâţe şi a văzut-o pe Siv înmuind rochia în ea în cele trei zile dintre logodnă şi nuntă. Cămaşa miroase şi acum a acru, şi cu toate că Siv a frecat-o cât a putut de piatră pentru a o netezi, tot a pârâit zgomotos când Ursa i-a legat fundele în faţă.

Agnete i-a dăruit baticul albastru din mătase al mamei, cel care e preferatul ei. Când Ursa l-a luat în mână, ceva a zornăit. În batic Agnete înfăşurase cinci şilingi, partea care îi revenise din vânzarea lucrurilor mamei.

— Nu pot să accept.

— Nu trebuie să pleci aşa de departe fără a avea bani cu care să te întorci.

— Dar voi putea să-i cer lui Absalom.

— E bine să ai banii tăi, a spus Agnete, fără a avea însă nici cea mai vagă idee cu privire la costul unei asemenea călătorii, la fel ca Ursa, de altfel. Pentru orice eventualitate.

În fereastra întunecată şi murdară, Ursei i se pare că-şi vede ochii mici şi răi: buzele îi tremură ca acelea ale unui copil bosumflat. Trage perdelele subţiri.

În ciuda titlului cu care se mândreşte, soţul ei nu este, în mod clar, genul care să arunce cu banii. Camera pe care a închiriat-o se află la o distanţă suficient de scurtă de portul comercial pentru a-i simţi mirosurile, duhoarea permanentă de tutun şi descompunere. Izul se strecoară în răceala deprimantă a încăperii prin cadrul putred al ferestrei şi Ursa îşi apasă încheietura mâinii de nas.

Parfumul de liliac o transportă înapoi în timp în zilele mai bune de dinaintea morţii mamei, când casa lor era luminată ca un pom de Crăciun tot timpul anului, din iernile întunecate şi lungi până în verile luminoase, şi ei erau hrăniţi şi îmbrăcaţi de o bucătăreasă şi patru servitori. Mama şi tata dădeau petreceri pentru alţi negustori şi soţiile lor sclipitoare, şi Ursei i se permitea să stea cu ei în salon, înainte ca invitaţii să se retragă în splendoarea întunecată şi zumzetul din sufragerie.

Nu zăbovise niciodată prea mult cu gândul la micul dejun de nuntă, dar presupusese cumva că avea să semene cu acele dineuri. Fusese convinsă că aveau să fie şi alţi invitaţi în afară de Siv, tata şi Agnete, răsuflând greu din cauza gerului. Cum tatăl ei se retrăsese de mult timp din societate, obligând-o şi pe ea să ducă o viaţă solitară, nu avea practic prietene, dar

tot își imaginase prezența la nuntă a unor femei de genul celor cu care mama lua masa, femei cu gâturi lungi și dezgolite, gulere strălucitoare și păr auriu răsucit în vârful capului. Și bărbați în costume elegante, cu gulere încrețite ca niște păsări moțate, veniți cu prune zaharisite și cu mătăsuri în chip de cadouri. Parfumuri de pomadă și lavandă plutind în aer, o masă plină de platouri cu friptură de gâscă și cremă de spanac, un somon întreg poșat cu lămâi și arpagic și munți de cartofi acoperiți de straturi groase de unt. Lumânări care scăldau toată scena în raze aurii prețioase.

Nici prin cap nu-i trecuse că avea să ajungă la taverna Gelfstadt, convenabil poziționată lângă biserică și port, unde bărbații își treceau o sticlă de brandy de la unul la altul, cu tatăl ei nostalgic, cu ochii încețoșați. Arăta bătrân în lumina focului expus la curenții care împrăștiau funingine și aer rece prin grilaj. Din lumânările refolosite nu rămăseseră decât mucuri galbene.

Când sosise vremea pentru a-și lua rămas-bun, Cornet se răsucise cu spatele, ca și cum voia să evite lacrimile indecente ale Ursei. Agnete stătea în picioare fără ajutor, doar pentru a demonstra că poate, și acceptase să fie sprijinită doar un pic în drum spre trăsură. Tata băuse prea mult și își luaseră deja la revedere la el în birou. Ursa nu mai avea ce să-i spună lui Agnete, așa că rămăseseră agățate una de cealaltă, până ce Siv le despărțise cu blândețe.

— Să ai grijă de dumneata, coniță Cornet.

Și pe urmă plecaseră.

Și-l imaginează pe soțul ei stând la parter, cu verigheta pe care ea i-a strecurat-o pe deget zornăind la atingerea paharului, poate toastând în cinstea ei. Și pentru că vor folosi obiceiurile scoțiene, de acum încolo ea va fi doamna Absalom Cornet. Se va pierde în numele lui.

Ursa speră să-i poată face pe plac, şi ştie că începutul va fi făcut în seara aceasta, în camera aceasta pătrăţoasă cu pat foarte mare, aici, în taverna aceasta de pe docurile din Bergen, unde vasul care îi va duce la Finnmark aşteaptă ancorat în apa atât de rece, încât îi aude pe bărbaţii de la carenă cum sparg gheaţa. Siv o privise acuzator şi-i povestise, cu obrajii arzând de ruşine, câte ceva din ceea ce trebuia să facă – „cămaşă de noapte, pat, nu te uita la el fiindcă-i semn de neruşinare, roagă-te după ce se termină totul".

Ursa mută oala de noapte, o ascunde vederii, şi împinge buiota dintr-o parte a patului în cealaltă. Pe saltea sunt pete pale şi paiele au ieşit din ea în câteva locuri. Nu se simte în stare să-şi aşeze capul pe perna cenuşie, aşa că o înfăşoară în vechea ei cămaşă de noapte.

Se întinde pe pat cu cea mai mare grijă, atentă să-şi lase părul să cadă peste umeri ca să arate de parcă ar zăcea într-un câmp de grâu galben sclipitor, aşa cum îi spusese Agnete că arată. Lumina pâlpâie neregulat dinspre docuri şi, prin pereţii lambrisaţi, aude voci răguşite vorbind în engleză, şi în norvegiană, şi în franceză, şi în alte limbi pe care nu le recunoaşte.

Dincolo de toate aceste zgomote mai e unul, un scârţâit ca acela scos de treptele scării lor de acasă sau de genunchii tatei atunci când se aşază. Mult timp Ursa nu reuşeşte să îl identifice şi se întreabă dacă nu cumva e doar în imaginaţia ei. Însă într-un final realizează: e sunetul blocurilor de gheaţă dislocate care se mişcă printre vase.

Curând va fi şi ea pe mare, îndepărtându-se din ce în ce mai tare de Agnete şi tata şi Siv, de casa lor de pe strada Erkell, şi de Bergen, cu drumurile sale largi şi curate, şi cu portul zumzăind de activitate. Va părăsi cel mai frumos oraş de pe lume, şi singurul pe care l-a cunoscut, şi pentru ce?

Nu are nicio idee despre Vardø, unde urmează să locuiască. Nicio idee despre casa pe care o va împărți cu soțul ei, despre oamenii pe care îi va întâlni acolo.

Scârțâitul se amplifică și nu mai aude nimic altceva. Își apasă peste față încheietura mâinii mirosind a parfum de liliac și soarbe aerul ca pe apă.

*

Un scârțâit al ușii și picuratul unei lumânări o trezesc din somn, și Ursa se răsucește pe o parte și întinde mâna după Agnete. Cămașa de noapte s-a mototolit și i s-a strâns sub obraz, iar mâinile i-au înghețat pe cearșaf. În micul cerc de lumină aruncat de lumânare îl vede pe Absalom – *soțul* ei – cum se dezbracă, îi vede puful întunecat de pe ceafă în timp ce se clatină și bâjbâie pentru a-și desface cureaua.

Ursa nu se mișcă. Abia dacă respiră. Coafura complicată i s-a stricat în timpul somnului: părul i s-a înfășurat în jurul gâtului ca un știreang. Cămașa de noapte mototolită i s-a ridicat până în talie, însă nu îndrăznește să o tragă în jos.

Absalom și-a scos pantalonii și acum, că ochii ei s-au obișnuit cu întunericul, vede că nu mai are pe el nici lenjeria de corp. Pe sub haine, pielea lui pare și mai palidă, ca o creatură a mării extrasă din cochilia ei. Ursa își închide ochii când el se apropie de pat, și paiele șuieră, răspândind un miros stătut sub greutatea lui în clipa când se lasă să cadă pe saltea.

Un iureș de aer rece se împrăștie de sub pături când Absalom se mișcă pe sub ele, și Ursa simte cum se înroșește când își dă seama ce poate vedea el: lenjeria ei de corp, o lenjerie de copil, cu șnurul de funde în față. Camera se umple de iz iute de alcool și tutun. Nu își imaginase că bea. Bătăile inimii îi răsună dureros în urechi.

Nu se întâmplă nimic mult timp, şi Ursa se întreabă dacă bărbatul nu a adormit. Deschide o pleoapă şi-i vede ochii larg deschişi aţintiţi spre tavan. Bărbatul respiră adânc, cu mâinile încleştate pe pătură şi încheieturile albite, şi Ursa îşi dă seama că e tulburat. De asta a băut atât de mult şi a întârziat să urce în cameră. Probabil că ea e prima lui femeie. Se pregăteşte să întindă braţul către el, să-i spună că şi ea are emoţii şi se ruşinează, când el întoarce ochii şi o priveşte.

Ursa recunoaşte privirea, a văzut-o la bărbaţii care soseau la petrecerile lor bine înfipţi pe picioare şi cu ochii limpezi, dar plecau clătinându-se. Ceva aspru se strecoară în privirea lui când se propteşte într-un braţ. Ursa îşi aminteşte sfaturile lui Siv să nu se uite la el şi, cu o grabă aproape dureroasă, mâinile i se contractă pe cămaşa de noapte, trăgând-o în jos.

El se rostogoleşte brusc peste ea, atât de stângaci şi greu, încât îi zdrobeşte sânii. Ursa uită să mai respire şi nu îşi aminteşte decât când îl simte întărit, apăsându-i coapsa, să-şi tragă răsuflarea o singură dată, scoţând un sunet ce se înalţă şi se transformă într-un ţipăt. Absalom bâjbâie cu fundele cămăşii ei de noapte, apoi mâna îi coboară către tiv. Trage de marginea cămăşii: cămaşa cedează. Se mişcă peste ea şi corpul ei nu cedează la fel de uşor.

Un alt ţipăt se ridică, un sunet despre care Ursa nu a ştiut până acum că poate să îl scoată. O sperie chiar mai tare decât bărbatul. Soţul ei a tăiat-o, îşi zice înnebunită, a înjunghiat-o. În centrul corpului ei este un punct arzător de a cărui existenţă nu a ştiut, care pulsează atât de dureros, încât îi vine să izbucnească în plâns.

Faţa lui e îngropată în pernă şi-i simte respiraţia acră în ureche şi păr. Şi-a proptit braţele de o parte şi de alta a umerilor Ursei şi pieptul lui îl izbeşte pe al ei cu o forţă înfiorătoare. Ursa încearcă să nu se mai gândească la punctul

fierbinte din interiorul ei în timp ce el se implântă şi mai adânc în ea, trimiţând durerea spre picioarele Ursei, prinse sub ale lui. Încearcă să le mişte, dar el se ridică un pic şi îşi aşază un braţ peste clavicula ei, şi Ursa îşi dă seama că-i cere să stea nemişcată.

Patul scoate un scârţâit îngrozitor, ca un animal prins în cursă, şi, într-un final, lacrimile se revarsă din umilinţa îndurată, din sfâşiere. Întreg corpul lui se cutremură. Un geamăt loveşte urechea Ursei.

Bărbatul iese din ea la fel de dureros precum a intrat.

Se ridică din pat, nesigur pe picioare, şi urinează în oala de noapte; Ursa îşi dă seama după zgomot că a ratat ţinta. Între picioare simte ceva cald, e sânge şi încă ceva ce nu îi aparţine.

După ce Absalom îşi scoate cămaşa şi şi-o trage pe el pe cea de noapte, suflă în lumânare ca să o stingă şi se prăbuşeşte în pat, fără să o atingă cu vreo parte a corpului, Ursa se rostogoleşte cu spatele la el şi îşi ridică picioarele la stomac, încercând să aline usturimea.

Nu şi-ar fi închipuit niciodată, n-ar fi ghicit niciodată adevărul găunos pe care soţiile trebuie să-l înfrunte, faptul că soţii lor le sfâşie un loc din corp. Oare aşa se nasc copiii? Se muşcă de podul palmei ca să nu izbucnească în lacrimi. Cum ar putea să-i povestească toate astea lui Agnete – cum ar putea să o prevină că o femeie nu poate fi în siguranţă nici măcar cu un bărbat numit de *lensmann*, un bărbat cu barbă care miroase a zăpadă curată şi care se roagă cu aceeaşi ardoare ca un pastor? Lângă ea, odată cu primele raze de lumină ale zilei strecurate prin draperiile subţiri, Absalom Cornet cască larg gura şi începe să sforăie.

Capitolul 10

Pe vase, ierarhia e mai strictă decât în orice casă mare cu pretenţii. Aproape ca un legământ, îşi zice Ursa, convinsă, în ciuda cunoştinţelor sale limitate despre lume, că nicio ţară nu e condusă cu mai multă asprime şi disciplină ca o corabie.

În loc de animale, pe vas au maimuţe, adică băieţi de doisprezece sau treisprezece ani care se caţără pe greement şi mătură punţile; până şi pisica e mai bine tratată. Puştii acceptă fără să crâcnească bătăile şi urletele şi sunt la fel de demni de milă ca animalele. Pe urmă sunt marinarii, bărbaţi mai vârstnici şi mai duri. Sunt oameni destoinici şi aspri în purtări, care îşi văd de sarcinile lor într-un ritm de neînţeles pentru Ursa. Pe vas, căpitanul pare să fie mai presus de un rege, însă mai jos faţă de Dumnezeu. Marea e cea care le dictează vieţile, le oferă îndurare sau, dimpotrivă, comite acte de cruzime, şi despre ea se vorbeşte întotdeauna cu voci înăbuşite şi pline de respect. Ursa nu ştie unde este locul ei şi al soţului în acest întreg angrenaj – bănuie că niciunde.

Nu poate pricepe cu niciun chip de ce ar vrea un om să îşi petreacă viaţa pe mare. Din clipa când păşeşte pe puntea de pe *Petrsbolli*, îi vine să se răsucească pe călcâie şi să se

întoarcă. Totul, de la lemnul închis la culoare până la parapetul murdar, pare să o privească încruntat şi ameninţător.

Până şi în ochii ei de necunoscătoare vasul este rudimentar. Nu că tatăl ei nu s-ar fi străduit: patul e aşternut cu cearşafuri curate şi a trimis un mic cufăr din lemn de cireş, la fel ca şifonierul mamei, prevăzut cu o încuietoare din alamă, la care Ursa are singura cheie. Ţine în el apa de toaletă cu miros de liliac şi baticul albastru al mamei cu banii primiţi de la Agnete. Dar toate aceste detalii de fineţe nu fac decât să înrăutăţească situaţia. Cabina e întunecoasă, podeaua alunecă de la pete de grăsime imposibil de identificat şi spaţiul e prea mic – dacă întinde braţul, soţul ei poate atinge pereţii, iar când se întinde pe pat, picioarele i se bălăngăne dincolo de margini.

Totuşi ştie că nu ar fi putut spera la mai mult. Nu-şi pot permite traversarea pe o navă mai luxoasă. Se întreabă dacă Absalom regretă că a acceptat oferta tatălui ei. Nu este nici măcar un vas comercial pentru transportul de mărfuri fine, ci unul cu buşteni tăiaţi în apropiere de oraşul ei, în pădurile din Christiana, şi meniţi a fi duşi, traversând fiordul, până în nord, unde nu sunt copaci. Ideea îi e la fel de străină ca şi marea: Bergen este înconjurat din toată părţile de păduri.

Nu-i pentru prima oară când se bucură că nu este băiat şi că n-a fost nevoită să deprindă dedesubturile afacerii maritime a tatălui ei. Pe un vas nu simţi pământul ferm sub picioare niciodată, aşa încât poţi servi ceaiul sub punte cu soţul şi căpitanul în cabina acestuia şi, în ciuda balansului micului candelabru şi al ceştilor ancorate pentru a nu aluneca de pe masă, îţi poţi aproape imagina că te afli într-un cadru ca oricare altul, pentru ca în clipa următoare totul în jur să se încline într-o rână.

Şi pe urmă mai e zgomotul. Nu numai cel al mării, despre care şi-a făcut o idee după noaptea petrecută la taverna

Gelfstadt, ci al oamenilor. Sunetele scoase de atât de mulți bărbați: tropăitul lor greu în sus și în jos; râsetele lor, întotdeauna prea zgomotoase și prea lungi; gâfâitul de la efortul depus pentru strângerea parâmelor sau curățarea punților sau mutarea mărfurilor. Scândurile trebuie întoarse la fiecare două zile pentru a fi verificate dacă nu au putrezit, pisica trebuie eliberată pentru a vâna șobolani.

Nu e un vas făcut pentru transportul de pasageri. Cabina lor a fost amenajată într-un colț al sălii comune de dormit, de care este despărțită prin pereți subțiri din lemn ieftin care se clatină și scârțâie la îmbinări. Ușa din stânga dă direct în largul spațiu comun de dormit. Ursa coboară din pat târziu, așteptând ca majoritatea marinarilor să se fi trezit și să se fi apucat de muncă, însă pe vapor lumea nu doarme în același timp, așa că i se întâmplă des să vadă hamace agățate oblic, precum niște coconi uriași, înghesuite unul în altul, în care dorm câte doi sau trei bărbați, ca un mănunchi de lilieci în întuneric. Dar cele mai rele sunt zgomotele din timpul nopții, sforăiturile și celelalte sunete produse de corpuri, inclusiv unele care o fac să se înroșească și să se încordeze.

Deși sunt oameni grosolani, bărbații o salută spunându-i „conița Cornet" atunci când se întâlnesc sub punte, însă în pat ea știe unde îi este locul. La început se gândește că greșește cu ceva. Deși după prima noapte împreună soțul îi acordă răgazul de a-și scoate lenjeria de corp, și cu timpul a învățat să-și țină picioarele desfăcute pentru a nu se simți prinsă cu totul sub el și să-și strângă părul la spate pentru ca degetele lui să nu se încurce în șuvițe, durerea persistă. Nu totdeauna sângerează, însă o iritație apare mereu. La trei zile de la începutul călătoriei, când are sângerarea lunară, este lăsată în pace, dar imediat ce nu se mai văd urme, o ia de la capăt.

În fiecare dimineaţă şi seară şi după fiecare masă el cade în genunchi şi se roagă cu asemenea fervoare, încât Ursa se îndoieşte că l-ar putea face să se salte în picioare, chiar dacă vasul ar lua foc. Absalom se roagă cu o grijă şi concentrare pe care nu o manifestă faţă de ea, mişcând din buze şi cu fruntea apăsată pe palmele împreunate. În sinea ei, Ursa blestemă poveştile de dragoste care-i plăceau lui Agnete, privirile tandre aruncate de mama ei tatei, chicotelile deşănţate ale fetelor care lucrau în bucătărie la apariţia băiatului care le aducea comenzile acasă, pe vremea când îşi permiteau mulţi servitori.

Oare ştiuseră cu toţii ce e iubirea şi o minţiseră?

*

Pentru a supravieţui, cultivă distanţarea. Chiar şi înainte de naşterea lui Agnete, Ursa tânjise după companie, se ţinuse tot timpul după tatăl ei, se jucase în camera mamei şi vorbise mereu prea mult, deşi ştia că riscă să fie exilată în camera de joacă, doar cu păpuşile şi cuburile ei. Acum se învăluie în tăcere.

Abia dacă vorbeşte, abia dacă deschide gura suficient de larg pentru a se hrăni cu micile pătrăţele de carne tare şi cartofi stafidiţi, cu terciul vâscos de ovăz sau cu peşte, care devin toate comestibile prin adăugarea de ierburi proaspete ce se ofilesc rapid şi se înnegresc. Se străduieşte să se facă invizibilă, stă cât poate de nemişcată la cinele pe care le iau seară de seară împreună cu căpitanul, ţinându-şi gura strânsă ca o linie întunecată, ca o balama închisă. Chiar şi atunci când i se alătură lui Absalom pe podea pentru a se ruga, cu scândurile tari sub genunchi, are grijă să nu-şi ridice glasul peste nivelul unei şoapte atunci când rosteşte „Amin".

Uneori căpitanul Leifsson și Absalom poartă conversații numai ei doi, fără măcar să schițeze vreun gest în direcția ei. Căpitanul vorbește engleza cu un accent pronunțat, și Ursa trebuie să-l urmărească la fel de atent ca pe Absalom. Soțul ei se laudă des cu numirea sa ca împuternicit și astfel află și ea mai multe despre el. De pildă, că la cei treizeci și patru de ani ai săi, este cel mai tânăr împuternicit selectat de *Lensmann*-ul Cunningham și că ei doi se trag din aceeași zonă din Scoția, el fiind însă de origine mai modestă. Că numele lui a fost rostit în fața regelui însuși.

— Și de ce te-a ales tocmai pe dumneata? întreabă căpitanul Leifsson. Scoția e departe.

— Trebuie să facem astfel ca Biserica să prindă mai bine rădăcini în ținutul acela, îi răspunde Absalom cu aceeași fervoare cu care se roagă. Și să-i distrugem dușmanii.

— Sunt sigur că nu vei găsi prea mulți pe acolo, spune căpitanul sorbind din ceașcă.

Ursa surprinde un mic zâmbet în colțurile gurii lui.

— Zona e foarte puțin populată.

Ursa reține cu grijă informația. Vrea să absoarbă tot ce poate de la soțul ei, fără a oferi prea mult la schimb – simte că balanța va trebui să se încline în favoarea ei la un moment dat și că în scurt timp va deține și ea ceva putere în relația lor. Îi este limpede că el o dorește, însă tandrețea pare la fel de îndepărtată de el pe cât le este destinația. Poate că se vor apropia mai mult până ce vor ajunge la capătul lumii, dar nu mai e acum convinsă că asta este ceea ce-și dorește.

Lucrul după care tânjește cu adevărat, cel pentru care se roagă este să aibă măcar un dram de control asupra vieții ei. Îl găsește numai când este singură în cabina care a devenit pentru ea întreaga lume de când a plecat pe mare. Nu vrea să iasă din cabină, cu toate că în primele zile are rău de mare de

la legănatul permanent al vasului. Soțul ei își petrece zilele în compania altora. Absalom este exact așa cum și-a închipuit văzându-i profilul în salonul tatei. De o brutalitate îndulcită de momente de delicatețe și de bune maniere.

Călătoria le este presărată cu opriri pe țărm. Vor naviga mai mult de o lună – „Poate chiar două", ridică nepăsător din umeri căpitanul Leifsson, în timp ce Ursa simte cum se albește la față –, deși călătoria ar fi cu mult mai scurtă pe un vas care să nu staționeze pentru a descărca sau încărca marfă în aparent fiecare port întâlnit în cale. Ursa presupune că tatăl ei e nevoit să exploateze toate oportunitățile de afaceri.

Cu toate că își petrece singură majoritatea timpului, se îmbracă în fiecare zi cu mare grijă, așa cum a învățat-o Siv, încheindu-și șireturile cu ajutorul unei ustensile în formă de gheară concepută special în acest scop. Probabil că și Siv are așa ceva și o folosește pentru a se îmbrăca – sau poate că șireturile rochiilor ei sunt în față? Ursa își încrețește nasul în încercarea de a-și aminti. Nu vrea să uite niciun detaliu. Monotonia îi este întreruptă ocazional de grețuri pe care le potolește întinzându-se pe spate în pat, cu un picior pe dușumea.

La zece zile de la plecarea din Bergen, după ce a terminat cu dichisitul zilnic, aude un ciocănit în ușa subțire. Căpitanul Leifsson stă aplecat de spate sub grinda joasă și zâmbește.

— Doamnă Cornet, o să intrăm curând în fiordul Christian, de unde vom porni spre Trøndheim. Vremea e frumoasă și avem parte de vizibilitate bună. N-ați vrea să ieșiți la aer ca să vedeți stâncile?

Căpitanul are voce de pastor sau de judecător. O voce ce aduce mai degrabă cu un ordin la care trebuie să te supui. E cu un cap mai scund decât soțul ei, are barba mai rară și e blond, în timp ce Absalom are părul negru. Și are ochii mai blânzi. Ursei i-ar plăcea ca soțul ei să o privească așa, se

întreabă dacă asta este soarta care o așteaptă, să-i compare pe toți bărbații cu Absalom.

Căpitanul o așteaptă să-și tragă pe ea mantia, apoi o urmează. Coridorul este la fel de aglomerat ca de obicei, plin de bărbați care aleargă de-a lungul său, oprindu-se doar pentru a le face loc să treacă, pentru a dispărea după aceea din nou în umbră.

— Sper că v-ați instalat confortabil, spune căpitanul Leifsson.

— Da, mulțumesc, căpitane. Iar eu sper că prezența noastră nu este un deranj prea mare.

— Tatăl dumneavoastră e navlositorul.

Ursa observă că nu a spus că tatălui ei e proprietarul, ci „navlositorul".

— De fapt, sunt bucuros să am parte de companie, continuă căpitanul, ca pentru a-și îndulci spusele. Datorită ei am motive să aprind lumina în cabina mea și știu că, pentru bucătar, crearea unor delicii culinare pe placul unei doamne din Bergen este o provocare binevenită.

Se întoarce pentru o clipă cu fața spre ea și Ursa îi observă umbra unui zâmbet în barbă.

— În plus, nu am mai fost la Vardø din vremea când pescuiam balene. Vreți să urcați prima?

Scara e abruptă, foarte puțin înclinată. Ursei i-ar conveni să meargă în față pentru a avea pe cineva în spate care să o prindă în caz că-și pierde echilibrul, însă poartă rochie și ar fi necuviincios. Îi face semn să o ia el înainte. Treptele sunt alunecoase și răceala lor pătrunde instantaneu prin mănușile ei și prin tălpile subțiri ale pantofilor. De ce nu i-a dat tata cizme?

Căpitanul Leifsson o așteaptă în capul scării și o ajută să urce, susținând-o când Ursa alunecă puțin pe gheața de pe

treapta cea mai de sus. Deşi atingerea lui e blândă, o resimte aspră, chiar şi prin veşminte: nu suportă să fie atinsă de un bărbat, oricât de bine intenţionat ar fi.

Ziua este nemaipomenit de luminoasă: acea limpezime de cristal, care apare când gheaţa se ghiceşte încă în aer. Au pătruns deja în gura îngustă a fiordului, încadrată de stânci abrupte de cel puţin treizeci de metri înălţime, cu piatra neagră brăzdată de linii mai deschise la culoare. Marea este verde şi sclipeşte de la aşchiile de gheaţă, şi imediat ce vântul îi biciuie faţa şi îi aduce sângele în obraji, răcorindu-i plămânii, Ursa se simte mai bine ca oricând în zilele de când a plecat din casa tatălui ei.

— Sunt magnifice stâncile, nu-i aşa?

— Da, aşa e, replică Ursa dintr-o suflare, jenată apoi de entuziasmul din voce. Deşi presupun că aţi văzut altele şi mai impunătoare, căpitane.

— Eu nu fac comparaţii între peisaje, doamnă Cornet. Să mergem.

Îi oferă braţul. Ursa se uită în jur după Absalom, însă nu îl zăreşte. Puntea e plină de bărbaţi aplecaţi peste balustradă, de ambele părţi ale vasului, strigând indicaţii, într-un lanţ de voci, către secund, care stă la cârmă în cabina timonierului, aflată înspre spatele vasului. Vela înălţată deasupra capetelor lor plesneşte în bătaia vântului precum un nor din pânză: maimuţele urcă şi coboară în fugă catargul, ajustând suflătorile pentru a controla viteza.

Ursa se simte bine în mijlocul acţiunii. Ia braţul căpitanului, mai mult din necesitate, şi o pornesc amândoi la pas. Îşi simte picioarele înţepenite şi în acelaşi timp moi, deopotrivă nemulţumite şi recunoscătoare să-i poarte greutatea.

— Aţi mai fost vreodată pe mare, doamnă Cornet?

— Nu.

— Mă mir, spune căpitanul. Tatăl dumneavoastră călătorea deseori pe mare. Am crezut că asta era marea lui pasiune. Şi că i-ar fi plăcut să o împartă cu copiii, fie ei băieţi ori fete.

— Tata nu a mai navigat de ani de zile, răspunde Ursa surprinsă. A renunţat după naşterea mea, şi pe urmă, când mama... Şovăie. Aerul limpede îndeamnă la confesiuni şi, cu vântul care îi smulge cuvintele din gură şi le poartă departe imediat ce le rosteşte, nu simte nevoia de a-şi ascunde emoţiile. Pe urmă mama s-a îmbolnăvit şi tata nu a vrut să mai plece de acasă şi să o lase singură.

— Ah, da, am auzit că Merida s-a stins. Am vrut să trimit o scrisoare de condoleanţe, am şi început-o de mai multe ori, dar..., gesticulează căpitanul arătând în jur, şi Ursa crede că înţelege ce vrea să spună. Pe vas e cu totul altfel. Cât a trecut de atunci? întreabă el. Şase ani?

— Nouă. Scuze, nu am ştiut că i-aţi cunoscut pe părinţii mei.

Căpitanul se opreşte din mers.

— Nu m-ai recunoscut, Ursula?

Rostirea numelui ei adevărat, nu cel mascat de al soţului, pentru întâia oară după zece zile, o şochează. Totuşi nu descoperă nimic familiar pe chipul căpitanului. Clatină din cap.

— Îmi pare rău, dar nu. De ce? Ar trebui?

— Când trăia Merida, am luat masa acasă la voi cu mai multe ocazii. Te-am văzut deseori jucându-te în mijlocul nostru, ni te încurcai printre picioare. Uneori îţi strecuram mâncare pe sub masă, ca unui câine – tace brusc, face ochii mari şi se întoarce cu faţa către Ursa. N-am vrut să te jignesc, vreau doar să spun că erai un copil năzdrăvan.

Dar Ursa zâmbeşte ca să-i alunge tulburarea şi-l strânge foarte uşor de braţ.

— Nu m-ai jignit, căpitane.

— Văd că te-ai dat jos din pat, nevastă.

Absalom Cornet a apărut lângă ei pe neașteptate, ca o vijelie, sprijinit de bara de protecție, cu fața spre ei. Cât de cuviincios arată. Și totuși ceva, un fior de panică zvâcnește înăuntrul Ursei. Nu se trădează, doar colțul ochilor începe să-i pulseze în ritmul bătăilor inimii.

— Căpitanul e cel care m-a convins să ies, bărbate. A vrut să îmi arate Christiansfjord.

Absalom se uită la stânci ca și cum abia acum și-a dat seama că sunt demne de atenția lui.

— Presupun c-au fost numite așa după regele vostru.

— În privința asta persistă niște controverse.

Vocea căpitanului Leifsson e fermă, dar joasă.

— În ce privință? Că au fost numite după regele Christian?

— Că ar fi cu adevărat regele nostru. Unii nu sunt de acord cu tratatul.

— E stipulat prin lege, spune Absalom fără pic de umor în glas, spre deosebire de căpitan. Nu văd ce critici ar putea fi aduse.

— Desigur, zice căpitanul Leifsson făcând o plecăciune elegantă.

Ursa realizează că stă agățată de brațul lui și slăbește strânsoarea. Un mușchi zvâcnește în maxilarul lui Absalom.

— Am pornit să ne plimbăm pe punte, continuă căpitanul. Vreți să ne însoțiți?

Absalom scutură scurt din cap și își reia contemplarea. Ursa observă că își ține mâinile încleștate pe balustradă și se întreabă dacă se roagă.

Între ei se așterne tăcerea. Schimbul de replici cu soțul i-a retrezit teama. Simte mâncărimi pe ceafă și miros de gheață, de vid curat în aer. Nodul din stomac revine și

continuă să o apese chiar şi în timp ce se îndepărtează de Absalom. Fiordul aruncă o umbră mare peste ei şi în răceala sa aspră Ursa încearcă să se liniştească.

— Deci tot nu îţi aminteşti de mine? răsună blând vocea căpitanului Leifsson, care pare să-i fi sesizat panica.

Petrecerile despre care vorbeşte el se desfăşurau pe vremea când Ursa avea unsprezece ani. Chiar şi fără ceaţa aşternută în timp, feţele adulţilor, fie ele ale femeilor strălucitoare ori ale bărbaţilor cu favoriţi, arătau în ochii ei la fel. Nu s-a uitat niciodată la ei cu atenţie, bucurându-se doar că avea acces la lumea aceea plină de râsete şi fum. Abia dacă îşi aminteşte că se ascundea sub masă. Probabil că nu se întâmplase decât o dată sau de două ori, când tata fusese prea prins în conversaţie ca să remarce, iar mama ei se prefăcuse că nu vede.

— Nu, îmi pare rău.

— Nu ai de ce să-ţi pară.

Ursa e totuşi sigură că l-a dezamăgit cumva. Vrea să-l facă să treacă peste asta şi schimbă subiectul.

— Aţi mai fost vreodată la Vardøhus, căpitane?

Îi răspunde încuviinţând scurt din cap.

— Şi este într-adevăr un castel, aşa cum zice toată lumea?

— Într-un fel. Este cu siguranţă o construcţie foarte mare pentru un loc aflat departe de orice.

Consternarea Ursei este probabil vizibilă, căci căpitanul se grăbeşte să adauge:

— Însă am auzit că, după venirea *Lensmann*-ului Køning, va deveni un loc şi mai impunător. Regele pleacă urechea la spusele lui şi am înţeles că *lensmann*-ul are planuri mari pentru Finnmark. Ce ţi-a spus soţul tău?

— Mai nimic.

— Atunci poate tatăl tău? Ştiu că avea bărci care pescuiau balene în zona Spitsbergen. Au ajuns la est de Vardø?

Ursa își mușcă interiorul obrazului.

— Mie nu mi-a spus nimic, căpitane.

S-au apropiat între timp de cabina timonierului, unde secundul Mate Hinsson își ridică mâna musculoasă ca să îi salute. În fața cabinei, una din maimuțe, un băiat slăbănog cam de vârsta lui Agnete, sortează marginile zdrențuite ale greementului.

— Nu vrei să-mi povestești despre Finnmark?

— Nu știu decât ce am văzut de pe mare.

— Dar eu nu știu nimic. Nu am pășit niciodată la nord de Bergen.

Au ajuns în capătul punții, acolo unde numele Sfântului Petru, pe care îl poartă vasul, a fost gravat cu o eficiență brutală și atașat în spatele cabinei timonierului. Grămezi de frânghie stau depozitate în colaci bine strânși, de mărimea unor tambururi. Căpitanul dă drumul mâinii Ursei și se sprijină de un colac, privind în spate, spre pupa. Vasul lasă dâre lungi de spumă în spate. Căpitanul scoate o pipă murdară din buzunarul de la haină.

— Te deranjează dacă fumez?

Ursa scutură din cap. Căpitanul scoate o tabacheră cu tutun de prizat, își îndeasă pipa și, cu mâinile făcute căuș pentru a o proteja de vânt, scapără cremenea. Flacăra izbucnită brusc la aprinderea tutunului o face pe Ursa să realizeze că a început să se întunece, că lumina albăstrie este pe cale să se transforme într-o întindere bleumarin mai mare. Curând vor răsări primele stele. N-a mai văzut stele de săptămâni întregi.

Căpitanul trage adânc fumul în piept, apoi îl scoate alb pe gură.

— Ce ai vrea să afli?

Ursa se gândește.

— Care e locul cel mai îndepărtat unde ai ajuns?

— Îndepărtat față de ce?

Ursa se înroșește.

— Față de Bergen.

Uitase că Bergen nu reprezenta capătul lumii pentru toți oamenii.

— Spitsbergen, așa cum ți-am spus.

— Și e departe Spitsbergen?

Căpitanul Leifsson chicotește, scoate un sunet din gâtlej care răsună mai suav datorită fumului din gură.

— E cel mai îndepărtat loc unde ajung majoritatea marinarilor.

— Și Vardø nu e la fel de departe.

— Nu, nu e.

Ursa se simte un pic mai liniștită.

— Și ce-i acolo, în Vardø?

— Balene. Gheață. Unii sami traversează gheața iarna ca să petreacă vara acolo și se întorc când marea îngheață iar.

— Sami? Adică laponii?

— Nu, sami, replică ferm căpitanul.

— I-ai cunoscut?

Pielea subțire din colțurile ochilor o înțeapă.

— Pe câțiva.

— Și cum sunt? Teribil de sălbatici?

— Nu mai mult decât alți oameni.

Ceva s-a schimbat între ei. Căpitanul pare plictisit de întrebările ei și Ursa caută să găsească ceva de spus care să o readucă în grațiile lui.

— Și dincolo de Spitsbergen mai este ceva?

Căpitanul trage aer în piept și-și freacă nasul. Momentul stânjenitor a trecut. Pipa s-a stins deja și el o golește de cenușa rămasă și o umple la loc. Pentru o scurtă clipă Ursa se întreabă cum ar fi să fii măritată cu un bărbat ca el, care îi vorbește cu

atâta lejeritate şi o ţine de braţ atât de blând. El scapără cremenea şi tutunul se aprinde în golul întunecat al palmelor sale.

— Oamenii cu ştiinţă de carte susţin că acolo ar fi o stâncă neagră. Un munte înalt cât cerul, făcut din roci magnetice, şi de aceea busolele arată nordul. Alţii spun că marea este cea care te trage spre stâncă pe măsură ce te apropii. Că dacă traversezi golful, vei fi purtat de curenţi până la stânca aceea neagră.

— Şi te vei izbi de ea?

— Vei fi înghiţit, răspunde căpitanul trăgând lung din pipă. Oamenii ăştia zic că marea se opreşte în faţa stâncii şi cade de acolo ca o cascadă, până în fundul pământului. Dar eu nu cred aşa ceva, spune el îndreptându-se de spate. Sami nu vorbesc despre stânca asta, şi ei au ajuns mai departe decât orice norvegian.

— Dar dumneata ce crezi?

— Cred că e posibil să existe o stâncă neagră. Aşa s-ar explica de ce busola arată în direcţia aceea. Dar nu cred că marea se transformă în râu şi cade ca o cascadă. Cred că înconjoară stânca. Tutunul arde mocnit şi roşu în pipă. Şi asta e destul de înfricoşător în sine, adaugă căpitanul.

Scutură pipa, scoate un săculeţ dintr-un alt buzunar, desface şnurul şi întinde săculeţul către Ursa.

— Anason?

— Ce-i asta?

— O sămânţă ierboasă din Asia. E dulce. Ursa întinde mâna şi el îi varsă în palmă o sămânţă verzuie de mărimea unghiei de la degetul mic. Ursa muşcă din ea şi se strâmbă: sămânţa e amară. Căpitanul Leifsson izbucneşte în râs.

— Nu trebuie să muşti, ci să sugi. Uite, aşa.

Ia o sămânţă şi o vâră în gură. Obrajii i se scobesc. Ursa se întoarce cu spatele ca să scuipe sămânţa în palmă, apoi o

azvârle spre capătul din spate al vasului. Căpitanul îi oferă o altă sămânță, pe care o suge, foarte conștientă de privirea atentă a căpitanului asupra gurii ei.

— Nevastă. Cuvântul e rostit tăios, ca o poruncă. Este momentul să ne pregătim de cină, căpitane. Absalom îi întinde brațul. Vino.

Ursa nu își dăduse seama cât de aproape stătuse de căpitan. Absalom îi ia mâna și o strânge prea tare. Imediat ce se îndepărtează suficient pentru a nu fi auziți, își apleacă spre ea capul.

— Să nu mai vorbești cu el în norvegiană în prezența mea. Bărbatul trebuie să înțeleagă ce spune soția.

Îi lasă mâna să cadă. Ursa îl urmează, păstrând față de el cea mai mare distanță cu putință și, odată întorși în cabină, se pregătesc de cină în tăcere.

Supărarea pare să-i treacă repede lui Absalom, căci o complimentează că e frumoasă când o vede aranjată, cu hainele schimbate și părul proaspăt pieptănat și prins în agrafe. Își așază mâna pe mijlocul ei cât timp se îndreaptă către cabina căpitanului și-și trage scaunul aproape de ea la masă.

— M-am gândit serios, căpitane, și am ajuns la concluzia că ar trebui să fac un efort ca să învăț norvegiana. Te-am auzit măcelărindu-mi limba și cred că este rândul meu să încerc să o măcelăresc pe a dumitale.

— Desigur, răspunde căpitanul Leifsson pe un ton jovial. O să vorbesc cu doctorul Rivkin, cred că are ceva experiență la predat.

Ursa simte cum un șireang i se strecoară în jurul gâtului. Curând nu va mai avea unde să se ascundă, nici măcar în limba ei maternă. Se scuză și se ridică devreme de la masă, lăsându-i pe ce doi adânciți în conversație la lumina lămpii. Se simte iar complet singură.

Capitolul 11

Sosesc la Trøndheim pe întuneric. Soțul ei încă nu a venit la culcare, a rămas cu căpitanul în cabina acestuia, și Ursa nu se poate împiedica să își dorească prezența lui Absalom sau a oricui lângă ea, în timp ce ascultă zarva neostoită venită dinspre port.

Încearcă să adoarmă, însă renunță înainte de ivirea zorilor. Sala comună de dormit e goală și hamacele atârnă în lumina palidă a hublourilor. Pe coridor luminile sunt stinse, însă căpitanul a condus-o pe un drum direct până la scară. Aproape că renunță din cauza beznei, însă vocea lui Agnete îi răsună în cap, îndemnând-o să continue.

Pipăie pereții aspri din lemn și începe să-și croiască drum spre ceea ce bănuiește că este bocaportul pentru a ajunge deasupra punții. Se ghidează după sunete și curând ajunge la scară. Trapa este închisă și totul e aproape cufundat în întuneric, totuși pornește să urce. Pe la jumătatea drumului vede brusc o lumină și aude un trosnet când bocaportul se deschide.

O talpă goală plesnește treapta de sus.

— Așteaptă, strigă Ursa. Vin și eu.

O față slabă privește în jos și Ursa își dă seama că e băiatul pe care îl văzuse în ziua dinainte sortând capetele parâmelor.

— Scuze, domnişoară!

Băiatul se grăbeşte să-i facă loc în capul scării, iar când Ursa ajunge acolo, îi întinde mâna şi, mulţumind cerului pentru mănuşi, Ursa o prinde.

— Mulţumesc, zice ea netezindu-şi poalele rochiei. L-ai văzut pe soţul meu pe undeva? Împuternicitul Cornet.

— A coborât pe ţărm, domnişoară.

— Doamnă.

Ursa se uită în jur. Trøndheim străluceşte în lumina lămpilor şi un vinci a fost adus pe malul pietruit al portului pentru ca mărfurile să fie descărcate. Portul se desfăşoară în întregime sub ochii lor. Din locul unde stă Ursa, peisajul pare asemănător cu cel din Bergen, şi asta o îmbărbătează.

— Dar căpitanul Leifsson e pe aici?

Băiatul scutură din cap,

— Nu, doamnă. Şi el a coborât pe ţărm.

— Ştii unde s-a dus?

Ursa crezuse că avea să dea peste măcar unul dintre cei doi bărbaţi.

— Nu.

— Atunci o să cobor şi eu. Poţi să-mi găseşti un însoţitor?

Băiatul dă scurt din cap şi o zbugheşte. Cerul începe să se lumineze şi casele ce mărginesc portul sunt zugrăvite în culori la fel de vii ca acelea din Bergen.

Băiatul se întoarce.

— Secundul Hinsson zice să vă însoţesc eu.

— Dar nu e nimeni altcineva?

— Nimeni de care să se poată lipsi acum, doamnă.

Puştiul sâsâie un pic şi Ursa se întreabă dacă nu e de fapt mai mic ca vârstă decât Agnete şi încă nu şi-a schimbat toţi dinţii de lapte.

— Cunoşti oraşul?

— Nu, doamnă.

— Ei bine, zice ea rezistând impulsului de a-şi arunca mâinile în aer şi a renunţa. Hai să mergem.

Băiatul o ia înainte, alergând pe pasarela îngustă în picioarele goale. Ursa se dojeneşte – ar fi trebuit să-i ceară să se încalţe –, bănuieşte că pământul e îngheţat bocnă şi rece.

Îl urmează clătinându-se din cauza vasului care e descărcat acum şi stă aplecat pe o parte. Bărbaţii care traversează pasarela se opresc pentru a-i face loc să treacă, însă de cum păşeşte pe lemnul umed, o pală de vânt o împinge la o parte. Se agaţă de frânghie atât de strâns, încât palmele o dor, şi îşi recâştigă echilibrul, însă agrafele îi zboară şi părul îi acoperă faţa ca o pânză biciuitoare.

Cu dinţii clănţănind în gură, îşi croieşte drum până ajunge la marginea portului. Pământul este atât de nemişcat, încât se împiedică şi, pentru a doua oară în acea dimineaţă, o mână mică şi murdară o sprijină.

— Aveţi grijă, doamnă.

— Sunteţi bine? o întreabă un bărbat aflat la o distanţă respectuoasă, cu braţul pe jumătate întins ca să-i ofere ajutor.

— Da, n-am nimic, răspunde Ursa, căznindu-se să zâmbească. Este vreun loc prin apropiere unde am putea mânca?

Bărbatul arată spre o clădire îngustă din lemn vopsită neuniform în galben. O firmă cu un soi de clopot pictat pe ea se leagănă uşor în vânt. Ursa dă din cap în semn de mulţumire spre bărbatul îndatoritor şi, cu băiatul venind pe urme, face câţiva paşi şovăitori spre uşa de la intrare. Şanţul de scurgere neacoperit din faţa uşii a îngheţat şi Ursa îşi fereşte privirea în timp ce calcă pe scândură şi pătrunde în han.

Deşi este devreme, încăperea e aproape plină, însă băiatul dibuie o masă mică într-un colţ mai îndepărtat de foc. Ici-colo prin sală sunt femei îmbrăcate elegant, însoţite de

soții lor, și Ursa știe că nu este în regulă să se afle într-un han fără Absalom. Dar după noaptea nedormită, are nervii întinși la maxim și îl trimite pe băiat la bar cu o monedă de un skilling din cei primiți de la Agnete pentru a comanda bere slabă și un platou cu mâncare.

Băiatul se întoarce cu restul și cu niște găluște *raspeball* fierbinți și surprinzător de bune, umplute cu carne foarte sărată și cu cartofi bine fierți care încălzesc imediat stomacul. Se foiește, nesigur de ceea ce ar trebui să facă în timp ce Ursa începe să mănânce, și ea e nevoită să-l tragă de mână zdravăn ca să-l așeze pe bancă, lângă ea, și să-i vâre o gălușcă în mâna soioasă, îndemnându-l să se înfrupte. Îi zâmbește și băiatul o privește atât de mirat, încât Ursa se întreabă cum arătase fața ei până atunci. Într-un efort de a-l liniști, îl întreabă cum îl cheamă, iar el îi răspunde că se numește Casper.

— Cum ai ajuns să muncești pe un vapor?

Băiatul ridică din umeri și se uită în jos la *raspeball*, și Ursa împinge platoul spre el. Tăcerea nu o deranjează.

Când pleacă, unul dintre marinari îi ține ușa deschisă și face o plecăciune în chip de batjocură, și deși nu îl învrednicește cu vreun cuvânt de mulțumire, Ursa părăsește încăperea cu un zâmbet pe față.

— Ce se holbau la mine! îi zice ea lui Casper. De parcă n-au văzut în viața lor o doamnă.

— Erau niște doamne înăuntru, răspunde Casper. Dar nu la fel.

— Cum adică?

— Nu la fel ca dumneavoastră.

Ursa se gândește la obrajii pudrați ai femeilor, la culorile țipătoare ale rochiilor lor. Într-un târziu înțelege și se îmbujorează; se întreabă dacă marinarii au luat-o și pe ea drept

târfă şi dacă femeile se alegeau măcar cu ceva pentru purtarea lor ruşinoasă.

Traversează oraşul ce se trezeşte încet din somn. Străzile sunt înguste şi casele par înclinate una spre cealaltă, de parcă ar conspira. Firește, nu e la fel de frumos ca în Bergen, deşi este locul unde regele Christian a fost încoronat şi capitala ţării.

Găsesc un talcioc în piaţa comercială mare şi Ursa cumpără cizme şi o mască[1] să-şi protejeze faţa de frig pentru ea şi, în ciuda protestelor băiatului, o pereche de mănuşi fără degete pentru el.

— Te-am văzut cum sortai capetele frânghiei. Mănuşile o să-ţi ţină de cald şi degetele nu o să-ţi mai amorţească.

Încearcă să-i ia şi cizme, însă Casper refuză să le probeze, iar cizmarul pare bucuros de asta.

— Este mai bine să umblu în picioarele goale, domnişoară. Sunt în creştere. Mi-ar rămâne mici peste o lună. Aşa mi-a zis secundul Hinsson.

Se întorc la vapor şi îl găsesc pe Absalom aşteptând în capul pasarelei. Îl apucă de cap pe Casper şi îl strânge uşor, şi băiatul se face iute nevăzut în zarva vasului, care a fost în mare parte descărcat şi stă acum mai înălţat în apă. Absalom se încruntă la vederea pachetelor.

— E prima zi când ne putem ruga într-o biserică. Şi nu în orice biserică, ci cea în care sunt încoronaţi regii voştri, din câte ştiu. Iar tu ce faci? Profiţi de oprire ca să mergi la cumpărături, zice el smucindu-şi capul în direcţia braţelor pline cu pachete ale Ursei. De unde ai avut bani?

---

[1] Mască sau vizieră (*vizard* în engleză şi franceză) pe care le purtau femeile din aristocraţie în secolele al XVI-lea şi al XVII-lea, pentru a-şi proteja faţa de soare când călătoreau (n. red.).

— Sora mea mi-a dat câteva monede.

— Un soţ trebuie să ştie ce bani are soţia lui, spune Absalom întorcându-şi ochii negri spre ea. Tatăl tău ar fi trebuit să te înveţe asta. Întinde mâna şi, după o clipă, Ursa o întinde şi ea, însă el o retrage. Banii, nevastă.

Mai târziu, în timp ce el sforăie alături, Ursa îşi va înfige unghiile în locul moale de sub ureche şi se va blestema pentru că i-a dat banii. Şi asta pentru că, deşi i-ar fi fost uşor să-l mintă – „Îmi pare rău, bărbate, i-am cheltuit pe toţi" –, nu a făcut-o. Absalom are ceva în el care o sileşte să se supună şi, în acelaşi timp, îi repugnă. Aşa că-şi scoate de la cingătoare monedele de la Agnete şi i le dă.

Absalom se întoarce cu spatele şi o ia înainte, coborând scara către coridorul care duce la cabina lor. Aflând că soţul ei a fost la biserică, Ursa se întreabă dacă e vreo sărbătoare şi prin urmare el nu se va culca în noaptea aceea cu ea. Dar el o face, şi e ca şi cum ar încerca să sădească ceva în ea, să implânte adânc în corpul ei ispăşirea.

*

Ursa se întreabă deseori ce i-ar spune lui Agnete, dacă ar fi împreună. Trăieşte într-o confuzie pe care nu reuşeşte s-o descrie în cuvinte: corpul ei i-a devenit cumva străin şi a învăţat deja să manevreze tăcerile ca pe o armă.

Nu mai caută tovărăşia căpitanului Leifsson, cu toate că s-a purtat cu ea cu mare amabilitate, ba chiar i-a făcut cadou o punguţă cu seminţe de anason. Nu are încredere să-şi împărtăşească gândurile cu nimeni, oricât de spăimoase şi puţine ar fi. Şi le ţine înăuntrul ei, în siguranţă, într-o cutie bine încuiată şi mai greu de spart decât cufărul din lemn de cireş dăruit de tatăl ei. Are nevoie ca fiecare cuvânt să rămână acolo, numai în ea.

Trebuie totuşi să se mişte, să meargă undeva. În ziua de după plecarea din Trøndheim, îşi îmbracă cele mai călduroase haine. Îşi strecoară o sămânţă de anason pe limbă, îşi trage în picioare cizmele şi, cu masca sub braţ, deschide uşa cabinei.

Trapa este închisă, aşa că ciocăneşte şi aşteaptă până se deschide, dar fără a accepta braţul întins care-i oferă ajutor. Se uită în jur după Casper, însă băiatul nu este pe punte, sau în orice caz nu reuşeşte să-l deosebească de celelalte maimuţe care se caţără, înfăşurate în pături, pe greement pentru a desfăşura pânzele vasului *Petrsbolli* şi a porni spre nord.

Înaintarea către pupa vasului fără braţul căpitanului Leifsson care să o susţină este deconcertantă, dar reuşeşte să nu se împiedice, aşa cum făcuse pe pasarelă. Se întoarce la pupa navei, imediat în spatele cabinei timonierului, în locul unde Sfântul Petru îşi ţine în sus mâna într-un gest împăciuitor. Ajunge la colacul gros de frânghie, răsucit pentru a fi transformat într-un soi de scaun şi, după ce se uită în jur pentru a se asigura că nimeni nu o urmăreşte, se caţără pe el.

Îşi aşază, cu grijă, picioarele peste un alt colac şi rămâne aşa, înfăşurată în haină, cu masca pe faţă şi muşcă din marginile ei, pătrunsă de o senzaţie alinătoare şi dulce ca o bomboană. Prin ochii mijiţi, totul pare mai uşor de controlat. Se întreabă dacă aşa simte şi calul, cu apărătorile de ochi care îl împiedică să privească în lături, şi doar în faţă. Prin ferestruica de la cabina timonierului îl vede pe secundul Mate Hinsson, întors cu spatele la ea. Şi, pe măsură ce se îndepărtează de Trøndheim, navigând spre nord, Ursa îşi lasă gândurile să zboare înainte, spre marginile lumii.

Maren

Capitolul 12

Bebeluşul Erik se apropie de unsprezece luni de viaţă când pastorul Kurtsson primeşte o a doua scrisoare de la *lensmann*, prin care este înştiinţat că noul împuternicit a părăsit Scoţia şi se îndreaptă către Vardø, iar ei vor trebui să pregătească pentru el a doua casă plutitoare.

Spre surprinderea tuturor femeilor, pastorul Kurtsson vine la întrunirea de miercuri pentru a cere ajutorul lui Kirsten.

— Mi-a spus că sunt o prezenţă liniştitoare, le explică Kirsten lui Mauren şi mamei ei în timp ce ies din casa doamnei Olufsdatter. N-am idee ce l-a apucat.

— E limpede că-şi caută aliaţi înainte de sosirea împuternicitului, zice Maren.

— Toril nu va fi deloc încântată, zâmbeşte Kirsten.

— Toril nu e în stare să pregătească o casă pentru locuit. Şi nici pastorul, spune Maren. În timp ce tu, Kirsten, poţi. Toril ştie că iubitul ei pastor Kurtsson nu este genul de om hotărât, aşa ca tine.

Kirsten respinge complimentul ridicând din umeri.

— Vor trimite oameni din Kiberg ca să ajute, însă cum împuternicitul îşi va aduce cu sine soţia din Bergen, ea va avea nevoie de un oarece confort. Fondurile sunt limitate, însă *Lensmann*-ul Køning a trimis deja lemnul. Sarcina mea

este să omor suficiente animale cât să asigur provizia de carne pentru toată vara, așa că m-am gândit că voi ați putea coase pieile, să faceți câte ceva din ele.

Maren ridică ochii spre ea, surprinsă.

— Toril se pricepe cel mai bine la cusut, zice mama.

— Tot ce se poate, răspunde Kirsten. Numai că Toril și-ar țese probabil și amărăciunea în modelele alea drăguțe, iar eu prefer să vă dau vouă ocazia de a face un bănuț.

Decid ca Maren să ia pieile în săptămâna următoare, iar carnea să fie sărată și afumată în cabana construită de Dag.

— Foarte bine, zice Kirsten. Noi trei vom face din casa plutitoare o locuință tocmai bună pentru împuternicit.

Decizia vine totuși ca o lovitură pentru Maren, cu toate că locuința plutitoare nu i-a aparținut niciodată. A fost și așa o dovadă de bunătate din partea mamei lui Dag că le-a permis să-și țină morții acolo până la momentul îngropăciunii. Maren nu poate emite pretenții de stăpână a casei, dar face ocoluri ca să o vadă ori de câte ori are timp, și-și trece degetele peste runele sculptate în tocul ușii și, dedesubt, peste scrijeliturile făcute de domnul Bjørn. Îi dă și acum ocol în nopțile albastre când nu poate să doarmă fie din cauza plânsetelor lui Erik sau ale mamei, fie pentru că simte tăcerile Diinnei ca fiind prea acuzatoare. De acum casa plutitoare i-a fost însă complet luată.

— Și cu pescuitul cum rămâne? întreabă ea.

O umbră de tulburare traversează fața bătută de vânturi a lui Kirsten.

— Cred că va trebui să renunțăm pentru moment. Până se așază lucrurile.

Maren dă din cap, înăbușindu-și un oftat de dezamăgire.

— O să vin după primele blănuri săptămâna viitoare.

Kirsten le face cu mâna şi se răsuceşte pe călcâie, pornind către casă.

— Ne-am uitat locul pe lume, remarcă mama, în timp ce ea şi Maren o iau în direcţia opusă. Kirsten Sørensdatter ar face bine să fie mai atentă. Se crede *lensmann*-ul nostru. Am văzut eu cât de înfumurată este.

— Într-un fel, chiar aşa a fost pentru noi, răspunde Maren în vreme ce trec pe lângă a doua casă plutitoare. Kirsten e cea care ne-a ţinut în viaţă. E un *lensmann* mai bun decât cel care se va instala curând la Vardøhus.

— *Lensmann* peste ce? Peste un sat locuit numai de femei. Pentru omul acela noi contăm mai puţin decât un pachet de cărţi de joc. El ne-a permis să ne construim un castel din cărţi de joc, să ne închipuim mai grozave decât am fi putut spera vreodată şi e posibil ca, odată ajuns aici, să vrea să ne dărâme castelul.

E cel mai lung discurs rostit de mama ei de multe săptămâni. Supărarea pare să nu-i treacă de fel şi uneori lui Maren îi vine să o scuture, doar ca să o trezească din plâns. În lungile nopţi de iarnă, din fericire acum duse, atunci când mama se lipea de ea ca un prunc de mămica lui, voise să-i împingă violent mâinile de pe ea, să o azvârle din pat. Este conştientă că frustrarea pe care o simte este alimentată de durere: durerea că mama pare să nu înţeleagă că ea, Maren, a suferit aceeaşi pierdere, plus un logodnic şi, odată cu el, şansa de a avea propria casă.

E bucuroasă că mama şi-a regăsit vocea, dar crede că nu are motive de îngrijorare. Nimeni nu va afla că femeile din Vardø pescuiesc şi, chiar dacă ar afla, nu le va acuza pentru că încearcă să îşi procure singure hrana. Sosirea împuternicitului marchează o schimbare, anunţă o investiţie în satul lor. Rezultă că, de bine sau de rău, n-au fost complet date uitării.

Diinna e afară, ocupată să treacă o piatră de şlefuit peste scândurile din lemn ale treptelor. Maren îl aude pe Erik urlând înăuntru şi simte un junghi ascuţit, un semnal de alarmă.

— Plânge copilul, spune mama repezindu-se să intre în casă.

— I-a intrat o aşchie în piele, îi răspunde Diinna. I-am scos-o.

— Dar îl doare, obiectează mama. Ar trebui să mergi să-l linişteşti.

— Raşchetez treptele tocmai ca să nu se mai întâmple.

Diinna nu îşi ridică nicio clipă privirea. Stă aplecată peste piatra de şlefuit, concentrată asupra muncii ei.

Mama mormăie ceva ce Maren nu reuşeşte să deslu-şească şi păşeşte deliberat peste Diinna, punând piciorul foarte aproape de mâna ei. Între cele două există o tensiune, un echilibru fragil precum acela al vâslelor fixate în furcile bărcilor, şi-n clipa asta echilibrul este pe cale să se năruie. Lui Maren îi revine sarcina de a acţiona ca o punte între cele două şi simte că ar putea să-şi piardă răbdarea cu ambele.

Mai rău îi pare însă de bebeluşul Erik, incapabil să aline supărările nerostite. În timp ce Toril merge lejer cu băieţe-lul ei de trei ani ţinut pe şold ca un coşuleţ, pe corpul slab al Diinnei, Erik pare o povară sau o excrescenţă.

E ceva nefiresc în felul în care Diinna se comportă cu el. Maren are impresia că femeia se uită la micuţ cu ochii ei oblici, aşa cum se uită un lup la un alt lup, ca la o rudă faţă de care trebuie să manifeşti prudenţă. E ca şi cum micul Erik ar lua de la ea, din sânii ei, din braţe, din părul în care îşi încurcă degetele, ceva ce Diinna nu vrea să cedeze. Ea nu ţipă la el niciodată, doar îl urmăreşte din priviri. În ochii ei nu e cru-zime, ci doar prea puţină căldură, cu excepţia momentelor

liniştite din cursul nopţilor, când Maren o aude prin perete cum îi cântă copilului, întotdeauna aceeaşi melodie.

— Ce cântec de leagăn îi cânţi? a întrebat-o odată.

— E *joik*-ul lui, şi-a îngustat ochii Diinna. Nu e un cântec de leagăn. E cântecul lui, cel pe care l-am făcut pentru el.

— Ai şi tu un cântec al tău?

— Da, toată lumea are.

— Dar eu?

— Tu nu.

Nu îi oferă alte explicaţii, lăsând-o pe Maren să se liniştească singură, să îi găsească scuze slabe: „La urma urmei, eu nu sunt sami." Totuşi, refuzul constant al Diinnei de a relua vechea lor legătură familială o răneşte: Maren a crezut că între ele exista o relaţie mai puternică, în stare să supravieţuiască pierderii fratelui ei. S-a înşelat în atât de multe privinţe, încât simte că trebuie să-şi reconsidere zilnic viaţa şi *o*amenii care i-au mai rămas.

Câteodată Diinna îşi leagă fiul într-o chingă din piele de ren şi îl poartă pe spate; Maren o vede cum se îndreaptă către promontoriu, sau uneori se suie într-o barcă şi vâsleşte spre muntele cel jos de pe continent, iar când se întoarce miroase a iarbă neagră şi a curat, a aer rece, de felul întâlnit numai acolo.

Diinna nu-i spune Erik micuţului, numele ales de soacra sa, ci pe limba poporului sami – Eret. Maren iubeşte copilul cu o ferocitate ce frizează violenţa, deşi îşi face griji că ceva ar putea fi realmente în neregulă cu el, că l-au rănit cumva atunci când l-au adus pe lume. Copilul nu zâmbeşte, nu urlă şi nu aruncă lucruri prin casă de supărare sau frustrare. Atunci când Diinna pleacă şi-l lasă cu Maren şi mama acesteia, băiatul se mulţumeşte în majoritatea timpului să

stea în colţul moale al casei, făcut de mama sa din pături şi piei, şi să le urmărească mut.

Erik şi-ar fi iubit la nebunie fiul. Atunci când micuţului îi curge saliva printre buzele rozalii sau îşi ridică mânuţele ca să fie luat în braţe, Maren se lasă câteodată pradă suferinţei, gândindu-se la ceea ce ar fi putut să fie viaţa lor.

— Şi s-a julit rău în aşchie? o întreabă ea pe Diinna în timp ce o priveşte lustruind treptele.

Erik s-a oprit deja din plâns: în mod clar voise să atragă atenţia, şi nu urlase de durere.

Diinna clatină din cap.

— N-a fost decât o zgârietură.

— Am fost acasă la doamna Olufsdatter.

— Ştiu, doar e miercuri azi.

— Kirsten zice că un împuternicit va veni să locuiască aici, în Vardø. Ales de *lensmann*-ul care se va stabili curând la Vardøhus.

Diinna continuă să frece piatra de trepte: zgomotul răsună cu putere în tăcerea care o înconjoară. Lemnul de pe scară se încovoaie sub forţa mâinilor ei. Lui Maren îi e dor de discuţiile lor plăcute şi lejere.

— Va locui în cea de-a doua casă plutitoare. S-a căsătorit de curând şi-şi va aduce soţia cu el.

Într-un târziu Diinna se opreşte din frecat. Se ghemuieşte şi poalele lungi ale rochiei îi acoperă picioarele, însă Maren tot ar vrea să nu o vadă făcând lucruri care dau apă la moară Magdei şi lui Toril. Diinna o fixează cu acea sinceritate în priviri care a caracterizat-o de când era copil.

— În casa ta şi a lui Dag?

Maren simte un fior cald de recunoştinţă la gândul că Diinna înţelege, poate, cât de greu îi este.

Diinna dă din cap energic şi se saltă în picioare.

— Are sens. E un loc bun. Va fi o casă potrivită pentru ei.

Părul despletit îi cade peste faţă. Se apleacă şi mai freacă pentru o ultimă dată treapta, după care ia piatra de şlefuit şi intră în casă, iar lui Maren nu îi rămâne decât să privească în urma ei cu gura căscată. Diinna nu intră pe aceeaşi uşă ca mama lui Maren, ci pe cea care dă direct în camera ei, lăsându-şi soacra să se îngrijească de micuţul Erik.

Lui Maren nu-i vine să intre. Preţ de o clipă a crezut că Diinna o să o întrebe cum se simte. Că vor discuta aşa cum o făcuseră atunci când fata se căsătorise cu Erik şi ele se purtaseră ca două surori.

Rămâne în picioare mult timp pe scara frecată şi lasă durerea să o înjunghie în piept. Nu intră în casă decât atunci când suferinţa şi frigul o amorţesc şi nu mai simte nimic.

*

Maren se ţine de promisiune şi opt zile mai târziu merge la ferma lui Mads Petersson. Încă îi spune aşa în sinea ei, cu toate că a trecut aproape un an şi jumătate de când Kirsten s-a mutat acolo. Ştie că e momentul să ia pieile, pentru că în noaptea de dinainte vântul a bătut cu putere dinspre est şi a auzit panica înfiorătoare a renilor atunci când Kirsten i-a ales pe cei pe care urma să îi măcelărească. Maren a îngânat fără vlagă un cântecel pentru a acoperi zgomotul, însă Diinna a ieşi afară cu Erik şi a rămas în picioare, pe trepte, cu micuţul în braţe, în timp ce urletele animalelor cădeau ca nişte pietre peste ferestrele casei.

Maren alege drumul cel mai scurt, prin centrul satului. Vremea mai caldă le-a scos pe femei din case şi Maren le vede aşezate ciorchine pe bănci, înfăşurate în şaluri. Se opresc din pălăvrăgit când dau cu ochii de ea. Toril pufneşte

când trece pe lângă ele și înfige ostentativ acul în fața de pernă pe care o cârpește. Deci vestea că Maren a fost rugată de Kirsten să coasă pieile a ajuns deja la urechile ei. Maren se bucură că-i poate arunca un zâmbet larg.

Ferma Petersson stă gârbovită în capătul opus al satului față de casa lui Maren și hotarele sale se întind într-un amestec de câmpuri semănate și tufișuri până la mare. Înainte de a vedea casa, Maren zărește renii păscând pe panta dealului, cu pieile lor cenușii mișcându-se clar vizibile, acum că pământul a început să se înverzească și iarba neagră să răsară. Le simte și mirosul încins, înțepător, purtat de vânt, la fel cum purtase urletele tovarășilor lor uciși cu o noapte în urmă.

Casa se află la distanță de sat și ușa de intrare și ferestrele sunt orientate spre mare. Maren se întreabă cum de suportă asta Kirsten: când ciocănește la ușă, spatele îi e întors direct către Hornøya, către sutele de păsări de pe insulă care țipă strident și către stânca erodată. Se pare că dintre toți locuitorii satului, Mads Petersson avusese cea mai bună vedere spre balenă.

Kirsten vine să deschidă ușa. E roșie în obraji și miroase a sânge. În timp ce-i face semn să intre, Maren vede că pe sub unghiile ei s-au format semiluni stacojii.

— Aproape că am terminat. Am tăiat șase reni, așa că pieile vor fi de ajuns pentru pat și podea.

Încăperea este luminoasă și în neorânduială, aproape la fel de mare ca a doua casă plutitoare. De tavan atârnă animale vânate: iepuri jupuiți de piele și palizi ca niște prunci. Una dintre ușile laterale este deschisă și dincolo de ea Maren zărește turma de reni păscând pe câmp, și mai în apropiere grămezile purpuriu cu galben de reni jupuiți, care îi aduc aminte de vulpile de pe promontoriu. Totuși nu vede nici urmă de păpuși ca acelea ale doamnei Olufsdatter.

O vede în schimb pe Kirsten îmbrăcată în pantaloni. Şi se opreşte în prag, holbându-se la ei.

— Ce-i? zice Kirsten uitându-se în jos. Zău aşa, Maren. Doar n-ai de gând să leşini?

— Sigur că nu, răspunde Maren.

La urma urmei a mai văzut femei în pantaloni, femei sami. Diinna purtase pantaloni toată copilăria. Totuşi ceva anume în postura lui Kirsten, care stă cu picioarele depărtate ca un bărbat, o tulbură.

— Au fost ai lui Petersson, spune Kirsten trăgând-o pe Maren înăuntru ca să poată închide uşa. Nu cred că se supără.

— Ar trebui să fii mai atentă, Kirsten, o sfătuieşte Maren. Ce s-ar fi întâmplat dacă nu eu, ci Toril sau pastorul Kurtsson ţi-ar fi bătut la uşă?

— Cu siguranţă ar fi leşinat văzându-mă, declară nepăsătoare Kirsten. Nu are nicio importanţă, Maren. Ia spune-mi, vrei nişte bere? Am şi brânză. Am făcut-o luna asta.

Maren acceptă ambele invitaţii, îşi ia berea şi brânza şi o urmăreşte pe Kirsten cum termină de jupuit pieile. Grăsimea este încă prinsă în şnururi gălbui de părţile interioare moi ale pieilor şi Kirsten trece un cuţit din os de focă peste ea.

— Nu-i timp de argăsit.

Kirsten nici măcar nu se uită la ceea ce face. Priveşte către mare şi profilul ei puternic seamănă cu cel al unui vultur. Este de vârsta mamei, însă pielea tăbăcită de vânt pare cea a unui bărbat. Asta o face să arate mai bătrână şi în acelaşi timp fără vârstă. Viaţa la fermă îi prieşte şi, când soarbe din bere, lui Maren i se pare bună: pe limbă nu-i rămâne gust amar, aşa cum i se întâmpla cu berea făcută de tatăl ei.

A auzit şi ea bârfele care circulau în sat: Kirsten a pierdut patru copii, i-a născuţi morţi înainte de vreme, chinuindu-se

singură. Maren nu şi-o poate imagina oricum în chip de mamă. Şi, într-un fel, nici în chip de prietenă: o simpatizează, aşa cum îl simpatizase şi pe pastorul lor de dinainte, Gursson, care pierise pe mare, lângă tatăl şi fratele ei, în aceeaşi barcă. Pastorul Gursson avea aceeaşi energie calmă, acelaşi echilibru neclintit. Şi aceiaşi ochi albaştri pătrunzători ca ai lui Kirsten, ochi la care Maren nu se putea uita mult timp fără să se înroşească la faţă. Dacă ar fi fost bărbat, îşi zice Maren, Kirsten ar fi fost mai mult decât conducătorul oficial al satului, mai degrabă pastor sau om al legii, dacă nu chiar împuternicit al *lensmann*-ului.

— Am discutat din nou cu pastorul Kurtsson, zice Kirsten. Maren ridică din sprâncene. Da, ştiu, e ciudat, continuă Kirsten. M-a reţinut după slujbă. Toril dădea târcoale. Cred că ai dreptate, pastorul îşi caută aliaţi. Am impresia că se aşteaptă să apară neînţelegeri şi încăierări odată cu sosirea împuternicitului.

— Şi ai de gând să îl ajuţi?

Kirsten pufneşte.

— Am de gând să mă ajut pe mine. Şi pe tine. Totuşi presimt că împuternicitul are mai mult sânge în vine decât Kurtsson. Şi e scoţian, la fel ca *Lensmann*-ul Køning. Iar soţia lui e fiica unui armator din Bergen.

Maren ridică şi mai mult din sprâncene şi Kirsten izbucneşte în râs, scoţând un sunet puternic din gâtlej. Imită expresia aşternută pe faţa lui Maren în timp ce jupoaie cu un hârşâit o altă fâşie de grăsime de pe blană.

— La asta m-am gândit şi eu. Nu prea se întâmplă ca fiice de armatori din Bergen să se stabilească în Finnmark, nu-i aşa? De obicei ajung până la Tromsø sau cel mult la Alta.

— Mă întreb ce i-a promis *lensmann*-ul pentru a o convinge să renunţe la viaţa în oraş.

— Sau poate că soţul ei e foarte chipeş. Kirsten îi aruncă o privire şireată şi Maren vede că are picături de sânge pe bărbie. Îţi pare rău că este însurat?

Maren se încruntă.

— Cum adică?

— Poate că, dacă n-ar fi fost însurat, şi-ar fi ales nevastă dintre fetele de aici.

Maren simte cum roşeaţa îi cuprinde obrajii şi îi freacă de parcă ar putea s-o şteargă ca pe o pată de sânge.

— Mă îndoiesc că şi în acest caz eu aş fi fost aleasa.

— Dag Bjørnsson te-a plăcut într-atât, încât te-a cerut de nevastă, zice Kirsten pe un ton mai blând.

— Da, îşi înghite nodul din gât Maren. Cred totuşi că majoritatea bărbaţilor preferă femeile de la oraş.

— Tu, Maren, eşti o femeie bună. Bună pentru orice bărbat.

Maren îi evită privirea, îşi simte obrajii şi mai îmbujoraţi.

— Împuternicitul e şi el marinar, ca *lensmann*-ul?

— Nu, este un om foarte evlavios.

— Pastor? Maren îşi suge obrajii. Atunci nu-i de mirare că pastorul Kurtsson îşi face atâtea griji.

Kirsten înfige cuţitul în pământul din faţa picioarelor şi-şi cufundă mâinile într-o găleată cu apă de lângă ea, deja ruginie de la sânge.

— Nu e propriu-zis pastor, dar face munca lui Dumnezeu.

— Un bărbat pios care se poate însura? Exact pe placul lui Toril. Soţia lui ar trebui să stea cu ochii pe ea.

Kirsten pufneşte pe nas şi întinde braţele spre cer ca să se dezmorţească.

— Vor fi aici în cel mult o săptămână. *Lensmann*-ul a început însă deja să-şi facă simţită prezenţa în Varanger şi Alta. Şi în Kirkenes. S-au făcut multe arestări.

— Arestări?

— Pentru vrăjitorie, zice Kirsten pe un ton sumbru. Sami.

Inima lui Maren începe să-i bubuie în piept cu gândul la Diinna.

— Pentru ce anume, mai exact?

— Pentru farmece de vânturi prielnice şi pentru tobe.

Maren înghite cu greu.

— Dar farmecele pentru vânturi sunt numai pentru marinari.

— Da, dar tobele?

Kirsten strânge pieile şi le împachetează în aşa fel încât blana să stea peste blană şi pielea peste piele.

— Nu-ţi face griji, o să am mare grijă.

— Toril are gura slobodă, zice Maren. Poate c-ar trebui s-o rog să...

— Nu o ruga nimic, îi taie vorba Kirsten în timp ce îi întinde pieile. Cu o asemenea femeie nu ai ce discuta. Ai să vezi, o să treacă şi asta. *Lensmann*-ul nu vrea decât să se grozăvească, face caz de puterea pe care o are. Totuşi ar trebui să fim precaute.

— Dintre noi toate, tu trebuie să fii cea mai precaută, zice Maren uitându-se în jos la pantalonii lui Kirsten.

Kirsten tace şi Maren întinde braţul ca să ia pieile. Se trezeşte însă că îi şterge în schimb cu degetele pata de sânge de pe bărbie. Acţiunea o ia prin surprindere atât pe ea, cât şi pe Kirsten, şi Maren îşi fereşte privirea în timp ce ia pieile din mâinile celeilalte. Pieile sunt grele şi miros puternic a carne crudă şi a aerul dulce al primăverii care se apropie.

— Păcat că n-am avut timp şi pentru argăsit. Picături de sânge aterizează la picioarele lui Kirsten. Doar pentru jupuit.

— E bine şi aşa, spune Maren.

Kirsten o conduce pe după spatele casei. Marea scânteiază în jurul grămezii de stânci. Maren ar vrea să o întrebe

dacă vederea lor o sperie, dacă balena îi apare noaptea în vis. Însă uitându-se la Kirsten cum stă cu mâinile în buzunarele pantalonilor, își zice că femeia doarme tun probabil, la fel ca micuțul Erik.

— Ar trebui să nu mai ieși din casă îmbrăcată așa, spune ea, iar Kirsten râde și răsucește o șuviță de păr zburlit de vânt pe după urechea lui Maren.

— Iar tu ar trebui să nu-ți mai faci atâtea griji.

Maren simte ochii lui Kirsten pe spinarea ei în timp ce se îndepărtează, încărcată cu pieile. Stropi de un roșu aprins împroașcă pământul, trasându-i calea ca o cărare.

Ursa

Capitolul 13

Acum că şi-a găsit un loc al ei pe punte, Ursa suportă mai bine ceea ce se întâmplă dedesubt. N-ar fi bănuit nici în ruptul capului că ar fi genul care preferă să stea afară: a fost mereu convinsă că e născută să-şi facă veacul prin saloane. Dar, deşi vasul e doar o colivie mai mare decât cabina ei, aerul care se mişcă prin el e liber şi curat, şi în el este uşor să îţi imaginezi că sunt posibile tot felul de lucruri.

Soarele începe să adaste mai mult în înălţimile cerului şi, pe pielea din jurul ochilor neacoperită de mască, Ursa îi simte câteodată căldura, la fel ca răsuflarea chinuită a lui Agnete pe timpul nopţii. Se întreabă dacă Absalom îi gustă sarea de mare de pe piele, dacă observă cercul de piele înroşită de pe încheieturile mâinilor, acolo unde haina şi mănuşile nu reuşesc să se întâlnească.

Petrsbolli navighează în apropierea ţărmurilor, care pot fi văzute în zilele senine. La orizont, câmpiile netede din apropiere de Trøndheim fac loc unui şir de munţi ce se înalţă la fel de abrupt precum valurile mării atunci când se izbesc de maluri. Priveliştea se schimbă doar puţin atunci când pătrund în orbita Cercului Arctic. La intrările în fiorduri stau ghemuiţi copaci încă suficient de groşi pentru ca Ursa să-şi imagineze forme şi chipuri de gnomi în ei; pe

culmile munților s-a așternut zăpada. Urmărește insulele trecând una după alta prin fața ochilor ei, ca niște limbi de uscat sfidătoare.

Navighează spre est și Ursa vede primul iceberg, un bloc masiv de o albeață strălucitoare și la fel de mare precum casa lor vopsită în albastru cu verde din Bergen, mișcându-se monolitic ca o stâncă prin mare. Căpitanul Leifsson ordonă echipajului că îl ocolească de departe și îi explică Ursei că cel mai periculos e ceea ce se află sub apă. Tot drumul până la Vardø, Ursa își imaginează că icebergul o urmărește.

După opriri în mai multe porturi mici, ajung la Tromsø. Ursa nu coboară pe țărm, însă se uită din locul ei de pe punte cum vasul se apropie de port, în urlet de vânt și printre stropi de apă de mare. Orașul e mic și cocoțat pe o insulă stâncoasă ce pare să se izbească, gri peste gri, de apă, la fel ca valurile. Zăbovesc în oraș timp suficient pentru ca soțul ei să se roage în mica biserică, iar pe vas să fie aduse provizii noi pentru ultima etapă a călătoriei către Vardø.

Ursa îl zărește pe Casper cum coboară pasarela în ultima clipă, chiar înainte de a fi ridicată. Băiatul merge puțin cocoșat, ține în mâini o legătură cu lucruri și e tot în picioarele goale. Ursa își scoate masca, se apleacă peste marginea vasului și îl strigă, însă Casper s-a întors deja cu spatele și a plecat. Ursa intră în panică, simte cum un ciob fierbinte i-a pătruns între coaste. Merge la secund și îl împunge nestăpânită cu degetul în umăr.

— Domnule Hinsson, l-ați uitat pe Casper pe țărm.

Secundul se răsucește cu fața spre ea și o privește fără să priceapă.

— Doamnă?

— Casper. Băiatul care sorta frânghiile.

— Scuze, doamnă Cornet, dar nu ştiu despre care băiat este vorba.

Ursa arată spre locul unde obişnuia să stea Casper.

— Uite, ăsta e locul lui.

— Îi lăsăm pe băieţi să vină şi să plece, în funcţie de cum îşi găsesc de muncă. Şi acum ne vom îndrepta spre Spitsbergen, şi unii dintre ei nu sunt făcuţi pentru vânătoarea de balene.

— Nu am ştiut că vasul ăsta este o balenieră.

Secundul îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt.

— Încercăm să facem călătoria profitabilă. În Bergen e plin de cod şi tatăl dumneavoastră ne-a cerut să venim cu specii de peşti la mare căutare.

E ceva în tonul lui ce Ursei nu-i place, dar se abţine de la comentarii.

— Deci Casper nu a vrut să vâneze balene, asta vreţi să spuneţi?

— Nu a vrut sau nu era potrivit pentru aşa ceva. Poate că nu era suficient de puternic.

Secundul îşi mută privirea spre punte şi Ursa realizează că echipajul a rămas nemişcat, aşteptându-l să-şi ocupe locul la timonă.

— Dar eu nu..., dă ea să spună, apoi îşi înghite vorbele.

Secundului Hinsson probabil că nu-i pasă de Casper. Nu îşi dă seama de ce ei îi pasă aşa de mult. Dar faţa mirată a băiatului, picioarele lui goale şi murdare îndepărtându-se de port – i se păruse că arată aşa de mic şi neînsemnat. Acum secundul se întoarce cu spatele la ea, semnalându-i că a încheiat conversaţia, şi Ursei nu îi mai rămâne decât să se uite înapoi spre port. E ca şi cum Casper nici n-ar fi existat.

Îi este inexplicabil de greu să înţeleagă de ce băiatul nu şi-a luat la revedere de la ea, cu toate că de la ziua aceea în

Trøndheim nu mai schimbaseră nicio vorbă. Ursa se gândise într-un mod vag liniştitor că băiatul avea să rămână la Vardø, să slujească în casa ei, şi intenţiona să-l roage asta pe Absalom sau măcar să îl determine să facă el propunerea din proprie iniţiativă. Gândul rămăsese însă nerostit.

Au început să se îndepărteze de port. Simte vasul cum se leagănă, vede cum oamenii şi-au reluat posturile, stând cu capetele întoarse către mare. Curând vor ajunge la Vardø, şi cea lăsată în urmă va fi ea.

*

Cu câteva zile înainte de sosirea în portul din Vardø, Ursa simte o durere în stomac.

Durerea se întinde în jos pe spinare şi în capul ei, îşi înfige degetele cu putere în tâmple şi pe partea din spate a coapselor. O gheară îi cuprinde corpul şi o sudoare rece îi picură pe buza de sus şi sub braţe. Se uită în jur după căpitan şi după Casper, care din păcate nu mai e la bord. Se gândeşte să apeleze la secundul Hinsson, dar ceva o opreşte, un sentiment întunecat, animalic, care îi interzice să spună altora că suferă.

Se dă jos de pe colacul de frânghii şi un spasm îi traversează spatele atât de brusc, încât îşi muşcă buza ca să nu ţipe. Oare a fost otrăvită? Se îndreaptă de umeri şi respiră greu, redobândindu-şi răsuflarea abia când durerea apare din nou, tot pe neaşteptate, şi se izbeşte de partea de jos a corpului ei ca un val alb şi fierbinte.

De data aceasta aşteaptă ca durerea să treacă înainte de a se mişca. Imediat ce se întâmplă, porneşte să se deplaseze încet pe punte. Îşi ţine nasturele măştii[1] între dinţii

[1] Această mască, vizieră era ţinută pe faţă prin strângerea între dinţi a unui nasture, mărgea, de pe partea interioară (n. red.).

încleştaţi pentru ca nimeni să nu o vadă că transpiră şi că are ochii plini de lacrimi care o ustură.

Coboară scara greu, de parcă ar fi un munte. Cu răsuflarea tăiată, numără de la zece la unu, apoi din nou, şi din nou, până ce simte scândurile de sub punte sub tălpile picioarelor, după care, cu ochii închişi, pipăie pereţii de pe coridor, concentrată să controleze contracţiile de durere respirând adânc.

De acum durerea nu mai este chiar un mister: îi poate trasa originile; îi poate schiţa drumul care a pârjolit-o. Seamănă un pic cu durerile lunare, însă este de zece ori mai puternică. Începe de la locul săpat de soţ în corpul ei şi trimite unde de şoc, mai întâi în jos pe picioare şi şale, apoi în sus spre cap. Pare că măruntaiele se zbat să scape din corpul ei şi Ursa se întreabă dacă Absalom nu i-a sfâşiat ceva vital înăuntru sau dacă experimentele culinare ale bucătarului vasului nu i-au pus, în cele din urmă, capac.

Bâjbâie pe încuietoarea de la cabină cu degete alunecoase şi amorţite de frig, trage zăvorul şi se târăşte spre oala de noapte. Nu a fost golită şi o băltoacă galbenă se întinde pe fundul ei. Durerea din ea se domoleşte, liniştindu-se precum apa.

Într-un târziu clipeşte şi ochii i se limpezesc. Se trezeşte ghemuită între pat şi perete, cu genunchii lipiţi de cadrul din lemn şi şira spinării sprijinită de despărţitura subţire. Se întreabă dacă a făcut zgomot; nu-şi aminteşte nimic. Mătură cu poalele rochiei podeaua din jurul oliţei de noapte şi nu se uită când se şterge cu mare grijă.

Aruncă cârpa peste oala de noapte şi vede că s-a cufundat un pic şi s-a îmbibat cu roşu. Cu respiraţia tăiată ridică cârpa şi se uită. Vede sub cârpă un cheag de sânge. Şi-a văzut de suficiente ori mama chinuindu-se pentru a şti ce este.

Ar trebui să acopere la loc oala de noapte şi să descuie uşa. Cabina ar fi aproape pustie, aşa că ar putea să meargă la bocaport şi să golească oala prin el. Conţinutul abia dacă ar fi vizibil în apă în clipa când l-ar arunca.

Dar nu poate căra oala de noapte, abia dacă este în stare să o atingă, să o ducă în colţul întunecat al cabinei, lângă cufărul din lemn de cireş, după care se întinde pe pat complet îmbrăcată şi cade într-un somn agitat.

*

Când se trezeşte, aude sforăituri prin peretele despărţitor subţire şi soţul ei doarme deja lungit lângă ea. Se ridică din pat cuprinsă de panică şi, cu grijă ca să nu-l trezească, merge până la cufăr. Oala de noapte e goală. Inima îi goneşte dureros. Absalom e fără îndoială cel care a golit-o şi a lăsat-o pe ea să doarmă.

O senzaţie de răceală îi cuprinde sternul, şi îl apasă ca să o alunge. Revine în pat şi se trage un pic înspre căldura somnului lui Absalom. El se rostogoleşte spre ea şi îşi strecoară braţul pe sub corpul ei, trăgând-o aproape ca pe un catarg strâns.

SOSIREA

Maren

Capitolul 14

Ajung cu puţin înainte să înceapă ploaia. Mama o scoate pe Maren din casă ca să vadă sosirea vasului şi, împreună cu Diinna şi micuţul Erik, merg până spre marginea portului, în apropierea casei Magdei. În spatele casei se înalţă deja un zid mare de nori care înghit cerul cu mormane de zloată cenuşie.

Fiul Magdei bate din picioruşe şi din palme şi strigă: „Uite cum o să sfarme furtuna balenierele!", fără să se gândească nicio clipă că peste o oră aceeaşi soartă îi va putea paşte şi pe ei.

— În vecii vecilor nu vor putea intra în port, zice mama, şi, într-adevăr, chiar şi de la distanţa la care se află ele, vasul pare absurd de mare şi, pe măsură ce înaintează, intrarea în estuar pare că se micşorează.

Maren nu se oboseşte să-i răspundă, se mulţumeşte să privească întinderea uriaşă a norului. Ultima oară când stătuseră toate uitându-se aşa la mare, apa se răzvrătise şi înghiţise patruzeci de bărbaţi. Maren îşi încleştează dinţii.

Vântul se înteţeşte şi vasul lasă ancora în afara estuarului îngust. Pastorul Kurtsson iese cu paşi mari din biserică; poartă o căciulă neagră strânsă bine pe cap. Arată ca o păpuşă dintre cele ale doamnei Olufsdatter şi Maren îşi

imaginează cum vântul îi va umfla hainele şi îl va azvârli în mare. A ieşit prea devreme afară şi stă acum stângaci lângă port. Vasul rămâne nemişcat mult timp. Mama începe să tremure.

— Ai face bine să mergi înăuntru, zice Maren, dar fără a se clinti din loc pentru a o conduce acasă.

Îi e ruşine, însă în ultima vreme nu-i vine deloc să îşi atingă mama. I se pare indecent felul ostentativ în care ea îşi poartă suferinţa şi se teme că, dacă ar atinge-o, durerea ar suge sângele şi din corpul ei. Vrea să stea cât mai departe de casă sau să fie singură înăuntru. Dacă nu ar fi fost bebeluşul Erik, poate că ar fi mers să stea cu Kirsten. Pentru ea, faptul că a doua casă plutitoare fusese aranjată pentru împuternicit şi soţia acestuia era un mic afront.

Pe vas e, în sfârşit, mişcare. Maren vede siluete întunecate profilate pe cerul cenuşiu şi apoi, la fel de nepotrivit şi ciudat precum soarele în miezul iernii, o pată de un galben strălucitor îşi face apariţia de undeva de sub punte. E o culoare pe care Maren nu a văzut-o niciodată, şi-şi ţine ochii fixaţi asupra ei cu un soi de lăcomie.

Cinci dintre siluete, printre care şi cea galbenă, sunt coborâte încet într-o barcă. Barca e lăsată să cadă în valuri cu o plesnitură ce iscă spume albe în mare. Silueta galbenă se smuceşte, pare gata-gata să cadă.

— Cât p'aci, remarcă Diinna.

Erik moţăie pe umărul ei, iar ea îşi ţine o mână pe spatele lui şi îl bate uşurel la intervale neregulate.

La marginea portului, pastorul Kurtsson bate din picioare şi-şi suflă în mâini. Le-a tot repetat că iubirea lui Dumnezeu este singura căldură de care au nevoie pentru a înfrunta frigul, şi Maren simte o mică satisfacţie văzându-l cum tremură. Kirsten se apropie de pastor şi îi oferă o

haină. Maren sesizează rezerva lui din atitudinea cu care ia haina și o îmbracă.

În barcă, doi bărbați au luat ramele în mâini și vâslesc către țărm. Silueta galbenă stă așezată la pupa, cu vântul fluturându-i părul peste față, și, pe măsură ce se apropie, devine tot mai limpede că este soția din Bergen. Poartă o ținută absurdă, mai ales pe o vreme ca asta.

Lângă ea, sprijinind-o, stă probabil soțul: împuternicitul lor. E un bărbat scund și vânjos, care se ține drept, doar ușor întors către ea. Printre vâslași stă așezat un alt bărbat, cu spatele lat întors spre uscat. Când barca plutește pe lângă port și pastorul Kurtsson ridică mâna în chip de salut, el se răsucește cu fața spre țărm, dar fără a răspunde gestului.

Vâslele se înalță precum stâlpii de steaguri și Kirsten e cea care prinde frânghiile și le înnoadă la chei.

Mama își suge obrajii.

— Kirsten ar trebui să fie mai prudentă.

De data asta Maren este de acord cu ea. Știu toate, inclusiv Kirsten, că lucrurile trebuie să se schimbe începând de acum, când un supraveghetor le-a fost trimis direct din Vardøhus. Trebuie respectate ierarhiile obișnuite; cele obișnuite pentru restul lumii, nu și pentru Vardø. Un val de panică iuțește bătăile inimii lui Maren la gândul că brațul care se va întinde pentru a ajuta pasagerii să coboare din barcă va fi al lui Kirsten, însă aceasta face un pas în spate și îi permite pastorului Kurtsson, care pare să se umfle în haina împrumutată, să iasă în față.

Bărbatul cu spate lat coboară greoi, lăsând barca să se clatine în urma lui. Femeia se prinde de marginile din lemn. Maren stă prea departe pentru a desluși bine fața bărbatului, însă vede că are trăsături regulate și că jumătatea de jos a feței îi este umbrită de o barbă neagră. Bărbatul care

stătuse lângă femeie în barcă păşeşte agil pe ţărm şi strânge mâna pastorului Kurtsson, înainte de a se răsuci spre femeie pentru a-i oferi ajutorul. Ea scutură din cap şi-i spune ceva.

— Deja vrea să plece, comentează pe un ton sec Diinna. E un drum lung de aici până la Bergen.

Pastorul Kurtsson îi face semn lui Kirsten să se apropie şi ea se apleacă şi îl ascultă cu atenţie, apoi îşi ridică brusc privirea spre case. Ochii ei îi întâlnesc pe ai lui Maren şi, deşi Toril stă mai aproape, Kirsten se îndreaptă spre ea.

— Ce ai făcut? o ia la zor mama ei, însă Maren face doi paşi în faţă spre Kirsten.

— Haină, rosteşte Kirsten, şi vocea ei e purtată de vânt.

Pentru Maren, a cărei casă este cea mai îndepărată de port, cererea e lipsită de sens, însă Kirsten o priveşte drept în ochi, aşa că nu-i rămâne altceva de făcut decât să-şi croiască drum printre femeile adunate ciorchine în port şi să alerge spre casă, cu vântul împingând-o din spate. Ia din cui haina ei de iarnă, tivită cu blană de iepuri prinşi în curse pe continent şi o scoate afară, iar vântul trânteşte uşa casei în urma ei. Aleargă cu vântul bătând din faţă şi se strecoară înapoi la locul ei printre celelalte femei, făcând-o pe mama sa să tresară.

Kirsten stă un pic mai departe şi mama lui Maren o fixează cu o privire făţiş dezaprobatoare. Maren împătureşte haina, o ţine pe braţ şi se îndepărtează de femei, cu vântul ciufulindu-i părul spre ceafă şi poalele înguste ale rochiei biciuindu-i gleznele.

— Ce se întâmplă? o întreabă pe Kirsten, care se întoarce şi porneşte din nou către port.

— Soţia îşi face griji că vântul îi va ridica poalele rochiei, zâmbeşte ea. Şi zău dacă n-are dreptate.

Femeia din barcă își saltă brusc ochii spre ele și, deși este practic imposibil, Maren ar putea să jure că le-a auzit vorbind. Vede o pereche de obraji rontunjori, ochi căprui mari și păr foarte blond pe care vântul i-l răvășește peste față. Femeia pare deopotrivă lipsită de substanță, ca și cum ar fi pe punctul de a se destrăma la margini, transformându-se în stropi de mare, și prea umflată și țipătoare în rochia ei galbenă.

— Poftiți o haină, doamnă Cornet, spune pastorul Kurtsson luând-o din mâinile lui Maren și oferind-o întinsă cu ambele brațe. Nu e la fel de fină ca acelea pe care obișnuiți să le purtați, dar...

— Dar este suficient de curată, zice Kirsten, și obrajii lui Maren iau foc în clipa când bărbatul cu spate lat se răsucește cu fața spre ele.

Văzut de aproape, bărbatul arată amenințător, cu părul și pielea la fel de întunecate pe cât este femeia de palidă, și foarte impunător, precum Kirsten. Maren simte cum se face mică și se încovoaie sub privirea lui cercetătoare.

— Soția mea, rostește el într-o norvegiană cu accent puternic, nu este obișnuită cu frigul.

Deci el este soțul? Atunci de ce nu a stat lângă ea și de ce nu i-a oferit brațul ca să o ajute? Buza femeii tremură și gura i se deschide un pic, ca și cum ar trage aer în piept pentru a-i spune ceva soțului, în schimb privirea îi alunecă peste pastorul Kurtsson și se oprește pe chipul lui Maren.

— Mulțumesc.

Vocea ei este fermă și bărbia moale i se încordează brusc când mușchii încep să joace în ea.

Întinde mâna ca să ia haina și bărbatul pe care Maren l-a confundat cu soțul ei, dar care, vede acum, e suficient de vârstnic pentru a-i fi tată, le îndeamnă pe Kirsten și Maren să pășească în față.

— Veniți aici, vă rog.

Cele două se apropie de barca acum clatinându-se, și bărbatul le face semn vâslașilor, care se supun atât de repede, încât Maren realizează că omul are o poziție înaltă în lanțul de comandă. Poate că este însuși căpitanul. Vâslașii se uită în jos, cu umerii ridicându-se și coborând de la efort. La întoarcere, vor vâsli împotriva vântului.

— Dați-i haina, îi spune bărbatul mai scund pastorului, și Maren ia înapoi haina din mâinile pastorului Kurtsson.

Doi bujori rozalii au răsărit în obrajii femeii, care ia brațul bărbatului mai scund pentru a se echilibra pe barca mișcătoare și, ținându-și strâns poalele rochiei, se ridică rapid. Kirsten se apropie pentru a se interpune între vâslași și femeie, a cărei rochie se învolburează în vânt. Maren vede că încheieturile mâinii ei s-au albit pe brațul bărbatului și că-și ține buzele strânse.

Femeia e stânjenită de situație, iar Maren se simte stânjenită pentru ea. Nu a văzut niciodată atâtea haine câte poartă femeia și se chinuie să-i vâre brațele tremurătoare în mânecile hainei bățoase de la căptușeala din blană.

Femeia este mai scundă, dar mai durdulie decât Maren, și haina îi stă prea strânsă peste spate, iar brațele, întinse într-un unghi nefiresc. Pare foarte tânără în clipa aceea și, deși are formele rotunjite ale unei femei, iar rochia a fost croită pentru a le pune în valoare, privirea năucă din ochi o face să arate ca o fetiță. Însă după ce Maren o ajută să încheie nasturii, rochia se așază frumos până la genunchi și poate, în sfârșit, coborî din barcă.

— Mulțumesc, spune din nou femeia.

Respirația ei caldă lovește obrajii lui Maren și e ceva dulce în ea și atât de surprinzător, încât gura lui Maren freamătă.

Maren dă din cap şi-şi ţine buzele strânse. Chiar şi la bordul unui vas, femeia aceasta a rezistat mai bine decât orice femeie din Vardø, şi e rândul lui Maren să se înroşească gândindu-se cum arată. Cu numai o clipă în urmă i-a fost milă de ea, şi acum îi e milă de sine însăşi, aşa cum arată în rochia strâmtă acoperită de haina tatei, care miroase fără îndoială urât după lunile de ieşit pe mare.

Soţul femeii a urmărit întreaga scenă fără interes. Când soţia stă în cele din urmă ferm pe picioare pe doc, el se întoarce către pastorul Kurtsson. Ochii lui nu se apleacă însă spre cleric, ci fug spre casele grupate în jurul portului.

— Tu pastorul?

Maren nu este pe deplin convinsă că întrebarea a fost rostită atât de tăios doar pentru că bărbatul nu vorbeşte bine limba norvegiană.

— Da, împuternicitule Cornet. Bine aţi venit la...

— Mulţumesc, căpitane, pentru că ne-ai adus în siguranţă.

Întinde mâna pentru a o strânge pe cea a bărbatului mai scund, care încă o ţine pe soţia lui de braţ.

— Nicio problemă, domnule Cornet. Plăcerea a fost de partea mea.

Împuternicitul dă scurt din cap şi se întoarce către pastor.

— Aceea e biserica?

— Da. Permiteţi-mi să...

Însă bărbatul nu-l lasă să-şi termine propoziţia, ci se răsuceşte brusc pe călcâie şi porneşte să se îndrepte spre biserică, cu haina neagră lungă fâlfâind în urma lui precum un stol de ciori. Pastorul Kurtsson şovăie preţ de o clipă şi Maren ar putea să jure că-l vede dansând de pe un picior pe celălalt, ca un copil. Cu toate că pastorul nu e de fapt unul de-ai lor, tot simte un junghi de jenă pentru el.

— Poți să o iei dumneata înainte, îi spune Kirsten pastorului. O s-o conducem noi acasă pe doamna Cornet.

Pastorul Kurtsson se îndreaptă de umeri în încercarea de a redobândi controlul asupra situației.

— Bine. Eu o să-i arăt biserica împuternicitului, iar voi veți supraveghea descărcarea bagajului.

Pornește în urma împuternicitului fără a-și da seama pe deplin ce a spus, bănuiește Maren.

Kirsten clatină un pic din cap și se adresează căpitanului:

— Ăsta e tot bagajul?

La prora vasului stau înghesuite trei valize, un pachet mai mic și un cufăr frumos din lemn roșcat. Este fin sculptat și are o încuietoare din alamă de aceeași culoare ca a cheii purtate de femeie la gât. Când vâslașii încep să descarce bagajul, femeia se foiește în jurul lui cu o mână încleștată pe haină, fruntea încruntată și ochii fixați pe cufăr.

Căpitanul în persoană ridică cufărul cu mare grijă, în timp ce vâslașii iau cele trei valize. Kirsten ia pachetul mai mic, lăsând-o pe Maren nesigură de ceea ce ar trebui să facă. Nimeni nu îi oferă vreun indiciu, și repetă momentul de șovăire al pastorului Kurtsson, zăbovind însă prea mult. Cei cinci dispar printre casa lui Toril și cea a Magdei, iar femeile și copiii adunați în port se răsucesc cu fața către ei pentru a urmări legănarea și fâlfâitul rochiei galbene care se face nevăzută în drum către a doua casă plutitoare.

Soția împuternicitului nu privește înapoi, deși Maren asta ar vrea s-o vadă că face, fără a ști exact de ce. Simte sub osul pieptului un soi de panică detașată și speră că femeia va avea parte de amabilitate din partea lui Kirsten.

Părăsește docul, zdrobind cu picioarele pământul rece și dur. Mama a plecat deja, dar Diinna a rămas în spatele casei

Magdei, cu Erik lipit de umăr în timp ce ea continuă să-l bată uşurel şi fără sens pe spate. Merg împreună şi Diinna nu scoate nicio vorbă până ce ajung acasă.

— Nu o să iasă nimic bun din toate astea, zice ea cu ochii aţintiţi către un punct de deasupra capului lui Maren, în direcţia bărcii legate la chei.

Îşi pleacă pe un umăr capul, ca şi cum ar trage cu urechea, apoi se răsuceşte pe călcâie şi se face nevăzută prin spatele casei. Maren aude uşa trântită în urma ei şi a lui Erik când intră în camera lor.

În clipa următoare, norii care au urmărit vasul se deschid deasupra capului ei şi ploaia începe să cadă.

Capitolul 15

Pieile de ren au fost cusute şi aşteaptă la uşă, aşa că are o scuză ca să meargă la casa plutitoare locuită, însă Maren petrece cele trei zile până duminică plimbându-se fără rost prin casă, ca un animal ţinut în lanţ. Toarnă cu găleata, ploaia a înmuiat pământul şi l-a transformat în noroi şi nu vrea să apară în prima ei vizită acolo ca o sperietoare udă leoarcă.

Vremea estompează şi înnegreşte totul, şi soţia împuternicitului i-a creat o stare de nelinişte pe care nu şi-o poate explica. Simte că trebuie să o cunoască. Visează cu ochii deschişi la rochia galbenă: a devenit obsedată de ea. Îşi aminteşte ce molatic şi tandru se mulase ţesătura pe încheieturile femeii atunci când îşi strânsese haina pe lângă corp, ce strălucitoare era culoarea rochiei şi că se adunase în falduri atât de bogate, încât ar fi putut învălui trei persoane, nu una. Îşi aminteşte de respiraţia ei dulce, de unghiile ei ca nişte semiluni palide.

Hainele lui Maren sunt ţepene şi îi provoacă mâncărimi, iar mirosul pe care îl emană corpul ei este atât de urât şi pătrunzător, încât se miră că sunt oameni care suportă să stea lângă ea. Se spală în apa devenită deja cenuşie după muncile gospodăreşti şi încearcă să-şi lege mai frumos părul. Rana unde acul i-a pătruns în mână în noaptea cu

furtuna s-a vindecat complet, dar ea își face griji pentru țesutul subțire dintre arătător și degetul mare, până ce locul redevine aspru, cu pielea uscată și stafidită. Unghiile îi sunt sfărâmicioase și gri, iar limba acoperită de pete maronii, cu toate că își perie dinții cu crenguțe de mesteacăn până ce gingiile încep să scârțâie și scuipă sângele arămiu în noroi. Se întreabă dacă va fi vreodată curată, dacă a fost vreodată. Începe să-l spele mai des și pe micuțul Erik, însă respirația lui este urât mirositoare de la laptele Diinnei și mâinile jegoase, căci merge de-a bușilea. Poate că așa s-au născut ei.

Norii de ploaie aruncă o lumină stranie peste casă: sclipirea zăpezii a dispărut, iar înăuntru e mohorât și întunecat. Maren obișnuia să se bucure de această perioadă de neastâmpăr din an, când întreg satul se dezmorțea după lunile lungi de iarnă și totul arăta pregătit și dichisit sub soarele care nu apunea niciodată, înainte ca să-și înceapă dansul lent înapoi, spre gerul care îi obliga pe fiecare să reintre în adăpostul său. Acum toate astea nu fac decât să-i amintească de cât de diferite au devenit viețile lor și cât de mult se vor schimba din nou după venirea împuternicitului. „Tocmai când ne puseserăm pe picioare", își zice Maren.

Tata și Erik plecau zile în șir la pescuit, și atunci Maren și mama scoteau din casă toate blănurile și hainele, le scuturau și aeriseau și împrăștiau fire proaspete de trestie pe podea. Vara trecută Maren fusese cea care ieșise pe mare și casa rămăsese închisă și zăvorâtă ca o mănăstire, blănurile adunând atâta praf, încât Maren fusese sigură că își înghițise singură plămânii. Curând vor reîncepe să traverseze marea spre muntele jos de pe continent, iar negustorii din Kiberg și Varanger vor reveni. Numai că ploaia o ține captivă și, deși mama se bucură pentru apa care va uda solul, pregătindu-l pentru însămânțări, și va face să crească mușchiul și

lichenii. Maren se plictiseşte în casă. Descoase tivurile pieilor de ren şi le coase la loc cu mai mare atenţie, arde ultimele mănunchiuri de iarbă neagră şi aşază pieile deasupra fumului, încercând să scoată mirosul pătrunzător din ele.

*

Zorii zilei de duminică se anunţă uscaţi şi aproape dureros de strălucitori. Maren o ia înaintea mamei şi încetineşte un pic pasul când trece pe lângă a doua casă plutitoare, încercând să ghicească dacă împuternicitul şi soţia sa sunt înăuntru. Casa e tăcută şi lumina soarelui loveşte orizontal ferestrele, făcându-le de nepătruns cu privirea. Maren îşi reia ritmul, înaintând prin noroi.

Un grup de femei s-a strâns deja în uşa bisericii: Maren o vede în mijloc pe Kirsten, mai înaltă cu un cap decât celelalte. Îşi dă seama că bârfesc pentru că, pe măsură ce se apropie, femeile îşi întorc capetele pentru a vedea cine e nou-venita, după care şi le apleacă din nou. Ziua nu e călduroasă, aşa că trebuie să se mişte de pe un picior pe celălalt pentru a nu lăsa noroiul să li se agaţe de cizme, însă niciuna nu vrea să rateze sosirea împuternicitului şi a soţiei sale.

— Ce părere ţi-a făcut femeia? întreabă Toril imediat ce Maren se alătură grupului. Ce ţi-a zis?

— Nimic, doar „mulţumesc", răspunde Maren. Aşa că nu mi-am putut forma o părere. Se uită la Kirsten. Ce s-a întâmplat după ce ai condus-o acasă?

Kirsten ridică din umeri.

— N-am stat decât cât să-i arăt proviziile şi să aprind focul. Ea nu a scos niciun cuvânt. În schimb căpitanul a fost foarte amabil.

— Şi soţul?

— Nu s-a întors de la biserică până să plec eu.

— Pastorul Kurtsson zice că s-a rugat ore în şir înainte de vizita la Vardøhus, spune Toril pe un ton bolnăvicios de admirativ. Sosirea lui va fi un lucru bun pentru noi.

Lui Maren îi e milă de soţie, lăsată singură într-o casă nouă, în timp ce soţul se roagă.

— Ai adus pieile? o întreabă Kirsten. Maren clatină din cap. I-am spus că o să vii cât de curând, zice Kirsten.

Maren prinde bucata de piele dureroasă dintre arătător şi degetul mare şi dă să spună ceva despre ploaie sau despre noroi, sau despre cusutul tivurilor din nou, dar e salvată de şuşotelile care se înalţă brusc în aer la vederea unei siluete masive în urma căreia îşi face apariţia una mai scundă, înfofolită în haina lui Maren şi cu mici zvâcnituri de bleumarin care îi lovesc gleznele.

Femeile se îndepărtează una de cealaltă: Maren îşi pleacă, inexplicabil, capul. Cizmele înnoroiate ale împuternicitului intră şi ies din raza ei vizuală, urmate la câţiva paşi distanţă de picioarele încălţate în conduri ai soţiei.

Maren ridică privirea la timp pentru a întrezări un nimb de păr bălai dispărând în întunericul temperat de lumina lumânărilor din biserică. Femeia pare aşa de mică prin contrast cu masivitatea soţului, şi Maren şi-o imaginează încăpând în burta unei balene. Kirsten intră în biserică imediat după ei, cu celelalte femei urmând-o într-un alai tăcut.

Maren rămâne câteva minute afară, în aşteptarea mamei sale. Aceasta soseşte gâfâind şi cu părul ciufulit.

— I-am ratat?

— Toată lumea e înăuntru. Diinna nu vine?

— Zice că nu se simte bine.

Din vocea mamei răzbate nemulţumirea.

Pastorul Kurtsson şi-a părăsit locul din pragul uşii şi stă acum aplecat, ca să-i vorbească împuternicitului, aşezat

în primul rând de strane. Maren își conduce mama spre o strană plasată pieziș, în spatele împuternicitului, pentru a-i avea pe el și soția sa sub ochi. Stranele din jurul noilor sosiți sunt pline, deși de obicei femeile se așază mai distanțat. Lumânările sfârâie în timp ce Toril își îndeplinește sarcina obișnuită de a închide ușa, iar pastorul Kurtsson își ia locul în amvon.

Maren ascultă slujba doar cu o ureche. Își ține ochii ațintiți asupra împuternicitului și soției lui. În jurul femeii, capetele sunt la fel de întoarse și, când se ajunge la rugăciunile colective, Maren se întreabă dacă celelalte femei încearcă și ele să discearnă vocea femeii în corul de glasuri.

După ultimul „Amin" se așterne o tăcere deplină. Ochii lui Maren sunt fixați pe ceafa împuternicitului, care rămâne aplecată încă un minut întreg după terminarea rugăciunii.

— Crezi că o să ne spună ceva?

Vocea mamei este la fel de joasă ca sfârâitul lumânărilor.

Pastorul Kurtsson a părăsit amvonul și stă acum, șovăitor, în fața împuternicitului. Soția acestuia se uită drept înainte. Poartă o rochie cu guler înalt care îi acoperă în mare măsură gâtul pal și, în lumina lumânărilor, obrajii ei rotunzi au căpătat o tentă arămie. Are genul acela de piele care își schimbă culoarea în funcție de lumină. Maren se uită iar în jos spre propriile mâini crăpate, jupuite, înnegrite, și la cele ale mamei, la fel de aspre.

Într-un târziu împuternicitul își îndreaptă umerii și se ridică. Tăcerea din biserică este atât de adâncă, încât Maren aude foșnetul hainelor lui și zgomotul pe care îl face înghițind ca să își dreagă glasul înainte de a li se adresa. Stă cu picioarele depărtate și ferm fixate și cu mâinile încrucișate la spate și Maren se întreabă dacă nu cumva a fost marinar sau soldat. Simte din nou, la fel ca în port, forța pe care

o emană bărbatul, un freamăt magnetic aproape periculos prin mărime şi greutate.

Împuternicitul e îmbrăcat cu o haină neagră dintr-un material mai puţin fin decât hainele soţiei, însă bine croită: deşi sobră, el o poartă ca un aristocrat. Şi-a aranjat barba, a scurtat-o, descoperindu-şi buzele pline şi arcuite şi maxilarul puternic.

Maren îşi zice că e probabil considerat un bărbat chipeş, dar are ceva violent în el. Ceva reţinut, însă care, scăpat de sub control, poate să confere cruzime chipului său. Mama se trage mai aproape şi Maren nu se îndepărtează de ea de data aceasta.

— Am doar puţin norvegiană. Pastorul Kurtsson va traduce dacă va fi necesar. Numele meu este Absalom Cornet şi sunt din insulele nordice Orkney din Scoţia. Acesta, zice el scoţând o scrisoare din buzunar, mototolită de-atâta citit, este documentul semnat de *Lensmann*-ul Cunningham, prin care sunt numit împuternicit al său peste Vardø şi peste voi toţi.

Trece la engleză. Maren nu ştie decât câteva cuvinte în această limbă, deprinse de la puţinii vânători de balene care se abat de la rutele comerciale obişnuite şi ajung la ei în port sau de la cei care se stabilesc în oraşele mai mari din apropiere.

Ascultă cu atenţie, împerechind cuvintele disparate ca lemnul plutitor pe curentul vocii bărbatului. Pastorul Kurtsson se bâlbâie cu traducerea, şi Maren suspectează că engleza lui nu este atât de bună pe cât a vrut să-l facă pe împuternicit să creadă. Fruntea i s-a încordat de concentrare şi recită monoton, fără să sublinieze cuvintele, lăsând la latitudinea auditoriului să decidă ce este şi ce nu este important.

Împuternicitul le anunţă că are îndatorirea de a fi ochii şi urechile nu numai ale *Lensmann*-ului John Cunningham,

numele englezesc al lui Hans Køning, presupune Maren, ci şi ale lui Dumnezeu.

— Asta înseamnă că *lensmann*-ul nu va veni deloc? îi şopteşte Maren lui Kirsten, însă Kirsten n-o bagă în seamă, ci continuă să-l privească pe împuternicit cu ochii mijiţi.

Bărbatul le povesteşte puţin şi despre viaţa sa anterioară, petrecută mai întâi în Orkney, apoi în Caithness, locuri de care Maren n-a auzit niciodată, şi despre implicarea sa în procesul intentat unei femei. Le spune că atitudinea sa pe parcursul acestui proces e cea care l-a adus în Finnmark, la Vardø. Le spune că a aflat că au pierdut mulţi bărbaţi într-o furtună şi un freamăt se iscă în încăpere, o unduire colectivă la auzul referirii la bărbaţii lor ieşită din gura unui necunoscut. Le înştiinţează că are în plan să facă un registru cu toate persoanele din sat, un recensământ, pentru ca *lensmann*-ul să ştie câţi locuitori sunt şi cum se numesc.

— Recensământul ar fi trebuit făcut mai înainte, zice pastorul Kurtsson fără să-şi dea seama de înţepătura conţinută în afirmaţia sa.

Împuternicitul îi spune soţiei să se ridice în picioare şi ea îl ascultă, îşi întoarce faţa rotunjoară spre congregaţie şi face o plecăciune la care mama pufneşte pe nas. El o prezintă drept doamna Cornet, şi Maren îl şopteşte în barbă, întrebându-se care e numele primit de femeie la naştere.

Femeia nu îşi ridică ochii. Pielea de sub bărbie i se încreţeşte când dă din cap, confirmând spusele soţului, şi mâinile pale îi atârnă rigide pe lângă rochie. Are părul strâns frumos, dar puţin într-o parte, şi Maren bănuieşte că e obişnuită să folosească oglinda, asta dacă şi-l aranjează singură. Ar vrea ca femeia să-şi înalţe privirea ca să o vadă şi să o recunoască drept cea care a înfăşurat-o în haină, însă doamna Cornet se aşază imediat ce soţul îi face semn să o facă, cu

câteva clipe înainte ca pastorul Kurtsson să îl ajungă din urmă cu traducerea pe împuternicit.

— Gândiți-vă la mine ca la un fel de *lensmann*: un judecător. Puteți avea aceeași încredere în mine ca în pastorul vostru. Ați fost lăsate prea mult timp fără îndrumare spirituală. Sunt aici ca să v-o ofer, și trebuie să vă cer să fiți vigilente.

Revine la norvegiana sa stângace.

— O să vă iau acum numele. Și dacă aveți întrebări sau probleme, sper să vă fiu mediator.

În multe privințe îndatoririle pe care le descrie sunt cele ale unui pastor. Poate că *Lensmann*-ul Køning a realizat că le-a trimis un om slab și încearcă acum să corecteze greșeala trimițându-le un bărbat puternic. Câteva mâini se ridică și împuternicitul gesticulează spre partea din spate a bisericii. Vocea lui Toril răsună tare.

— Ce se întâmplă cu cei care nu vin la biserică? Trebuie să-i treceți și pe ei în registru?

Fața împuternicitului este atât de impenetrabilă, încât Maren se întreabă dacă a înțeles spusele lui Toril. Pastorul Kurtsson crede și el același lucru și se apropie pentru a-i murmura la ureche, însă împuternicitul Cornet se răsucește spre el și îl fixează cu o privire care îl face pe pastor să dea înapoi.

— Sunt oameni care nu vin la biserică?

Maren remarcă lângă cruce un petic de tencuială umedă ca o pată întunecată pe perete.

— Nu mulți, zice pastorul Kurtsson. Câțiva laponi și niște bătrâni...

— Asta nu mai poate să continue, spune împuternicitul, apoi se uită din nou la Toril. Dă-mi numele lor.

Ursa

Capitolul 16

Soțul ei e furios. Casa lor miroase a mânie, aerul e stătut, îmbâcsit de tensiunea care se revarsă din el ca dintr-un nor de furtună. Vestea că printre oamenii lui sunt necredincioși e ultima din șirul de știri neplăcute, început cu ziua în care se trezise abandonat la Vardøhus.

Aruncaseră ancora și Ursa aproape că se temuse să privească uscatul. Fortăreața în formă de stea, construită din piatră cenușie, era vizibilă de pe mare, iar zidurile ei erau la fel de înalte și amenințătoare ca ale unei temnițe, funcție pe care, potrivit căpitanului Leifsson, o îndeplinea uneori. Mai departe, de-a lungul coastei, stăteau împrăștiate neregulat mai multe case. Lipsit de copaci, terenul se întindea plat și uniform ca o pagină goală.

În timp ce vâsleau către țărm înfruntând vântul acela năpraznic, Ursei îi venise să plângă. Căpitanul Leifsson era așezat lângă ea și Ursa îți fixase privirea pe genunchii lui, lăsându-și obrajii în voia vântului biciuitor.

Absalom era încordat ca un arc, cu toate că în ultima vreme se purtase aproape blând, dar nu într-un fel care ar fi putut fi remarcat de alții. Începuse să-i spună Ursula în loc de „nevastă", să o întrebe în norvegiană cum se simte, să facă mici gesturi ce dovedeau strădanie, dacă nu afecțiune.

Din noaptea în care Ursei îi fusese rău nu se mai atinsese de ea, iar când începuseră să se apropie de Vardø îi ceruse să se schimbe în rochia galbenă, după care îşi aşezase mâna lângă mâna ei pe balustradă şi şi-o apropiase atât de mult, încât ea îi simţise căldura şi puful negru de pe mâini prin mănuşile subţiri.

Femeile care o ajutaseră la doc aveau arsuri de la zăpadă şi miroseau urât. Cea mai solidă dintre ele, care se prezentase sub numele de Kirsten, se purtase aspru şi repezit. Cealaltă femeie o înfofolise într-o haină care puţea. Avea un aer hăituit, ochi albaştri-cenuşii în aceeaşi nuanţă ca aceea a mării şi obraji supţi. Însă în drum spre casă, Ursa ajunsese să-i fie recunoscătoare pentru haina împrumutată.

Casă. Cuvântul îi arde stomacul acum, când îşi urmăreşte soţul fâţâindu-se în sus şi în jos prin camera mică unde dorm, mănâncă şi există – Ursa nu este sigură că termenul potrivit ar fi „trăiesc". Crezuse că, după moartea mamei, cu o singură servitoare în casă şi multe încăperi închise, situaţia fusese gravă în Bergen, dar cea de aici e mai rea decât un vis urât.

Camera nu are decât patru ferestruici plasate atât de sus, încât abia dacă ajunge să se uite prin ele afară. Patul mare ocupă în întregime o latură şi deasupra lui sunt grinzi şi colaci lungi de frânghie de care atârnă draperii din material aspru, care despart zona de dormit de restul spaţiului. Vatra ocupă o altă latură şi pe o poliţă din lemn plutitor stau aşezate două tigăi şi o oală mare. Podeaua nu e acoperită de covoare, sunt doar nişte scânduri nebătute în cuie, suspendate deasupra pământului. O răceala îngrozitoare se ridică dintr-acolo, cu toate că femeia care i-a condus pe ea şi căpitanul Leiffson, acea Kirsten, le-a spus că sosiseră vara.

În colţul din spate al camerei mai este o uşă. Când Kirsten o deschisese, Ursei i se făcuse greaţă. Leşuri mari, fără

capete, despicate de la gât la burtă şi recusute, stăteau atârnate acolo. „Destule cât să vă ajungă până la iarnă", spusese Kirsten înainte de a aprinde grămada de muşchi din vatră. Căpitanul Leifsson lăsase cufărul Ursei într-un colţ. Nu se putea uita în ochii ei.

— Doamnă Cornet, a fost o plăcere.

Făcuse o mică plecăciune formală şi Ursei îi venise să-şi arunce braţele în jurul gâtului lui şi să se agaţe de el. Bărbatul îi întinsese o punguţă neagră, iar ea slăbise şnurul cu care era legată.

— Seminţe de anason, spuse el. Ştiu că îţi plac.

Ursa nu avusese curaj să deschidă gura, chiar şi în lipsa lui Absalom, şi-i mulţumise doar dând din cap. Se întrebase în treacăt dacă avea să-i ceară să vină cu el, dacă avea să o ducă înapoi în Bergen. Însă căpitanul ieşise odată cu Kirsten, lăsând-o singură în încăperea aceasta din lemn, cu ferestruici prin care l-a urmărit plecând. Căpitanul nu se uitase înapoi niciodată. Peste o oră vasul a ridicat pânzele şi s-a făcut nevăzut în orizontul înecat în ploaie. Ursa s-a lăsat să cadă pe banca tare de lângă masă, şi-a încrucişat mâinile în poală şi a aşteptat sosirea lui Absalom.

În lipsa apusului şi cuprinsă de neastâmpăr, nu a ştiut cât timp a trecut până ca Absalom să sosească şi să o găsească aşezată tot pe bancă în încăperea slab încălzită de focul pe cale să se stingă. Nu o certase, doar aţâţase focul şi o întrebase:

— Ţi-e foame?

Ursa se înfiorase şi scuturase din cap, cu gândul la animalele ucise atârnate în camera alăturată. Absalom dăduse din cap încordat şi cercetase din ochi încăperea.

— E altfel decât locurile cu care ai fost obişnuită, spusese pe un ton aproape de scuză.

Ursei i-a fost teamă că Absalom avea să se supere pe ea pentru că se simţea dezamăgită, însă în schimb el se aşezase vizavi de ea la masa lată şi scosese din buzunar o scrisoare.

— Am crezut că am reuşit, a mormăit nu doar pentru el însuşi. Ursa tăcuse. Am fost la Vardøhus, a continuat Absalom. *Lensmann*-ul încă nu a sosit să-şi ocupe postul. Era aproape pustiu acolo. Am vorbit cu un bătrân care stătea de pază. Nu se ştie dacă *lensmann*-ul va veni la Vardøhus sau îşi va stabili baza în altă parte, a adăugat Absalom încleştându-şi pumnii. Nu a menţionat nimic despre asta în scrisori.

Şi-a ridicat privirea atât de brusc, încât Ursa s-a înfiorat, însă expresia de pe faţa lui era rezervată şi îndurerată, şi aproape că îi venise să întindă braţul spre el peste masă.

— Am crescut într-o casă ca asta, a spus Absalom. Pe o insulă nu cu mult mai mare decât Vardø. Imediat ce am putut, am plecat de acolo şi am mers la oraş. Şi mi-am făcut un nume. Bate cu pumnul în masă. Şi acum uite-mă aici, m-am întors de unde am plecat.

Fără a şti cum, Ursa şi-a găsit glasul:

— Aici ai putea face ceva şi mai bun.

Expresia de pe chipul lui Absalom s-a schimbat, ca şi cum o lumină îi fusese aprinsă sub piele. A privit-o de parcă atunci o vedea pentru întâia oară. Şi apoi şi-a întins braţul lung peste masă şi i-a luat mâna.

Au rămas aşezaţi aşa, cu ploaia căzând grea pe acoperiş. Deşi lumina cenuşie de afară anunţa un amurg perpetuu, trecuse probabil de miezul nopţii când el o chemase să vină în pat. Se purtase cu ea mai blând ca oricând, dar Ursa tot nu putuse ignora cadrul rigid al patului de sub ea şi ploaia care lovea pereţii, aşa că-şi lăsase mintea să zboare departe.

Capitolul 17

În cele trei zile rămase până duminică, Absalom pleacă de acasă de două ori pe zi şi de fiecare dată lipseşte cu orele. Şi de fiecare dată se întoarce ud leoarcă.

— Nu am găsit pe nimeni, zice el. Nici la biserică, nici la Vardøhus.

Ursa ştie că soţul ei are nevoie de o vorbă bună, dar nu i-o poate oferi. Privirea pe care el i-o aruncase atunci când încercase să-l aline în prima lor noapte petrecută la Vardø o speriase, îi arătase cât de mult tânjea Absalom după aprobarea ei, iar ea nu înţelege de ce. Ar vrea să revină la vechea stare invizibilă.

Simte cum proasta lui dispoziţie se adânceşte, însă duminică cerul se înseninează şi Ursa ia asta drept semn că totul va fi bine. Îşi îmbracă rochia cea mai închisă la culoare şi porneşte în urma lui prin noroi.

Pe drum, el îi povesteşte că vecina lor cea mai apropiată se numeşte doamna Olufsdatter şi că şi-a pierdut soţul şi fiul în furtună. Casa ei e de departe cea mai frumoasă din sat: o casă suspendată, pe două nivele, cu straturi groase de pământ aşezate peste scânduri din mesteacăn argintiu. Stâlpi din lemn sculptaţi împrejmuiesc pridvorul şi, prin ferestrele încadrate de rame deschise la culoare, Ursa vede

nuanțele dinăuntru: pereții sunt zugrăviți în galben și roșu. Se întreabă dacă ar putea să-l roage pe Absalom s-o lase să decoreze și ea casa. Crede că nu va mai rezista nicio secundă în goliciunea aceea. Celelalte case din sat sunt pătrățoase și fără etaj, deși niciuna nu o întrece în mărime pe a lor.

Biserica este de dimensiuni acceptabile, înaltă cât casa ei din Bergen și mai ornamentată decât noile biserici luterane din orașul ei. Pare și mai veche, de altfel, făcută din lemn închis la culoare și înclinată spre cer ca o corabie veche abandonată pe uscat. O duzină de femei stau afară în așteptare și, din felul cum tac și se îndepărtează una de alta la apropierea lor, Ursa își dă seama că discută despre ei.

Se face mică în haina împrumutată, ochii ațintiți asupra ei o zgârie. Kirsten e de față, la fel și femeia care a ajutat-o să îmbrace haina. Ursa se întreabă dacă e cazul să le zâmbească, apoi se răzgândește. Se simte ridicolă în condurii înnoroiți, ar fi trebuit să se încalțe cu cizmele cumpărate la Tromsø. Își îndreaptă umerii în timp ce trec pe lângă femei, după care regretă că nu le-a zâmbit. Va avea cu siguranță nevoie de prietene, altfel își va pierde mințile.

Sunt întâmpinați de pastorul cel slugarnic, care îi așază în banca din față. Pe peretele din spatele crucii sunt pete mai deschise la culoare, ca și cum altceva ar fi stat agățat acolo, iar în pata mare întunecată de alături Ursa vede tot felul de desene. Pe tot parcursul slujbei simte un soi de fierbințeală, ca și cum privirile cercetătoare ale femeilor ar apăsa-o cu greutatea lor fizică.

Ochii soțului ei sunt fixați asupra pastorului cu o intensitate pe care o rezervă de obicei lucrurilor aflate la distanță medie. Își ține mâna nemișcată pe genunchi; abia dacă respiră.

Ursa încearcă să pară mai atentă în clipa când Absalom se ridică pentru a se adresa congregației. Traducerea pastorului

Kurtsson este rudimentară și discrepanțele dintre versiunea engleză și cea norvegiană o zgârie pe nervi, așa încât aproape că ratează clipa când i se cere să se ridice pentru a se prezenta populației din Vardø. Privirea colectivă cade asupra ei ca o piatră. Ar trebui să își îndrepte umerii, să le susțină privirea. Face o mică plecăciune, din politețe, și aude un mic pufnet venit dinspre rândurile din spate ale bisericii. Înainte să se așeze la loc își aruncă ochii într-acolo: femeia slabă care i-a dat haina stă lângă o versiune a sa mai vârstnică și ochii lor identici la culoare, albastru-cenușii, sunt ațintiți asupra ei. Oare tânăra e cea care a râs? Ursa se simte trădată, cu toate că femeia nu-i datorează nimic. Fierbințeala îi cuprinde obrajii și ceafa în timp ce așteaptă ca soțul ei să-și termine cuvântarea.

Notarea tuturor numelor durează o oră întreagă, cu toate că numărul sătenilor este mic. O parte dintre femei sunt dornice să discute cu împuternicitul: el își fixează privirea fermă pe fiecare dintre ele în parte, ba chiar schițează la un moment dat un surâs, dezvelindu-și dinții. Și-a scurtat barba pentru a merge la slujbă și s-a îmbrăcat cu costumul pe care l-a purtat atunci când a cunoscut-o și s-au căsătorit. Mâncarea de pe vas i-a subțiat mijlocul, rugăciunile de dimineață au conferit maxilarului său dur o moliciune care dispare când în discuții se menționează absența unor oameni la slujbă; atunci lumina lumânărilor îi aruncă săgeți roșii-aurii pe barbă.

Ursa îl vede pentru o clipă așa cum apare el în ochii femeilor. Este un sat de femei, cu doar un pastor molâu și doi bărbați vârstnici printre membrii congregației, ceilalți fiind băieți: un bărbat precum Absalom nu poate fi decât binevenit într-un asemenea loc. Spre deosebire de ea, își zice în timp ce merge în urma lui spre casă. Femeile o urmăresc cu priviri încărcate de răutate, ca de vultur: imediat ce biserica dispare din raza ei vizuală, le aude cum croncăne.

Absalom pare mai vârstnic în lumina puternică a zilei şi cutele de pe frunte i s-au adâncit.

— Şase oameni au lipsit de la slujbă, spune el. Cum de a permis pastorul aşa ceva?

Buzele Ursei zvâcnesc: încă nu ştie dacă întrebările îi sunt adresate. Presupune că aceasta din urmă nu, căci soţul ei nu îşi modifică ritmul de mers. A învăţat deja drumul, după rugăciunile în biserică făcute de două ori pe zi şi pelerinajele la fortăreaţă: trebuie să treacă pe lângă trei case scunde şi solide, apropiate unele de altele, şi printre două case mai mari, cu hotare marcate cu pietre.

Ursa încearcă să memoreze şi ea traseul. Satul îi creează o senzaţie ciudată: e deopotrivă înghesuit şi întins: se strânge pentru a se împrăştia apoi, cu terenuri aşezate stângaci printre clădiri din lemn şi piatră, pământ şi noroi. Absalom nu i-a povestit mai nimic despre sat, doar că a fost cel mai puternic lovit de furtună şi că acum e locuit numai de femei. Ea şi-a imaginat o comunitate de surori strâns unite şi nu este deloc sigură că ar avea ce căuta printre ele. O rândunică de mare solitară se roteşte urcând pe cer.

Ajung în faţa casei şi Absalom se opreşte atât de brusc, încât e nevoită să se învârtă pe loc, iar şoldul ei se izbeşte de al lui.

— Bărbate?

El şi-a îngustat ochii.

— Uite acolo. Vezi?

Ursa vede, dar nu ştie ce vede el. Deasupra pragului uşii, o învălmăşeală de forme sculptate primitiv în lemn. Un cerc cu linii ce radiază din el. Un soare? Şi, lângă el, un peşte desenat schematic, ca de mâna unui copil. Soarele şi peştele sunt estompaţi, la rândul lor, de alte scrijelituri. La început, Ursa îşi zice că cineva a încercat să tragă linii peste ei, însă liniile sunt prea regulate, deliberat făcute.

— Rune, şuieră Absalom, şi e ceva în vocea lui care o face de nerecunoscut.

Mâinile i s-au încleştat convulsiv pe haină. Spaima se înalţă în Ursa şi întâlneşte spaima lui.

— Rune?

— Da, zice el cu glas tremurător.

Se răsuceşte pe călcâie şi cercetează din priviri casele din jur. Ursa îl vede cum se îndreaptă cu paşi mari spre cea mai apropiată şi bate la uşă. Nu răspunde nimeni; probabil că femeile care locuiesc acolo sunt încă la biserică; n-au terminat de bârfit. Abasalom se întoarce.

— Este aşa cum m-a prevenit *lensmann*-ul. Poate chiar mai rău.

Privirea lui a devenit acum uşor febrilă. Noroiul a început să înghită condurii Ursei, dar ea nu vrea să intre în casă.

Un lipăit de paşi se aude în spate şi două siluete se apropie sprijinindu-se una de cealaltă. Ursa vede că e femeia a cărei haină o poartă şi o alta, mai vârstnică şi cu aceiaşi pometi şi aceleaşi buze: mama ei.

— Voi, zice Absalom. Cele două femei merseseră cu capetele plecate, şi acum le smucesc în sus şi se opresc.

— Alea, spune Absalom, şi spaima s-a transformat acum în el în ceva ce Ursa înţelege mai bine: furie. Ce caută alea acolo? Arată spre scrijeliturile de pe pragul uşii. Sunt rune, nu-i aşa?

Femeia mai tânără îi urmăreşte cu privirea degetul. Dă din cap.

— Cine le-a făcut?

— Diinna, spune femeia în vârstă.

Ursa se uită la femeia mai tânără.

— Tu eşti Diinna? întreabă ea, şi tânăra clatină din cap, ferindu-şi privirea.

— Ea este fiica mea, Maren, explică femeia vârstnică. Eu sunt Freja, şi văduva fiului meu, pe nume Diinna, e cea care a făcut desenele astea.

Ursa remarcă răceala cu care a vorbit despre noră.

— Tocmai v-am dat numele noastre şi al ei ca să le treceţi în registru.

— Să înţeleg că Diinna asta nu a fost la slujbă astăzi? întreabă Absalom. De ce?

— Este bolnavă, răspunde fiica, Maren. Are un băieţel şi trebuie să se vindece iute, de dragul lui.

Freja îi aruncă o privire tăioasă.

— Ce caută desenele astea aici? împunge aerul Absalom. Vocea lui e plină de dezgust.

— Aici a fost loc de odihnă pentru tatăl şi fratele meu, explică Maren. Fratele meu a fost soţul Diinnei. Se uită de la Ursa la Absalom şi îşi dă seama că cei doi nu înţeleg. După furtună le-am adus trupurile aici.

Doi morţi, realizează Ursa, şi ceva se zvârcoleşte înăuntrul ei. Oameni înecaţi zăcuseră pe podea în casa lor. Se gândeşte la carcasele atârnate în magazia de lemne şi simte gust înţepător de fiere urcându-i în gât. „Pentru numele lui Dumnezeu, nu e momentul să leşini."

— De ce nu ni s-a spus?

— N-a fost decât un loc de odihnă. Maren pare să fi sesizat primejdia, căci îşi schimbă postura. Se face mică, îşi rotunjeşte umerii. N-am vrut să vă jignim, împuternicitule. Casa asta a fost locuinţă plutitoare şi noi am considerat că e singura din sat suficient de mare pentru dumneavoastră.

Frumos a mai întors-o, îşi zice Ursa. Pus faţă în faţă cu supuşenia femeii, Absalom se înmoaie, şi Ursa îşi doreşte să se poată purta şi ea aşa cu el. Fiindcă se simte întotdeauna fie prea îndrăzneaţă, fie prea umilă.

— Ar fi trebuit să fim preveniți, zice Absalom. Se întoarce ca să se uite din nou la formele sculptate. Astea nu sunt simboluri creștine.

— Diinna e sami, spune Freja.

Maren își încleștează maxilarul: osul îi apasă pielea palidă, albind-o, și Ursa își dă seama că n-ar fi vrut ca adevărul acesta să fie dezvăluit.

— E laponă? scutură brusc din cap Absalom ca un taur ce alungă o muscă. Au venit laponi aici și au îndeplinit ritualuri de-ale lor?

— Nu, răspunde Maren, atrăgându-și o nouă privire tăioasă din partea mamei. Doar au vegheat morții. Nu au făcut niciun rău.

— Orice lucru care nu se află sub stăpânirea lui Dumnezeu, indiferent ce ar fi, e rău. Au folosit tobe?

— Nu.

Absalom își îngustează ochii spre ea.

— O să îl informez pe *lensmann* despre asta.

Intră în casă. Ochii de un albastru-cenușiu ai lui Maren sclipesc, sub ghemul de panică. Ursa se abține cu greu să nu întindă mâna spre ea.

— Ursula!

Strigătul lui Absalom sparge tăcerea. Ursa ar vrea să-și ia la revedere, însă cele două femei au dispărut deja pe după casă.

Noroiul i-a intrat în conduri și își imaginează că se scufundă în el până la genunchi, la brâu, la gât, până ce ar intra cu totul în pântecul pământului și ar rămâne să zacă acolo rece, fără aer și în siguranță.

— Nevastă?

Absalom își face apariția în prag. A aprins focul, care pâlpâie în spatele său, aruncându-i silueta masivă în umbră.

Ţine într-o mână un instrument plat, un soi de daltă, iar sub braţ banca de sub masă.

— Du-te şi pregăteşte cina!

Ursa se uită la el prosteşte, apoi îşi coboară ochii spre noroiul lipit de picioare. Absalom oftează, pune jos dalta şi scândura, îşi aşază mâinile sub subsuorile ei, o ridică şi o depozitează pe pragul uşii. Capul Ursei se învârte: cât de des ea şi Agnete şi-au imaginat cum un bărbat le trece peste pragul casei lor comune? Cât de diferită e situaţia de acum, cât de naivă se simte. Condurii i s-au stricat şi Absalom închide uşa în urma ei.

Merge, năucă, spre cămară. Aproape că au terminat peştele şi pâinea lăsate de femei. Curând va trebui să coacă pâine. Siv a neglijat lecţiile de menaj după concedierea cameristei lui Agnete, când Ursa a preluat sarcina îngrijirii surorii sale. Ursa ştie cum să încălzească uleiul de mentă şi cum să sprijine capul lui Agnete cu mâna ca să poată inhala vaporii, dar nu ştie să facă bere slabă. Ştie cum să ridice şi să spele picioarele betege ale lui Agnete, dar nu ştie să ţină o casă.

Şi chiar dacă şi-ar aminti cum să coacă pâine, Absalom nu se va mulţumi numai cu atât. Deşi doar nu s-o aştepta ca să taie carnea din magazia de lemne? Corpul îi tremură şi se întoarce cu spatele la uşă. Se aşteptase să aibă măcar o cameristă. Şi tatăl ei e sigură că avusese aceleaşi aşteptări, altfel nu ar fi trimis-o aici atât de nepregătită pentru îndatoririle unei soţii. Încearcă să taie din pâinea tare, însă degetele i-au îngheţat.

Îi pare rău că nu ştie să scrie ca să-i trimită tatei o scrisoare. Să se plângă că Vardø nu este câtuşi de puţin un loc frumos, ci o insulă plină de văduve îndurerate care o spionează şi unele dintre ele nu merg la biserică. Că este frig aici şi vara şi că soarele nu apune niciodată. Că locuinţa lor nu este demnă de un împuternicit, că de fapt nici nu poate fi numită casă, ci

o cameră cu rune scrijelite deasupra pragului uşii, pentru că a fost loc de odihnă pentru nişte bărbaţi morţi.

Îşi apasă gura cu mâna rece, suflă aer în palme ca să le încălzească. Ce ar putea să facă tatăl ei? Ea nu-şi poate părăsi soţul; dizgraţia ar urmări-o ca un câine râios până la Bergen. Nu se va putea recăsători, va rămâne fată bătrână, o povară pentru tatăl ei. Este puţin probabil ca Agnete să îşi găsească soţ vreodată, şi Ursa înalţă o scurtă rugăciune de mulţumire pentru asta.

Înăuntru se strecoară un hârşâit când Absalom începe să răzuiască runele cu dalta. Scena o irită la culme pe Ursa: ochii i se împăienjenesc. Strânge mai tare cuţitul în mână, până ce senzaţia de leşin trece. Când Absalom intră în casă, masa e aşternută cu vase desperecheate. Mănâncă ultimele bucăţi de pâine.

*

Abasalom iese zilnic din casă să se roage, să ia lecţii de norvegiană cu pastorul Kurtsson şi să stea pe la porţile din Vardøhus, în speranţa că va primi veşti. Ursa ştie că el aşteaptă o scrisoare de la *lensmann*, o invitaţie. Şi ea doreşte ca scrisoarea să vină, şi nu numai pentru a-l mai înveseli pe soţul ei. Simte nevoia să iasă din casă, să mănânce altceva decât *tørrfisk*, codul acela sărat cu care le-a fost umplută cămara. Simte nevoia de ceva proaspăt: un morcov, nişte zarzavaturi. Visează la fructe sau la dulciuri. Raţionalizează seminţele de anason, ia câte una şi o aşază în interiorul obrazului, aşteaptă până se înmoaie şi abia dacă mai crănţăne între dinţi. Visează să ia masa cu oricine altcineva decât soţul.

Totuşi, atunci când Absalom pleacă în vizite sau să verifice dacă *lensmann*-ul a sosit, e şi mai rău. Atunci rămâne singură. Până şi compania lui e preferabilă solitudinii.

Maren

Capitolul 18

A trecut deja o săptămână de la sosirea împuternicitului şi a soţiei sale, însă pieile cusute zac şi acum împăturite şi pregătite lângă uşă în casa lui Maren. Schimbul de vorbe cu împuternicitul a tulburat-o, deşi e conştientă că ar fi putut fi şi mai rău: ar fi putut să reacţioneze cu întârziere şi să nu o împiedice pe mama ei să dezvăluie treaba cu toba.

Când ajunseseră acasă şi o mustrase, mama se închisese în sine ca într-o cochilie, şi Maren începuse să se întrebe dacă nu cumva făcuse o greşeală oprind-o să povestească totul despre Diinna. Va trebui să stea cu ochii pe femeile care alcătuiesc familia ei: s-au îndepărat atât de mult una de cealaltă, încât situaţia a devenit periculoasă. Aproape la fel de periculoasă ca expresia de pe faţa împuternicitului la menţionarea ritualurilor sami.

Maren ştie, bineînţeles, că astfel de lucruri sunt condamnate. Pastorul Kurtsson se încruntase la vederea giulgiurilor din mesteacăn argintiu, însă lăsase să treacă de la el. Împuternicitul Cornet pare să nu înţeleagă că lucrurile funcţionează altfel aici. Că locul acesta a fost al populaţiei sami, cu toate că ei nu emit pretenţii asupra lui. Marinarii apelează şi acum la sami, pentru farmece de vânturi prielnice şi pentru noroc, iar Toril, deşi nu recunoaşte, a mers la

Diinna atunci când a avut nevoie de ajutor să rămână însărcinată. Dezgustul împuternicitului a determinat-o acum pe Maren să fie mai atentă la lucruri pe care înainte nu le observase: cum sami, care obişnuiau să îşi ridice tabăra pe promontoriu, n-au mai venit aici de ani de zile, cum Diinna e ultima sami care trăieşte la Vardø.

Când i-a povestit Diinnei despre discuţia avută cu împuternicitul, ea se mulţumise să ridice din umeri în timp ce Erik o apucase de coadă şi mestecase capetele părului între gingiile care îl dureau.

— Sunt obişnuită cu asemenea ignoranţă, spusese Diinna cu ochii fixaţi pe spinarea mamei.

Maren se simte singură în neliniştea ei, ca şi cum numai ea ar vedea cum se apropie furtuna.

Abia când mama se satură să se împiedice de piei şi o ameninţă că le va duce ea, Maren le ia în braţe şi porneşte către a doua casă plutitoare.

Ziua e răcoroasă şi senină şi se simte bine în rochia ei din lână. Noroiul s-a întărit şi încreţit şi-i intră pe sub tălpile încălţărilor. Toril bate o pătură scoasă afară la aerisire pe treapta din faţa casei şi cele două se ignoră ostentativ. Toril trimite un nor de praf urât mirositor în gura lui Maren, care scutură ce este mai rău din pieile de ren.

A doua casă plutitoare este închisă şi tăcută, însă fumul se înalţă din coş, iar locul unde fuseseră scrijelite runele a fost acoperit de curând cu vopsea albă. Maren nu ştie de unde au făcut rost de vopsea: nimeni din sat, cu excepţia doamnei Olufsdatter, nu insistă să facă genul acesta de muncă inutilă. Trage cu urechea preţ de o secundă înainte de a ciocăni, dar dinăuntru nu se aude nimic.

Un minut mai târziu, soţia împuternicitului, Ursula, deschide uşa. Părul despletit îi încadrează faţa rotundă.

— Bună dimineaţa, doamnă Cornet.

— Maren, nu-i aşa?

La auzul numelui ei rostit de gura femeii Maren simte un fior în piept. Dă din cap în semn de încuviinţare.

— Da. Maren Magnusdatter.

— Soţul meu nu e acasă. Este cu pastorul Kurtsson la biserică.

Ursa îşi fereşte privirea. Are genele atât de blonde, încât par aproape albe pe obraz. Poartă rochia bleumarin cu care a fost îmbrăcată la biserică şi pe tiv se văd urme de noroi. Maren se întreabă de ce nu a spălat-o.

— V-am adus astea. Îi întinde pieile. Ursa se trage un pic înapoi. *Lensmann*-ul i-a poruncit lui Kirsten să le pregătească pentru sosirea dumneavoastră. Sunt pentru podea.

— O.

— Eu le-am cusut.

— Mulţumesc, spune Ursa, dar fără să întindă mâna ca să le ia. Le priveşte de parcă ar mai avea în interior carne vie, ca pe ceva ce trebuie tratat cu prudenţă.

— Pot să le întind eu pe jos, dacă vreţi.

Ursa deschide uşa larg ca să îi facă loc şi pe faţă i s-a aşternut o expresie de recunoştinţă care aproape că o face pe Maren să se înfioare.

Bărbaţii din Kiberg au făcut treabă bună cu casa. Pe o latură a încăperii au instalat un pat lat cu o perdea care asigură intimitatea. În cameră mai sunt o masă şi şase scaune cu picioare sculptate cu elemente decorative, dar şi un set de tigăi şi oale aşezate pe poliţă şi care par neatinse. Lângă grilajul unde Dag obişnuia să o sărute este un raft încastrat în perete pentru ligheanul de spălat. Un vraf de farfurii e aşezat alături. Pe uşa care dă spre magazia de lemne, unde Dag a prins-o pentru prima oară de mână, un păianjen îşi

țese pânza. Maren își înfige degetele în palmă. Casa arată bine, dar are cu siguranță un aer neprimitor. În afara crucifixului de deasupra focului, nu există niciun fel de decorațiuni. Focul a fost făcut cu lemne umede și fumegă acum, răspândind prea puțină lumină și căldură.

Simte frigul din podea cum i se strecoară în cizme. Nu-i de mirare că Ursula tremură, deși încearcă să braveze. Pe spatele unui scaun e aruncată o pătură din lână și Maren se întreabă dacă femeia nu stătuse înfășurată în ea și o îndepărtase la sosirea ei de dragul aparențelor. Se uită în jur și vede că ligheanul este plin cu apă cenușie. Alte pânze de păianjen stau ascunse în colțurile încăperii, deasupra patului, iar firele de trestie de sub picioarele ei sunt îmbibate în noroi și veștejite.

Casa pute a aer stătut și putregai, dar nu e genul de miros pe care l-a adulmecat ultima oară când a fost aici. Firește, izul acela nici n-ar fi avut cum să persiste, doar au trecut optsprezece luni de când tatăl și fratele ei zăcuseră întinși pe podea – ochii lui Maren fug spre locul din fața vetrei, unde i se pare că pământul este mai întunecat la culoare. Ursula îi urmărește privirea.

— Acolo au stat?

Maren dă din cap fără să se gândească, și Ursula se clatină pe picioare.

Maren observă că a pălit și că sub ochi are cearcăne, deși obrajii îi sunt încă rotunjori.

— Sunteți bine?

— Îmi cer scuze, răspunde Ursula. Își așază o mână peste stomac. Nu am fost informați. Și e un șoc să aflăm că aici au fost ținuți oameni morți.

— Dar nu-i nimic în neregulă cu asta, obiectează Maren. Morții sunt deseori ținuți înăuntru pe timpul iernii. În mod

normal, ar fi trebuit să-i ţinem la noi acasă, dar... Dar erau doi. Ar fi ocupat toată casa. Casa asta a fost cândva hangar pentru bărci, continuă ea cu explicaţiile. Nu am ştiut că avea să fie aleasă să vă găzduiască.

Ea nu ar fi lăsat păianjenii să ţească pânze peste uşi şi pe tavan, îşi zice Maren. La ferestre ar fi trebuit să fie agăţate perdele ţesute, iar oalele pline cu tocană de ren ar fi trebuit atârnate deasupra focului.

Vrea să plece cât mai iute din casă.

— Unde vreţi să întind pieile?

Ursula se uită în jur ca şi cum ar fi rătăcit ceva.

— Cred că... gesticulează ea spre bucata de podea din faţa focului.

— Sunt două piei, zice Maren. Poate una acolo şi cealaltă lângă pat? Nu e plăcut să ieşi din căldura patului şi să-ţi aşezi tălpile picioarelor direct pe podeaua rece.

Ursula se înroşeşte şi dă din cap, iar Maren se întreabă dacă menţionarea patului a făcut-o să se sfiască. Poate că oamenii din Bergen sunt mai reţinuţi în privinţa acestor lucruri intime: ştie că tatăl lui Dag insistase să construiască o casă cu etaj, pentru ca dormitorul să fie separat de restul casei, aşa cum avuseseră la Tromsø.

Maren ia prima piele peticită şi o întinde în faţa focului. E o blană de calitate şi ea a cusut piepţii albi ai fiecărui animal în colţuri, aşa încât să semene cu un model elaborat. Netezeşte blana şi se uită la Ursula, cerându-i aprobarea, însă ochii femeii privesc undeva în depărtare şi braţul îi este în continuare înfăşurat peste talie.

Întinde a doua piele lângă pat. Patul e făcut, însă păturile sunt boţite. Înainte de a se ridica în picioare cu spatele la încăpere, Maren îşi trece degetele peste ea: pătura e caldă încă.

Ursula încearcă să aţâţe focul; scormoneşte printre buturugile fumegânde. Chiar dacă nu e treaba ei, Maren nu se poate abţine de la comentarii.

— Trebuie să aduceţi lemne noi. Face semn spre magazia de lemne. Ştiu că înăuntru e plin, Kirsten s-a ocupat de asta.

— Da. Eu...

Ursula se îndreaptă de şale: pleoapele îi flutură. Maren se repede şi o prinde de deasupra cotului. Simte cum braţul Ursulei cedează fără a opune rezistenţă. Ursula îşi aşază mâna pe umărul lui Maren ca să se sprijine şi fata îşi aminteşte de prima lor întâlnire la docuri, de mâna moale şi rece a femeii.

— Vă simţiţi bine?

Ochii Ursulei sunt închişi. Pleoapele ei sunt de un roz foarte palid, ca interiorul cochiliilor sau ca unghiile unui nou-născut. Respiră un pic prea repede şi neregulat: respiraţia ei emană aceeaşi dulceaţă care pe Maren o irită.

— Da. Scuze.

Îşi revine şi Maren dă drumul cotului din strânsoare şi îşi aşază, în schimb, mâna pe spinarea ei.

— Am ameţit un pic.

— Nu vreţi apă? Şi poate nişte pâine? Maren o conduce cu blândeţe spre cel mai apropiat scaun şi îi înfăşoară umerii cu pătura. Înainte ca Ursula să apuce să-i răspundă merge la ulcior şi vede că e gol.

— Nu mai aveţi apă.

— Nici pâine. Vocea Ursulei e plată şi liniştită. Nu ştiu...

— Ce nu ştiţi?

Maren se uită mai atent la ligheanul de spălat: deasupra apei s-a format o crustă. Casa nu e doar prost întreţinută – în scurt timp va ajunge o dărăpănătură.

— Nu ştiu să...

Ursula se întrerupe pentru a trage brusc aer în piept.

Maren simte cum punctul acela din coşul pieptului care-i provoacă mâncărimi se strânge când ia în mână ulciorul.

— Merg să vă aduc apă. Dumneavoastră rămâneţi aici ca să vă odihniţi.

— Scuze, ar fi trebuit să...

Maren aude foşnet de fuste. Ursula s-a ridicat şi s-a prins cu mâinile de masă. Pielea subţire de la încheieturile mâinilor i s-a încreţit, faţa i s-a boţit. Maren îşi fereşte privirea, se uită în jos.

— Mai bine aşezaţi-vă. Şi odihniţi-vă. Mă întorc repede.

Scaunul scârţâie şi Maren iese afară, în lumină, uşurată că a scăpat din casă şi grăbită totodată să se întoarcă. Trage adânc în piept aerul proaspăt şi porneşte iute către casa ei. Toril nu mai e afară şi carpeta pe care a aşezat-o la aerisit pe poartă a căzut pe jos. Maren calcă peste ea.

O găseşte pe mama ei acasă, uitându-se la Erik, care se joacă în faţa focului. Îşi ridică privirea aprigă în clipa când Maren intră pe uşă.

— Ai lipsit mult timp.

— Am întins pieile pe jos.

— Aşa deci? E prea doamnă ca să le întindă cu mâna ei? Cum arată casa?

— Soţia împuternicitului nu se simte bine. Are ameţeli, zice Maren în timp ce merge la găleata cu apă de băut şi umple ulciorul. Casa e...

Nu ştie cum să o descrie, cum să descrie tristeţea pe care o degajă Ursula şi podeaua prăfuită şi patul cald şi întregul loc, ce pare mai abandonat chiar şi decât în vremurile când mergea cu Dag acolo, sau când Diinna şi Varr îi vegheaseră pe bărbaţii morţi. Erik o prinde de poalele rochiei când trece pe lângă el ca să ia o pâine din coş.

— Ce faci cu pâinea aia?

— Au rămas fără pâine.

Mama pufneşte pe nas.

— Cine, împuternicitul? Presupun că nevasta lui cea grasă a mâncat-o pe toată. Îşi îngustează ochii şi îşi suge obrajii. N-avem destulă cât să le dăm şi lor.

— Avem cât să ne ajungă pentru o săptămână, zice Maren înfăşurând pâinea într-o cârpă şi aşezând-o peste gura ulciorului. O să ne dea pâinea înapoi.

— Ce puturoasă bună de nimic, rosteşte mama cu atâta răutate în glas, încât Maren se opreşte şi se holbează la ea. Ce altceva are de făcut cât e ziua de lungă? Nimic, nu ca soţul ei, care merge tot timpul în vizite.

— În vizite?

— Toril şi Magda mi-au zis că a venit la ele şi s-au rugat împreună. Şi cred că împuternicitul e cu ochii pe Diinna. Mama îşi linge colţul gurii, în locul unde pielea s-a uscat şi a crăpat. S-ar putea să vină aici cât de curând.

— S-ar putea, repetă Maren. Îşi maschează fiorul care o cuprinde brusc aruncându-şi un şal peste umeri. Nu lipsesc mult.

Ocoleşte de departe casa lui Toril. Se întreabă dacă împuternicitul e acum acolo şi se roagă cu familia, în loc să stea cu soţia lui. Calcă din nou peste carpeta lui Toril şi pieile scârţâie sub picioarele ei.

Uşa casei plutitoare este întredeschisă şi aerul rece şi înviorător se strecoară înăuntru, iar focul e pe cale să se stingă. O găseşte pe Ursula aşezată pe acelaşi scaun, cu încheieturile degetelor albite şi încleştate în jurul păturii. Maren îşi înghite iritarea – ar fi putut să închidă uşa, ca să nu lase frigul să pătrundă.

— Poftim, zice şi trânteşte ulciorul pe masă.

Ursula tresare în clipa când Maren merge să închidă uşa.

— Am adus apă şi pâine. Unde sunt cuţitele?

— Acolo.

Maren mătură cu mâna firimiturile de pâine râncezită de pe tocător. Cuţitul este bont şi nu vede în jur nicio piatră de ascuţit. Taie două felii groase, le aşază pe cea mai curată farfurie şi le aduce la masă, împreună cu o ceaşcă din corn pătată pe margine.

Se întreabă dacă va fi nevoită să-i pună pâinea în mână femeii, poate chiar să o hrănească ea însăşi, când Ursula clipeşte şi se uită pentru prima oară în ochii ei, apucându-i mâna.

— Mulţumesc, zice ea. Îmi cer scuze, eu... se opreşte, înghite în sec. Ce părere proastă ţi-ai făcut probabil despre mine.

— Nu am căderea să vă judec, spune Maren.

Obrajii i se înroşesc. Mâna Ursulei e caldă de la pătura în care a stat înfăşurată, iar pielea e atât de moale, încât îi simte oasele sub ea. Maren îşi simte propriile oase, colţuroase, tari şi dure şi reci ca praful de afară. Îşi smulge mâna din strânsoare.

— Mi-a făcut plăcere.

— Pot să te plătesc, dă să se ridice Ursula. Soţul meu... pot să îl rog să...

— Nu vreau decât să-mi daţi înapoi pâinea, atunci când veţi putea.

— Fireşte. Te rog, ia masa cu mine.

Lui Maren îi vine să râdă de invitaţia de a împărţi pâinea şi apa aduse de ea, dar se aşază pe scaunul din faţa Ursulei şi se serveşte cu o felie de pâine.

Se uită la Ursula, la cât de delicat muşcă bucăţi mici din pâine, ca o pasăre. Îi vede dinţii foarte albi şi buzele care s-au mai înroşit un pic, după ce femeia s-a încălzit sub pătură.

Ursula ia o nouă înghiţitură şi soarbe din apă. Maren ezită.

— Sper să nu vă supăraţi că întreb, doamnă Cornet.

— Ursula, te rog. Sau Ursa.

— Ursa?

— Poţi să îmi spui aşa, firește, dacă îţi place mai mult numele ăsta. Apropiaţii aşa îmi spun, şi acum că am rupt împreună pâinea..., zâmbeşte ea slab, iar Maren îi întoarce încordată zâmbetul.

— Ursa, face ea o încercare. Dacă nu vă supăraţi, aş vrea să vă vorbesc deschis. Aveţi provizii de făină şi Kirsten ştiu că a lăsat cinci carcase în magazia de lemne. Ursa înţepeneşte. Maren se grăbeşte să adauge: Mă întrebam doar dacă totul e în regulă.

Ursa mestecă îndelung, până ce pâinea din gură se transformă probabil în terci. Înghite şi zgomotul răsună tare în tăcerea aşternută. Privirea ei o întâlneşte din nou pe cea a lui Maren. Ochii ei sunt de un căprui foarte deschis, aproape aurii.

— Probabil că îţi spui că sunt o proastă.

— Nu, nici vorbă...

— Dar adevărul e că nu ştiu să fac pâine.

Buzele lui Maren se rotunjesc într-un „o" mut, în timp ce Ursa continuă:

— Nu ştiu să tranşez carnea, nu am văzut niciun animal mort întreg înainte de a veni aici şi nu am curaj nici măcar să intru în magazie. Abia dacă reuşesc să ţin focul aprins şi soţul meu e cel care îl aprinde atunci când se stinge. Nu ştiu să ţin o casă.

Scoate un mic râs sălbatic şi pulsul lui Maren se accelerează.

— Nu sunt o soţie prea bună.

— Sunt sigură că toate astea... că nu sunt chiar aşa de...

Maren ar vrea s-o facă să se simtă mai bine, dar cum ar putea? Treaba cu tranşatul cărnii mai treacă-meargă; nici mamei ei nu-i place, i se pare ceva scârbos şi lasă până şi curăţarea peştilor pe seama ei de multe ori. Dar făcutul pâinii, dar măturatul? Astea nu sunt treburi chiar atât de grele.

— Ba da, e de rău, o întrerupe Ursa tremurând de supărare, iar Maren ştie că este îndreptată împotriva ei înseşi. Nu ştiu cum să mă descurc. Întinde braţul, ia din nou mâna lui Maren şi o strânge. Am nevoie de ajutor, asta mi-e limpede. Şi avem ceva bani. Aşa că mă gândeam... n-ai vrea să mă ajuţi?

— Să vă ajut?

— Să mă înveţi. Nu ca slujitoare, mai mult ca prietenă, ca învăţătoare. Doar dacă nu crezi că e o idee prostească.

Maren se întreabă dacă ar fi cazul să se simtă jignită. Pentru că ceea ce-i propune Ursa sună exact ca sarcinile pe care le-ar îndeplini o slujnică.

— Dar nici eu nu mă pricep foarte bine să ţin o casă.

— Standardele nu sunt prea înalte, zâmbeşte din nou slab Ursa.

Maren se uită în jur, la focul pe cale să se stingă, la ferestrele înnegrite de fum, la pânzele de păianjen.

— Desigur, dacă nu vrei să accepţi este în regulă. Nici măcar nu ştiu dacă Absalom...

Lasă fraza neterminată şi, cu o expresie abătută întipărită iar pe faţă, slăbeşte strânsoarea mâinii lui Maren. Aceasta răspunde strângându-i ea mâna.

— Da, spune ea.

Vorba îi iese din gură înainte de a apuca să se gândească bine.

— Eşti sigură? zâmbeşte Ursa. Îţi mulţumesc. O să discut cu soţul meu.

Maren se ridică brusc de la masă.

— Iar eu va trebui să vorbesc cu mama.

— Sigur că da.

— Ne vedem duminică la biserică. O să îmi spuneți atunci părererea împuternicitului.

— Așa rămâne. Ursa o conduce la ușă. Ochii i s-au luminat de ușurare. O firimitură i-a rămas lipită de buza de jos și Maren e nevoită să se agațe de poalele rochiei pentru a nu întinde mâna ca să o înlăture.

— Mulțumesc, Maren.

Ușa se închide și Maren are senzația că ea e cea care a plonjat într-o încăpere lipsită de aer.

Capitolul 19

— Ştiu că nu suntem oameni de lume, precum cei din Bergen, dar nici slugi nu suntem.

Mama se fâţâie în sus şi în jos pe mica podea din casă, lingându-şi colţurile crăpate ale gurii, şi se încruntă la Maren.

— Ce ţi-a venit să-i spui da acelei puturoase grase?

Maren nu e capabilă să-i răspundă. E conştientă că au şi aşa destule probleme cu Erik şi Diinna şi mult de lucru în luna rămasă din perioada cu nopţi albe pentru a-şi asigura supravieţuirea până la sosirea iernii. Au de însămânţat, de strâns recolta de anul trecut. Va trebui să meargă la Kiberg după peşte, să vândă blănuri la schimb, să urce pe muntele de pe continent pentru a culege iarbă neagră şi muşchi ca să repare acoperişul în locurile unde gheaţa şi-a croit drum şi s-a umflat, lăsând în urmă umezeală după ce s-a topit.

Ar însemna ca Diinna să preia o parte din sarcinile ei, la fel ca mama sa. Iar mama ei a început să îmbătrânească, e din ce în ce mai fragilă şi în ea creşte o furie împotriva Diinnei care pe Maren o sperie mai mult decât atitudinea ei de acum.

Mama ei îi tot repetă că a fost o proastă şi că acum nu mai poate da înapoi fără a-i supăra pe doamna Cornet şi pe împuternicitul însuşi, şi Maren nu poate decât să-i dea

dreptate. Nu poate explica ce s-a întâmplat, de ce simțise că nu avea de ales. Singurul lucru de care este sigură – deși nu vrea să-l recunoască – este senzația pe care a avut-o atunci când Ursa i-a dat drumul mâinii, când simțise că ceva important este pe cale să-i scape printre degete. Și a trebuit să accepte.

Nu avusese de ales.

Deși totul este decis, nu știe cum va funcționa aranjamentul. I se pare ciudat să ia bani de la Ursa, dar mama nu e dispusă să o lase să o ajute pe gratis. Maren nu știe cum să abordeze subiectul sau dacă nu ar fi mai bine să meargă pur și simplu la casa plutitoare fără a-și anunța mama. Până duminică n-a mai rămas decât o zi – presupune că va afla mai multe la biserică.

Încearcă să-și îndeplinească îndatoririle cu atenția și grija obișnuite, însă gândul că va ieși din casă îi face sângele să cânte, să simtă înăuntrul ei o tulburare și o fierbințeală aproape dureroase. Deși nu va mai merge la pescuit pe mare, așa cum făcuse înainte de venirea împuternicitului, tot este o schimbare de peisaj, este locul unde se sărutase cu logodnicul ei și își veghease tatăl și fratele. Într-o altă versiune a vieții sale, casa plutitoare ar fi căminul ei și acum are șansa de a pretinde că o mică parte din ea îi aparține.

Cât despre Ursa – și ea pune ceva în mișcare înăuntrul corpului lui Maren. E aproape la fel ca durerea pe care o simte atunci când îl privește pe Erik dormind, cu toate că este ridicol să nutrească asemenea sentimente tandre față de o femeie adultă, chiar dacă aceasta pare neajutorată ca un copil. Maren e intrigată de Ursa. Ce fel de viață ar fi putut să ducă ea de a ajuns la Vardø atât de nepregătită pentru îndatoririle de soție? Este de neconceput, așa cum zice mama, dar Maren nu simte pic de dispreț față de ea, doar un sentiment sfâșietor de milă.

Ziua dintre înţelegerea făcută cu Ursa şi întâlnirea de la biserică se scurge plină de gânduri, cu Ursa singură în casa ei cea mare, stând nemişcată ca o piatră la masă, înfăşurată în pătură sau întinsă pe pat imediat după plecarea soţului. Maren şi-o imaginează lăsându-şi degetele de la picioare să cadă pe pielea cusută de ea, tăind cu atenţie blândă pâinea adusă de Maren. Îşi imaginează cum îşi închide buzele, ca o pasăre, atunci când înghite pâinea.

*

Maren se grăbeşte să plece la biserică, dar tot bate la uşa Diinnei ca să o roage să o însoţească.

— Împuternicitul nu e de acord ca lumea să lipsească duminica de la slujbă.

— Ce-mi pasă mie?

Maren nu o poate face pe cumnata sa cu ochi posomorâţi să înţeleagă că împuternicitul nu e ca pastorul, că favorurile pe care el le acordă au greutate şi că a-i cădea în dizgraţie ar fi o mare greşeală.

Nu i-a spus Diinnei că mama i-a povestit împuternicitului despre rune şi ritualuri, dar presupune că le-a auzit vorbind prin peretele subţire. Diinna nu dă însă semne că ar fi auzit, nu dă semne că i-ar păsa de părerile nimănui, nici măcar de cele ale lui Maren. Antipatia dintre ea şi mama soţului ei pulsează, i-au dat colţii. Maren o prinde de mână. E lipicioasă, dar nu-şi dă seama de la ce.

— Te rog, Diinna. Ar fi bine să vii. Poate că împuternicitul are de pus şi alte întrebări pentru recensământ.

Diinna ridică din umeri.

— Ştie de unde să mă ia.

Ochii ei mohorâţi şi întunecaţi se abat spre perete. Poate că totuşi a auzit discuţia şi a aflat că Toril i-a menţionat numele şi mama a confirmat că locuieşte aici.

— Atunci lasă-ne măcar să-l luăm pe Erik, zice Maren nerăbdătoare să plece.

Diinna i-l oferă, e ca o invitaţie mută „poftim, ia-l". Maren ia băieţelul şi îl aşază cu grijă pe jos. Erik se lasă să cadă zgomotos pe podea, ca un copil mult mai mic decât cele aproape paisprezece luni de viaţă pe care le are. „Ar trebui să meargă mai mult şi să gângurească", îşi zice Maren, „sau măcar să încerce". El o priveşte atent, cu feţişoara lui serioasă. Are ochii Diinnei, iar faţa îngustă şi buzele le-a moştenit de la tatăl lui. Buza de jos îi tremură, deşi nu plânge.

— Bună, Erik. O să mergi cu mine la biserică. Ce zici, ţi-ar plăcea?

Privirea lui se ridică spre ea, apoi fuge în lături.

Diinna închide uşa şi Maren îl saltă pe Erik pe şold, îl duce înăuntru în camera ei şi a mamei şi îl sărută pe frunte. Mirosul de bumbac proaspăt spălat a trecut de mult: acum băieţelul miroase a lână udă şi părul îi e mai gras decât ar trebui. Maren îi strigă mamei să se grăbească şi să aducă o pătură pentru Erik. Copilul i-a fost dat doar cu o cămăşuţă pe el. Mama vine mormăind nemulţumită.

— Mama lui ar fi trebuit să-l ducă la biserică, nu noi. Şi ce-a fost în capul ei de l-a îmbrăcat aşa? Nu se oboseşte să coboare glasul. Îţi spun eu, în femeia asta a intrat diavolul.

— Şşşt, mamă, o repede Maren uitându-se în jur cu teamă. Nu vorbi în gura mare afară în stradă.

Mama ei ţâţâie enervată şi îl înfaşă pe Erik în pătură ca pe un nou-născut. Băieţelul se zbate un pic ca să-şi elibereze mâinile şi mama îl ia în braţe. Îl cocoloşeşte, în timp ce Diinna se poartă de parcă abia aşteaptă ca băiatul să se facă mare şi să plece de acasă.

Ce se va alege de el? De copilul lui Erik, care e la fel de serios ca şi tizul lui. Maren şi fratele ei au trăit vieţi separate, ea în

casă, el învățând despre pământ și mai târziu despre mare. Uneori, în anii aceia de trecere, când crescuseră suficient pentru a nu mai fi supravegheați permanent, dar încă erau suficient de mici pentru ca părinții să prefere mai degrabă să nu le stea în drum decât să le dea sarcini gospodărești, se jucaseră împreună pe promontoriu. Lumi întregi răsărite din pământul plat din Vardø, tărâmul trolilor și regatul zânelor.

Atunci când se afla în compania altora decât cea a surorii, Erik era foarte tăcut și ea își luase obiceiul de a vorbi în numele fratelui mai mic. Iar acum își amintește că Erik nu a vorbit decât târziu, când avea doi sau trei ani. Dar asta pentru că Maren vorbea în locul lui. Pentru fiul său cine va vorbi? Până și Diinna, atât de veselă și guralivă în zilele acelea, nu izbutise să-l facă să vorbească mai mult decât era necesar. Și acum soția lui este la fel de tăcută pe cât era el, și pe deasupra țâfnoasă.

*

Vestea sosirii împuternicitului și soției sale încă mai trezește suficientă curiozitate pentru ca femeile să nu intre direct în biserică. Zăbovesc din nou în preajma ușii, cu Kirsten mai înaltă cu un cap decât toate celelalte. Pastorul Kurtsson este și el prezent. Pe măsură ce se apropie, Maren vede că s-au format două grupuri ușor distanțate – majoritatea femeilor s-au strâns lângă pastor, dar câteva, în principal dintre cele care pescuiseră pe mare, o înconjoară pe Kirsten.

Mama sa se îndreaptă spre grupul pastorului, Maren spre celălalt. Le aude pe femei cum gânguresc doar cu jumătate de gură pe lângă Erik, deși el e deja prea mare pentru așa ceva și, în plus, cele mai multe dintre ele nici nu o plac pe Diinna, la fel ca mama ei.

— Diinna nu vine? întreabă Kirsten cu ochii pe spinarea mamei lui Maren, care clatină din cap. Ar fi trebuit să o convingi să vină.

— Am încercat, dar nu am cum să o oblig.

— Ai fi putut să te străduieşti mai tare, zice Kirsten. Uite, Edne şi-a adus tatăl, deşi e bătrân şi aproape orb. Recensământul ăsta..., îşi coboară ea vocea. Bine ar fi să se prezinte în persoană. Mai ales după execuţiile de la Alta şi Kirkenes.

— S-a ajuns la execuţii?

Maren simte cum răceala îi cuprinde gâtul.

— Trei sami, toţi trei pentru farmece de vreme bună.

— Dar Diinna nu...

— Nu contează ce face sau nu face Diinna, contează doar ce este ea. *Lensmann*-ul ăsta nou e hotărât să termine cu practicile vechi.

— Dar nici măcar nu a sosit la Vardøhus.

— Şi nici la Alta, spune Kirsten. Însă a numit împuterniciţi, şi Diinna ar face bine să se lase văzută de Cornet.

Maren înţelege. A nu veni la biserică e periculos, dar a fi sami e şi mai rău.

— Nu-i timp să merg să o aduc.

— Poate că împuternicitul nu va observa, zice Kirsten, însă Maren ştie la fel de bine ca şi ea că împuternicitul este genul care observă tot.

Şi de aceea, atunci când îl zăreşte îndreptându-se cu paşi mari către biserică, cu Ursa într-o rochie de un albastru mai deschis venind în urma lui, se face cât poate ea de mică.

— Bună dimineaţa, zice el.

Femeile îi răspund în cor, ca nişte fetiţe. Kirsten se strâmbă.

— Bună dimineaţa, rosteşte mai încet o altă voce, ce pare să se adreseze numai ei, are impresia Maren.

Ursa s-a oprit lângă ea şi Kirsten şi zâmbeşte agitată. Are părul strâns mai bine decât duminica trecută – probabil că a început să se deprindă să se pieptăne fără oglindă.

— Bună dimineaţa, spune Kirsten.

— Putem începe treaba mâine? întreabă Ursa.

— Desigur.

Ursa zâmbeşte mai larg, arătându-şi dinţii.

— Nu am uitat de haina împrumutată. Aş putea cumpăra mai multe piei de la dumneata, doamnă Sørensdatter?

— Fireşte, răspunde Kirsten. Pot să le aduc mâine, dacă vă convine.

— Da, e foarte bine. Şi Maren vă poate da o listă cu ce ne mai trebuie: din câte am înţeles, aveţi provizii bune de grâne şi altele. Îmi păreţi extrem de întreprinzătoare.

— Mulţumesc mult, doamnă Cornet.

— Ursula, te rog.

Maren îşi dă seama că celelalte femei le urmăresc. Atenţia lui Toril este împărţită între împuternicit şi conversaţia lor.

— Bine, atunci ne vedem mâine, spune Ursa şi îşi urmează soţul în spaţiul întunecat al bisericii.

— Voi două aveţi o înţelegere? zice Kirsten pe un ton vădit zeflemitor.

— Are nevoie de ajutor în casă, răspunde Maren.

În stomacul ei se înalţă o spirală, un soi de triumf.

— Iar eu m-am oferit, continuă ea.

Kirsten ridică din sprâncene.

— O să mă plătească. Bani buni. Din Bergen.

Kirsten dă încet din cap.

— Să-mi dai lista aia imediat după slujbă. Şi încă ceva, Maren. Privirea ei e intensă şi la fel de directă ca vorbele. Ai grijă.

O strânge de antebraţ şi intră în biserică, înainte ca Maren să apuce să o întrebe de ce.

Ursa

Capitolul 20

A doua zi Absalom pleacă devreme spre Alta şi Ursa nu are timp să-i ceară acordul pentru planul de a o aduce pe Maren la ei în casă. Are o tactică nouă, o informează el.

— M-am săturat să aştept zilnic la porţile fortăreţei. Am de gând să mă fac util până la sosirea *lensmann*-ului la Vardøhus. Am aflat că la Alta s-au întâmplat nişte lucruri şi vreau să mă duc să văd cu ochii mei.

Ursa bănuieşte că soţul ei este hotărât şi să-i întâlnească pe ceilalţi împuterniciţi pentru a-şi face o idee despre relaţia lor cu *Lensmann*-ul Cunningham. Ştie că posibilitatea ca aceştia să se afle în contact cu *lensmann*-ul în timp ce el a fost lăsat de izbelişte la Vardø îl înfurie, şi Ursa speră că situaţia lor e împărtăşită de ceilalţi împuterniciţi şi se roagă ca Absalom să nu se întoarcă acasă şi mai mânios.

Bărbatul ei îi spune că va lua o mică barcă şi un pescar local va vâsli, că vor naviga cu ea preţ de câteva ore de-a lungul coastei până la Hamningberg, de unde va fi preluat de o balenieră mai mare care îl va duce la Alta, aflată la două zile distanţă spre vest. Probabil că au trecut prin dreptul oraşului în drumul dinspre Bergen, însă Ursa nu-şi aminteşte să fi făcut oprire acolo.

Călătoria şi vizita îl vor ţine departe de casă pentru cel puţin o săptămână, şi ea simte acelaşi amestec de uşurare şi anxietate ca în noaptea când el nu a venit în pat lângă ea pe vas. Casa a început să-i devină familiară, căci nu o părăseşte cât e ziua de lungă, dar noaptea, chiar şi cu el sforăind alături, tot se gândeşte la corpurile fără capete din magazia cu lemne, la runele pictate pe pragul uşii, la spaţiul din faţa vetrei, de sub carpetele făcute de Maren, acolo unde au zăcut întinşi bărbaţii înecaţi.

Nu i-a povestit lui Absalom despre aranjamentul făcut cu Maren, dar el s-a arătat impresionat de carpete şi a fost de acord atunci când i-a cerut bani pentru mai multe piei şi provizii promise de Kirsten, la care ea a adăugat câţiva bănuţi pentru a o putea plăti pe Maren.

Nu crede că soţul ar fi refuzat-o: jena faţă de felul cum arăta casa a apărut brusc după vizita lui Maren. Cât timp fusese lăsată să stea singură în mijlocul locuinţei sărăcăcioase, totul fusese în regulă. Însă când Maren sosise cu pieile care îi acoperă acum podeaua, remarcase pentru întâia oară neorânduiala.

În scurtul interval dintre plecarea lui Absalom şi sosirea lui Maren făcuse tot ce-i stătea în putinţă, folosind mătura ţepoasă şi ridicând nori de praf şi murdărie în aer. Adusese apă de la fântână şi încercase să cureţe noroiul de pe rochia albastră cu o perie şi o scândură. Şi-o imaginează pe Agnete ridicând din sprâncene, şi mai ales pe Siv, cu faţa ei slabă şi obosită, cu mâinile crăpate şi pline de băşici şi unghiile tăiate mereu atât de scurt, încât ea şi Agnete obişnuiau să râdă pe seama lor şi să spună că sunt mâini de bărbat.

Ursa se înroşeşte când îşi aduce aminte de cruzimea neintenţionată şi stupiditatea comentariilor lor. Braţele o dor după

minutele petrecute cu scândura de frecat şi-şi simte mâinile pline de grăsime de la săpunul din seu pătat cu cenuşă.

Ar trebui să-l roage pe Absalom să-i scrie lui Siv ca să îi mulţumească pentru că a avut grijă de ea şi Agnete, le-a ţinut curate, le-a hrănit şi le-a iubit, chiar dacă în felul ei sever. Tânjeşte după cineva care să o răsfeţe, după cada de baie din faţa vetrei cu lemne trosnind, după căldura care îi pătrundea atât de uşor în oase. După apăsarea şirei spinării costelive a lui Agnete pe spinarea ei în timp ce stăteau spate în spate în cadă, după zumzetul, ca de albine, al respiraţiei chinuite a surorii mai mici pe coastele ei...

Maren apare în prag înainte ca Ursa să-şi şteargă lacrimile de pe faţă. Ţine în mână o legătură cu ceva înfăşurat într-o pânză pe care o aşază cu grijă şi mare efort pe jos, lângă masă. Ursa îi oferă ceai.

— Din ce vreţi să-l faceţi? întreabă Maren aruncând o privire spre rafturile aproape goale.

— Soţul meu a cumpărat nişte frunze de afine din Bergen. Sunt sigură că se poate lipsi de câteva.

Maren dă din cap şi se apropie de vatră.

— Lasă-mă pe mine, zice Ursa. Ştiu să fac ceai.

E cea mai simplă dintre toate treburile casnice, dar nu a mai fost niciodată privită în timp ce o îndeplineşte, şi simte ochii lui Maren fixaţi asupra ei, exact la fel ca în biserică. Asta o face să se îndrepte de spate, să ia ceştile de pe raft cu mare atenţie şi să arunce frunzele în apă cu mişcări puţin teatrale. Îi face plăcere să fie urmărită cu atâta interes: nu sesizează pic de răutate în asta, nu crede că Maren vrea să o surprindă greşind, ci doar o priveşte intens, aşa cum o supraveghea Siv atunci când cosea.

Maren ia ceaşca între degetele îngheţate – Ursa observă că are pieliţele roz din jurul unghiilor jupuite şi întinse, ca

şi cum ar fi fost de curând frecate, în timp ce pernuţele din palmă pe care le atinge când îi întinde ceaşca sunt la fel de aspre ca acelea ale lui Absalom. Se ruşinează de propriile palme, moi şi nemuncite, ca de copil, şi le ascunde în faldurile rochiei. Ele două sunt probabil de aceeaşi vârstă, şi totuşi atât de diferite. În prezenţa lui Maren, Ursa se simte prea solidă şi greoaie, şi absurdă în jupoanele ei. Ochii lui Maren sunt mari, de o culoare ştearsă, însă privirea îi e pătrunzătoare şi inteligentă.

Ultima dată când au fost împreună aici în casă, Maren preluase imediat iniţiativa, şi Ursa se aşteaptă să o facă din nou. Numai că Maren pare nesigură pe sine, coborându-şi ochii în aburul ceştii. Ursa se simte cuprinsă de tulburare şi de o senzaţie de disconfort. Devine conştientă de propria răsuflare, prea zgomotoasă în liniştea aşternută, aşa că încearcă să respire mai uşor, şi pieptul o strânge.

Stau tăcute la masă şi Ursa realizează că, deşi limitele relaţiei dintre ele încă sunt vagi – Maren nu-i este slujnică, ca Siv, şi prin urmare ea nu îi e stăpână –, ea este cea care trebuie să vorbească prima, să deschidă discuţia.

— Îţi mulţumesc din nou pentru că ai venit.

Ochii lui Maren sunt în continuare fixaţi pe ceaşcă.

— Mă bucur că mama ta a putut să se lipsească un pic de tine. Sper să fiu un bun învăţăcel şi să prind totul rapid, ca să te poţi întoarce la treburile tale. Presupun că vara fiind atât de scurtă aici, aveţi mult de muncă în perioada asta a anului.

Maren dă din cap în semn de încuviinţare. S-a aplecat atât de jos deasupra aburului din ceaşcă, poate pentru a-şi încălzi nasul, încât Ursa îi vede puful de pe ceafă, acolo unde şi-a strâns cocul, şi gulerul încreţit şi uzat al rochiei din care iese la iveală capătul şirei spinării.

— Ce ai adus?

Maren se apleacă şi saltă legătura pe genunchi: rochia şi braţele se întind de efort şi scobiturile de la baza gâtului se adâncesc. Ursa o ajută să ridice legătura pe masă punându-şi mâna sub mâna ei.

— Vai ce grea e, ca un bolovan, zice Ursa, care s-a ridicat între timp şi stă în picioare lângă scaun, în timp ce degetele subţiri ale lui Maren trag de nodul care s-a strâns de la sforţarea ei. Unghiile zimţate i se agaţă în nod şi trage aer în piept, nervoasă. Nu vrei să tai nodul? întreabă Ursa.

Merge şi ia un cuţit, însă Maren, îmboldită acum, îşi regăseşte glasul.

— Nu, doamnă Cornet, vă rog.

Sub formalismul cu care i se adresează este o doză de impetuozitate, şi ambele o surprind pe Ursa. Maren se înroşeşte şi se mişcă aşa încât să ascundă masa în spate, ca şi cum ar proteja un copil de cuţitul Ursei.

— Este al mamei, zice ea.

E rândul Ursei să se îmbujoreze şi merge să pună cuţitul la loc, fără să se grăbească. Nu Maren e cea care a mărit distanţa dintre ele două, ci ea, care a tratat pânza ca pe ceva ce poate fi obţinut cu uşurinţă, înlăturat cu uşurinţă, înlocuit cu uşurinţă. „Asta era în vechea ta viaţă", îşi spune ea.

Până să se întoarcă la masă, pânza a fost desfăcută cu grijă şi împăturită frumos alături. Nu se înşelase la prima vedere: lângă o coloană netedă din piatră în care recunoaşte un făcăleţ, stă un bolovan cenuşiu de forma unui dâmb cu vârf aproape plat, cam de mărimea pântecului mamei pe vremea când fusese însărcinată cu fratele care avea să moară.

— E o piatră de şlefuit? întreabă ea, şi Maren pufneşte pe nas, un sunet abrupt, şi-şi acoperă gura cu mâna.

— Scuze, doar că..., un alt pufnet îi scapă dintre buze, urmat de un chicotit. Îşi ia imediat o faţă spăsită, ceea ce o face pe Ursa să râdă şi ea. Îmi pare rău, îmi cer scuze.

— N-ai pentru ce, zice Ursa anticipând o nouă apropiere între ele. Însă te rog să îmi explici ce e. Şi, poate, adaugă zâmbind, de ce nu e o piatră de şlefuit?

— Piatra de şlefuit e pentru netezire sau scrobit. Este ca două mâini împreunate, uite aşa – Maren îşi întinde palma spre ea şi, într-un gest mai mult ca reacţie decât intenţie, Ursa îşi întinde şi ea mâna şi o aşază peste palma lui Maren. Abia dacă apucă să simtă răceala uscată a palmei fetei şi bătăturile aspre, că Maren îşi smuceşte mâna înapoi şi şi-o apropie de piept ca arsă.

— Eu...

Se aude un ciocănit la uşă: trei bătăi puternice care denotă o încredere în sine ce o duce pe Ursa cu gândul la soţul ei. Inima porneşte să-i bubuie, însă Maren pare să recunoască sunetul.

— Kirsten Sørrensdatter, zice ea.

„Bate la uşă ca un bărbat", îşi spune Ursa în timp ce merge să deschidă. Kirsten stă în prag, cu braţele pline de legături şi două piei legate ca o capă în jurul gâtului. Nu aşteaptă să fie invitată, ci păşeşte hotărâtă înăuntru şi lasă totul să cadă pe masă.

— Bună dimineaţa, Ursula, Maren.

Le zâmbeşte amândurora, ca şi cum şi-ar da seama că a nimerit într-un moment delicat pe care îl înţelege mai bine decât Ursa însăşi. Prezenţa ei naşte în mintea Ursei noi comparaţii cu Absalom: Kirsten este aşa de sigură pe sine, o prezenţă atât de solidă în mijlocul încăperii, încât aproape că-şi imaginează aerul retrăgându-se pentru a-i face mai

mult loc. Şi, deşi exclamaţia lui Maren vine repede, Ursei îi ia o clipă ca să observe că nou-sosita poartă pantaloni.

— Ai înnebunit, Kirsten? Ţi-am spus să încetezi cu asta.

Maren s-a proţăpit în faţa prietenei ei şi, cu toate că Ursa nu-i poate vedea faţa din locul unde stă lângă uşă, îi simte spaima.

Kirsten se uită în jos, spre picioare.

— Nebunie ar fi să tranşezi animale îmbrăcată în rochie.

Ursa remarcă petele întunecate de pe coapse şi pe cele împrăştiate pe partea de jos a pantalonilor un pic prea scurţi şi legaţi în talie cu o sfoară. Se uită afară: nimeni nu priveşte prin ferestrele învecinate, nimeni nu s-a apropiat de scara casei ei. Închide uşa şi se întoarce cu paşi calmi la masă. Maren dă din buze fără a scoate niciun sunet şi s-a apropiat mult de Kirsten, de parcă ar vrea să o ferească de ochii Ursei. Între cele două, îşi zice Ursa, este o relaţie specială, o prietenie mai profundă decât cea dintre două femei care bârfesc în pragul bisericii o dată pe săptămână.

— N-am văzut pe nimeni pândind, zice Ursa, în speranţa de a rupe firul care le leagă.

— Cineva trebuie că a văzut-o. Maren îşi împreunează mâinile ca într-o rugăciune. Întotdeauna se găseşte cineva care să vadă. Dacă vestea va ajunge la urechile pastorului Kurtsson sau ale împuternicitului...

Icneşte şi se răsuceşte iute pe călcâie cu faţa către Ursa, care se retrage surprinsă. Energia pe care o degajă Maren are ceva periculos şi disperat în ea, e ca o vulpe prinsă în capcană.

— Doamnă Cornet, Ursa, te rog. Reuşeşte să se adune. Te rog mult să nu... Se întoarce către Kirsten. Din toate casele din sat, aici a trebuit să vii în pantaloni! În casa împuternicitului!

— Sunt cei mai buni pantaloni ai mei, răspunde Kirsten în zeflemea.

— Şi totuşi ai măcelărit animalele îmbrăcată în ei? îi face jocul Ursa. Maren e tot necăjită, şi Ursa încearcă s-o calmeze. Nu o să-i spun nimic soţului meu, Maren. Ai cuvântul meu, doamnă Sørensdatter. Dacă nu cumva vă convine mai mult domnule Sørensdatter.

Maren nu schiţează niciun zâmbet, însă Kirsten scoate un hohot de râs şi-şi scoate de pe cap o pălărie imaginară.

— Milady.

— Nu înţelegi cât de primejdios este? îşi frânge mâinile în poală Maren. Una e să stai în pantaloni la tine acasă, şi alta...

— Primejdioasă este încruntarea ta. Dacă vântul începe să bată în cealaltă direcţie, vei rămâne cu strâmbătura asta pe faţă şi îi vei alunga până şi pe troli.

— Trolii sunt pentru copii, spune Maren. Asta-i o treabă serioasă.

— Şi totuşi iarna laşi firimituri de pâine afară pentru ei.

— N-avem asemenea obiceiuri pe aici.

Vocea lui Maren este aproape isterică şi Ursa realizează, în sfârşit, că ea este din nou cauza supărării ei. Maren se teme de Absalom, de aversiunea lui faţă de rune şi, fără îndoială, şi de troli. În clipa asta Ursa îl dispreţuieşte: ar vrea ca femeile din încăpere să ştie că îi e la fel de teamă ca şi lor. De data asta se apropie de Maren şi îşi aşază o mână pe umărul ei.

— Maren, te rog, n-ai de ce să-ţi faci griji. Nu o să-i povestesc nimic soţului meu. Este plecat la Alta şi va lipsi toată săptămâna, şi nu mă îndoiesc că pastorul Kurtsson va profita de absenţa lui ca să se odihnească după lecţiile de norvegiană. Şi să ştii, adaugă Ursa cu un zâmbet sfios, că şi eu

las iarna mâncare afară pentru troli. Mai mult decât atât, eu și sora mea le pregăteam un hering întreg cu un cartof alături și o prăjitură.

— Mi-ar plăcea să fiu trol în Bergen ca să mănânc așa bucate alese, zice Kirsten și, deși Ursa se decide să-i ia spusele în glumă, înțepătura nu-i scapă și se dojenește din nou pentru modul extravagant în care și-a etalat bogăția.

Maren îi studiază cu atenție chipul și pare să o creadă acum pe cuvânt. Dă din cap precaută și bărbia ascuțită i se descrețește.

— Mulțumesc, Ursa.

— Totuși, Kirsten, spune Ursa, decisă să preia controlul și să dea dovadă de încredere în sine pentru a o liniști pe Maren, ai face bine să împrumuți o fustă ca să te întorci acasă.

Saltă capacul cufărului din lemn de cireș și scoate o fustă gri din lână.

— Uite, asta-i destul de lungă.

I-o oferă lui Kirsten și vede pentru întâia oară cum un val de nesiguranță traversează fața femeii.

— Nu pot să port așa ceva, zice Kirsten. E prea scumpă.

— Nici nu vreau să aud. Insist să o iei, răspunde Ursa.

— O să o murdăresc cu noroiul de pe cizme.

— O să învăț cum să curăț noroiul. Nu-ți face griji.

Kirsten ia fusta fără tragere de inimă și-și scoate ghetele înainte de a o îmbrăca. Fusta îi e un pic scurtă, dar pantalonii sunt și mai scurți și nu se văd.

— Atâta bătaie de cap pentru o pereche de pantaloni, spune ea în timp ce-și leagă la loc șireturile. Într-o fustă așa de frumoasă o să isc probabil la fel de multă zarvă ca îmbrăcată în pantaloni. Aveți grijă, doamnă Cornet, să nu

vă treziţi la uşă cu femeile bisericoase cerşind catifele şi dantele drept pomană. Se îndreaptă de spate. Am adus tot ce mi-ai zis, se adresează ea acum lui Maren. Şi am găsit în plus nişte chimen dulce printre lucrurile lui Mads. Mie nu-mi trebuie.

Ursa îi dă banii datoraţi şi Kirsten vâră monedele sub fustă, în buzunarul de la pantaloni.

— Mulţumesc. Sper să vă descurcaţi bine cu lecţiile, deşi nu-mi pot închipui de ce v-aţi ales un asemenea învăţător. Îi zâmbeşte cu căldură lui Maren, a cărei faţă încă mai păstrează urme de îngrijorare. Bine, atunci ne vedem miercuri.

Maren

Capitolul 21

Lui Maren îi vine să plângă. Naiba s-o ia pe Kirsten, cu aroganţa ei, cu stupiditatea şi nevoia de a se face remarcată. Nu crede nicio clipă că şi-a ales ţinuta doar pentru tranşarea animalelor. Ci mai degrabă ca să se dea în spectacol. A vrut să o pună la încercare pe soţia împuternicitului şi a obţinut ce a vrut. Maren speră că lui Kirsten îi e ruşine de ceea ce a făcut.

Uşa se închide cu zgomot şi Maren tresare.

— Te rog, n-ai de ce să-ţi faci griji, zice Ursa.

Maren încearcă să-şi alunge încruntarea şi faţa o doare de atâta efort. Nu e obişnuită să se afle în centrul atenţiei. Ursa se uită însă la ea de parcă ar putea vedea prin piele, până în inima care îi bubuie. Maren îşi cuprinde pieptul cu braţele.

— Nu-mi fac griji. Îşi drege glasul şi se ciupeşte tare sub omoplat, după care revine lângă masă, pe care stă aşezată piatra.

— Mă ajutaţi să o mut lângă foc?

— De ce? Vrei să-i dăm foc?

— Pietrele nu ard, rosteşte precaută Maren în timp ce studiază chipul Ursei, în căutarea unui semn că a glumit. Îl găseşte şi zâmbeşte şi ea. Este o piatră pentru copt.

Desface prima legătură, se uită înăuntru şi scoate un pachet bine strâns. Îl deschide cu atenţie şi-l freacă între degete pentru a-i simţi granulaţia.

— E bine că a adus chimen, îl vom folosi cu făina de cartofi. Vom face *flatbrød*.

Ursa dă din cap.

— Cred c-am mâncat aşa ceva de Crăciun, cu hering şi ceapă.

Maren se înfioară. *Flatbrød* este o pâine nedospită şi mâncarea de bază în Vardø, numai că ei o mănâncă fără ceapă. Speră ca Ursei să-i placă – nu va avea prea des pâine proaspătă în cămară.

Se abţine de la alte comentarii, nu îi explică Ursei că motivul pentru care a ales *flatbrød* pentru prima lor lecţie este acela că până şi un copil ar fi în stare să o facă, căci este aproape imposibil să o arzi sau să iasă amară. Ea a făcut această azimă împreună cu mama de când se ştie, de dinainte ca tatăl ei să-l ia pe fratele Erik la vânătoare sau pescuit. În fiecare lună petrec o zi întreagă făcând *flatbrød*, mama ocupată cu aluatul, ea cu coptul.

— Şi se coace pe piatră? Nu în tigaie sau la cuptor?

— Genul ăsta de piatră păstrează foarte bine căldura. O folosim şi în pat în nopţile foarte reci.

Obişnuia să meargă cu mama, uneori cu tata, până la muntele jos de pe continent ca să caute asemenea pietre. Pietre de foc, aşa le spunea tatăl ei, pentru că se încălzeau la cea mai mică atingere a soarelui. Îşi trece mâna peste piatră, o mângâie. Este a doua piatră pentru copt din casa ei şi cea mai nouă, o au probabil de vreo zece ani. Cea pe care a lăsat-o acasă e mai bună, deşi s-a scobit după atâţia ani de întrebuinţare. S-a gândit să-i ofere piatra nouă în dar Ursei, dar se sfieşte să-i propună. Nu crede că mama îi va remarca

absența. În ultima vreme nu prea mai observă nimic, de parcă i s-ar fi așternut pe față un văl care se îngroașă cu fiecare lună.

— O puneți în pat ca pe o buiotă?

Maren nu știe ce este o buiotă, dar dă din cap.

— Ține căldura constantă și aerul afară din aluat. Și pâinea poate fi mâncată luni în șir, chiar ani.

O saltă împreună, Ursa impresionată fiind de puterea lui Maren, care a cărat-o singură de la casa ei, și o așază deasupra grilajului de la vatră.

— Va dura ceva până se va încălzi, dar putem să începem pregătirea.

Întinde pe masă bunătățile aduse de Kirsten: multă făină, un ciubăr cu lapte bătut care a prins deasupra o crustă subțire și, doar privind-o, lui Maren îi lasă gura apă. În timp ce despachetează legăturile mai mici cu semințe și chiar un mic cristal dur de sare, își zice că prietena Kirsten e mai avută decât crezuse.

Ia pisălogul și mojarul din piatră cenușie rece ale Ursei și îi spune să mărunțească semințele de chimen în timp ce ea începe să cântărească și să cearnă făina. Lăsate întregi, semințele ar pune în umbră celelalte ingrediente, ar dezechilibra compoziția și ar face ca locurile în care nu s-au strecurat să pară lipsite de gust. Exact așa cum se simte ea acum, stând lângă Ursa: cretoasă, slabă și plată ca o *flatbrød*.

Ursa împrăștie chimenul mărunțit în amestec și Maren e nevoită să cearnă din nou. Ursa nu s-a obosit prea tare și semințele nu au fost transformate într-o pulbere fină, așa cum ar fi fost de preferat. Cum însă Ursa o privește anxioasă, nu îi rămâne decât să dea din cap și să-i mulțumească. Când amestecul de făină devine mai puțin grunjos, o grămăjoară de pleavă s-a adunat pe masă, lângă ea. Ursa întinde

mâna ca să o mătură, dar Maren o prinde de braţ. De data asta e pregătită pentru contactul fizic şi nu mai simte acea pornire ca de panică pe care o avusese atunci când Ursa îşi aşezase mâna în palma ei.

— Nu le arunca. Pot fi folosite.

Ursa face atunci un lucru foarte ciudat. Îşi acoperă faţa şi scoate un sunet de iritare, ca acela făcut de copiii nemulţumiţi că li s-a trasat o sarcină. Primul impuls al lui Maren este să râdă, ca la confuzia cu piatra de şlefuit, însă se abţine şi aşteaptă ca Ursa să-şi vină în fire.

— Îmi pare rău, zice Ursa. Sunt o proastă. Mă crezi probabil o fiinţă groaznică, o risipitoare.

— Ba nu, nu cred aşa ceva, răspunde Maren. Cred doar că viaţa ta la Bergen a fost diferită. Sper că vei ajunge să-ţi placă şi viaţa de aici. Simte că roşeaţa îi cuprinde obrajii. Nu că aş bănui că ţi-e greu.

Ursa scoate un mic râs spart, un sunet jalnic care o înduioşează pe Maren.

— O, ba da, să ştii că mi-e.

Mărturisirea o umple de tandreţe pe Maren.

— Totul va fi bine, Ursa.

Ursa o priveşte cu o expresie de pură recunoştinţă întipărită pe chip şi Maren se înroşeşte.

— Eşti aşa de bună cu mine. Mă bucur mult că-mi eşti alături.

Îşi întinde mâinile spre Maren, care nu se lasă prea uşor îmbrăţişată şi ultima dată când a făcut aşa ceva a fost probabil atunci când s-a prăbuşit pe podea înlănţuită cu Diinna şi cu mama, ţinându-l pe nou-născutul Erik, dar ceva o îmboldeşte acum să accepte gestul Ursei.

Nu este pic de rezervă şi sfială în felul cum o îmbrăţişează Ursa, cuibărindu-se sub bărbia ei, cu părul mirosind

a somn şi a apă parfumată. Ursa i-a spus că are o soră şi Maren presupune că-i duce dorul, căci se agaţă de ea cu forţa unei nevoi neostoite.

Maren capătă curaj şi o strânge mai tare la piept, îi simte moliciunea corpului pe sub rochia fină şi legănarea uşoară a omoplaţilor, ca nişte valuri mici. Nu-i vine să respire pentru a nu crea între ele un spaţiu în care să-i încapă pieptul. Dar Ursa slăbeşte strânsoarea şi se retrage.

— Îţi mulţumesc, zice ea, şi se întoarce la cojile de seminţe. Pare că îmbrăţişarea a consolat-o, în timp ce pe Maren a neliniştit-o. Ce zici, să mărunţesc mai fin seminţele?

În corpul lui Maren zvâcnesc două impulsuri. Dă din cap în semn că da şi începe să adauge *kjernemelk*, laptele bătut, luând spuma de deasupra pentru a o încorpora în lichidul de dedesubt. Acţiunea necesită concentrare şi o ajută să se calmeze. Înfăşoară untul în cârpa adusă de Kirsten în acest scop, şi parfumul cremos îi învăluie nările. Anul trecut nu au avut unt şi a simţit lipsa aromei sale bogate, a sării de mare din ciubăr şi a amestecului perfect bătut, până ce devine auriu şi moale.

După ce adaugă suficient lapte bătut, înclină castronul ca Ursa să o poată urmări şi amestecă cu grijă, până ce compoziţia devine compactă şi consistentă. Aşază pe masă grămăjoara de aluat de forma unui dâmb, o imitaţie la scară redusă a pietrei pentru copt lăsată să se încălzească la foc.

Împrăştie făina pe blat şi Ursa îi întinde făcăleţul greu, făcut dintr-un alt fel de piatră decât cea pentru copt, mai rece, pentru a împiedica aluatul să se lipească. Porţionează compoziţia şi aşază o mână de aluat în faţa Ursei.

— Trebuie să fie subţire ca pentru biscuiţi.

Ursa dă din cap, însă în clipa când începe să întindă aluatul cu făcăleţul, lui Maren îi e clar că n-a mai copt niciodată

biscuiți. Forma pe care o ia aluatul sub mâinile ei nu e nici pe departe rotundă. Însă când se uită la Maren, căutând un semn de aprobare, cu o pată de făină pe frunte, imediat sub linia părului, Maren îi zâmbește încurajator și o urmărește cu atenție în timp ce duce aluatul la piatra pentru copt și îl lasă să cadă deasupra. Nu reușește să-l așeze în centru și o margine se prelinge în jos spre flăcările care ling piatra, iar Maren știe deja că în locul acela aluatul se va arde și în celelalte părți se va coace neuniform.

— Cât trebuie lăsat?

Ursa se holbează la piatra pentru copt.

— Așteptăm până se scurge toată apa și aluatul devine crocant, tocmai bun de rontăit. Vrei să stai tu cu ochii pe el?

După ce îi trasează noua sarcină, Maren ia făcălețul. Piatra nu a păstrat nimic din căldura mâinilor Ursei. Întinde aluatul rămas și face cercuri perfecte. Nu e la fel de pricepută ca mama ei, dar bucățile de aluat sunt uniforme și împestrițate, la fel ca ouăle pe care le găsesc rareori ascunse în găurile dintre roci, pe stâncile din spatele casei. Nu au mai fost acolo de la furtună. Poate că n-ar fi rău să-i propună mamei să meargă – după atâtea luni fără a fi deranjate, păsările au uitat probabil ce primejdie reprezintă pentru ele omul.

După câteva încercări, în care ia pâinea de pe foc fie prea devreme, fie prea târziu, Ursa învață în ce moment trebuie să strângă pâinile plate cu cleștii și să le dea deoparte ca să se răcească. Maren și ea își găsesc un ritm lejer de lucru, nu discută între ele, ci doar se mulțumesc să-și arunce priviri și să dea din cap, iar când termină de rulat aluatul și îl lasă la răcit, Maren ia fără să ceară voie ceainicul și pune din nou ceai la fiert.

Vatra are lățime dublă, așa cum a vrut Dag, așa că cele două se așază umăr lângă umăr în fața focului. Până să dea

ceaiul în clocot, primele pâini s-au uscat şi răcit. Ursa le verifică înţepându-le.

— Or fi bune?

— Nu putem afla decât într-un singur fel.

Se aşază amândouă la masa plină de făină. Ursa ia în mână pâinea făcută de ea şi rupe o bucată, împrăştiind firimituri şi coji în poală. Le mătură cu nepăsare şi începe să mestece.

— Cu timpul devin şi mai bune, zice Maren.

— Sunt deja bune. Ursa zâmbeşte larg şi Maren îi întoarce zâmbetul bucuroasă. Mai mare binecuvântare ca o pâine bună nu există.

— Ce?

— Siv obişnuia să ne spună asta.

— Siv este sora ta?

— Nu, servitoarea. Ursa îşi ia seama şi se corectează: Dar şi prietenă. Sora mea se numeşte Agnete. Clipeşte des şi genele pale îi umbresc obrazul. E bolnavă.

— Îmi pare rău.

— Aproape că s-a înecat la naştere. Doctorii au zis că din cauză că s-a născut în cada de baie a mamei şi apa i-a pătruns în plămâni. Eu am fost cea care s-a îngrijit de ea.

Maren nu ştie ce să spună. Ia o altă bucată de *flatbrød*, prinde firimiturile în palmă şi le aşază peste făină.

— Au crezut că nu va supravieţui, dar uite că a făcut doisprezece ani. Când ne vom revedea, va fi femeie în toată puterea cuvântului.

Tăcerea se adânceşte. Ursa nu termină de mâncat pâinea, doar o trece dintr-o mână într-alta. Pe faţa ei se citeşte o durere atât de profundă, încât pare aproape indecentă la vedere.

— Şi fratele meu era mai mic decât mine, spune într-un târziu Maren. Cu un an. Totuşi s-a căsătorit înaintea mea.

— Măcar în privinţa asta am luat-o înaintea lui Agnete. Ursa îşi ridică încet ochii. Cred că îţi e îngrozitor de dor de el.

Este o afirmaţie la care Maren n-are ce răspunde. Simte un val de energie întunecată care vine din locul de lângă vatră unde Erik a stat întins în pielea lui verzuie, părând să se micşoreze sub ochii ei. În săptămânile cât stătuse acolo, ea nu-şi adunase curajul să-l atingă, şi nici nu se aruncase peste el bocind, aşa ca mama sa. Deşi la biserică se vorbea despre suflet, iar Varr şi Diinna vorbeau despre spirite, ea a simţit din clipa când l-a văzut mort că din el nu mai rămăsese nimic pe această lume sau în oricare alta. Nimic decât un trup la fel de gol ca siluetele renilor din magazia de lemne. Nu, Erik nu era acea formă zbârcită, nu era o pasăre văzută fâlfâind de la fereastră, nu era în mare sau în balenă sau în cer. Erik plecase, şi Maren nu putuse să se împace cu gândul.

— Îmi cer scuze, zice Ursa. M-am trezit vorbind. Eu şi Agnete nu prea aveam cu cine face conversaţie în afară de tata şi Siv.

— Nici la mine acasă nu se vorbeşte prea mult, spune Maren pe un ton vioi. Ar trebui să depozităm pâinile. Ai butoiaşe pentru pâine?

— Nu ştiu, n-am observat. Doar dacă...

Ursa aruncă o privire spre magazia de lemne. Pânzele de păianjen au dispărut, dar Maren bănuieşte că le-a dat jos cu mătura, nu că a trecut doar prin ele.

— Mă duc eu să le aduc, se oferă Maren ridicându-se, dar Ursa face la fel.

— Nu, lasă-mă pe mine, spune ea cu o hotărâre vizibilă în felul cum îşi ţine bărbia, la fel ca în momentul când Maren a văzut-o păşind din barcă în rochia cea galbenă. O să mă descurc, ai să vezi.

Traversează încăperea şi îşi aşază mâna pe încuietoare. Maren vede cum umerii i se ridică uşor în timp ce inspiră şi deschide uşa, lăsând pete de făină pe toc. În peretele îndepărtat al magaziei de lemne este o deschizătură mică pe post de ferestruică şi lumina se strecoară printre siluetele atârnate ale carcaselor pentru a arunca raze pe firele subţiri de păr din jurul urechilor, scăpate din cocul strâns al Ursei.

Ursa şovăie o clipă în prag, după care înaintează înăuntru, ieşind din raza vizuală a fetei. Maren vede clătinarea renilor măcelăriţi, le vede corpurile vânjoase de un roşu-închis. De acum sunt suculenţi, au gust bogat şi sărat. Ar trebui să o înveţe pe Ursa cum să tranşeze animale, îşi zice ea, dar poate că e mult prea devreme. Aude un hârşâit şi Ursa iese rostogolind un butoiaş, înfiorându-se la slaba atingere a carcaselor. Îşi ţine gura strânsă în timp ce închide uşa în spate, împinge vasul către masă, îl îndreaptă şi îşi aşază palmele pe el.

Cele două înfăşoară în cârpe şi îndeasă pâinile în butoaie. Când termină, curăţă masa şi mătură podeaua. Maren spală ceştile în ligheanul cu apă cenuşie şi vârful unui deget i se strânge peste buza ceştii Ursei.

Împing piatra de pe foc folosind vătraiele.

— Las-o aici până mâine ca să se răcească, zice Maren.

— Să vin la tine ca să ţi-o aduc înapoi?

— Poţi s-o păstrezi. Păstrează şi făcăleţul. Mai avem unul acasă.

Ursa întinde braţul cu familiaritatea ei lejeră şi o ia de mână.

— Mulţumesc.

— Încă nu trebuie să mă întorc acasă, spune Maren, deşi nu e adevărat. I-a promis mamei că va veni să o ajute

la coptul pâinii. Dar întoarcerea la căsuța lor, atât de plină de tăcere și de o tristețe așa de adâncă, încât duhnește i se pare imposibilă acum și aici, în această încăpere caldă, cu mâinile moi ale Ursei în ale ei. Avem timp să începem să ne ocupăm de piei, adaugă ea.

— Vai mie, ce neghioabă sunt. Nu m-am gândit că îți vrei haina înapoi.

— Da. E o minciună care îi iese din gură cu ușurință, căci are haina tatei. N-ar fi rău să o capăt înapoi.

— Dar mama ta nu are nevoie acum de tine? Eu mă descurc și fără haină. Nu ies din casă decât până la biserică. În plus, mai sunt doar câteva zile până duminică și vremea se încălzește cu fiecare zi.

Maren simte cum ocazia îi scapă printre degete.

— Nu vreau să te las fără haină. Nu o să-mi ia mult timp să te învăț. Și, dacă am lucra amândouă, am termina mai repede. Până la sfârșitul zilei.

De ce nu-i spune direct că vrea să mai rămână? Nu așa se vorbește aici, în satul ei, atunci când se vorbește, nu în acest du-te-vino ca niște curenți care se învolburează și sunt purtați înapoi de vântul iute.

— Nu mă deranjează deloc dacă mai rămâi. Chiar aș vrea să o faci, ca să nu stau singură, cu Abasalom plecat la Alta. Ochii Ursei strălucesc în clipa când îi ațintește asupra lui Maren. Am putea să stăm una lângă alta în fața focului și să vorbim în timp ce coasem. Dacă vrei. Nu ești obligată să...

Maren simte iar acea atingere înăuntrul ei, e pentru a treia oară, e ca un braț fantomatic ce se întinde pentru a o prinde pe Ursa, care ar fi în pericol de înec și ar putea să scape de la naufragiu agățându-se de o plută.

— Da, reușește ea într-un târziu să îngaime. Da, pot să mai rămân.

Capitolul 22

Întind pieile pe podea şi Maren face semne cu un cuţit în punctele potrivite. Trebuie să ia măsurile Ursei folosindu-se de o sfoară, şi asta o face să se înroşească. Taie pieile în diverse forme şi Ursa o urmăreşte. Maren o simte că vrea să spună ceva.

— Vă întâlniţi miercurea în mod regulat?

Maren se opreşte din tăiat şi se sprijină pe călcâie.

— Întâlnirile de miercuri de care vorbea Kirsten, zice Ursa.

Maren abia dacă îşi aminteşte de vizita lui Kirsten. I se pare că s-a petrecut cu mult timp în urmă.

— Vă întâlniţi numai voi două?

— Nu. Suntem multe. Ne întâlnim acasă la doamna Olufsdatter.

— Vecina mea, nu-i aşa? Pot să vin şi eu? Aş vrea să cunosc lume şi în afara bisericii. Maren tresare. Dacă te deranjează, nu o să spun nimic nimănui. Pot chiar să mă prefac că nu te cunosc.

Maren ştie că Ursa vorbeşte în glumă, dar nu reuşeşte să-şi mascheze repede expresia de durere de pe faţă.

— Faci cum vrei.

Ursa se ridică şi se apropie de cufărul din lemn de cireş.

— Ce zici de nişte anason? Lasă să-i cadă în palmă două seminţe micuţe şi întinde mâna ca să i le arate. Le pui pe limbă. Au un gust ciudat, dar bun. Îşi vâră o sămânţă în gură şi scoate limba ca să-i demonstreze lui Maren. Dacă nu-ţi place, continuă Ursa vorbind un pic poticnit din cauza sămânţei, atunci n-ai decât să o scuipi.

Maren ia sămânţa din mâna Ursei şi o aşază pe limbă.

— E bună, nu-i aşa?

— N-am mai gustat aşa ceva. De unde e? Din Bergen?

— Din Asia. Căpitanul Leifsson, cel care a condus vasul cu care am venit, mi le-a dat.

Se apucă din nou de treabă. Maren aduce pe masă bucăţile tăiate pentru mâneci; fiecare din ele va coase câte una. Face găuri cu un cuţit ascuţit şi îi arată Ursei cum se face cusătura în cruciuliţe, cea mai rezistentă dintre toate.

— Sper că nu te-ai supărat că te-am întrebat de întâlnirile de miercuri, spune Ursa. Aş înţelege dacă n-aş fi binevenită la ele. Dar mi-a plăcut atât de mult ziua asta petrecută cu tine, încât aş vrea să cunosc şi alte femei din sat, dacă sunt la fel de bune la suflet ca tine.

Cum să-şi explice Maren nodul care i se pune în piept la gândul că Ursa s-ar putea împrieteni cu alte femei? E o copilărie să se simtă geloasă pentru o prietenie de aşa scurtă durată. În plus, trebuie să ia în considerare complicaţiile unei întâlniri cu soţia împuternicitului într-un cadru informal. Are încredere în Ursa că nu va sufla o vorbă despre pantalonii lui Kirsten, însă ce altceva ar putea auzi la întâlniri?

— Ştiu că sunt o străină pentru voi, insistă Ursa, dar îmi doresc enorm să nu mai fiu.

— Fireşte că poţi să vii.

— Şi o să mă însoţeşti? N-aş vrea să apar pe neanunţate la prima întâlnire.

Maren nu poate decât să încuviinţeze dând din cap.

— Bun, zâmbeşte Ursa. Atunci aşa rămâne. Îşi îndreaptă din nou atenţia asupra lucrului ei. Acum spune-mi unde am greşit.

Răspunsul vine imediat şi Maren o ajută să descoasă şi îi arată cu mişcări mai lente ce trebuie să facă. Focul se stinge de două ori înainte ca să termine treaba. Prin micile ferestre lumea se vede împietrită şi cenuşie, iar noaptea e atât de liniştită, încât pare că toate vieţuitoarele pământului îşi ţin respiraţia.

Degetul mare al Ursei s-a înroşit şi sângerează de la împunsul pieilor aspre cu acul fără degetar. Maren îşi zice că data viitoare îi va aduce o bucată de piele care să-i protejeze degetele.

— Acum ar trebui să o probezi, spune Maren.

Ţine haina şi Ursa îşi strecoară braţele în mâneci.

— Cum arăt? întreabă ea învârtindu-se pe loc. Ca o femeie din Vardø?

Nu, nu arată ca ele, nici pe departe. O durere îi cuprinde pieptul lui Maren; e încurcată şi încearcă să mascheze ce simte ţinându-şi capul aplecat şi descurcând restul de aţă.

Ursa îşi scoate haina şi o agaţă în cuiul de lângă uşă, iar pe cealaltă i-o dă lui Maren.

— Îţi mulţumesc că mi-ai împrumutat-o.

Merge din nou la cufăr. De data asta revine cu două seminţe şi cu mai multe monede în palmă.

— Poftim.

Monedele stau reci şi scânteietoare în mâna lui Maren.

— E prea mult.

— Nu, dacă pui la socoteală piatra şi făcăleţul şi toate celelalte, zice Ursa. Strânge mâna lui Maren peste monede. Astăzi am realizat mult mai mult decât am crezut că e posibil. Deja am devenit o bună menajeră, nu-i aşa?

— Şi anasonul...

— O sămânţă acum, cealaltă pentru mai târziu. Ne vedem miercuri, da?

Maren ar vrea ca Ursa să o mai reţină, să îi baricadeze calea, să o facă să mai rămână cel puţin până a doua zi. Însă se mulţumeşte să deschidă uşa şi să se facă nevăzută în noaptea albă şi ceţoasă.

Timpul petrecut cu Ursa o face să se simtă remarcată aşa cum n-a mai fost din ziua când Dag a venit la ea şi a cerut-o în căsătorie tremurând. Până şi prietenia ei cu Kirsten, oricât de plină de afecţiune este, a fost construită pe cu totul alte baze.

Banii primiţi sunt mai mulţi decât a văzut vreodată, căci în satul ei se practică mai mult schimbul de mărfuri, şi nu plata în monede. Monedele îi zornăie în buzunarul rochiei ca un soi de reproş. Fac ca timpul petrecut de ele două împreună să pară mai degrabă îndeplinirea unui serviciu, iar pe ea cu nimic mai mult în ochii Ursei decât Kirsten. Ştie însă că sunt mulţi bani, cu care îşi vor achita la mijlocul verii mai multe dintre comenzile lor uzuale către negustorii din Varanger. Şi, în afară de asta, mama nu i-ar permite să revină acasă cu mâna goală şi i-ar interzice să mai meargă la Ursa.

Oare ar asculta-o? Se îndoieşte că dezaprobarea mamei ar ţine-o departe de acea casă, de Ursa. Este prima prietenă pe care şi-a făcut-o în ani de zile, şi o femeie încă neatinsă de duritatea vieţii din Vardø. Chiar şi înainte de furtună, niciuna dintre femeile din sat nu fusese atât de delicată ca Ursa.

Când se apropie de casă și vede lumina strecurându-se prin ferestre și făcând-o să semene cu un vas rămas înțepenit pe o mare încețoșată, scoate din buzunar trei dintre monedele mai mici și mai grele și le mută în celălalt buzunar, înăbușindu-le zornăitul cu o bucată de cârpă. Nu are idee cât valorează, nu știe ce scrie pe ele, dar ceva din greutatea și culoarea lor o fac să fie sigură că sunt cele mai valoroase.

Va păstra monedele pentru ea, cu un scop care încă nu-i este limpede. Poate că va merge la Trøndheim ca să-și cumpere țesături și își va face o rochie în stilul celei bleumarin a Ursei, cu guler care să îi dezgolească îndrăzneț pieptul până spre umeri și cu tiv de dantelă la mâneci. Nu-i va veni la fel de bine ca Ursei, dar se va bucura să aibă un lucru nou, care să nu fie ros pe margini și la cusături. Strânge monedele în palmă până se încălzesc și își ridică privirile spre cer. Soarele e jos și difuz, iar lumina pe care o aruncă îi alunecă mereu spre colțul ochilor. Poate că într-o bună zi va reuși chiar să își construiască propria casă.

Mama e trează și stă în picioare în fața focului, în timp ce piatra pentru copt șade ghemuită în flăcări ca o broască râioasă. Are un morman de *flatbrød* alături și mai mult aluat pe masă. Nu se uită atunci când Maren deschide ușa. După o zi în casa împuternicitului, Maren simte că încăperea o strânge și, deși a fost bine măturată, emană un miros pe care nu l-a observat până acum: de fum și păr nespălat. Își drege glasul și simte gust de anason în gură.

— Mamă?

Mama ei întinde mâinile spre pâinea coaptă, o bate ușurel și o saltă cu o scurtă smucitură de pe piatră între palme. Pâinea e aburindă, dar nu se grăbește când o așază pe poliță cu grijă și blândețe, de parcă ar rosti în gând o rugăciune. „Mai mare binecuvântare ca o pâine bună nu există", își zice

Maren în timp ce mama ia o altă bucată plată de aluat şi-o pune deasupra pietrei pentru copt.

— Îmi pare rău că am întârziat, zice Maren scoţându-şi haina.

Pieptul o strânge brusc ca o menghină când îşi aminteşte de Ursa. De felul cum făcuse ea haina cea nouă să arate ca un lucru deosebit de frumos şi demn de a fi purtat, aşa cum păsările îşi poartă cu mândrie penele.

Ursa nu ştie că Maren a cusut în manşetă două mici rune, cele despre care Diinna i-a spus cândva că înseamnă protecţie faţă de rău şi grijă. Acum îi face plăcere să se gândească la ele, sunt ca nişte mesaje mâzgălite cu cerneală invizibilă pe încheietura palidă a mâinii Ursei, cu vene moi şi verzui ca apa rămasă în urma topirii zăpezii.

Mama ei continuă să tacă, dar are umerii încordaţi şi ridicaţi până spre urechi, iar când Maren se apropie de vatră, se strâmbă posomorâtă şi întoarce pâinea pe piatră. Mâinile ei sunt atât de obişnuite cu gestul, încât ochii nu îi fug în jos, ci privesc drept înainte, iar căldura focului i-a adunat mărgeluţe de sudoare pe faţă. Pielea îi străluceşte de transpiraţie, crusta din colţul gurii, devenită permanentă, se cojeşte. Pare o străină.

— Mamă?

Îi întinde monedele şi mama îşi ridică în fine ochii şi se uită mai întâi la ea, apoi la mână. Dă din cap fără a rosti nicio vorbă spre cana unde îşi ţin puţinii bani, şiragul de mărgele oferit de tatăl Diinnei în ziua căsătoriei cu Erik şi perla gri găsită de tatăl lor într-o cochilie, menită a-i fi dăruită lui Dag în chip de zestre. Maren adaugă monedele, se întoarce şi îi dă mamei următoarea bucată de *flatbrød*.

Lucrează umăr la umăr, şi tăcerea dintre ele e deopotrivă mai grea şi mai uşoară decât cea în care se adâncise cu Ursa.

Au făcut asta de atâtea ori împreună, încât par să fie părți ale aceluiași corp.

— Ce fel de om este soția împuternicitului?

Maren se gândește la mâinile moi ale Ursei, la obrajii ei netezi, la felul cum își încrețește bărbia atunci când meditează la ceva sau se simte stânjenită. Se gândește la gustul semințelor de anason din gura ei ca la ceva ce ele două au în comun, ca un fel de secret.

— Nu așa cum te-ai aștepta.

Mama pufnește incredulă.

— O s-o cunoști și tu foarte curând, zice Maren în timp ce îi întinde ultima pâine necoaptă, iar mama o așază pe cea luată de pe piatră pe raft. O să vină la întâlnirea de miercuri.

Referirea la întâlnire îi readuce în minte confuzia simțită atunci când Ursa ridicase problema. Prietenia dintre ele e încă nouă și neformată, neconsolidată suficient cât să aibă totală încredere în ea. Dacă Ursa realizează că a ales pe cineva mediocru care să o ajute, când avea la dispoziție dascăli mult mai buni? Toril e cea mai pricepută la cusut, Edne, cea mai rapidă la bătut untul, Kirsten, cea mai bună la tranșat carnea. Mama ei gătește și coace mai bine, și Maren nici nu are cel mai blând temperament dintre femeile din Vardø.

— Serios? ridică din sprâncene mama. Ce interesant o să fie. Ce o să zică amica ta Kirsten despre asta?

— De ce ar avea ceva de zis?

— Fiindcă îi place să fie în centrul atenției, de aia. Și soția împuternicitului i-ar putea lua locul.

— Nu o să-i pese. De fapt, ea e cea care a menționat întâlnirile de miercuri de față cu doamna Cornet.

— Mai vedem noi, spune mama.

Începe să vâre pâinile în butoiașe și Maren vine s-o ajute. Erik s-a liniștit, în sfârșit, și prin peretele subțire Maren

aude un murmur. Diinna îi vorbeşte micuţului pe limba ei. Şi-i cântă *joik*-ul.

Merg la culcare chiar când dimineaţa începe să-şi strecoare freamătul în casă, şi Maren aşteaptă ca mama să adoarmă pentru a scoate din buzunar celelalte monede şi anasonul, pe care le vâră în despicătura pernei. Mişcă sămânţa de anason aşa încât să stea lipită, mică şi dură, de obrazul ei şi îşi imaginează că-i simte mirosul prin pânza cenuşie a pernei. Ar trebui să profite de zilele lungi de vară ca să vâslească până la muntele pitic de pe continent. De la furtună nu a mai înlocuit iarba neagră, care s-a întărit precum pâinea arsă. Poate că Ursa va vrea să vină cu ea acum, că are haină nouă.

Cântecul Diinnei se aude în continuare prin perete. Erik este probabil pe cale să se deştepte şi Maren îşi aşază palma pe perete şi-şi lasă pleopele să se închidă peste ziua care se anunţă strălucitoare. Cade în somn şi balena care îi răpise tatăl şi fratele iese la suprafaţă şi o cheamă să intre în mare.

Capitolul 23

Maren este pusă serios la treabă de mama sa în ziua de dinaintea întâlnirii de miercuri. O trimite la Toril acasă ca să aducă vestele de iarnă cârpite, şi Toril se poartă cu ea mai ţâfnos decât oricând. A fost dintotdeauna o femeie greu de plăcut şi rece cu toată lumea, chiar şi cu cei cunoscuţi de o viaţă, însă după furtună şi-a luat obiceiul de a-şi purta credinţa ca pe o armură, mânuindu-şi pioşenia ca pe un cuţit. Maren numără cinci crucifixe pe poliţa de deasupra vetrei, etalate precum nişte arme noi-nouţe. Alte crucifixe cu modele complicate, împletite din iarbă de mare şi sfoară, stau înşirate pe pereţi.

— Pentru împuternicitul Cornet? întreabă Maren arătând cu capul spre ele.

— Pentru Dumnezeu. Vine aici aproape zilnic.

— Cine? Dumnezeu?

— Împuternicitul.

Maren îşi suge obrajii pentru a nu izbucni în râs la faţa furioasă pe care o face Toril.

— Azi însă n-o să vină. Azi e plecat la...

— Alta.

Încheieturile degetelor lui Toril se albesc pe vestele ţinute în braţe.

— El ţi-a spus unde pleacă?

— Nu eşti singura care ştie lucruri, zice Maren, care nu poate să nu-şi amintească de felul cum Kirsten i-a luat-o înainte lui Toril cu informaţia despre *lensmann*.

Întinde mâna ca să ia hainele cârpite, însă Toril nu i le oferă.

— La voi nu a venit în vizită.

Maren ridică din umeri.

— Ştiu sigur că nu a venit. Şi nici n-o să vă calce pragul niciodată, atâta timp cât lapona va sta sub acoperişul vostru cu bastardul ei.

Furia, fierbinte şi iute, cuprinde pieptul lui Maren.

— Erik nu este bastard. Diinna şi fratele meu au fost căsătoriţi, ştii şi tu asta, din moment ce ai dansat la petrecerea lor de nuntă.

— Ba n-am dansat, zice Toril. Nu aş dansa pentru nimic în lume la o uniune atât de diavolească.

Pe Maren o mănâncă palma. Moare de poftă s-o plesnească pe Toril peste faţă, s-o tragă de păr. Însă se mulţumeşte să-i smulgă vestele din mâini.

— Ai face bine să ai grijă ce vorbeşti de acum încolo, Toril Knusdatter.

Toril se dezechilibrează, se clatină, şi în mişcare izbeşte cu umărul raftul de lângă ea şi mai multe crucifixe cad pe jos. Lui Maren îi bubuie inima în piept. Se răsuceşte pe călcâie şi pleacă, lăsând-o pe cealaltă femeie să bâjbâie pe podea după ele.

Vardø e plin de freamăt, aşa cum se întâmplă numai vara, şi femeile au ieşit din case şi bat untul sau curăţă de solzi peştele adus din Kiberg. Mirosurile, conversaţiile purtate cu voci scăzute, oricât de familiare ar fi toate acestea,

nu o calmează pe Maren. Merge direct la intrarea în camera Diinnei şi bate în uşă cu cotul.

Diinna nu se grăbeşte să vină să deschidă. E pământie la faţă, cu gura strânsă, părul despletit şi lins. Îi aminteşte de expresia pe care o avea în ziua când Kirsten a săpat ca să o scoată din zăpadă în prima ei iarnă petrecută la Vardø. În spatele Diinnei, încăperea e întunecoasă şi neaerisită şi miroase a lapte acru. Maren vede silueta mică a lui Erik încă înfăşurată în pături, respirând uşor, cu pieptul ridicându-se şi coborând abia vizibil.

Diinna întinde mâna tăcută să ia vestele, dar Maren clatină din cap şi-i face semn că vrea să intre. Uşa se închide încet în urma lor şi Maren regretă că nu i-a spus s-o lase deschisă pentru ca aerul să poată pătrunde în camera unde micuţul Erik doarme.

— Tocmai m-am întors de acasă de la Toril.

— Văd.

Diinna se mută în lumină; arată mai rău ca oricând. Sub ochii stinşi are pungi şi, dacă Maren nu ar şti că n-are cum să facă rost de aşa ceva, ar putea să jure că a băut alcool şi este beată.

— Am discutat despre tine. Toril te-a vorbit de rău.

— Ce contează?

— A zis că tu şi Erik nu aţi fost căsătoriţi de-adevăratelea.

Un val de durere traversează faţa Diinnei. Îşi prinde capătul unei şuviţe de păr între dinţi şi o suge.

— Dar a fost de faţă, a văzut că ne-am căsătorit.

— A spus că a fost o „uniune diavolească", îşi coboară vocea Maren pentru ca mama să n-audă.

Diinna ridică din umeri.

— Toril a fost dintotdeauna rea. Chiar din copilărie. Odată a aruncat o cană cu apă fierbinte peste mine.

Își duce mâna la umăr, străbătut ca o fâșie de dantelă de o cicatrice, și Maren își amintește că Toril s-a făcut într-adevăr vinovată de rana ei.

Așa că ce cauți aici cu poveștile astea vechi?

— N-am venit ca să ne pierdem vremea cu pălăvrăgeli, zice Maren. Împuternicitul pleacă urechea la spusele lui Toril. Vine la ea în casă și se roagă împreună aproape în fiecare zi.

Diinna pufnește pe nas.

— Asta fac ei doi împreună atâtea ore?

Maren lasă vestele să cadă pe podea și o prinde de umeri. Sub degete îi simte oasele tari.

— Diinna, te rog. Vino duminică la biserică. Ca să te vadă împuternicitul.

Diinna se smucește din strânsoare.

— O să-l trimit pe Erik cu tine și cu mamă. Asta ar trebui să fie de ajuns pentru tine.

— Aici nu-i vorba de mine. Lui Maren îi vine să o scuture. Ci de tine, și de Erik, dacă ție nu-ți pasă. Împuternicitul a consemnat în registrul de recensământ că nu mergi la biserică.

— Registrul de recensământ?

— E o carte. Scrisă. Și ce e scris nu e uitat cu ușurință. Și acolo ești trecută ca fiind...

— Laponă? își îngustează ochii Diinna.

— Știi că eu n-aș folosi niciodată acest cuvânt. Dar ți-am spus ce mi-a povestit Kirsten despre bărbații sami omorâți la Alta, și de un altul executat la Kirkenes.

— Nu făceau decât farmece pentru vânt prielnic. Pentru o clipă, fața netedă a Diinnei se încrețește de tristețe. Oameni nevinovați, adaugă ea.

— Tocmai de asta ar trebui să fii prudentă, scrâșnește din dinți Maren. La prima întâlnire din biserică, continuă ea

amintindu-şi deodată, împuternicitul Cornet ne-a povestit că a fost implicat în procesul unei femei. Chiar dacă nu de asta a fost trimis aici, poate că face parte din îndatoririle lui. Trebuie să vii la biserică.

— Mie mi se pare că cea mai bună idee ar fi să mă feresc din calea lui.

— Dar a aflat deja de tine. Toril ţi-a rostit numele în biserică şi poate că i l-a repetat de atunci.

— Ar fi trebuit să-mi pun în aplicare ameninţarea şi să fac o gaură în gura femeii ăleia, zice Diinna. Aş fi făcut un bine tuturor.

Maren uitase de ameninţarea din acele prime zile teribile de după furtună şi amintirea îi aduce un nou val de fierbinţeală greţoasă în corp.

— N-ar trebui să rosteşti asemenea cuvinte.

— De ce? Te pomeneşti că şi tu crezi despre mine că sunt vrăjitoare?

Diinna o fixează din priviri fără să clipească.

Maren sapă cu degetele în palmă cu o disperare ce frizează exasperarea.

— Deci nu ai de gând să vii?

Diinna se uită în zare.

— Ţi-ar face bine să mai ieşi din casă, măcar ca să te întâlneşti cu alţi oameni, zice Maren. Pe unii dintre noi obişnuiai să-i placi.

„Pe mine mă iubeai", îşi zice adunând vestele de pe jos. Diinna nu se mişcă pentru a o ajuta. O şuviţă alunecoasă ca un şarpe încă îi atârnă în gură şi sunetul pe care îl scoate sugându-l umple de amăreală gura lui Maren.

— Ce-ar fi să vii la întâlnirea de miercuri, aşa cum obişnuiai? Toril nu vine la întâlnirile astea, şi nici majoritatea bisericoaselor.

— Dar mama ta vine. Şi cred că între timp aţi devenit bisericoase toate.

Vocea Diinnei e uscată.

— Ştii bine că eu nu sunt aşa, spune Maren în timp ce se îndreaptă de spate şi îi întinde vestele. Şi nici Kirsten, Edne şi multe altele.

— Da, zice Diinna luând hainele uşoare în mâini. Poate că voi nu faceţi parte din grupul lor, dar nici eu nu fac parte dintr-al vostru.

În casă, Erik începe să scâncească.

— Deci vii la întâlnire? întreabă Maren disperată.

Diinna deschide uşa şi se răsuceşte ca să o închidă în urma ei. Nu spune nimic.

Maren păşeşte de colo-colo prin faţa uşii. O simte, este capcana care le-a fost întinsă, a simţit-o din clipa când Toril a rostit numele Diinnei în biserică. Veştile primite de la Alta nu fac decât să înrăutăţească situaţia. Curtea nu a acceptat ca probă faptul că marinarii apelează la sami de când s-au stabilit aici pentru farmece de vreme bună. Kirsten i-a spus că sami au fost trimişi la moarte după numai o zi de proces.

Maren ştie că a merge la biserică e împotriva credinţelor Diinnei, împotriva obiceiurilor poporului ei, dar n-are ce face dacă acum lucrurile în care cred sami sunt mai puţin importante decât cele în care se prefac că cred. A ajuns să se întrebe uneori dacă nu cumva şi ea se preface. I se pare că Dumnezeu şi-a întors privirea de la ea, că a continuat să o facă de la furtună încoace, şi de la sosirea împuternicitului îi e mai teamă de el decât de Dumnezeu.

Intră în casă şi o găseşte pe mama învelind peşti uscaţi în cârpe curate. Peştii albiţi în diverse nuanţe de sarea cu care au fost tapetaţi sunt împrăştiaţi pe masă. Oasele zac alături

într-un mănunchi subțire, pregătite să fie sortate în cele ce pot fi folosite ca ace sau piepteni, și cele ce vor fi fierte în supă.

— Ce-i? zice mama.

Maren așază vestele pe raft și vine lângă ea la masă.

— Diinna nu vrea să vină la biserică.

— Nimic nou. Mama îi aruncă o privire pătrunzătoare. De ce te-ai obosit s-o mai întrebi?

Maren ia un pește și o pereche de cleștișori. N-are niciun chef să-i povestească.

— Din cauza lui Toril? ghicește mama, iar Maren dă din cap. Mama își suge dinții. La nuntă l-am prevenit pe Erik că o să-i iasă vorbe. Și acum el nu mai e ca să o apere pe Diinna.

„Și tu nu faci nimic ca s-o ajuți", își spune Maren scoțând oasele dintr-un cod eviscerat.

— I-am spus să vină la întâlnirea de miercuri.

Mama ridică din sprâncene.

— Diinna și soția împuternicitului în aceeași cameră? Crezi că e înțelept?

— Urs... doamna Cornet nu e ca împuternicitul. O să fie bine.

— Dacă zici tu...

Ceva ce aduce a entuziasm licăre în glasul mamei, și nu pentru întâia oară Maren se întreabă dacă aversiunea ei față de Diinna nu a evoluat în ură. Pe vremuri mama se îngrijora când Diinna dispărea pe muntele de pe continent, în timp ce acum pare să prefere alternativa asta, atâta timp cât Erik rămâne cu ea.

— Fii sigură, zice mama și-și linge colțul gurii, că orice se va întâmpla, Diinna și-o va face cu mâna ei.

Ursa

Capitolul 24

I-a fost teamă să doarmă singură, însă corpul ei este atât de neobişnuit cu orice fel de efort, încât o cufundă într-un somn adânc imediat ce închide uşa în urma lui Maren. A doua zi se trezeşte devreme şi confuză, cu capul plesnind de durere, în casa ei măturată şi curată şi cu haina cea nouă atârnată în cui, în spatele uşii, ca o prezenţă.

Se gândeşte să se îmbrace cu ea şi să iasă, poate la plimbare sau ca să o caute pe Maren. În Bergen ar fi fost de neconceput să plece de acasă neînsoţită, însă în acest sat locuit de femei se pare că nu ar da naştere la bârfe dacă ar face-o. Numai că nu ştie decât un drum, cel care duce la biserică, şi nu într-acolo vrea să se îndrepte.

Îşi spune că de miercuri începând va cunoaşte mai multă lume şi va putea merge eventual în vizite. Cu haina cea nouă şi cizmele pe care le-a cumpărat, se simte mai stăpână pe situaţie. Îşi face un ceai şi mănâncă o bucată de *flatbrød* cu un pic din untul răzuit de Maren de pe *kjernemelk*. Chiar şi numai după o zi alături de Maren priveşte lucrurile cu alţi ochi şi, de unde până acum nu observase să aibă vreo treabă de făcut, acum ştie că e cazul să reaprindă focul şi să folosească, poate, o parte din făina rămasă pentru a coace

câteva pâinici pe care să le mănânce împreună cu Absalom la întoarcerea lui acasă.

Se crapă de ziuă mult mai devreme decât se aşteptase. Miercuri dimineaţa se trezeşte devreme, se îmbracă şi tocmai pune apa la fiert pentru ceai când uşa se deschide vijelios în spatele ei. Se răsuceşte cu faţa spre ea, cu gândul că e Maren, venită devreme ca să o ia la întâlnire, însă pragul e ocupat de statura impunătoare a lui Absalom Cornet, care îşi scoate de pe cap pălăria neagră.

— Bărbate, se grăbeşte Ursa să-şi trântească un zâmbet pe faţă. Cum de te-ai întors aşa de repede?

— Vântul a suflat împotriva noastră, aşa că am fost nevoit să mă mulţumesc cu veştile despre Alta aflate la Hamningberg.

Deci nu a ajuns decât până la următorul sat de pe coastă, îşi spune Ursa.

Îi studiază faţa, dar nu vede niciun semn de mânie. El o măsoară din cap până în picioare.

— Ai fost la biserică, nevastă?

— Nu, iartă-mă, bărbate. Doar am vrut să mă fac prezentabilă.

Absalom ridică din sprâncenele stufoase.

— Pentru cine?

— O să plec mai târziu să mă întâlnesc cu câteva femei din sat.

Se teme de reacţia lui, însă Absalom dă din cap.

— Foarte bine. A trecut Toril Knudsdatter pe aici ca să te invite?

— Nu, bărbate.

— Atunci poate Sigfrid? Mi-au zis amândouă că au de gând să te invite la ele acasă.

Ursa clatină din cap.

— Nu le cunosc pe femeile acestea.

— Sunt de mare ajutor la biserică şi eu am supravegheat învăţăturile spirituale pe care le primesc de la pastorul Kurtsson.

Ursa toarnă apa fiartă peste frunze, care încep să se rotească.

Îi oferă o ceaşcă de ceai proaspăt şi Absalom se încruntă.

— Dacă nu cu ele urmează să te vezi, atunci cu cine?

— Cu doamna Olufsdatter, vecina noastră. Nu vrea să menţioneze numele lui Maren, şi cu atât mai puţin pe cel al lui Kirsten.

— Aha.

Absalom soarbe din ceai.

— Şi cum a fost la Hamningberg?

Cum Absalom nu a ridicat nicio obiecţie fermă faţă de participarea ei la întâlnire, Ursa se grăbeşte să schimbe subiectul.

— Foarte bine. L-am găsit acolo blocat pe împuternicitul din Kiberg. Îl cheamă Larsen. Un bărbat de ispravă, în general, doar un pic fanfaron. Primise toate noutăţile de la împuternicitul Moe din Alta. Procesul s-a desfăşurat rapid şi verdictul a fost pe deplin satisfăcător.

— Voiai să iei parte la proces? Pentru ce?

— Se terminase deja. N-am vrut decât să-mi fac o idee în legătură cu situaţia. Dar mai au doi laponi în temniţă, aşa încât intenţionez să revin când vântul va fi mai prielnic.

— Ce au făcut laponii?

— Nu-i atât vorba de ce ce au făcut, cât de ceea ce sunt ei. Vrăjitori.

— Şi femeile lor sunt şi ele vrăjitoare? întreabă Ursa, încrucişându-şi braţele la piept.

— Foarte adesea, răspunde Absalom, flatat de interesul ei, după cum îşi dă seama Ursa.

— Dar cum sunt dovediți?

— Sunt supuși unor probe.

Se apleacă în față și, deși vocea lui e dominată de un frison de exaltare, Ursa sesizează în ea și teamă.

— Regele nostru din Scoția, Iacob, a scris o carte despre cum să descoperi vrăjitoarele și să probezi că fac farmece, însă laponii sunt oricum ușor de prins. Au tobe făcute din piele de animal bine întinsă și bat în ele ca să invoce demonii.

Își face cruce și Ursa simte cum răceala i se strecoară pe sub piele.

— Invocă demonii? Chiar pot să facă așa ceva?

— Sigur că da, la fel cum pastorii Îl pot invoca pe Dumnezeu, rostește Absalom cu gravitate. Pe vremuri, înainte ca regele Christian să le interzică, nici măcar nu existau legi care să-i oblige să distrugă astfel de instrumente. În scrisoarea de la Moe se spune că ai noștri au reușit să pună mâna pe o tobă – nu îndrăznesc să o ardă ca să nu elibereze demonii sau mai știu eu ce.

Ursa se cutremură.

— Și crezi că e realmente posibil?

— Da, am văzut așa ceva și știu că e posibil, șoptește Absalom. Își amintește de ceva ce îi provoacă spaimă, și asta o tulbură pe Ursa. În Scoția am avut multe procese de vrăjitorie. Așa că nu aveam de ce să fac călătoria asta ca să văd un altul, însă mă interesează practicile împuternicitului Moe. De la Larsen n-am ce învăța, cu siguranță. Se dă pe spate în scaun. Lui Larsen nici măcar nu-i trecuse prin cap să facă un recensământ: noroc că i-am spus eu.

— Și Larsen ăsta l-a cunoscut pe *lensmann*?

— Da, l-a întâlnit în Alta. Fața lui Absalom redevine de nepătruns, ca de obicei. Mulți dintre împuterniciți sunt cunoștințe vechi, au navigat cu el pe mare.

— Atunci onoarea pe care ţi-a făcut-o este cu atât mai mare, nu-i aşa, bărbate? Absalom îşi ridică ochii spre ea. Gândeşte-te că *lensmann*-ul te-a vrut aici şi te-a adus tocmai din Scoţia, bazându-se numai pe reputaţia ta.

Absalom se îndreaptă un pic de spate şi o priveşte cu o umbră de zâmbet în colţul gurii.

— Aici ai perfectă dreptate, Ursula.

Îşi goleşte ceaşca şi se ridică în picioare revigorat.

— Mă duc la biserică. Sper să ai o întâlnire plăcută, dar, nevastă... Ursa îl priveşte în ochi. Să stai cu urechile ciulite. Şi dacă auzi ceva ce poate fi de folos...

Lasă fraza neterminată, după care iese închizând uşa în urma lui.

Ursa îşi poate permite acum să respire din nou. A făcut bine că a arătat interes faţă de Alta şi de proces, cu toate că veştile i-au întors stomacul pe dos. În Bergen magia neagră părea un lucru îndepărtat, dar aici... Poate că aşa ceva chiar există. Spală imediat ceaşca lui Absalom şi pune iar apă la fiert pentru un ceai proaspăt. Nu vrea să folosească frunzele rămase după el.

*

Maren vine imediat după ce soarele a urcat sus pe cer şi e urmată de alte două femei. Ursa o recunoaşte pe mama ei şi-i face o mică plecăciune respectuoasă, la care femeia nu răspunde. Se uită peste umărul Ursei, spre interiorul casei, şi în privirea ei este atâta ostilitate, încât Ursa nu le invită înăuntru, ci îşi trage haina pe ea, iese şi trage zăvorul în urmă.

Toate trei poartă legături prinse peste piept şi, în cea a mamei lui Maren, Ursa recunoaşte pânza pe care a vrut să o taie. Speră că Maren nu i-a dat de gol ignoranţa. Cerul din

spatele femeilor este cenuşiu albăstrui, ca o vânătaie veche de o zi, şi siluetele lor se proiectează hidos pe fundalul lui.

— Ea este Diinna, spune Maren, cu o expresie vizibil încordată pe faţă.

Cealaltă femeie o priveşte pe Ursa drept în ochi. Cară o legătură mare cât trunchiul ei şi are faţa lată şi pometii înalţi. Ursa nu a zărit-o la biserică şi realizează că ea trebuie să fie femeia sami pe care Maren a încercat să o protejeze de întrebările lui Absalom. Cea care a desenat runele de pe uşa casei ei.

Deşi femeia este la fel de slabă ca Maren şi mama acesteia, subţirimea îi vine mai bine şi se mişcă mai lejer decât cele două. Părul ei pare aţos şi nespălat de mult timp, mătuit şi plin de noduri la capete. Leagănă legătura ţinută peste piept şi Ursei îi ia o clipă ca să înţeleagă că în ea este înfăşurat un copil, deşi nu atât de mic încât să fie purtat în braţe ca un prunc.

— El este Erik, îl prezintă Maren. Fiul fratelui meu.

— Şi al meu, intervine Diinna cu o tentă provocatoare în glas.

În cele trei e ceva tulburător, îşi zice Ursa, în timp ce parcurge lângă Maren scurta distanţă până la casa vecinei.

Uşa este întredeschisă şi dinăuntru răzbat sunete de sporovăială şi de acum familiarul miros de pâine proaspătă. Ursa nu are timp să se adune, căci Maren împinge uşa şi pătrunde în încăperea gălbuie.

De-a lungul pereţilor stau înşirate bănci şi pe ele sunt aşezate grupat femei care stau de vorbă, fiecare cu cusătura ei în poală. Pe raftul montat pe unul dintre pereţi, gazda a aşezat ceea ce pare a fi o colecţie de pietre de culoare pală. Masa împinsă în faţa vetrei e încărcată cu pâine şi peşte şi cu căni cu apă şi bere slabă. Ursa se întreabă dacă ar fi

trebuit să-şi aducă şi ea ceva de lucru sau pâinicile pe care le-a copt cu o zi înainte.

La început conversaţia continuă, însă mai apoi capetele încep să se întoarcă spre Ursa şi ea recunoaşte feţe văzute la biserică, feţe de femei ale căror nume nu le ştie. Într-un final, în încăpere se aşterne liniştea, singurul zgomot vine dinspre copiii care se joacă pe podea, la picioarele mamelor. Ursa se simte ca la prima ei vizită la biserică, se face mică şi se uită în jos spre poalele rochiei.

Kirsten este cea care sparge tăcerea.

— Nu ţi-am zis că doamna Cornet ni se va alătura? îi spune ea unei femei cu părul cenuşiu, aşezată lângă foc. Cred că te bucuri acum, că ai pregătit atâtea platouri cu mâncare bună.

Femeia se saltă în picioare şi traversează încăperea către Ursa, cu mâna întinsă într-un gest de bun-venit. Este doamna Olufsdatter, stăpâna casei.

— Mă bucur foarte mult să vă văd, doamnă Cornet.

— Ursula, vă rog. Ce casă frumoasă aveţi!

— Tatăl soţului meu a construit-o, zice doamna Olufsdatter.

Se mişcă un pic spre dreapta şi Ursa se întreabă dacă încearcă să ascundă raftul de lângă vatră. Lângă Ursa, Maren îşi mută greutatea de pe un picior pe celălalt, însă privirea femeii rămâne fixată, aproape reverenţios, asupra Ursei.

— Vă mulţumesc că aţi venit.

— Maren e cea care m-a invitat, spune Ursa, încă dornică să demonstreze validitatea prezenţei sale.

Femeia continuă însă să o ignore pe Maren şi Ursa realizează că între ele este ceva, o anumită distanţă.

— Mă bucur, repetă doamna Olufsdatter în timp ce se apropie de masă. N-aţi vrea ceva de mâncat, sau poate de băut?

— Îmi e puţin sete, zice Ursa, şi femeia se apleacă peste masă şi toarnă ceva dintr-una dintre căni.

Ursa profită de ocazie pentru a privi cu mai multă atenţie obiectele de pe raft – nu toate sunt din piatră; vede că în centru se află două figurine sculptate rudimentar din os.

Doamna Olufsdatter se îndreaptă de spate şi îi oferă o ceaşcă. Nu e nici apă, nici ceai, singurele băuturi de care Ursa a avut parte în ultimele săptămâni, de la *akevitt*-ul servit pe vas, ci un soi de lichid tulbure. Îl adulmecă mai întâi, dar discret, pentru că nu vrea să pară nepoliticoasă.

— Este suc de măcriş, îi spune Maren. Un pic amar, dar cred că-ţi va plăcea.

Maren stă atât de aproape, încât Ursa îi poate mirosi anasonul în respiraţie. Asta o calmează, aşa că ia o înghiţitură şi se abţine să nu strâmbe din nas. Lichidul e foarte amar, dar la final lasă în gură un gust dulce, la fel ca merele pentru gătit pe care Siv le cumpăra pentru perioada Crăciunului. Agnete le adora şi, înainte ca doctorii să o oblige să urmeze o dietă uscată, obişnuia să muşte din ele ca un cal, cu buza de sus ridicată şi îndepărtată de dinţi. Ursei i se strânge stomacul de dor.

Doamna Olufsdatter o priveşte neliniştită, aşa că zâmbeşte şi dă din cap, acceptând să i se umple din nou ceaşca, deşi e conştientă că îi va lua ceva timp pentru a se obişnui cu noua băutură. Li se face loc pe o bancă aşezată în dreapta vetrei şi, deşi silueta subţire a Diinnei ar încăpea lângă ele, ea rămâne în picioare lângă uşă, chiar şi după ce îl depune pe micul Erik pe podea, alături de ceilalţi copii. Prezenţa Diinnei are acelaşi efect asupra celorlalte femei ca aceea a Ursei. Şi, deşi Ursei îi e milă de Diinna, se bucură că atenţia îndreptată asupra ei e mai degrabă rezultatul precauţiei decât al unei antipatii ostentative.

Conversaţiile se reiau, de data aceasta mai puţin zgomotos, fiecare femeie discutând cu vecina sa, şi nu între ele dintr-un capăt într-altul al încăperii, ca mai înainte. Ursa se uită la Diinna pe deasupra marginii ceştii. Domnul Kasperson, funcţionarul tatălui ei, lucrase o vreme la Spitsbergen în calitate de contabil la un post de prelucrare a carcaselor de balenă. Şi le povestise că laponii erau oameni scunzi şi cu aspect sălbatic, cu dinţi mici şi ascuţiţi ca acele, şi că-şi înnodau cozi de lup în jurul gâtului, iar pe cap purtau căciuli ţuguiate. Totuşi prea puţine lucruri o deosebesc pe Diinna de celelalte femei, cu excepţia pielii mai închise la culoare, a pomeţilor mai înalţi şi a atitudinii femeilor faţă de ea. Ursa îşi aminteşte de procesul din Alta şi se întreabă dacă Diinna a aflat de el.

Erik stă şi el un pic separat de restul copiilor, cu picioarele întinse în faţă. În cazul lui, diferenţa faţă de ceilalţi copii e mai vizibilă, şi Ursa remarcă un soi de moliciune a maxilarului său, o slăbiciune. Se întreabă dacă e ceva în neregulă cu el. Agnete învăţase şi ea târziu să vorbească, dar în ciuda bolii, atunci când crescuse făcuse dovada unei minţi ascuţite. Poate că şi lui Erik i se va întâmpla la fel.

Maren scoate din legătură o bucată mare de pânză, un ac şi un mosorel cu aţă. Ursa realizează că ar fi trebuit să-şi ia şi ea ceva de lucru. Kirsten a adus o pereche de cizme mari, precum cele bărbăteşti, pe care le-a aşezat pe un taburet mic în faţa ei, şi taie acum fâşii de blană cu care să le căptuşească.

— Ai nevoie de ajutor? o întreabă Ursa pe Maren, care îşi ridică ochii spre ea, surprinsă.

Ursa bănuieşte că n-a uitat cât de prost cususe ea mânecile hainei noi. Dar, în acelaşi timp, probabil că recunoaşte şi nevoia Ursei de a avea un obiect asupra căruia să se

concentreze, așa că îi oferă o bucată mai mică de pânză, poate o față de pernă, și un ac mai mare, care să nu-i străpungă degetul cu ușurință.

E foarte conștientă de ochii ațintiți asupra ei în timp ce pune ață în ac, găsește peticul uzat și ia o bucată de pânză cu care să-l acopere. Dar chiar în clipa când se pregătește să o înțepe, ușa se deschide din nou.

O femeie cu fața suptă pătrunde în încăpere împreună cu doi copii, urmată de o altă femeie însoțită de o fată tânără cu ochi la fel de albaștri și buze la fel de subțiri. Se așterne o tăcere mai subită decât cea care a întâmpinat-o pe Ursa. Kirsten mută deoparte taburetul pe care a așezat cizmele și se ridică în picioare cu brațele încrucișate la piept.

— Ce cauți aici?

— Din câte știu eu, asta nu-i casa ta, așa că n-ai dreptul să pui asemenea întrebare, Kirsten Sørensdatter.

Femeia ține în mână un coș și, după ce înlătură pânza cu care l-a acoperit, i-l oferă doamnei Olufsdatter.

— Uite, n-am venit cu mâna goală.

Doamna Olufsdatter nu ia coșul. Pare purtată de un curent invizibil, e palidă la față și brusc înspăimântată. Ochii îi fug spre raftul de lângă vatră pe care stau aranjate micile figurine din os și piatră. Nou-sosita își face gura pungă, traversează încăperea și așază coșul pe masă. Ursa observă că poartă o cruce la gât și își dă seama că femeia este una dintre bisericoasele cu care soțul ei obișnuiește să se sfătuiască.

— Eu și Sigfrid am venit ca să vă ținem companie. Și ca să vorbim cu doamna Cornet.

Ursei îi ia câteva bătăi de inimă ca să realizeze că ea este doamna Cornet. Încă are senzația că numele nu-i aparține, că e un lucru distinct precum acul din mâna ei, și la fel de înțepător.

— Cu mine?

— Ce treabă ai cu ea, Toril?

Maren a înţepenit lângă ea, şi Ursa vede cu coada ochiului aversiunea vădită pe care o poartă femeii.

— Nu te priveşte pe tine, răspunde Toril.

Ursa îi face semn uşor cu piciorul lui Maren ca să o calmeze.

— Cu ce vă pot fi de ajutor, doamnă...?

— Knusdatter, se încruntă Toril. Credeam că soţul dumneavoastră v-a vorbit de mine.

— Şi de mine, intervine Sigfrid. Dânsul ne-a spus că ar vrea să vă ţinem companie.

— Are destulă companie, spune Kirsten arătând în jur.

Celelalte femei se foiesc, şi Ursa nu e sigură de la a cui dezaprobare dau ele înapoi, cea a lui Kirsten, sau a lui Toril. Între cele două se dă, fără îndoială, o luptă pentru putere, însă raportul de forţe i se pare foarte inegal Ursei. Ea, una, ar sta oricând alături de Kirsten.

— Împuternicitul doreşte ca soţia sa să aibă parte de o companie de mai bună calitate, spune Toril, şi obrajii Ursei se înroşesc la auzul intervenţiei lui Absalom.

Nu ar fi trebuit să-i dezvăluie ce planuri avea. Toril s-a postat în faţa Ursei şi mama lui Maren se mută într-un final mai spre capătul băncii, deja aglomerată, iar Toril se strecoară lângă ea.

Doamna Olufsdatter pare în continuare în pericol. Se poziţionează din nou în faţa raftului, şi Ursa o surprinde mutând o cană pentru a ascunde figurinele din os. Care au probabil o semnificaţie care ei îi scapă.

Sigfrid îşi găseşte şi ea un loc pe bancă şi, în graba de a se aşeza, dărâmă coşul lui Toril şi răstoarnă bucăţi de dantelă şi mosoare de aţă.

— Îmi pare rău, spune Sigfrid îngenunchind ca să le strângă.

Toril ţâţâie în timp ce o parte din femei se ridică pentru a o ajuta pe Sigfrid. Dar nu şi Kirsten ori Maren, aşa că Ursa rămâne şi ea la locul ei.

Diinna ridică o trusă de ace şi i-o întinde lui Toril.

Aceasta o priveşte tăios şi nu se mişcă pentru a o lua.

— Ce faci? Mă ameninţi?

— Să te ameninţ?

Diinna pufneşte pe nas şi lasă să cadă trusa în coş.

— Să nu crezi că am uitat cum m-ai ameninţat că o să-mi faci o gaură în limbă cu un ac, scuipă vorbele Toril şi un val de mormăieli se ridică în încăpere.

— Toril, zice Kirsten pe un ton tăios de avertisment, Diinna n-a vrut decât să te ajute.

— Nu am nevoie de ajutor de la oameni de teapa ei, răspunde Toril.

Lângă Ursa, Maren se încordează. Diinna pare pe cale să zică ceva, dar în final se mulţumeşte să-şi sugă dinţii şi să-l ridice pe Erik de pe podea. Pleacă fără niciun gest de rămas-bun, lăsând uşa să se trântească în urma ei. Maren tresare, dă împresia că vrea s-o urmeze, şi Ursa este sigură că numai prezenţa ei o determină să renunţe.

Toril nu face nicio încercare de a deschide o conversaţie cu Ursa. Stă pur şi simplu pe bancă, un pic prea aproape, şi scoate o haină pe care începe s-o cârpească. Devine imediat clar că se pricepe foarte bine: degetele ei subţiri se mişcă iute şi îndemânatic, peticind rupturile din margini şi tivindu-le cu un tip de cusătură pe care Ursa nu l-a mai văzut.

— Aşadar, Ursula. Vocea lui Kirsten răsună ca un clopot în încăperea liniştită, pe care o reduce la tăcere. Ce te-a

învățat Maren până acum? Văd că ai o haină nouă frumoasă, făcută din pieile pe care le-am adus.

Maren se face un pic mai mică lângă ea. Poate că, așa cum s-a temut Ursa, se jenează de aranjamentul lor. Acum e însă prea târziu.

— Maren e o îndrumătoare bună. Am făcut provizii de *flatbrød* pentru un deceniu, sau așa am impresia, iar haina mă va servi cât se poate de bine.

— O haină, zice Toril. Tu?

Vorbește peste umărul Ursei, iar ea își dorește să fie la fel de slabă ca Maren ca să se poată lipi de perete. Maren nu răspunde, își ține ochii fixați pe lucru, însă Ursa observă că degetele îi tremură un pic.

— Da, răspunde Ursa în locul ei. Maren m-a ajutat să croiesc o haină călduroasă. Nu am venit din Bergen cu lucruri potrivite pentru vremea de aici.

— Doamnă Cornet, aș fi bucuroasă să vă ajut cu orice fel de haine vă doriți. Este un fel de specialitate a mea. Recunoscută în întreg satul.

Nimeni nu îi confirmă spusele, doar Sigfrid dă din cap ca un lacheu.

— Sunt mulțumită cu ce am, mulțumesc, doamnă Knutsdatter.

— Spuneți-mi Toril. Se apropie și mai mult, dacă asta ar fi posibil, și atinge cu genunchiul coapsa Ursei. Soțul dumitale s-a gândit că ar fi plăcut ca noi două să ne întâlnim în mod regulat. S-a gândit că fiind din Bergen, veți dori să vă bucurați de conversații mai elevate. Mama mea s-a născut în Tromsø, și...

— Doamna Olufsdatter e tot din Tromsø, o întrerupe Kirsten. Dacă doamna Cornet tânjește după conversații

elevate, nu la tine ar trebui să vină, Toril. Doar dacă vrea să învețe Biblia pe de rost.

— Și ce-ar fi rău în asta, Kirsten Sørensdatter? o repede Toril. Uiți cine este împuternicitul nostru? Un om al lui Dumnezeu, la fel ca pastorul Kurtsson. El își dorește o companie mai bună decât asta pentru soția lui și o haină mai bine croită decât ar putea coase vreodată Maren Magnusdatter.

Ursa își zice că ar trebui să ia apărarea lui Maren, însă își simte vocea de parcă ar fi captivă în poalele rochiei, apăsată de coapsa lui Toril. Femeia pare să-și ia seama, căci își îndulcește din nou vocea.

— Poate că vă doriți puțină companie în zilele când soțul este la biserică sau plecat cu treburi importante prin provincie...

— Am companie, mulțumesc, doamnă Knudsdatter.

Ursa simte privirea lui Toril cum o sfredelește pe ea și pe Maren, care nu a rostit încă niciun cuvânt în apărarea ei.

— Foarte bine atunci, spune Toril, și glasul i se frânge.

— Gata, ai terminat? întreabă Kirsten. Ne poți lipsi acum de compania ta?

Toril își aruncă lucrul de mână în coș, apoi se oprește și-și trece degetele peste bucățile de pânză.

— Cine mi-a luat dantela? zice ea cercetând încăperea.

— Ce dantelă? spune Kirsten pe un ton plictisit.

— Tu ai fost? o înfruntă Toril pe Kirsten, și diferența de înălțime dintre ele pare cea dintre un copil și părintele său. Am venit cu niște dantelă la mine.

— Ce trebuință aș putea să am eu de dantela ta?

Ursa își ține respirația, dar Toril pare să reconsidere situația și să ajungă la concluzia că nu merită să se bată.

— Elsebe, Nils, haideți să plecăm.

Se ridică brusc în picioare şi-şi ia copiii, care o urmează tăcuţi şi la fel de ordonat precum cusăturile ei. Sigfrid se grăbeşte să-şi strângă lucrurile şi să-şi împingă fiica afară, dar Toril se opreşte în prag.

— Să nu crezi că nu am observat ce ţii pe raftul de lângă vatră, doamnă Olufsdatter, şi că nu am văzut cine a ieşit în goană din casa ta atunci când am sosit noi. Lucruri de genul ăsta sunt de domeniul trecutului. Împuternicitul Cornet nu o să le mai accepte. La Alta au fost arşi nişte oameni...

— Soţului meu, rosteşte Ursa enervată, nu-i pasă ce ţin oamenii în casele lor.

Întreaga încăpere pare să-şi ţină răsuflarea. Ursa e conştientă de tăcerea absolută în clipa când Toril îşi întoarce către ea faţa pe care s-a aşternut o expresie arogantă. Îi aminteşte de felul cum o privea Siv când se întorcea de la biserică şi rugăciunile îi răsunau încă în cap: neînduplecat, cu credinţa întărită.

— Cum vreţi, doamnă Cornet. O să îl informez pe împuternicit că preferaţi altă companie.

— O să îi spun chiar eu.

Inima Ursei bubuie în piept. Oameni arşi? Absalom a neglijat s-o pună în temă cu acest detaliu.

Toril se dă la o parte pentru a le face loc să iasă copiilor ei şi se adresează din nou doamnei Olufsdatter.

— Bucură-te de darurile pe care ţi le-am adus. Să-mi dai coşul înapoi. Dumnezeu să vă binecuvânteze.

Maren

Capitolul 25

Când uşa se trânteşte în urma lui Sigfrid şi a fiicei ei, Kirsten bate din palme şi scoate un hohot de râs.

— Doamnă Cornet, văd că ai ceva sânge în vene. Mărturisesc că nu mă aşteptam.

— N-am făcut decât să spun ce gândesc, rosteşte Ursa pe un ton ferm, cu toate că tremură din toate încheieturile.

Lui Maren îi vine să o ia în braţe şi să o legene ca pe un copil.

— Nu-i treaba ei cum aleg să-mi petrec timpul.

— Păpuşile, zice doamna Olufsdatter. Vocea ei e ca o cârpă veche ponosită, şi faţa la fel de cenuşie, îşi spune Maren. Uitasem de ele, doamnă Cornet. Nu sunt... am pus să fie făcute după moartea fiului şi soţului. La fel ca multe altele dintre noi...

Se uită în jur, căutând sprijin: femeile nu-şi ridică ochii de pe cusături.

— N-au nicio semnificaţie. Ar trebui să le arunc în foc.

Dar nu se mişcă, doar o priveşte disperată pe Ursa.

— Nu mă interesează ce lucruri ţineţi în casă, aşa cum nici eu n-aş accepta să mi se spună cum să-mi decorez locuinţa.

— Se pare că de asta se ocupă Maren, zice Edne.

Maren îi aruncă o privire tăioasă.

— Doar dau şi eu o mână de ajutor.

— Cine-i femeia aia? întreabă Ursa, şi Maren se bucură să sesizeze nuanţa clară de aversiune din glasul ei.

— E cea care-l ajută pe pastorul Kurtsson cu treburile la biserică, răspunde Kirsten. Şi am impresia că soţul tău a uns-o emisarul lui.

Nimeni altcineva n-ar îndrăzni să facă o asemenea remarcă, dar Kirsten este răsplătită de Ursa cu un hohot de râs neaşteptat, urmat ca un ecou de chicoteli de pe bănci, în timp ce Maren simte o împunsătură de invidie.

— Nu-ţi face griji în privinţa păpuşilor, doamnă Olufsdatter, zice Kirsten. Pe Ursula nu o deranjează şi ea îşi cunoaşte soţul mai bine decât Toril Knudsdatter.

De data asta Ursa nu mai râde. O cută îi apare între sprâncene.

— Ce daruri ţi-a adus? întreabă Edne.

Doamna Olufsdatter nu se ridică pentru a vedea ce e în coş. Kirsten e cea care se apleacă, pufneşte şi scoate dinăuntru o cruce din pânză şi sfoară ca acelea pe care Maren o făcuse pe Toril să le dărâme de pe raft.

— Cred că sunt aproape două duzini dintr-astea în coş. De ajuns pentru noi toate.

Aruncă o cruce spre Maren, care o prinde fără să se gândească. O vâră în legătura cu lucruri, în ideea de a scăpa de ea cât mai repede cu putinţă. Pentru că pare mai mult o ameninţare decât un cadou.

Întâlnirile de miercuri se prelungesc de obicei până spre seară, însă Maren nu are chef acum de mâncare sau conversaţie. E uşurată când, după o perioadă de tăcere apăsătoare, Ursa începe să se foiască stânjenită, se apleacă spre ea şi o întreabă:

— Mergem?

Mama ei stă de vorbă cu Edne, așa că ele două pleacă împreună, dând naștere unei noi tăceri, și mai apoi unui val de șoapte. Doamna Olufsdatter rămâne prăbușită pe locul ei și urmărește plecarea Ursei ca un animal hăituit.

Merg spre casa Ursei și, când se apropie, ea șovăie să intre. Își încordează maxilarul. Maren trage cu urechea și aude un mormăit ce vine probabil din gura împuternicitului, și o voce feminină care îi răspunde. Recunoaște tenta lingușitoare din glasul autoritar al lui Toril. Ursa dă să se retragă, însă scândura de pe treaptă scârțâie și vocile dinăuntru amuțesc. Se aud pași grei și peste câteva secunde împuternicitul Cornet apare încruntat în prag.

— Nevastă, zice el fără să o bage deloc în seamă pe Maren. Intră imediat.

Ursa pălește, dar își îndreaptă spatele și se răsucește spre Maren pentru a-i mulțumi înainte de a păși în casă. Maren nu poate vedea nimic înăuntru din cauza lui Cornet, care blochează intrarea cu statura lui masivă, însă o aude limpede pe Toril cum o întâmpină pe Ursa. Împuternicitul trântește ușa în nasul lui Maren și ea rămâne o clipă în așteptare. Dar ce-ar putea să facă? Nu poate forța ușa ca să intre, și nici să tragă cu urechea. Runele nu au fost șterse cu totul de pe tocul ușii. Umbrele lor sunt încă vizibile sub zugrăveală, ca niște cicatrice.

Ar putea să se întoarcă la doamna Olufsdatter, însă e sigură că ar regăsi acolo otrava împrăștiată de Toril. Mamei nu i-a plăcut niciodată de Toril, însă Maren are impresia că în ultima vreme și-a schimbat părerea. I-a remarcat privirea plină de satisfacție la discursul lui Toril și la plecarea Diinnei.

Toril s-a împotrivit întotdeauna vizitelor făcute de sami în satul lor, iar Kirsten i s-a opus întotdeauna cu

încăpățânare. Dar discordia dintre femei s-a adâncit acum, le înghite, mare, profundă și periculoasă ca o prăpastie. Până și Kirsten a devenit enervantă cu nesăbuința ei. Maren nu a iertat-o pentru apariția acasă la Ursa îmbrăcată în pantaloni – totuși Toril nu a făcut aluzie la asta, ceea ce înseamnă că nu a aflat. N-ar fi ratat ocazia să răspândească o asemenea bârfă.

Maren lasă picioarele să o poarte spre casă. Un tumult de gânduri încurcate ca o plasă de pescuit îi asaltează mintea. Își târșâie picioarele. Diinna zăbovise în prag la doamna Olufsdatter atât cât să-i arunce o privire atât de încărcată cu venin, încât dacă Maren ar crede în poveștile bisericoaselor despre sami, mai că ar zice că a blestemat-o. Doar Diinna nu-și închipuie că a știut că Toril avea să vină în vizită?

Îi spune toate astea Diinnei prin ușa închisă, dar fără a căpăta răspuns. Dinăuntru nu se aude nici Erik. Tăcerea Diinnei e un zid ce crește și se transformă într-un val care o împinge pe Maren să plece, să se îndepărteze spre casa lui Baar Ragnvalsson, cu acoperișul putrezit și prăbușit, și cu pietre împrăștiate în jur, ca și cum ar fi fost aruncate de un trol. Cândva a fost o casă frumoasă, însă atunci când bărbatul începuse să-și petreacă verile cu sami pe muntele jos de pe continent, nu mai fusese un spațiu în care locuia, ci mai degrabă unul în care doar exista. Maren îl vedea adesea stând afară, chiar și pe vremea cea mai rea, în tunica lui brodată și cu pălărie, cu capul aplecat într-o parte și ochii închiși, de parcă asculta ceva.

Amintirea o izbește ca o lovitură și-și apasă pumnul de coșul pieptului. Nu l-a jelit niciodată pe Baar Ragnvalsson, cu toate că trupul său a zăcut întins atâtea luni lângă cel al tatei și al lui Erik. Nici măcar nu-și amintește dacă bărbatul fusese rănit în furtună și cum arătaseră rănile. Poate că

într-un fel a fost mai bine așa. Rostește o mică rugăciune, care e purtată de vântul ce a început să bată în rafale în spatele ei, ca o mână ce îi mătură insistent ceafa și îi ridică poalele rochiei. Părul îi cade peste față și trebuie să se concentreze asupra picioarelor, așa că nu mai vede casa dărăpănată a domnului Ragnvalsson, și nici umbra siluetei sale.

Trece de zidul de hotar și pătrunde în terenul verde și mocirlos de dincolo de el. Cât de repede pierdeau controlul asupra pământului, ca și cum dincolo de hotar nu mai erau oameni și intraseră pe tărâmul trolilor. În copilărie, obișnuia să vină aici cu Erik ca să vâneze troli, sub pretextul căutării de sulfină galbenă, care creștea uneori pe promontoriu și pe care mama o fierbea până ce frunzele se înmuiau și obținea un lichid lăptos, bun pentru durerile de stomac și cele provocate de foame. Răvășeau mușchii și firele scurte de iarbă în căutare de semne și cercuri din piatră, de ușițe săpate în delușoare și între stânci.

Își vorbeau în jumătăți de propoziții, anunțându-se când călcau pe un semn rău care le aducea blestemul de moarte, pierzându-se în ceturile care se pogorau uneori pe neașteptate asupra promontoriului dinspre mare. Își amintește cum se trezise o dată brusc singură, înconjurată de o lumină cenușie și cu răceala pătrunsă în oase. Ar fi trebuit să rămână nemișcată și ghemuită pentru a-și ține de cald, dar continuase să înainteze până ce crezuse că ieșise din zona mlăștinoasă. Spaima o amuțise și, când ceața se ridicase, la fel de brusc precum un stol de păsări care-și iau zborul, văzuse că se afla la numai un pas de prăpastia de optsprezece metri, cu marea înspumată izbind la baza stâncilor.

Erik venise în fugă strigând-o dinspre terenul spongios; făcuse ceea ce ar fi trebuit și ea să facă, rămăsese neclintit și așteptase. Avea fața plină de dâre de muci și umflată de

plâns, iar ea îl îmbrâncise și îi spusese că e un laș, cu toate că el îi purta chipul și inima ei înspăimântată bătea în pieptul lui îngust. E una dintre multele mici răutăți pe care le regretă, momente necugetate despre care știe acum că dor.

Picioarele au adus-o până aici. Astăzi cerul este senin și înghețat, iar lumina albăstriu-cenușie e semn că vor găsi chiciură pe pragul ușii, chiar dacă e încă vară. Se apropie de buza prăpastiei atât cât îndrăznește. În anul acela îngrozitor, când suferința era atât de puternică, încât părea că trăiește cu un cuțit înfipt în piept, venea câteodată aici și stătea cu picioarele atât de aproape de margine, încât orice rafală de vânt o putea doborî, făcând-o să se prăbușească în gol. Ar fi fost o moarte ușoară și mai rapidă decât pumnalul sau o mătrăgună opărită și băută pe post de ceai. Locul nu se vede din sat, iar curentul care ține gheața departe de canal i-ar târî corpul în largul mării. Toată lumea remarcase ce noroc avuseseră că furtuna nu se abătuse spre partea aceasta din Vardø, căci altfel trupurile bărbaților morți nu ar fi fost aduse la mal.

Atunci când venea aici, sentimentul care o încerca era deopotrivă provocator și ademenitor. Venea ca să aștepte, la fel ca domnul Ragnvalsson, să i să permită să trăiască în continuare, cu toate că deseori se întreba dacă asta era ceea ce își dorea cu adevărat. După furtună i se păruse că mai rămăseseră atât de puține lucruri pentru care merita să trăiești. Dar acum ceva s-a schimbat; o simte, o știe, e la fel de sigur ca anotimpurile care vin și pleacă. Cineva a schimbat totul.

La picioarele ei, câteva floricele galbene au crescut pe tulpini subțiri. Smulge din rădăcini o plantă pentru tatăl ei, alta pentru Erik, și o a treia. Pe aceasta o duce la buze, în timp ce lasă vântul să le poarte pe celelalte două peste marginea prăpastiei.

*

În toată săptămâna ce urmează Maren stă cu teama că va auzi o bătaie în uşă şi i se va spune că prezenţa ei nu mai e dorită, că Toril a reuşit să-i ia locul în casa împuternicitului. E nevoită să suporte această spaimă alături de ostilitatea crescândă dintre mama ei şi Diinna, care se ceartă rău de tot pe seama lipsei de mişcare a lui Erik, iar cearta degenerează într-o încăierare atât de feroce, încât Maren îl ia pe Erik şi, cu el în braţe, înconjoară de zece ori casa domnului Ragnvalsson, aşteptând ca amândouă femeile să se potolească.

Nimeni nu bate însă la uşă, şi duminică, deşi Ursa stă lipită de soţul ei şi e întâmpinată la biserică de Toril şi Sigfrid, care îi spun pe nume, privirea ei o caută pe Maren şi către ea se îndreaptă după slujbă în timp ce împuternicitul e prins într-o discuţie cu alte femei.

— Vii mâine?

Maren abia dacă poate rosti vreun cuvânt.

— El e de obicei plecat până pe la jumătatea dimineţii.

Ursa îşi trece degetele peste mâna lui Maren într-un gest liniştitor. Are cercuri vineţii pe încheietura mâinii şi, când observă privirea lui Maren, îşi smuceşte braţul înapoi. Îşi trage mâneca în jos şi revine lângă soţ atât de iute, încât Maren se întreabă dacă vorbele Ursei n-au fost o simplă închipuire.

În ziua următoare soseşte acasă la Ursa cu un mic război de ţesut ascuns sub braţ. Corpul i se destinde în clipa când păşeşte înăuntru şi rămâne singură cu Ursa. Îşi petrec ziua ţesând pânze pentru perdele, lucrând încet, cu multe greşeli, cu tăceri uşoare şi atingeri încă şi mai uşoare, care o fac pe Maren să se simtă la fel de liberă şi lipsită de formă precum ţesătura Ursei.

— Ce a vrut Toril? întreabă ea.

Ursa scoate printre dinţi limba ca o pată rozalie şi se încruntă la războiul de ţesut de parcă ar fi trădat-o.

— A pierdut nişte dantelă la întâlnirea de miercuri. A zis că vrea să împrumute din dantela pe care mi-a dat-o Kirsten, dar cred că o bănuieşte că i-a furat-o.

Maren lasă jos suveica.

— A spus asta de faţă cu soţul tău?

Ursa dă din cap, concentrată asupra războiului de ţesut.

— Nu-ţi face griji. Am pus-o eu la punct. Îmi pare rău că Absalom s-a purtat nepoliticos cu tine.

— Nu m-a deranjat. Nici nu se aşteptase la altceva din partea lui. Toril i-a spus şi despre păpuşi?

— Poate că da, răspunde Ursa. Oricum, Absalom s-a supărat când a auzit că Diinna a fost şi ea la întâlnire. I-am spus că întâlnirile sunt inofensive.

Aşază războiul de ţesut pe masă şi oftează, fie obosită de la munca grea, fie iritată de intervenţia lui Toril, Maren nu reuşeşte să ghicească.

— Şi i-am mai spus că Toril nu trebuie luată de la studiul Bibliei pe care îl face cu el şi că ea îşi îndeplineşte îndatoririle creştineşti lucrând cu celelalte femei. Aşa că nu ar fi corect să o păstrez doar pentru mine. De tine, pe de altă parte, zice Ursa cu un zâmbet şiret, se poate lipsi. Şi mai eşti şi ieftină, pe deasupra. Şi poate că îţi putem salva sufletul de la păcatul convieţuirii cu o laponă.

Cuvântul sună urât în gura Ursei, însă restul spuselor este atât de plăcut, încât Maren nu ridică obiecţii.

— Mai mult decât atât, Absalom a fost de acord ca de acum încolo să vii la noi de două ori pe săptămână. Cu cât stai mai mult timp departe de casă şi de influenţa ei, cu atât mai bine. Nu-i aşa?

Pe Maren o doare faţa de la atâta zâmbit şi pielea uscată de pe buze i se crapă, însă în timp ce Ursa îşi întinde braţul spre războiul de ţesut, îi vede din nou vânătăile întunecate ca nişte pete pe încheietura mâinii.

— Ce s-a întâmplat?

Ursa se uită în jos la încheietură de parcă mâna nu i-ar aparţine.

— Nimic. Maren o fixează din priviri. Absalom. Uneori nu-şi dă seama câtă forţă are.

— N-a fost din cauza lui Toril sau a mea?

— Nu, răspunde Ursa înroşindu-se. Nu a făcut-o la furie.

— Nu e în regulă, spune Maren, pricepând.

Mânia urcă în ea iute şi înspăimântătoare, ca o arsură cu fierul roşu.

— N-ar trebui să te atingă aşa.

— Nu e de datoria soţiei să se lase atinsă de soţ?

Obrajii lui Maren se îmbujorează la auzul întrebării rostite atât de franc.

— Nu am de unde să ştiu.

— Nu ai fost căsătorită înainte de furtună?

Maren nu vrea să-şi amintească de Dag. Scutură din cap.

— Nu.

*

Din ziua aceea, Maren se înfiinţează acasă la Ursa în fiecare zi de luni şi joi. Îi cercetează mereu mâinile, în căutare de noi vânătăi, dar nu mai vede altele. Se întreabă cum arată restul corpului pal al Ursei, dacă are pe el semne inaccesibile ei.

Miercuri Ursa vine la întâlnirea cu celelalte femei, care îşi pierd curând curiozitatea faţă de prezenţa ei. Maren observă că păpuşile şi pietrele runice au dispărut de pe

raftul doamnei Olufsdatter şi că în locul lor a fost plantată una dintre crucile aduse de Toril, însă şi că băncile sunt mai puţin pline. Toril şi Sigfrid nu se mai întorc, Edne nu îşi mai face apariţia şi, după alte două săptămâni, mama lui Maren renunţă şi ea.

— Toril va organiza o întâlnire la ea acasă, zice mama. Împuternicitul va fi de faţă, ca să conducă rugăciunea. Ar trebui să vii şi tu, Maren. Nu mă îndoiesc că şi soţia lui va fi acolo.

Dar Maren ştie că Ursa nu va merge acasă la Toril, aşa că o însoţeşte la întâlnirea de la mama lui Dag, unde Kirsten se află în centrul atenţiei şi face glume tot mai crude despre bisericoase, în timp ce Maren încearcă să nu se gândească la ceea ce bârfesc bisericoasele pe seama lor. Ursa pare nederanjată de scindare, poate că nici măcar nu o remarcă, sau poate că se simte deasupra acestor meschinării. Nu vorbeşte împotriva lui Toril decât cu Maren, care bănuieşte că ea este singurul receptacul al adevăratelor gânduri ale Ursei.

De două ori pe săptămână este prea mult pentru o gospodărie cu numai o cameră şi o familie cu doi membri. Maren produce tot atâta dezordine pe câtă ordine face. Înaintează încet cu lucrul, Ursa devenind pe parcurs din ce în ce mai capabilă, aşa încât cât de curând este posibil să nu mai aibă nevoie de ajutorul ei, însă nimeni nu aduce în discuţie ideea ca Maren să nu mai vină. Taie împreună doi dintre reni şi fac tocană cu fructe de mur pitic pe care Ursa le lasă prea mult timp pe foc, şi sunt nevoite să frece oalele cu nisip timp de ore în şir. Maren o învaţă cum să întreţină focul astfel încât dimineaţa să nu aibă altceva de făcut decât să spargă tăciunii pentru ca focul să fi rămas suficient de puternic ca să poată fierbe apa de ceai aproape imediat.

Cu excepția vânătăilor care încep să se estompeze, prezența lui Absalom în casă se rezumă la o simplă umbră: Maren nu-l întâlnește decât la biserică. Ursa îi vorbește un pic despre el, îi spune cât de frustrat este de lipsa de comunicare cu Vardøhus, iar Maren nu cere detalii pentru că nu vrea să știe mai mult. Schimbă cearșafurile de pe pat și ajută la spălarea lor, știe că Ursa sângerează lunar și speră că ea și soțul nu împart așternutul prea des, cu toate că în încăpere e un singur pat și niciun scaun pe care un bărbat ar putea dormi.

Atunci când sunt singure își lasă mintea să zboare și își imaginează că în casa aceea nu locuiesc împuternicitul și soția lui, nici măcar o altă versiune a ei cu Dag, ci numai ea cu Ursa. Și, cu toate că e conștientă că gândește prost și periculos, își permite să alunece în acest vis din ce în ce mai des, pe măsură ce săptămânile devin o lună și perioada petrecută împreună se lungește până seara târziu atunci când Absalom călătorește la Alta sau în alte locuri. Lui Maren nu îi pasă unde e el, doar vrea să nu se mai întoarcă niciodată.

În aceste dăți, când majoritatea sătenilor au intrat în case sau dorm deja, ele două se plimbă prin sat și distanța dintre ele o înțeapă pe Maren în coaste ca un ac. Vorbesc despre anii copilăriei. Ursa îi povestește că familia ei a fost cândva bogată, dar acum nu mai e, și când rostește numele lui Agnete, Maren îi simte tristețea care o cuprinde ca o răceală. Maren îi povestește cum vâna troli cu Erik și Ursa râde.

O duce la promontoriu și se uită cum culoarea pielii subțiri de pe gâtul Ursei se schimbă în lumina slabă perpetuă, la felul cum vântul se înfășoară mai strâns în jurul rotunjimilor corpului Ursei, așa cum se întâmplase în ziua când se cunoscuseră și Maren crezuse că e o proastă, așa cum mama ei crede și acum.

Ursa îi povestește despre stânca neagră de la capătul lumii care atrage către ea curenții.

— Căpitanul Leifsson de pe *Petrsbolli*, știi tu, vasul pe care am navigat până aici, zice că nu există cascade, poate că nici stâncă. Se răsucește cu ochi strălucitori spre Maren. Dar eu cred că există. Și mi-ar plăcea să văd și eu cândva stânca aceea.

Maren tânjește să se apropie și să o tragă pe Ursa într-o îmbrățișare, dar nu una scurtă, așa cum se întâmplă acum când ajunge acasă la ea sau pleacă. Ar vrea să își apese tot corpul de cel al Ursei, așa cum făcuse Dag cu ea la casa plutitoare.

Uneori se gândește la asta noaptea și atunci simte un zvâcnet jos în pântec și trebuie să se abțină să nu-și lase mâna să coboare într-acolo. Cum mama ei sforăie alături, nu-i e deloc ușor, și visele îi sunt pline de guri alunecoase care gem și-i murmură numele, uneori cu glasul lui Dag, dar mai adesea cu cel al Ursei, care stă cu fața ei netedă lipită de a ei, explorând cu mâini suple, aproape lipsite de oase, coastele proeminente ale lui Maren.

Crede că-și ține secretul în siguranță, pomenind-o cât poate de rar pe Ursa în fața mamei sale, și chiar mai rar în fața Diinnei, care – e sigură – ar ghici ce se întâmplă doar privindu-i fața sau ascultându-i vocea.

Mai presus de orice, se ascunde de Ursa, conștientă fiind de absurditatea sentimentelor ei. Și totuși nu se roagă ca să-i treacă, de fapt nu se roagă deloc, doar la biserică, și atunci pentru tata și Erik. Secretul nu o roade pe dinăuntru. Dimpotrivă, o face mai puternică, de parcă ar fi fost modelată și transformată în ceva sclipitor și rar. Nu-și spune că s-a îndrăgostit de Ursa, dar știe că ceea ce simte este mai apropiat de iubire decât orice altceva a trăit până acum. Cu sentimentul acesta înlăuntrul ei, se simte mai îndrăzneață decât Kirsten în pantaloni și, deși savurează senzația, știe că este o nesăbuință, și încă una primejdioasă pe deasupra.

Ursa

Capitolul 26

Scrisoarea de la *lensmann* le parvine la aproape patru luni de la sosirea la Vardø, timp măsurat de Ursa prin zilele petrecute în tovărășia lui Maren și prin celelalte, în care trebuie să supraviețuiască fără ea. Maren s-a pitulat acum în locul din cap unde mintea îi zboară atunci când soțul se urcă pe ea. Se gândește la plimbările lor pe promontoriu, cu pământul atât de nesigur sub picioarele ei, încât se împiedică întotdeauna și este nevoită să se sprijine, icnind de râs, de brațul prietenei ei, la mâinile puternice ale lui Maren care o susțin mereu, în timp ce strânsoarea lui Absalom îi lasă noi vânătăi pe încheieturi.

În nopțile când împart așternutul, pare să nu mai aibă aceeași furie în el, deși lucrurile nu devin cu nimic mai plăcute. Nici nu mai face mult zgomot, și Ursa se întreabă dacă pentru el totul nu s-a transformat într-o datorie și dacă nu ar fi mai bine pentru amândoi ca ea să rămână însărcinată și pe urmă să termine cu asta, poate.

Încearcă să-și imagineze cum ar fi viața cu un copil, dar i se pare că ar fi ca într-o altă lume, cam la fel cum simțise despre Vardø înainte de sosire. Presupune că s-ar adapta, așa cum a fost nevoită să se adapteze la satul în care trăiește acum, și cu Maren care ar ajuta-o, poate că nici n-ar fi

aşa de dificil, însă gândul la pântecul ei moale întărindu-se şi umplându-se îi provoacă greaţă până îi vine ameţeala.

Cât despre naştere, tot ce ştie, adică foarte puţin, a învăţat din multele naşteri de copii morţi ale mamei, până ce, în final, apăruse Agnete. Dar până şi un prunc viu vine pe lume cu multă sângerare. Se întreabă uneori dacă n-ar trebui să discute despre asta cu Maren. Totuşi reacţia ei la vederea vânătăilor o face să considere că e mai bine să se abţină, cu toate că nu o bănuieşte c-ar fi prea pudică. E imposibil ca Maren să nu ştie câte ceva, având în vedere că a asistat la naşterea micuţului Erik, însă întotdeauna se găseşte un subiect mai important despre care să vorbească, ori o tăcere ce trebuie lăsată să se aştearnă, atât de confortabilă, încât Ursa simte că i-ar plăcea să se întindă la nesfârşit.

Maren nu a adus niciodată în discuţie existenţa unui logodnic sau dorinţa de a avea unul. În Bergen, fetele bătrâne erau o raritate, dar la fel erau şi femeile rămase văduve înainte de vârsta mijlocie. Bărbaţii, în majoritate marinari, vin în portul din Vardø ca să vândă peşte, ca să-şi adăpostească bărcile pe timpul furtunilor scurte, să facă troc cu blănuri sau cusături. Numai că nu intră în sat, rămân la hotar, uneori nici măcar nu-şi părăsesc bărcile, şi atunci Kirsten coboară ca să-i întâlnească. Ursa crede că umblă vorbe despre această insulă şi despre bărbaţii morţi, care îi împiedică pe cei vii să vină să trăiască aici.

Absalom a auzit probabil astfel de bârfe. Merge la Alta în timpul nopţilor albe şi la întoarcere îi povesteşte uneori de alte procese, de alţi sami arestaţi şi, acum că a aflat că asta înseamnă de fapt că au fost arşi, Ursa nu cere alte amănunte. Aproape că ar putea uita că există o lume în afara satului, mai ales în zilele când marea trimite peste el o negură ce se strecoară peste tot, iar ea şi Maren trebuie să

îşi înnoade braţele şi să se ţină aproape una de alta în timp ce se plimbă încet pe promontoriu. Peisajul e ciudat acolo chiar şi în zilele senine. Nicio pădure, niciun tufiş care să-i treacă peste coapsă şi, chiar şi în luna când soarele stătuse permanent deasupra orizontului, vremea fusese suficient de rece încât să nu poată ieşi serile din casă decât înfofolită în haină.

Vremea se schimbă vizibil şi iarna va sosi curând. Ursa nu bănuieşte cât de năprasnică poate fi, are doar o idee văzând cum zilele se scurtează şi cum frigul îi sapă aşa de tare în încheieturi, încât aproape că le face să trosnească. În Bergen, ar fi închis jumătate din casă şi ar fi încălzit restul camerelor atât de tare, încât ea şi Agnete s-ar fi putut îmbrăca doar în lenjerie, dacă le-ar fi lăsat Siv. Aici însă ar urma să poarte haina tot timpul, chiar şi în pat şi cu pieile de ren trase peste ei.

Nu primeşte veşti de la tată sau soră. Presupune că ar putea să le trimită un trifoi cu patru foi cules de pe promontoriu şi presat, sau o mostră din nereuşitele ei încercări de a ţese şi să-l roage pe Absalom să scrie un bilet, dar nu o face. La luni distanţă de când nu i-a văzut, aproape că-şi doreşte să le uite feţele, să uite felul cum corpul surorii ei se încolăcea lângă al ei, zdruncinându-se, apăsând-o cu genunchii şi lăsându-i vânătăi, să uite cum găseau patul curat în fiecare noapte şi cum la cină aveau brânză şi carne pe care nu trebuia s-o taie cu mâna ei dintr-o carcasă. Duce dorul traiului din Bergen la fel de tare pe cât e de neconceput ca un peisaj să fie golaş, lipsit de copaci.

Absalom trimite multe scrisori către ceilalţi împuterniciţi şi *lensmann*, bănuieşte ea, dar nu primeşte decât puţine, aşa încât atunci când soţul ei vine acasă fluturând o foaie de hârtie împăturită, Ursa ghiceşte că e vorba de o invitaţie.

— *Lensmann*-ul Cunningham a sosit! Faţa lui Absalom străluceşte, ochii îi radiază triumfători. E la Vardøhus şi ne-a invitat la fortăreaţă să luăm cina împreună.

Vor rămâne acolo cel puţin o noapte, îi spune Absalom, cu toată că fortăreaţa nu se află decât la o milă distanţă. Ursa nu are geantă pentru şederi peste noapte, doar valiza cea mare şi cufărul din lemn de cireş, aşa că-i dă rochia cea bună, juponul şi lenjeria de corp lui Absalom ca să le împacheteze în valiza lui. O cuprinde greaţa la gândul hainelor amândurora lipite între ele. Profită de plecarea lui Absalom la biserică pentru a-i duce vestea pastorului Kurtsson şi se grăbeşte să ajungă la Maren.

Maren îi deschide uşa cu o expresie de om hărţuit întipărită pe faţă, care se îndulceşte însă la vederea ei.

— Slavă Domnului! Încă puţin şi o strângeam de gât pe mama. Facem o plimbare?

Nimic nu i-ar plăcea mai mult Ursei, însă scutură din cap.

— Nu am venit decât ca să te înştiinţez că am fost invitaţi de *lensmann*. Şi vom rămâne acolo peste noapte.

Maren ridică din sprâncene.

— Unde? La fortăreaţă? Dar e foarte aproape.

— Ştiu, spune Ursa, dar Absalom e foarte încântat.

Ceva traversează chipul lui Maren, o umbră, aşa cum se întâmplă de fiecare dată când Ursa rosteşte numele soţului ei.

— Foarte bine, zice ea. Îmi trimiţi vorbă când te întorci?

Ursa dă din cap.

— Sigur că da.

Maren îşi aruncă privirea spre casa Ursei, iar aceasta o prinde de mână pentru a o face atentă.

— Totuşi ar trebui să ieşi la o plimbare. Ţi-ar face bine. Ridică din sprâncene la auzul vocilor ridicate care răzbat

de dincolo de uşă. Mai bine o plimbare decât să fii arestată pentru crimă.

Un zâmbet pasager luminează obrajii lui Maren. În ochii ei de culoarea mării nu se citeşte nimic.

— Ai grijă de tine, spune ea.

— Şi tu.

*

A doua zi de dimineaţă, Absalom o trezeşte devreme. Ursa îşi pune cizmele, ies amândoi din casă, dar nu apucă să facă decât câţiva paşi când răsună un zgomot neauzit de ea de la plecarea din Bergen: ţăcănit de potcoave de cai şi uruit de trăsură. Absalom o întâmpină cu voioşie.

— Ia uite, Ursula, ne-am pricopsit.

Ursa merge să-şi schimbe cizmele cu condurii, apoi urcă în trăsură. Caii arată pe jumătate morţi de foame şi se clatină în hamuri: au fost probabil aduşi pe mare de unul din vasele aflate în trecere şi drumul nu le-a priit. Însă trăsura e făcută din lemn deschis la culoare şi e acoperită, aşa că e mai bună decât o căruţă. Toate vecinele ies din casă ca să îl vadă pe Absalom cum o ajută să urce. Ursa scoate capul pe fereastră şi o caută din ochi pe Maren. I-ar face plăcere să o vadă ca să poată râde împreună mai târziu de călătoria de o milă în trăsură. Dar Maren nu este prezentă. O zăreşte în schimb pe Toril, care o urmăreşte cu o privire rea, în timp ce doamna Olufsdatter se face mică şi se grăbeşte să intre înapoi în casa ei cea frumoasă.

Imediat ce ies din sat văd fortăreaţa; arată ca un dâmb de pământ şi tufişuri verzi, dincolo de care sunt ziduri de piatră cenuşie, totul înălţându-se deasupra unui teren altfel golaş şi complet plat. Locul nu arată deloc impresionant, cu toate că Ursa a aflat de la căpitanul Leifsson că a făcut obiectul

unei scurte lupte între Novogord şi Norvegia-Danemarca, şi tocmai de aceea *lensmann*-ul şi-a stabilit aici reşedinţa.

— Mă îndoiesc că s-ar fi bătut dacă n-ar fi fost la mijloc afacerea cu pescuitul şi vânătoarea de balene, spusese căpitanul. Dar cel care domneşte peste Vardøhus deţine controlul asupra Strâmtorii Barents şi vara se fac o groază de bani din trecerea vaselor spre mare.

Ursei nu i se pare că arată ca un loc bogat, însă *lensmann*-ul abia a sosit.

Călătoria se termină apoape imediat ce a început. *Lensmann*-ul nu e acolo ca să-i întâmpine şi, cu toate că soţul ei nu spune nimic, Ursa îi simte dezamăgirea pulsând şi abătându-se asupra ei ca un nor de ploaie. Taluzul, observă ea, a fost înălţat pe acelaşi tip de pietre cenuşii ca şi zidurile. Maren nu a adus-o niciodată aici în plimbare şi Ursa realizează că a urât locul încă de când l-a văzut întâia oară de pe vas. Se cutremură când trec printr-o despicătură în fortificaţie, străjuită de două santinele. În ultimele câteva minute a văzut mai mulţi bărbaţi decât a întâlnit de luni de zile. Sunt conduşi mai departe peste un şanţ de apărare golit de apă, pe un drum din dale de piatră alunecoase, cu toate că nu a plouat de două zile. Ursa e nevoită să se sprijine de braţul lui Absalom ca să nu cadă.

La baza zidului a fost montată o uşă în balamale metalice. Grilajul permite să fie văzuţi înainte de a li se deschide uşa. După ce trec pragul, uşa se trânteşte în urma lor zgomotos şi Ursa tresare.

— E ca la închisoare aici, zice ea.

— Asta şi este, răspunde Absalom.

Nu e castelul pe care şi l-a imaginat ea. În incintă sunt mai multe clădiri, dispuse de-a lungul marginilor zidului. Absalom arată spre una şi-i cere santinelei confirmarea:

— Aceea este temniţa, nu-i aşa?

Omul dă scurt din cap.

— Vreo vrăjitoare pe acolo?

Atenţia Ursei e redeşteptată în timp ce studiază construcţia. Nu a mai văzut o închisoare. E lungă şi îngustă. Are ferestre mici, plasate sus, acoperite de gratii.

Santinela dă iar din cap, mai încet şi mişcând din umeri. Răspunde în maniera concisă deprinsă de mulţi marinari englezi.

— Doi. Vrăjitori. Laponi aduşi din Varanger.

— Pot să îi văd?

Vocea lui Absalom e încordată. Şi exaltată.

— Am ordine, împuternicitule. Bărbatul gesticulează spre cea mai mare dintre clădiri. *Lensmann*-ul Køning doreşte să vă întâlnească personal, şi pe urmă veţi lua masa. *Lensmann*-ului îi place să se respecte programul. Santinela îşi ia o atitudine mai solemnă. Dânsul a fost căpitan în flota noastră. I-a alungat pe piraţi din Spitsbergen.

— Ştiu. Am corespondat, zice Absalom, justificându-se.

Santinela dă din cap respectuos, şi gestul îi aminteşte Ursei de Maren, care se face mică în prezenţa lui Absalom.

Se întorc cu spatele la temniţă şi traversează drumul din dale de piatră alunecoase către clădirea principală. Este mai înaltă decât celelalte şi construită într-un stil nefamiliar Ursei, largă în faţă, cu uşa plasată în centru, făcută din aceeaşi piatră ca zidul, dar cu adăugiri de lemn la ferestre şi chiar şi cu un fronton sculptat sub acoperiş. Santinela nu bate la uşă, ci o deschide şi îi conduce de-a lungul unui coridor larg. Construcţia nu arată de parcă ar fi locuită doar de puţină vreme. Un covor ţesut este întins pe jos: e o combinaţie ţipătoare de roz şi galben, dar de o moliciune dezarmantă.

Santinela îi îndrumă spre stânga, într-o încăpere unde focul trosnește în vatră și pe o masă joasă din lemn închis la culoare au fost așezate cești din porțelan. Tapetul de pe pereți este pătat de fum și la ferestre stau atârnate draperii grele, în timp ce cercevelele vopsite în roșu nu se potrivesc deloc cu nuanțele covorului, sărind în ochi. Pe masă, lângă ceainic, este chiar și o vază cu cinci fire de liliac.

— Vă rog să așteptați aici.

Santinela închide încet ușa în urma sa. Jilțul e tapițat în aceleași nuanțe precum covorul, însă modelul este șters și țesătura roasă până la urzeală, cu umplutura ieșind din brațe. Ursa se așază și simte scaunul la fel de tare sub șezut ca stranele din biserică.

Se uită mai îndeaproape la liliac: florile sunt din hârtie. Vede că vaza nu are apă și că pe încrețiturile petalelor s-a așternut praful. Totuși se bucură la vederea florilor, care îi creează o senzație agreabilă, familiară.

Absalom nu se așază, și nici nu merge ca să toarne ceaiul. Ursa îl urmărește, cu gâtul uscat și limba îngroșată de la sarea de mare din gură, cum se plimbă dintr-un capăt într-altul al încăperii largi, făcând focul să tremure de fiecare dată când trece pe lângă el, cu haina lui neagră și lungă fâlfâind.

E agitat, își spune Ursa, care se întreabă dacă ar trebui să spună ceva pentru a-l calma, dându-și seama imediat că exact puterea asta îi lipsește. Mama ei era capabilă să-l liniștească pe tatăl ei doar cu o atingere a vârfului degetului pe încheietura mâinii sau cu o răsuflare ușoară. Tatăl ei se apleca atunci spre ea ca o trestie bătută de vânt și cutele de pe față i se netezeau. Absalom o surprinde privindu-l, se încruntă și își ferește ochii.

Ușa se deschide și Ursa se ridică grabită în picioare. Dar e doar santinela.

— Scuze, împuternicitule Cornet. *Lensmann*-ul are nişte treburi urgente de rezolvat şi va întârzia puţin. Poate, zice el observând ceainicul neatins, aţi vrea să gustaţi nişte biscuiţi în timp ce aşteptaţi?

— Nu, spune Absalom.

Un muşchi îi joacă sub barba tunsă.

— Doamnă?

Santinela îşi întoarce ochii către Ursa.

Ursei îi lasă gura apă de poftă după unt şi zahăr şi poate chiar nişte stafide...

— Nu, mulţumesc.

Soţul îi aruncă o privire aspră. Uşa se închide.

Ursa se întreabă dacă între ei doi tăcerile vor fi vreodată plăcute, precum cele pe care le împarte cu Maren. Absalom se aşază şi îi toarnă o ceaşcă de ceai maroniu-deschis, care miroase a lemn ud şi a ceva medicinal. Ursa îl bea cu înghiţituri mici – s-a răcit deja, dar aşa are ceva de făcut –, în timp ce el fixează podeaua cu o privire atât de intensă, încât Ursa se întreabă dacă nu cumva încearcă să-l invoce astfel pe *lensmann*. Se gândeşte la vrăjitoarele întemniţate... cum a zis santinela? Că au vrăjitori închişi aici. Făceau farmece de vânt prielnic. Absalom se foieşte în scaun, soarbe o dată adânc din ceai, se strâmbă şi lasă ceaşca pe masă.

— Îţi place ceaiul ăsta?

I se adresează în norvegiană, şi accentul lui s-a îmbunătăţit. De fiecare dată când îi vorbeşte, Ursa simte un şoc în corp, inima îi goneşte şi palmele îi transpiră. Lasă şi ea ceaşca jos, ca să nu-i zdrăngăne în mână. „Linişteşte-te", îşi zice.

— E destul de bun.

— De ce te porţi aşa?

Absalom se lasă pe spate în scaun şi o priveşte drept în ochi. Ursa ar vrea ca el să-şi îndrepte din nou atenţia către uşă.

— Dacă nu-ţi place ceva, nu trebuie să bei.

În vocea lui este dezaprobare. Cu niciun chip ea nu-i în stare să-i facă pe plac. Ursa ia ceaşca în mână şi o goleşte.

— Ba îmi place.

Absalom îşi încrucişează braţele la piept şi-şi aţinteşte iar ochii asupra uşii. Sunt lăsaţi să aştepte cam o jumătate de oră – în încăpere nu e niciun ceas –, şi de data aceasta când uşa se deschide, în prag nu mai apare sentinela, ci o femeie urmată de un băiat în casă.

— Împuternicitule Cornet, eu sunt Christin Cunningham. Îşi înclină capul în timp ce cei doi se ridică. Vă rog să îl scuzaţi pe soţul meu. Are nişte probleme, cu taxele, bănuiesc, astea sunt cele mai frecvente.

În vocea ei se simte numai un accent uşor, danez, presupune Ursa, la fel ca al fostului asociat al tatălui ei, domnul Brekla. Femeia are ochi mari, încadraţi de gene groase, drepte. Pe care le flutură în direcţia Ursei.

— Tu trebuie că eşti frumoasa soţie din Bergen a împuternicitului.

Îi întinde amândouă mâinile şi Ursa le ia, stânjenită şi deopotrivă încurajată de modul familiar în care Christin îi vorbeşte.

— Te rog să mă ierţi, dar nu-ţi ştiu numele.

— Mă numesc Ursula, doamnă Cunningham. Ursula Cornet.

— O adevărată frumuseţe, zâmbeşte Christin cu un soi de căldură maternă, îşi spune Ursa, cu toate că femeia nu pare să aibă peste treizeci de ani.

Poartă o bonetă albă de genul celei a lui Siv, numai că a ei este tivită cu dantelă albă şi scrobită într-un stil la modă. Boneta împinsă spre spatele frunţii dă la iveală cărarea foarte dreaptă din păr.

— Ai făcut o alegere bună, împuternicitule. Se răsucește spre băiat. Johann o să te conducă spre biroul lui John. Iar noi – zice Christin trecând brațul Ursei pe sub al ei – vom merge la bucătărie. E mai confortabil acolo.

Se întorc mergând în urma ei pe coridor și băiatul în casă îl conduce pe Absalom înainte și la dreapta, în timp ce femeile coboară câteva trepte până la un spațiu pătrățos doar cu puțin mai mic decât salonul. Două femei care curăță morcovi își ridică ochii spre ele. O oală mare cu tocană bolborosește pe foc și un miros bogat de mâncare hrănitoare le învăluie.

Christin trece de la engleză la norvegiană, și accentul cu care vorbește este acum mai pronunțat. Ursa e ușurată că nu e nevoită să-și testeze slabele cunoștințe de limba daneză, deprinse doar din scurtele conversații cu funcționarul tatei.

— Mă bucur să te am aici. Mulți împuterniciți sunt clerici celibatari sau sunt bătrâni ori locuiesc mult prea departe.

Christin o conduce spre o canapea de lângă vatră și una dintre femei lasă deoparte morcovii ca să le aducă ceai și – stomacul Ursei se strânge – niște biscuiți rotunzi și întunecați la culoare pe care îi așază pe o măsuță în fața lor.

— Sper că nu te deranjează să stăm aici, zice Christin în timp ce-și scoate boneta. Are părul prins într-un conci frumos. Prefer bucătăria în locul încăperilor de sus. Am trimis vorbă să fie cât de cât redecorate, dar tot au un aer mohorât. Nu crezi?

Ursa se adună.

— E foarte bine aici, doamnă Cunningham.

Femeia își flutură mâna prin aer într-o parodie de plecăciune.

— Christin, te rog. Ia farfuria cu biscuiți și i-o oferă. *Pepperkaker*? Știu, sunt dulciuri mai potrivite pentru Crăciun,

dar e destul de frig ca să ne închipuim că au venit deja sărbătorile. Nu eşti de acord cu mine? Oricum, sunt preferaţii mei, şi John are grijă să avem întotdeauna provizii de ghimbir, are relaţii bune în Bergen – Ursa simte o durere în piept auzind numele oraşului ei –, deşi acum sunt pe terminate. Tu ţi-ai adus de acasă condimente? Nu? Ce păcat. Ia un biscuit şi îl studiază critic. Văd că sunt cam arşi. Fanne, să ai mai multă grijă data viitoare.

Ursa simte însă mirosul de ghimbir şi, încântată de dulceaţa sa, nu bagă în seamă gustul iniţial amar.

— Trebuie să-mi povesteşti totul despre tine şi despre soţul tău. E un bărbat chipeş, ca mai toţi scoţienii, chiar dacă un pic cam... îşi încreţeşte nasul şi scoate un mic râs ascuţit care o calcă pe nervi pe Ursa. Iar tu eşti aşa de drăguţă. Unde ziceai că te-a găsit?

— Bergen.

— Da, Bergen, am reţinut, dar unde anume? Şi cum?

Ursa îi povesteşte prima întâlnire cu Absalom.

— Ţi-a spus cum e viaţa aici? întreabă Christin.

Ursa scutură din cap.

— Cred că nici el nu ştia prea multe.

Christin oftează, un sunet teatral ca acela pe care Agnete l-ar fi putut scoate în timp ce se lăsa pe spate, cu mâna dusă la frunte.

— L-am prevenit pe John, i-am spus că trebuie să le povestească împuterniciţilor şi tuturor celorlalţi. Dar el e marinar şi e obişnuit cu viaţa grea. Ai auzit ce s-a întâmplat la Spitsbergen? Oricum, nu contează dacă ai auzit sau nu, o să-ţi povestească el totul la cină.

Ochii ei întunecaţi scânteiază, dar fără răutate. Ursei i se pare ciudat că a dat peste o femeie de acest fel într-un loc aşa de auster. O femeie deopotrivă neobişnuită şi ageră la

minte. Exact genul de persoană care ar fi luat parte la petrecerile de acasă din Bergen şi s-ar fi împrietenit cu mama ei.

— E favoritul regelui, dacă îţi poţi închipui aşa ceva. Şi dacă ăsta este locul unde sfârşesc favoriţii lui, nici nu vreau să mă gândesc la ce li se întâmplă duşmanilor.

Ursa observă că servitoarele se privesc una pe cealaltă şi deduce că nu sunt de acord cu stăpâna lor.

— De cât timp aţi ajuns aici? întreabă ea cu mai multă îndrăzneală, impulsionată de faptul că se află într-o încăpere numai cu femei, dar şi de gustul de zahăr rămas pe limbă. Întreb pentru că nu v-am văzut sosind.

— Am ajuns noaptea, în urmă cu două săptămâni, răspunde Christin. Te miri?

Ursa speră că soţul ei nu a aflat că a trecut atâta timp între sosirea împuternicitului şi invitaţia la cină.

— Mă mir doar că arată atât de bine casa.

— Castelul, o corectează Christin pe un ton un pic prea aspru. Aşa îi zice regele. Vardøhus Festning.

Ochii îi fug undeva departe.

Nu e în apele ei, îşi zice Ursa. Voioşia ei e prea intensă, un pic abruptă şi ciudată.

— Ne-am căsătorit la Copenhaga. Un căpitan de vas! Am crezut că...

Ursa înţelege, pentru că şi ea a crezut la fel. Îi vine să întindă ambele braţe spre ea, aşa cum făcuse Christin cu ea mai devreme în salon. Voci masculine umplu coridorul de deasupra lor.

— Ne vedem curând la cină, da? Christin se ridică în picioare şi-şi netezeşte rochia închisă la culoare. Dar mai întâi trebuie să îl întreb ceva pe John.

Urcă, străbat coridorul şi văd că uşa din faţă e închisă. Absalom e acolo împreună cu un alt bărbat, cu vreo zece

ani mai în vârstă poate, cu o față bărboasă bătută de vânt, ca a căpitanului Leiffson, care se lățește într-un zâmbet la vederea lor.

— Bănuiesc că tu ești Ursula.

Vorbește o norvegiană fără cusur. Absalom nu se uită la cele două femei, ochii lui stau fixați cu o atenție fascinată asupra bărbatului. Ursa presupune că nu a aflat de întârzierea cu care *lensmann*-ul l-a contactat.

— Mă bucur mult să te cunosc, continuă bărbatul. Ia spune-mi, știi să cânți?

— Să cânt?

Absalom scoate un râset fals. Este un sunet atât de neobișnuit pentru el, încât Ursa se holbează, însă privirea lui rămâne ațintită asupra *lensmann*-ului, care chicotește și-l bate pe spate.

— Nu are importanță. Ești pregătită pentru cină? Îmi place să iau masa de seară la ora șapte fix, așa cum făceam pe *Katten*. Al doilea vas pe care am fost căpitan, știi? Cu care am navigat până la Spitsbergen. Obiceiurile bune trebuie păstrate, nu-i așa? Fanne o să vă conducă spre încăperile voastre.

Cu fața împietrită, Fanne îi conduce la etaj. Camera lor se află în partea din față a casei, deasupra salonului, și e la fel de decolorată și de frumoasă, cu toate că miroase neplăcut a aer închis, cămări uitate și încă ceva mai insistent, unsuros și dezgustător, ca grăsimea lăsată să se coaguleze pe fundul unui vas de gătit.

Sunt la numai o milă de casă, și totuși la o lume distanță. Pe măsuța de toaletă e chiar și o oglindă care și-a pierdut luciul. A trecut mult timp de când Ursa nu și-a mai văzut fața decât în ferestrele întunecate, și observă acum că rotunjimea ei nu mai e ce-a fost, că săptămânile petrecute pe puntea

vasului și plimbările alături de Maren i-au împestrițat obrajii și nasul cu pistrui, pe care Siv i-ar fi considerat vulgari. Aspectul general al feței i s-a schimbat – o cută de îngrijorare îi coboară între ochi și ea o netezește cu vârful degetelui, însă ridul rămâne acolo, ușor și discret ca o șoaptă.

Rochia Ursei a fost așezată pe un scaun ca să se aerisească, iar geanta golită a fost pusă peste un scrin. Hainele lor au fost împăturite și vârâte în sertare și în Ursa ia naștere o senzație de disconfort la gândul că cineva le-a atins și a remarcat petele pe care nu reușise să le scoată prin înmuiere. Pe vremuri se simțise în largul ei cu servitorii de acasă și o deranjase că rămăseseră numai cu Siv, dar acum nu mai știe ce să creadă. Cineva care să-ți vadă rufele murdare, hainele urâte, neorânduiala care a pus stăpânire pe casa și pe trupul tău...

Absalom e fericit, poate chiar un pic beat. Se așază pe marginea patului, cu două bucăți de hârtie în mână legate cu panglică verde și pecetluite cu ceară.

— Întâlnirea cu *lensmann*-ul a fost satisfăcătoare, bărbate?

— Mi-a arătat care e scopul meu în viață, nevastă. Este un om mai nobil decât aș fi putut spera vreodată.

— Mă bucur pentru tine.

Și pe urmă Absalom face un gest care o ia prin surprindere. Se ridică, îi ia bărbia în mână și își apasă buzele peste buzele ei într-un sărut ușor și cast.

— Dumnezeu a făcut asta pentru mine, Ursula. Acum sunt sigur.

Ursa așteaptă ca el să îi întoarcă spatele pentru a se șterge la gură cu mâna. Și totuși încă simte gâdilitura bărbii lui, atingerea blândă a degetelui mare sub bărbie.

Un gest atât de tandru, încât îi vine să plângă.

Capitolul 27

În colţul dormitorului este un paravan pictat cu păsări negre şi acoperit de un strat gros şi lucios de lac, iar Ursa se dezbracă în spatele său atunci când Absalom începe să-şi descheie nasturii de la cămaşă. Oglinda şi lumina din cameră au făcut-o să fie mai sfioasă faţă de felul în care arată decât a fost în ultimele luni şi în lustrul oglinzii îşi studiază formele vag întrezărite. Deşi Absalom e aproape, îşi scoate lenjeria de corp şi îşi priveşte rotunjimile, sfârcurile ca nişte găuri întunecate în mijlocul sânilor, puful pal dintre picioare, curba pântecului doar un pic micşorată de schimbările petrecute în viaţa ei.

E ca şi cum ar vedea o fantomă, şi se schimbă repede de haine, se postează din nou în faţa oglinzii şi încearcă să-şi netezească părul şi să-l încolăcească aşa cum şi-l aranjase Christin. Agrafele o înţeapă.

Coboară amândoi şi o găsesc pe Christin ieşind din bucătărie îmbrăcată într-o rochie de un galben intens şi dintr-o catifea atât de fină, încât străluceşte aproape aurie în lumina lămpii. Dă din cap aprobator la vederea coafurii Ursei şi se bate uşurel peste propriul păr pentru a-i arăta că-i remarcase efortul.

— Scuzați mirosul, zice în timp ce îi conduce spre salon. Soțul meu a acceptat ca rușii să plătească taxele în balene. Untură și ulei. Se strâmbă. Ce duhoare!

Deci de acolo vine izul de fum și grăsime atât de greu de ignorat. Turta dulce face tumbe în stomacul Ursei. În Bergen folosesc lămpi cu seu și acoperă mirosul cu cuișoare.

— Un târg bun, ăsta cu untura și uleiul de balenă, spune *Lensmann*-ul Cunningham în timp ce iese dintr-o încăpere despre care Ursa bănuiește că e biroul său.

Micul guler încrețit pe care îl poartă peste tunica neagră pare să îl strângă puțin și Ursa observă cum îi presează mărul lui Adam atunci când urcă și coboară.

— Prețurile cresc săptămânal acum, când canalele rusești stau închise.

— Tu le-ai închis, spune soția lui.

— Exact. Împinge ușa și le face semn să-l urmeze. Poftiți.

Sufrageria este lambrisată în lemn atât de proaspăt tăiat, încât Ursa simte mirosul de pădure, iar la masă pot sta de trei ori mai mulți oameni decât sunt ei. Pe margini au fost așezate sfeșnice și Ursa observă cu bucurie că nu sunt lămpi cu untură de balenă, ci doar lumânări care aruncă o lumină caldă. Le simte flăcăruia ca pe o atingere dulce care îi mângâie mâinile uscate și îi învăluie soțul într-o aură blândă. Pe masă au fost așezate două rânduri de tacâmuri, platouri lustruite din porțelan și o pâine neagră pătrată cu un cuțit alături.

Iau loc, cu *lensmann*-ul în capul mesei, cu spatele la o fereastră mare. Perdelele nu au fost trase și întunericul se furișează înăuntru spre sfeșnice. Femeile se așază una lângă cealaltă, cu fața către Absalom.

Fanne intră cu o tavă cu pahare mici, gravate pe margini, pe jumătate pline cu un lichid transparent. Lichidul e înțepător și cu miros de plante. Lasă sticla albastră elegantă, cu gât lung, pe masă, lângă *lensmann*.

— *Akewitt*, spune *Lensmann*-ul Cunningham. Știu că se bea de obicei ca digestiv după masă, dar am căpătat obiceiul la bordul vasului *Katten*. Un pahar înainte de masă face poftă de mâncare. *Skol!*

Ridică paharul și îl golește dintr-o înghițitură. Absalom îl imită și începe să tușească. *Lensmann*-ul Cunningham îl bate cu palma între umeri și Ursa se uită la Christin, neștiind ce să facă, însă paharul ei este și el gol. Ursa soarbe din *akewitt* și se strâmbă; lichidul o arde pe dinăuntru.

Lângă Absalom sunt două scaune goale.

— Mai așteptăm pe cineva? zice el, și Ursa se întreabă dacă și *Lensmann*-ul Cunningham i-a sesizat dezamăgirea din glas.

— Pe împuternicitul Moe din Alta, spune *lensmann*-ul luând cuțitul și începând să felieze pâinea. Mi se pare că l-ai cunoscut. Și pe domnul Abhorsen, un negustor bogat din Bergen, dă el din cap spre Ursa. M-am gândit că ți-ar face plăcere să mai afli bârfele de acasă.

Ursa încuviințează politicos. Nu auzise bârfe cât timp locuise acolo, după ce crescuse suficient cât s-o intereseze astfel de lucruri. Obișnuia să speculeze împreună cu Agnete, însă după moartea mamei, tatăl nu-și permisese să angajeze o însoțitoare, așa încât ele două își petrecuseră cea mai mare parte din timp în casă, lăsându-și imaginația să zboare și pălăvrăgind cât era ziua de lungă.

— Însă probabil că întârzie amândoi, venind tocmai din Alta, zice *lensmann*-ul. Putem să începem fără ei. Toarnă iar *akewitt*, de data asta numai pentru el și Absalom.

— Ursula, spune Christin aşezându-şi mâna uşor peste braţul ei. Povesteşte-mi despre familia ta. Cu ce se ocupă tatăl tău?

— E armator. De obicei transportă lemn. Din Christiana.

— Stejar? o întrerupe Cunningham. Pe *Katten* transportam pin. E un vas mai uşor şi mai rapid.

Christin nu-l bagă în seamă şi continuă cu întrebările.

— Ai fraţi sau surori?

Un gust amar umple gura Ursei, care ia din nou o înghiţitură de *akewitt* pentru a-l face să alunece în jos, bucuroasă să simtă canalele arzătoare pe care i le sapă în gât şi căldura pe care i-o împrăştie în stomac.

— Am o soră. Se aşterne tăcerea, aşa că se simte obligată să adauge: O cheamă Agnete.

— E infirmă, spune Absalom. Ursa tresare. E ceva în neregulă cu plămânii ei şi cu un picior.

— Dar e întreagă la minte, zice Ursa. Are doisprezece ani.

— Ce diferenţă mare de vârstă între voi, observă Christin.

Fanne intră cu un platou cu ceva argintiu şi gelatinos pe care îl aşază în mijlocul mesei, aplecându-se între Cunningham şi Absalom. Ochii *lensmann*-ului o urmăresc până ce iese.

— De ce a aşteptat atât de mult mama ta?

Ursa se uită spre Absalom, în căutare de sprijin. Dar el priveşte neatent peste umărul ei, până ce stăpânul lui îl trezeşte din amorţeală.

— Ştiu că a pierdut mai mulţi copii la naştere, răspunde într-un târziu Ursa.

— Vreunul dintre ei era băiat? întreabă Cunningham în timp ce se întinde ca să înţepe cu furculiţa o bucată mare de hering argintiu de pe platoul din faţa lui.

— Nu ştiu, răspunde Ursa.

I se pare ciudat să discute despre naşterile mamei ei la cină cu nişte oameni aproape necunoscuţi, dar simte că nu le poate refuza informaţia.

— Şi ce părere are ea despre faptul că ai venit să locuieşti aici?

Lensmann-ul zdrobeşte acum peştele pe o felie de pâine cu dosul furculiţei. Terciul scânteiază. Ursei i se face greaţă.

— A murit, intervine Absalom, dar nu ca să o cruţe pe Ursa, ci ca să ia şi el parte la conversaţie.

— Îmi pare rău, spune Christin luându-şi mâna de pe braţul Ursei şi ridicând platoul. Hering?

Ursa se serveşte cu o bucăţică şi sosul îi alunecă printre dinţii furculiţei şi îmbibă pâinea de secară. Mestecă toţi patru şi Fanne aduce un mic platou cu felii de ceapă.

— Data viitoare să serveşti ceapa împreună cu peştele, spune Christin.

Fanne face o reverenţă, vine cu o carafă plină cu un lichid de culoarea mierii şi toarnă fiecăruia câte un pahar mare, cu toate că pe masă mai e încă *akewitt*. Al doilea pahar al lui Absalom zace neatins.

— Soţul tău mi-a povestit câte ceva despre suspiciunile pe care le are în legătură cu Vardø, spune Cunningham. Conţinutul gurii i se vede când clefăie. Tu ce părere ai?

— Ce părere am? repetă Ursa.

— Da, despre femeile din Vardø. *Lensmann*-ul înghite şi mărul lui Adam îşi croieşte din nou drum cu dificultate pe lângă gulerul încreţit. Femeile observă deseori lucruri pe care noi, bărbaţii, nu le vedem, nu-i aşa, draga mea?

— Şi lucruri pe care voi speraţi că nu le vedem, răspunde Christin pe un ton viclean în timp ce Fanne iese iar din cameră urmărită din ochi de Cunningham.

— Femeile din Vardø mi s-au părut..., se bâlbâie Ursa în căutarea termenului potrivit.

— Nu-i cazul să te exprimi cu tact în privința aceasta, doamnă Cornet. Am cunoscut destule femei din Finnmark ca să știu că sunt genul dur, iar cele din Vardø se bucură aici de o reputație specială. După furtună... sunt convins că i-ai povestit totul despre asta, se adresează *lensmann*-ul acum lui Absalom.

Dar soțul ei nu i-a povestit nimic. Ursa și-a cules informațiile din cele auzite de la căpitanul Leifsson și din referirile lui Maren la tatăl și fratele ei.

— Furtuna a ucis o mână de bărbați din Kiberg. Văduvele s-au recăsătorit. Aici furtuna a lovit mai puternic. Și femeile din Vardø... Cunnigham mestecă și clatină din cap. După vreo șase luni de la furtună am primit o scrisoare de la pastorul lor, Kurtsson – ce crezi despre el?

Absalom ridică din umerii lați.

— E un om cu inimă bună, dar nu foarte puternic.

Cunningham dă impetuos din cap de mai multe ori și rupe o altă bucată de pâine.

— Mi-a trimis vorbă că femeile plănuiau să iasă singure la pescuit. Îți vine să crezi?

— Mie da, spune Christin. Femeile de aici sunt diferite. Muncesc pământul, cresc animale.

— Așa fac țăranii peste tot în lume, zice Cunningham. Numai că ei nu ies pe mare.

Schimbul de vorbe dintre ei decurge lin, ca și cum ar mai fi discutat pe tema asta de mai multe ori.

— Și ce altceva ar fi putut să facă? spune Christin. Să moară de foame?

— Le-am ajutat eu.

— Cum?

— Am trimis bani la Kiberg şi am cerut să li se asigure provizii de peşte şi grâne.

— Dar nu erai aici pe vremea aia, spune soţia lui. Cum poţi fi sigur că peştele şi grânele au ajuns la ele?

— Nu e nevoie ca să fiu prezent pentru a-mi îndeplini îndatoririle, ridică vocea Cunningham. Nimeni nu-mi desfide autoritatea. Femeile nu au ce căuta la pescuit. Şi, în plus, ia el o nou înghiţitură de pâine şi o priveşte fix pe Ursa, furtuna aceea nu a fost una obişnuită.

Inima Ursei bate cu putere în piept şi cu colţul ochiului îl vede pe Absalom cum se apleacă în faţă, cu coatele pe masă.

— Sunteţi sigur? întreabă el gâfâind uşor.

Cunningham nu-şi ia privirea de pe Ursa când răspunde.

— Foarte sigur. Mi-am petrecut cea mai mare parte din viaţă pe mare, nu pe uscat. Ştiu ce poate şi ce nu poate face vremea. Patruzeci de bărbaţi morţi toţi în acelaşi timp? Clatină din cap incredul. Şi după câte mi-a povestit soţul tău despre rune...

Îşi face cruce, cu mâna încleştată pe bucata de pâine. Absalom îl imită şi Cunningham îşi întoarce într-un târziu atenţia către el. Ursa poate respira acum în voie.

— Deci înţelegi din ce motive te-am postat aici pe tine? îi spune *lensmann*-ul lui Cornet. În Alta, la Kirkenes deţinem oarecum controlul, însă aici...

Ursa aşteaptă, însă finalul propoziţiei nu mai vine. Uşa se deschide şi Fanne intră cu spatele. Ţine în mâini o tavă lată, lustruită, cu cinci boluri din tocana pe care Ursa o adulmecase mai devreme în bucătărie.

— Împuternicitul Moe a sosit, *lensmann*. Se spală pe mâini acum şi va veni curând la masă.

Aşază bolurile pe masă, unul dintre ele în dreptul locului gol de lângă Absalom. Rămân cu toţii în aşteptare şi mirosul tocanei face ca stomacul Ursei să murmure sub rochie, până ce împuternicitul Moe intră în sufragerie.

— Îmi cer scuze, *Lensmann* Køning, zice acesta în limba norvegiană. Traversarea a fost foarte dificilă. Am aşteptat ca vântul să se potolească şi, dimpotrivă, s-a înteţit. Daniel s-a scuzat, a renunţat la călătorie şi s-a întors la Hamningberg. Doar îi ştiţi pe indivizii ăştia din Bergen, îi face el cu ochiul lui Absalom.

Moe poartă favoriţi, la fel ca tatăl Ursei, şi neorânduiala în care îi stă părul e dovada vremii proaste de care a avut parte la traversare. Ursa bănuieşte că este cam de vârsta *lensmann*-ului şi de înălţimea ei.

— Mă bucur să te revăd, împuternicitule Cornet, spune Moe, în timp ce-i face o plecăciune, la care Absalom răspunde dând vag din cap. Şi dânsa trebuie să fie încântătoarea ta soţie.

Ursa nu crede că Absalom i-a furnizat o asemenea descriere a ei.

— Mă bucur să vă cunosc, împuternicitule.

— Moe, te rog. Bun, şi acum, zice el împreunându-şi mâinile, ce avem la cină?

Capitolul 28

Cei trei bărbaţi vorbesc între ei şi unul peste altul, tare şi încontinuu, cât pentru zece oameni. Christin abia dacă se atinge de mâncare, ia câte o sorbitură de mied şi îi urmăreşte din ochi. Într-un târziu, se apleacă spre Ursa şi o întreabă:

— Soţul tău nu vorbeşte norvegiană?

— Ba da, puţin. Studiază cu pastorul.

— Dar tu nu ai putea să-l ajuţi?

— Nu ştiu dacă ar vrea.

Christin dă din cap, şi Ursa ştie că o înţelege.

— Fii sinceră şi spune-mi: cum e satul? Soţul meu mi-a povestit suficient de multe lucruri cât să mă convingă că n-am de ce să-l vizitez.

— Nu-i chiar aşa de rău.

— Nu ţi-e teamă?

— De ce?

— Cornet ne-a scris despre rune, despre păpuşi. Mă rog, i-a scris soţului meu, dar John îmi citeşte de multe ori scrisorile primite. Îi place să aibă public.

Ursa ia o nouă înghiţitură de ptarmigan.

— Nu mi-e teamă. Dar tu nu te temi, cu temniţa aflată atât de aproape?

— Ah, da.

Femeia soarbe din mied, dar vocea îi rămâne la fel de seacă. Poate că acesta e secretul supraviețuirii la Vardøhus: să goleşti pahare, îşi zice Ursa.

— Mda, laponii, continuă Christin, soțul meu e absolut fascinat de ei.

— Munca mea de o viață, tună *lensmann*-ul. Ursa tresare; nu realizase că bărbații ascultaseră conversația ei cu Christin. Este rațiunea prezenței mele aici, adaugă Cunningham. Penultimul *lensmann* nu a avut noroc.

— Cine, Kofoed? spune Moe. L-am cunoscut în copilărie. Ce treabă urâtă!

— Ce s-a întâmplat? întreabă Ursa.

— Laponii i-au venit de hac, răspunde *lensmann*-ul pe un ton sumbru. L-au blestemat. Se zice că s-a ofilit ca o plantă smulsă din rădăcini. Peste noapte.

Împuternicitul Moe îşi face cruce.

— Am fost de față la arderea lui Olson. Era căpetenia lor. Când i-au dat foc, fumul a ieşit din el negru ca flăcările iadului.

Ursa îşi aşază furculița jos, însă ceilalți continuă să mestece şi să asculte atent spusele lui Moe.

— Dar înainte de treaba cu Kofoed n-au fost şi alte semne? întreabă Absalom.

— O, cum să nu, răspunde posomorât Moe. Animale din gospodării moarte – au dat vina pe lupi până să mărturisească Olson. Fete însărcinate fără a avea soți. Şi toți cei care l-am văzut arzând ne-am simțit rău câteva zile după aceea. Eu unul parcă aveam pete pe plămâni.

O tăcere grea se aşterne. Ursei i se face greață, *akewitt*-ul îi bolboroseşte în stomac. Soarbe din nou din el.

— Şi acum am auzit că aveți doi vrăjitori în temniță, zice Absalom. Pentru ce au fost închişi?

— Farmece de stârnit vântul, spune Cunningham, iar Ursa nu-şi poate înăbuşi un mic râset.

Ceilalţi se holbează la ea cu priviri implacabile. Nu le poate mărturisi că se gândise la ţesăturile făcute de ea, atât de rare încât îţi puteai vârî degetele între fire, nu le poate povesti că Maren i le fluturase pe sub nas şi îi spusese că niciun vas nu ar putea naviga cu vele făcute din pânze ţesute de ea.

— Scuze, zice Ursa. N-am mai auzit aşa ceva.

— Nu e nimic de râs în asta, rosteşte Cunningham pe un ton aspru, făcând-o să se simtă ca un copil pus la colţ. Vremea a fost dintotdeauna arma preferată de sami. Ar trebui să ştii asta, din moment ce trăieşti în Vardø.

— Poate că n-am auzit de asta pentru că în Bergen nu avem vrăjitoare.

— Poate, zice Cunningham pe un ton serios, cu privirea înceţoşată şi cu mâinile încleştate surprinzător de strâns de braţele scaunului. Deşi, din câte ştiu, pe lângă Bergen e un deal al vrăjitoarelor, nu-i aşa, Moe?

— Ba da. Cred că-i zice Lyderhorn...

— Am citit despre el, dă din cap Absalom. E locul unde se întâlneau Mons Storebarn şi Mons Anderson, şi complotau împotriva bisericii.

— Vezi, Moe, ţi-am zis eu că omul ştie. Noi, scoţienii, ne pricepem la lucruri dintr-astea. *Lensmann*-ul se întinde peste masă pentru a ciocni paharul cu Absalom. Totuşi, Absalom, nu uita că diavolul stă la pândă la capătul lumii. Ţi-am spus despre asta, nu-i aşa? se apleacă el în faţă. În scrisori. Lumânarea luminează mai slab în colţuri. Suntem aici ca să facem lumina să strălucească puternic, să căutăm întunericul şi să-l ardem cu totul. Să-l înghiţim cu flacăra iubirii de Dumnezeu.

Ochii *lensmann*-ului scânteiază. Deşi îi vorbeşte lui Absalom, privirea îi stă fixată asupra Ursei. Pare posedat, şi Ursa e terorizată la gândul că se va arunca brusc peste masă, o va prinde gât şi o va strânge din toate puterile. Dar Cunningham se lasă să cadă înapoi pe scaun şi-i face semn soţiei să-i toarne din nou în pahar.

Nimeni altcineva nu pare să-şi dea seama că sunt captivi în această încăpere alături de un urs.

— Acesta este motivul pentru care regele m-a trimis aici pe mine, şi nu pe unul de-ai voştri. Dă din cap spre Moe. În Scoţia câştigăm teren, dar, desigur, acolo nu avem complicaţii cu lupta împotriva laponilor. Absalom, am ştiut că mai devreme sau mai târziu trebuia să ne cunoaştem, mai ales după ultima ta scrisoare. Când mi-ai povestit despre laponi, despre păpuşi.

Ursa simte mâncărimi pe piele. Sperase că menţionarea păpuşilor de către Christin mai devreme fusese întâmplătoare, dar acum ştie că Toril a vorbit, exact aşa cum se temuse Maren. Cât despre laponi – va trebui neapărat să o prevină că se discutase despre ei, despre Diinna.

— Până acum ne-am îndreptat atenţia asupra vrăjitorilor laponi – ei îşi spun *noaidi*, ceva de genul ăsta. Şamani, la fel ca Olson şi ca prizonierii pe care îi avem acum întemniţaţi. Dar femeile au început şi ele să ne dea de furcă, şi nu numai laponele. Soţul tău..., zice *lensmann*-ul aţintindu-şi din nou privirea asupra Ursei, iar ea îşi aude în urechi bătăile puternice ale inimii. Soţul tău are nişte talente deosebite, despre care nu mă îndoiesc că ai cunoştinţă. Ursa se holbează cu ochi goi şi Cunningham ridică din sprâncene. Sunt convins că ştii că de asta a fost chemat aici, nu-i aşa? E unul dintre cei mai buni, chiar şi dintre noi, scoţienii.

— Scuze, spune Ursa.

Caută din priviri sprijinul lui Christin, însă femeia privește în gol, cu buzele ușor depărtate.

Cunningham se răsucește către Absalom cu o uitătură teatral alarmată care îl face pe împuternicitul Moe să râdă zgomotos, sunetul scos fiind, din fericire, înăbușit de pâinea din gură.

— Absalom, nu-mi spune că soția ta n-are habar de realizările tale.

Absalom ridică din umeri cu modestie. Ursei îi vine să-l plesnească.

— Nu i-am povestit.

— Atunci o să-i povestesc eu. Spune-mi, Ursula, ai auzit de o femeie pe nume Elspeth Reoch?

— Iertare, *lensmann*, nu am auzit.

— Iertare, atunci o să-ți spun eu ce și cum. Vocea lui Cunningham e plină de încântare, și Ursa se hotărăște să-l privească în ochi pentru a nu-și dezvălui spaima. Elspeth Reoch avea doisprezece ani, nu-i așa, Absalom? La doisprezece ani a jurat supunere diavolului, și-a spălat ochii în lacrimile lui pentru a putea vedea nedumnezeiescul. S-a copulat cu el. Știi ce înseamnă copulație, doamnă Cornet? Ce trebuie să facă o femeie pentru a dobândi asemenea puteri vrăjitorești?

— Sunt convinsă că poate ghici despre ce este vorba, îl întrerupe Christin. Nu fi așa vulgar, John.

— Dar ceea ce a făcut Elspeth Reoch e vulgar, bate Cunningham cu dosul palmei în masă. Este un lucru depravat, dezgustător. I-a născut un copil diavolului, nu-i așa, Absalom?

— Doi, răspunde Absalom pe un ton grav. Deși secretul nu a fost aflat decât la proces. Ea a pretins că și-a pierdut vocea, a trăit mută ani în șir după ce a făcut pactul cu

diavolul. Fratele ei a bătut-o ca să-i revină vocea – era un om cu frica lui Dumnezeu, el a adus-o pe Elspeth Reoch în atenţia lui Coltart.

— Coltart, scuipă numele Cunningham cu vădită neplăcere. Un impostor mai mare ca el nici că există. Tu ai fost forţa din spatele condamnării obţinute de el, şi nu cumva să negi. Modestia e o trăsătură bună de cele mai multe ori, dar nu şi în cazul acesta.

— Cum ai făcut-o să vorbească? întreabă Moe.

— Cufundări cu capul în apă. Fiare.

— Ai legat-o?

— Am ars-o cu fierul roşu. Cu cruci pe gât şi pe braţe.

Absalom nu se uită spre Ursa. Ea speră că de ruşine, deşi din glasul lui nu răzbate aşa ceva.

— Continuă.

— A ţipat într-o limbă demonică şi pe urmă a cântat ca o pasăre a diavolului, aşa cum era. Rochia începe să o strângă pe Ursa, dar soţul ei e bucuros de atenţia acordată de *lensmann*. A mărturisit totul, spune Absalom, a zis că a sedus patru bărbaţi, că a furat şi că s-a întâlnit de şase ori cu diavolul.

— Dar cel mai remarcabil lucru în toată povestea asta a fost execuţia – o idee absolut genială, zice Cunningham.

— Vrei să zici că nu aţi ars-o? îl întreabă Moe pe Absalom pe un ton lejer, de parcă ar cere informaţii despre vreme.

— Ba da, răspunde Absalom.

— Ba da, repetă Cunningham. Dar mai întâi, pentru a da pe faţă înşelătoria cu muţenia, au strangulat-o. Nu-i aşa, Absalom?

— Da. Absalom îi aruncă acum o privire scurtă soţiei sale, ca şi cum i-ar regreta prezenţa, şi Ursa realizează că încă nu a auzit ce e mai rău.

Îşi apasă palmele tare de tot de masă pentru a-şi face curaj.

— Continuă, zâmbeşte Cunningham. Povesteşte cum ai procedat.

— Am folosit o sfoară, domnule, răspunde Absalom, şi de data aceasta în glasul lui Ursa discerne nota de ruşine pe care a tot aşteptat-o.

— Şi tu ce ai făcut, mai precis?

Vocea lui Absalom abia se aude.

— Am ţinut cu mâna mea un capăt al sforii, *lensmann*.

— Ce ţi-am spus, zice Cunningham aplecându-se pentru a-l bate pe umăr pe Absalom. Eşti un om de calitate. Nu mulţi bărbaţi s-ar încumeta să administreze cu mâna lor pedepsele. Pun pariu că nu Coltart a ţinut celălalt capăt al sforii.

— Nu, *lensmann*. Absalom nu se mai uită acum la Ursa, şi ea se bucură pentru că în clipa asta nu ar putea pentru nimic în lume să îşi ascundă sentimentele.

— Atunci am ştiut că trebuie să te am aici, continuă Cunningham. Aici, în mijlocul acţiunii. Oricine poate aprinde focul – şi uite aşa uciderea devine ceva uşor de înfăptuit, cu nimic mai greu decât a fierbe ceaiul.

— Ceainicul şuieră mai tare, spune Moe.

— Vă rog, intervine Christin.

— Scuze, iubito, rânjeşte afectat Cunningham cu gura acoperită parţial de barbă. Moe, nu uita că sunt de faţă şi femei.

Ursa şi-a pierdut cu totul graiul. Îl urăşte, acum ştie. Îi urăşte pe toţi. Aflase de proces din cuvântarea lui Absalom la prima slujbă de la biserică, dar nu-i trecuse prin cap că femeia fusese executată şi că soţul ei o ucisese cu mâinile lui. *Stigmatizarea cu fierul roşu. Strangularea. Arderea de vie.* Cuvintele se repetă în mintea ei ca o poezioară pentru copii. Se cutremură, şi gestul nu-i scapă doamnei Cunningham.

— Ştiu, e înfiorător să auzi asemenea detalii, dar nu trebuie să ai milă de vrăjitoare, Ursula, rosteşte Christin cu un glas încărcat de simpatie. Astfel de sentimente le încearcă doar cei care au slăbiciuni, doar inimile rănite, minţile necoapte. Noi, femeile, chiar şi cele din Tromsø sau Bergen, ar trebui să fim învăţate să ne ferim de aceste sentimente.

— În plus, cu un asemenea bărbat, tu n-ai motive să te temi, spune Cunningham.

Ursa îl priveşte peste masă pe Absalom. Nu bănuise cu ce mândrie îşi putuse spune povestea. Îi vede mulţumirea cu care primeşte admiraţia celorlalţi, este la fel de tangibilă ca mirosul de băutură de pe buzele *Lensmann*-ului Cunningham.

Conversaţia alunecă apoi spre canalele de navigaţie ruseşti, spre vânătoarea de balene din zona Spitsbergen şi, în final, la nesfârşit, sau aşa i se pare Ursei, spre timpul petrecut de *Lensmann*-ul Cunningham la comanda vasului *Katten*. Cina se încheie cu o budincă *rømmergrøt* de asemenea proporţii, încât sfeşnicele trebuie mutate mai departe pentru a face loc vasului mare, plin cu smântână.

Ursa se serveşte cu o cantitate suficientă cât să nu pară nepoliticoasă, însă smântâna are gust rău şi, după lunile pe vas şi mâncarea de la Vardø, i se pare prea bogată. În tot acest timp a tânjit după mâncărurile preferate de acasă, după smântână şi scorţişoară şi zahăr, însă budinca abia îi alunecă pe gât şi îi cade greu.

Observă că şi Absalom abia dacă se atinge de mâncare. Mâinile lui mari ca două bucăţi de şuncă se odihnesc pe masă şi perişorii fini de la încheieturile degetelor strălucesc în lumina lumânărilor ca nişte pânze de păianjen. Ursa îşi simte gâtul încordat.

La puţin timp după desert, împuternicitul Moe, al cărui nas s-a înroşit după atâtea pahare, se scuză invocând călătoria lungă.

— Mă simt revigorat, spune el, apoi îl prinde pe Absalom de mână. Să trecem la treabă!

Christin a devenit tot mai tăcută pe parcursul cinei, şi Ursa, care stă aşezată lângă ea, bănuieşte că e efectul băuturii care pe *lensmann* îl face, dimpotrivă, să fie foarte expansiv. Şi ea a băut probabil mai mult decât ar fi fost politicos. Tăria o face să simtă furnicături pe limbă şi parcă are arsuri. În timp ce masa este strânsă şi Absalom şi Cunningham se ridică pentru a se retrage în biroul *lensmann*-ului, Ursa îşi trece degetele peste buze. Sunt foarte moi şi parcă nu i-ar aparţine.

— Ursula?

Christin o priveşte stând în picioare în spatele scaunului tras din faţa mesei.

— Sper să nu te superi.

— Să mă supăr?

— Sunt cam obosită. Vrei să te conduc în cameră?

— O. Ursa se grăbeşte să se ridice şi poalele rochiei i se prind sub picioarele scaunului. *Lensmann*-ul Cunnigham se mişcă prea încet să o ajute. Mulţumesc. Mulţumesc pentru cină. A fost excelentă.

— Am găsit-o pe Fanne la Alta, îi explică *Lensmann*-ul Cunningham. S-a apropiat un pic prea mult şi Ursa îi simte acreala şi smântâna din respiraţie. Fanne e o bucătăreasă bună.

— N-aş merge chiar aşa de departe, intervine Christin scurt şi tăios. Însă mă bucur că ţi-a plăcut mâncarea.

— Aţi găsit ajutoare la Vardø? întreabă Cunningham cu ochii mijiţi spre Absalom. Vreo femeie care să ştie cum să ţină o casă?

În vocea lui este o tentă pofticioasă şi Ursa simte furnicături pe piele.

— Soţia mea a găsit un ajutor, răspunde Absalom. N-a fost alegerea mea. E o femeie înrudită cu o laponă.

— Nu sunt rude, spune Ursa. Frica i-a dat curaj. Nu sunt rude de sânge. Ea merge la biserică, bărbate. E o femeie bună.

Absalom pare pe punctul de a mai spune ceva, însă Cunningham îşi flutură mâna prin aer pentru a pune capăt discuţiei.

— Să lăsăm treburile astea pe seama femeilor, zice el. Avem şi aşa destule pe cap, mai ales după conversaţia avută şi cu deciziile pe care trebuie să le luăm.

— Bun, acum putem merge?

Christin aproape că bate din picior de nerăbdare. Abia aşteaptă să se culce, şi Ursa nu ar avea nici ea nimic împotrivă. Tânjeşte după uitarea pe care o aduce somnul, vrea să se facă mai iute dimineaţă ca să se întoarcă acasă, la Maren. Cu mintea înceţoşată îşi spune că sunt lucruri asupra cărora trebuie să o prevină, ca acelea referitoare la laponi şi Diinna sau la păpuşi. Îşi îngroapă unghiile în palmă ca să ţină minte.

Ies pe coridor şi le spun noapte bună bărbaţilor, deja adânciţi din nou în conversaţie, din care se întrerup doar pentru câteva secunde, *Lensmann*-ul Cunningham pentru a planta un sărut pe pometii înalţi ai soţiei, Absalom pentru a atinge din nou cu buzele, deconcertant de blând, obrazul Ursei.

— Trebuie că eşti mândră să ai un asemenea soţ, spune Christin în timp ce o ia înainte în sus pe scări.

Ursei îi vine să râdă, să o întrebe cu ce anume ar trebui să se mândrească – cu slugărnicia lui Absalom faţă de *lensmann*, cu rolul jucat în execuţia acelei femei sau cu felul în care se făleşte cu asta?

— Şi vrei să spui că soţul tău nu a avut niciun cuvânt de spus în alegerea servitoarei? continuă să o chestioneze Christin.

— Nu e de fapt servitoare, ci mai degrabă o însoţitoare.

— Este mai bine să stai departe de asemenea oameni. Şi să-i ţii departe şi de soţul tău, spune Christin când ajung în faţa uşii dormitorului Ursei.

O deschide şi se dă deoparte. În timp ce Ursa trece pe lângă ea, Christin îşi ridică mâna şi şi-o trece peste gâtul ei, în locul delicat unde din conci i s-a desprins o şuviţă.

— Deşi eşti atât de drăguţă, încât sunt sigură că n-ai de ce să-ţi faci griji.

Ursa simte cum roşeaţa i se urcă pe gâtul încordat.

— Pentru ce mi-aş face griji?

— Băutură, jocuri de cărţi, clipeşte încet Christin. Slujnice. Până şi bărbaţii nobili au slăbiciuni. Iar noi trebuie să le suportăm.

Ursei îi vine dintr-odată să i se confeseze, să-i povestească despre viaţa ei cu Absalom, despre micile spaime şi confuzii, însă Christin şi-a lăsat deja mâna să cadă şi se îndreaptă spre capătul opus al coridorului. Nu e nesigură pe picioare, doar păşeşte cu atenţie.

— Noapte bună, Ursula. O să mă rog pentru tine.

Ursa închide uşa. Lumina se strecoară printre deschizăturile perdelelor trase, iar cuvertura a fost împăturită, cu cearşaful netezit dedesubt. E oare posibil ca Fanne şi *lensmann*-ul să se culce împreună? Poate chiar în patul ăsta, atunci când nu au oaspeţi?

Îşi despleteşte părul şi strânge agrafele în mână în timp ce traversează încăperea spre fereastră şi dă puţin deoparte, cu un deget, draperia grea. Celelalte clădiri din incintă sunt încă luminate, cu excepţia temniţei. Trage cu

urechea: sunetul pe care îl aude vine oare de la gemetele bărbaților sau este doar vântul și marea? Fereastra întunecată pare să se holbeze la ea, și Ursa lasă draperia să cadă și se grăbește să termine ritualul spălatului, nerăbdătoare să adoarmă înaintea venirii lui Absalom.

Înainte de a se strecura sub cearșafurile curate, îngenunchează lângă pat, așa cum obișnuia să facă împreună cu Agnete, și rostește o rugăciune pentru Christin cea cu ochii triști, pentru Maren, aflată undeva în întuneric, și pentru ea însăși. Și, chiar dacă ar putea fi catalogată drept o blasfemie de neînchipuit, și pentru Elspeth Reoch, moartă de mâna lui Absalom. Vrăjitoare sau nu, nimeni nu merită o asemenea soartă.

Capitolul 29

Ursa a crezut că a lăsat în spate ce era mai rău, dar nu reuşeşte să adoarmă înainte ca Absalom să vină la culcare. Zgomotele din casă sunt prea ciudate, marea prea aproape şi sunetele scoase de ea izbindu-se de ţărm neliniştitoare. Îşi închipuie că aude cum mâna lui Absalom apasă clanţa de mai multe ori înainte ca asta să se întâmple cu adevărat.

— Eşti trează, Ursula?

Nu are rost să se prefacă. Se saltă în şezut şi-şi trage cearşaful până sub bărbie. Absalom îşi scoate cizmele şi merge la scaunul aşezat lângă vatră. Ţine într-o mână un pahar mic, iar în cealaltă mai multe foi împăturite.

— Sper că ţi-a plăcut cina.

— A fost foarte bogată. M-am dezobişnuit.

Soţul ei aşază paharul pe poliţa vetrei şi îşi înclină capul astfel încât ea să nu-i poată vedea decât profilul. Se holbează la foc. Atunci când vorbeşte pare să se adreseze flăcărilor şi Ursa nu înţelege ce spune.

— Ce-ai zis?

El ridică un pic glasul.

— N-am vrut să afli în felul acesta.

Ursa a crezut că venirea lui o să o înspăimânte, însă acum e plină de aceeaşi furie îndreptăţită pe care a simţit-o în sufragerie. O furie care o impulsionează să fie îndrăzneaţă.

— Ce să aflu? Că ai omorât-o pe femeia aceea?

Tăcerea se aşterne, se cască precum o prăpastie între ei. Ursa îşi aude inima bubuind în urechi mai tare decât marea. Regretă că nu e îmbrăcată decât cu cămaşa de noapte din bumbac.

Într-un târziu, Absalom se îndreaptă încet de umeri şi se răsuceşte cu faţa către ea, cu flăcările părând că-i ling picioarele. Are buzele strânse pungă şi când Ursa îşi ridică privirea spre ochii lui, vede că sunt sticloşi şi nu se uită tocmai unde trebuie. O fi şi el la fel de beat ca *lensmann*-ul?

— Am omorât o femeie? repetă Absalom ca şi cum nu ar fi înţeles sensul cuvintelor. Nu. Nu, clatină el din cap de parcă ar alunga o muscă. E vorba de o vrăjitoare, nevastă, care a fost judecată şi condamnată la moarte de un tribunal din ţara mea. A fost găsită vinovată în ochii legii şi ai lui Dumnezeu. „Să nu laşi nicio vrăjitoare să trăiască." Aşa a poruncit Dumnezeu.

— Dar tu, bărbate, de ce a trebuit să o omori cu mâna ta?

Absalom pare îndurerat de întrebare. Ia micul pahar de pe poliţă şi, cu mâinile încă încleştate în jurul hârtiilor, se aşază greoi pe scaunul de lângă foc.

— A fost o chestiune de o mare gravitate. Nu mi-a făcut nicio plăcere, cu toate că femeia merita să moară, şi după aceea m-am rugat pentru sufletul ei. Dumnezeu să mă ierte. Nu sunt genul care să se fălească. Ursa se abţine să pufnească pe nas. Dar mă mândresc cu felul în care îl slujesc pe Dumnezeu. Şi sper ca soţia mea să fie şi ea mândră de mine.

Ursa ştie că cel mai înţelept lucru din partea ei ar fi să spună că e mândră de el. Aşa ar împrăştia tensiunea dintre

ei, şi poate că Absalom este atât de beat, încât mâine nu îşi va mai aminti ce discutaseră. Totuşi nu spune nimic, se mulţumeşte să-l privească.

El îşi sprijină capul de speteaza rigidă a scaunului şi Ursa nu îi vede decât o frântură din ochi, care par aproape negri.

— Îmi place că eşti dintr-o familie bună, Ursula. Nu mi-a venit să cred ce noroc a dat peste mine atunci când tatăl tău mi-a vorbit despre fiica lui cea mare. Fiică de armator, trage el aer în piept. Mai mult decât aş fi putut spera vreodată.

Ursa ar vrea ca el să nu mai vorbească şi să nu se mai uite la ea.

— Dar tu eşti împuternicit al *lensmann*-ului. Ai fi putut alege o femeie de condiţie mai bună.

Îi pare rău că Absalom nu a făcut-o. În clipa aceea, cu toate că asta ar însemna să nu o fi întâlnit niciodată pe Maren, îşi doreşte să fie acasă cu Agnete, încolăcite în patul pe care îl împărţeau, nemăritată şi fără să aibă habar de existenţa lui Absalom Cornet.

— Eu am început de jos, zice Absalom. Nu ca *lensmann*-ul, care e nobil din născare. Tatăl meu era fermier, creştea oi. Ai ştiut?

— Nu. Nu mi-ai spus asta niciodată.

„Ai grijă cum vorbeşti", îşi spune Ursa. „Nu fi aşa tăioasă."

— Nu m-ai întrebat niciodată.

Tace, ca şi cum ar aştepta ca ea să-i pună întrebări, dar Ursa nu are suficient curaj cât să deschidă gura.

Absalom soarbe din pahar.

— M-am născut pe o insuliţă. Cu puţin mai mare decât asta, aşa cum ţi-am povestit odată. Pe insula aceea nu erau decât oi. Totul în jur puţea îngrozitor. Şi, pe urmă, pe insula din apropierea noastră s-a construit o biserică, şi acolo era curat şi mirosea a lumânări. Era cel mai frumos loc pe care îl

văzusem vreodată. Închide ochii, ca şi cum şi l-ar imagina în clipa aceea. Pastorul de acolo a văzut ceva special în mine. El e cel care m-a recomandat lui Coltart atunci când a fost arestată vrăjitoarea. Ursa simte fierea ridicându-i-se în gât.

— Nu crezi că a fost un miracol? continuă Absalom. Un fiu de crescător de oi devenit vânător de vrăjitoare, şi pe urmă împuternicit?

Ochii lui se aţintesc acum spre ea; radiază.

— Ba da, bărbate.

El se foieşte pe scaun.

— De ce nu-mi spui Absalom?

— Aşa o să fac, dacă vrei, Absalom.

Ursa simte un mare pericol care se apropie şi caută un mijloc să-l evite.

— Ştii ce înseamnă numele meu?

Ursa clatină din cap.

— Înseamnă „Tatăl păcii".

Ursa aproape că izbucneşte în râs, dar reuşeşte să se abţină la timp.

— Asta e tot ce vreau. Să scap lumea de vrăjitoare, ca să putem trăi cu toţii în pacea lui Dumnezeu. Şi dacă ăsta e singurul mod de a o face, atunci aşa să fie.

Îşi închide ochii din nou şi rămâne tăcut mult timp. Ursa crede că a adormit şi ghemul din stomac i se deznoadă un pic. Dar după o clipă îl aude iar vorbind.

— Ăsta e destinul meu, Ursula. *Lensmann*-ul are mare încredere în mine. Vede în mine ceva special, aşa cum a văzut şi pastorul din Orkney.

Se saltă în picioare atât de brusc, încât Ursa nu se poate stăpâni şi tresare. Absalom goleşte paharul şi îl aşază pe poliţa vetrei, apoi vine spre pat şi se aşază lângă ea. Ursa îi simte respiraţia fierbinte pe obraz.

— Tu, Ursula, ce zici? Crezi că sunt special?

Ea își întoarce fața către el. Mâinile îi tremură pe cearșaf.

— Da, Absalom.

El își așază o mână peste mâna ei. Mâna lui e caldă și puternică și uscată. Ridică foile de hârtie împăturite și i le arată.

— *Lensmann*-ul mi le-a dat. Au sosit în ultimele două luni la Vardøhus. Sunt scrisori din Bergen.

Inima Ursei face un salt.

— De la tata?

Ar vrea să întindă brațul după ele, dar mâinile îi sunt captive în strânsoarea lui. Absalom dă din cap și lasă scrisorile să cadă pe cuvertură.

— Au fost deschise, spune Ursa, care recunoaște scrisul tatei, dar nu știe ce conțin foile.

— Un soț trebuie să știe totul despre treburile soției.

— Sunt scrisorile mele, încearcă ea să-și păstreze calmul.

— Poți să le citești?

Ursa deduce din tonul lui că știe că nu poate.

— Dar tu poți să citești în norvegiană?

Vorbele răstite îi ies pe gură pe negândite. Mâna lui Absalom urcă pe umărul ei și îl strânge înainte ca ea să apuce să se ferească.

— Ai grijă ce spui, nevastă. Scrisorile sunt în engleză.

— N-am vrut să spun că... Sigur că tata știe că tu aveai să mi le citești, de aceea le-a scris în engleză. Apăsarea pe umăr o doare. Dar nu ai fi putut să aștepți să fim împreună, în loc să le deschizi singur?

— E de datoria mea să-ți citesc corespondența. Dacă scrisorile ar fi conținut vești rele pentru care ar fi trebuit să te pregătesc?

Inima Ursei bubuie în piept. Cina cea extravagantă face salturi în stomacul ei.

— Sunt veşti rele?

Absalom nu spune nimic, se mulţumeşte să slăbească strânsoarea.

— Te rog, îl imploră Ursa, gata să izbucnească în lacrimi. A păţit ceva Agnete?

Absalom întinde braţul după scrisori şi le smulge din mâinile ei. Le frunzăreşte şi Ursa e din ce în ce mai convinsă că o caută pe cea cu veşti despre Agnete. Despre moartea surorii ei.

Lacrimile i-au ţâşnit deja din ochi când Absalom clatină încet din cap.

— Nu, nimic de genul ăsta. Totul e aşa cum ai lăsat în urmă. Desface teancul. Scrie aici că sora ta are un doctor nou. Şi că au cumpărat un covor nou pentru dormitorul ei. Mărunţişuri dintr-astea. Ca să ştii şi tu cum mai decurge viaţa lor.

Ursa îşi şterge lacrimile tremurând.

— Vrei să mi le citeşti?

— E târziu.

— Doar una. Ultima sosită. Se simte disperată, ca un animal mort de foame. Te rog, bărbate – Absalom, se corectează ea, te rog să-mi citeşti măcar una.

El o priveşte îndelung, apoi întinde braţul să îi atingă ultima lacrimă. O freacă gânditor între degete, după care ia din teanc o scrisoare. Ursei îi vine să plângă din nou, de data aceasta de uşurare, dar se stăpâneşte.

— Asta a fost trimisă pe data de 23 mai.

— Dar a fost în urmă cu câteva luni, o ia din nou gura pe dinainte pe Ursa.

— Suntem la luni distanţă. Scrisorile ajung aici cu întârziere. Absalom reacţionează placid la întreruperea ei, dar Ursa se dojeneşte şi îşi propune să tacă. „Dragă Ursa", face el o pauză. Aşa îţi spun acasă? Ursa dă din cap în semn de

încuviințare. Nu sună prea elegant, comentează Absalom. „Dragă Ursa, nu ai plecat de mult, dar deja îți simțim din greu lipsa. Zilele sunt mai triste fără tine, casa mai întunecată."

Ursa închide ochii, încearcă să-și amintească vocea tatei.

— „Ne bucurăm totuși că ai dus căldura și strălucirea ta în nordul țării. Cred că acolo au nevoie de așa ceva mai mult decât noi. Agnete e la fel ca întotdeauna. Siv se gândește să angajăm o fată care să ajute la bucătărie, în timp ce ea să se ocupe mai mult de sora ta. Agnete insistă însă că nimeni n-o poate îngriji la fel de bine ca tine. Mi-a spus să-ți scriu că te iubește, dar îi e dor de baticul albastru și l-ar vrea înapoi."

Ursa zâmbește în timp ce Absalom își înăbușă un căscat.

— Te rog, continuă. Încă puțin. Își pune mâna peste mâna lui, cu toate că se urăște că e nevoită să o facă. Te rog, Absalom.

El o fixează acum cu o privire mai atentă, iar Ursa recunoaște dorința în ochii lui și-și freacă degetul mare de degetul lui. El reia lectura și Ursa își îndepărtează mâna cât de repede îndrăznește.

— „Sper că Leifsson a avut grijă bine de tine. Vara viitoare se va întoarce la Finmark și-ți vom trimite prin el daruri. Să ne scrii dacă ai nevoie de ceva anume. Iar dacă Absalom va fi nevoit să călătorească spre sud cu treburi, neapărat să-l însoțești. Ursa dragă, abia acum am realizat cât de mult m-am bizuit pe tine. Fii sigură că o iubesc pe Agnete cât pentru noi amândoi și că sunt hotărât să fiu pentru ea cel mai bun tată de pe lume, în absența surorii mult iubite."

De data asta Ursa nu-și mai poate stăpâni lacrimile. Cuvintele sunt atât de minunate, încât știe că Absalom n-ar fi putut să le inventeze: tatăl ei e cel care a scris ceea ce îi citește soțul. Este atât de ușurată, încât aproape că i se face greață.

— Ţi-am zis eu, nimic deosebit.

Absalom aruncă scrisoarea pe pat şi întinde braţul spre Ursa. Ea reacţionează din nou pe negândite: se înfioară, încă sub imperiul vorbelor tatei, al iubirii şi grijii pe care el i-o poartă. Privirea lui Absalom se ascute. Ia scrisorile. Foile foşnesc între degetele lui.

— Ai grijă cu scrisorile, îl imploră Ursa, dar cu o singură mişcare fluidă el se ridică în picioare şi traversează încăperea. Ea îşi dă seama imediat ce vrea să facă, se saltă de pe pat, aleargă ca să îl oprească – dar este prea târziu. Absalom aruncă scrisorile în foc.

Ursa îşi apasă mâna peste pulsaţia dureroasă de sub sâni. Absalom se răsuceşte spre ea, îi ia capul între mâinile atât de mari, încât îi cuprind cu totul obrajii, şi o ridică aşa încât să stea cu gâtul înclinat pe spate şi arcuit spre el. Ursa se teme că o va strânge de gât, că îi va zdrobi craniul, însă Absalom nu face decât să îşi aşeze gura peste gura ei şi s-o sărute atât de blând, încât ea simte furnicături pe piele.

— O să le scriu în numele tău, zice el respirând fierbinte pe obrazul ei, în timp ce buzele le caută din nou pe ale ei.

Ursa îi simte tăria apăsându-i pântecul şi ştie că oferta lui presupune o condiţie pe care o va accepta mută.

În spatele siluetei lui, scrisorile de la tată se încreţesc în foc şi se transformă în cenuşă, iar flăcările se înalţă în noapte ca nişte semnale de fum.

VÂNĂTOAREA

Maren

Capitolul 30

Ursa n-a fost plecată decât miercuri şi joi, dar tot e de două ori mai mult decât era Maren pregătită să îndure, şi fiecare moment al despărţirii o împunge ca un cuţit. La întâlnirea de miercuri se speculează despre *lensmann* şi despre bârfele cu care va veni Ursa, şi la fiecare menţionare a numelui ei, Maren simte furnicături pe ceafă.

Acum, când până şi zilele i se par interminabile, nu ştie cum de a reuşit să supravieţuiască fără Ursa. Este la fel de agitată ca mama ei, de iritată ca Diinna şi de tăcută ca Erik. Îşi îndeplineşte sarcinile cu o furie înăbuşită care o impulsionează să lucreze rapid pentru a se refugia pe promontoriu, singurul loc de pe care poate zări zidurile fortăreţei şi luminile ce răzbat prin ferestre. De acolo vede întreg satul Vardø, întins pe panta sa domoală până în vale, cu cele două jumătăţi ale insulei aproape perfect egale, ca o carte deschisă. În ambele nopţi se plimbă pe marginile stâncii până ce culcă iarba la pământ şi o bătătoreşte.

Vestea întoarcerii împuternicitului şi a soţiei sale vine în dimineaţa zilei de vineri, când Kirsten le aduce sare şi sânge pentru a găti *blodplättar*. Mama ei nu discută cu Kirsten, abia dacă mai schimbă câte o vorbă cu Maren.

— S-o pui pe Ursula să-ți povestească tot, zice Kirsten din prag. Vreau să-mi fac o idee despre *lensmann*-ul nostru.

— Dacă ai fi venit la întâlnirile de acasă de la Toril, ai fi aflat deja totul, îi zice mama sa lui Kirsten, în timp ce bate untul în continuare, deși Maren aude pocnetul din ciubăr care îi spune că aceasta a exagerat cu bătutul. Împuternicitul Cornet ne povestește tot timpul despre realizările lui și planurile pentru Vardø.

— Eu vreau să aud totuși părerea Ursulei, spune Kirsten. Ne vedem duminică, Maren.

— Ce planuri zici că are împuternicitul pentru noi? întreabă Maren după ce închide ușa și așază vasul cu sânge pe masă.

Nu prea are totuși chef să audă. Sunetul untului prea mult bătut și încleiat acum în lapte îi face capul să plesnească, și de-abia se abține să nu-i smulgă paleta din mâna.

— Planuri bune. Fapte de evlavie, răspunde mama ei.

Ochii îi fug spre crucea din cârpe dăruită de Toril, care stă atârnată acum de o crăpătură din tencuiala peretelui. Lăsase o cruce și în fața ușii Diinnei, dar Maren o găsise două zile mai târziu deșirată și căzută într-o găleată cu apă. Diinna o folosise presemne ca să se spele.

„De când crescuse aversiunea Diinnei față de mama soțului ei atât de mult încât să devină monstruoasă?" se întreabă Maren. Nu că ea însăși ar fi mai prejos. Încearcă să-și tempereze repulsia, însă nu vede decât pielea crăpată rău din jurul gurii, pe care mama o linge tot timpul, fața îngustă și aspră care îi seamănă prea mult, sudoarea care îi îmbibă rochia de lucru. Asta să fie femeia care obișnuia să-i aline durerile, care a râs și a dansat cu ea atunci când a venit acasă cu vestea că a fost cerută în căsătorie de Dag, femeia care l-a născut pe fratele ei și i-a moșit fiul cu aceleași mâini blânde care

acum mânuiesc ursuze paleta? Până și respirația ei, zgomotoasă și anevoioasă, o zgârie pe Maren în urechi.

Nu mai pune alte întrebări, ci se apucă de *blodplättar*, cu înțepăturile din inimă un pic domolite la gândul că Ursa s-a întors la ea și o va revedea curând. După ce amestecă toată făina cu sângele, ia o frânghie și merge la stâncă pentru a o lega de parul înfipt în pământ de Erik cu cinci ani înainte, special în acest scop.

Lasă coșul din mână și ochii îi zăbovesc cu o secundă mai mult decât ar fi nevoie pe pietrele de dedesubt. Balena a vizitat-o din ce în ce mai rar în vise, însă acum o vede tolănită pe colții zimțați ai stâncii, îi vede lateralele urcând și coborând. Simte în nări miros de sare și putregai și se șterge la nas ca să-l alunge, apoi clipește și imaginea dispare.

Se apleacă și leagă altă frânghie de prima, smucind nodul ca să fie mai strâns. Celălalt capăt îl înnoadă în jurul taliei, își înfășoară poalele rochiei și pornește să coboare pe cărarea ușoară spre cel mai apropiat cuib de guilemotă. Mintea îi este mult prea ocupată pentru a încerca ruta mai dificilă. Păsările se ridică în aer țipând și capul lui Maren zbârnâie de la cârâitul lor. Lucrează metodic, ia cinci ouă din trei cuiburi, cruțându-le pe cele mai mici cu pistrui mărunți sau pale ca smântâna. Marea e la reflux și-și amintește cum l-a scos din valuri pe fiul lui Toril, cu trupul alunecând moale în jurul oaselor.

Se cațără iute înapoi, ia coșul și se îndreaptă către casă. Sparge ouăle unul câte unul în sânge și făină, și cojile plesnesc cu ușurință, împroșcând amestecul, așa că trebuie să le adune cu unghiile, lăsând în urmă dâre de sânge ce se usucă rapid dedesubt.

Mănâncă la prânz *blodplättar* și casa se umple de miros de fier și sare. Slavă Domnului, mama tace în timpul mesei:

Maren știe că se gândește la Erik, pentru că asta era mâncarea lui preferată. Când Maren învelește o clătită, încă aburindă, într-o bucată de pânză, ca să i-o ducă Diinnei în drum spre întâlnirea cu Ursa, mama ei nu ridică nicio obiecție.

*

— Mi s-a părut mie că simt miros de *blodplättar*, zice Diinna. Stă așezată pe treptele casei, cu Erik jucându-se în țărână, la picioarele ei. Ia cu grijă în mâini clătita. Te-am văzut când ai plecat spre stâncă. Ai verificat nodurile?

Desface legătura și adulmecă mirosul.

— Cu plăcere, spune Maren cu o iritare ca de bășică pe cale să se spargă.

Se răsucește pe călcâie, pregătită să plece, dar Diinna întinde brațul și o prinde cu blândețe de încheietură cu mâna ei puternică.

— Mulțumesc, Maren. Este un șoc, ca o plesnitură peste față, să vadă ochii întunecați ai Diinnei strălucind. Dacă ai nevoie data viitoare, pot să te ajut, mă cațăr mai bine decât tine.

Maren dă din cap și înghite în sec.

Mângâie mâna Diinnei.

— Așa o să fac.

Când iese din umbra casei o aude pe Diinna gângurindu-i fiului ei.

— Vino încoace, *ráhkis*. Vino și gustă. Tatălui tău îi plăcea foarte mult *blodplättar*.

În timp ce merge, Maren nu-și poate lua gândul de la Ursa: se întreabă dacă o va găsi acolo și ce va face ea dacă Ursa nu va fi. Plăcerea și panica se succed în ea și o lasă aproape fără suflare, așa încât atunci când zărește pe promontoriu silueta Ursei într-o rochie gri-deschis, capul i se învârte și este nevoită să încetinească pasul ca să nu se împiedice.

Preț de o clipă, imaginea dublă a soarelui ieșind din mare o orbește și se gândește că a avut vedenii. De la distanța la care se află, fața Ursei arată ca o mască, părul blond deschis îi stă răsucit dezordonat în jurul capului, iar ochii ei întunecați par două găuri adânci care-i înghit sprâncenele încruntate. Însă în clipa următoare Ursa zâmbește și redevine Ursa, apoi își ridică un braț pentru a-i face semn, în timp ce cu celălălalt își ține poalele fluturânde ale rochiei pe lângă picioare, iar Maren se stăpânește cu greu să nu alerge spre ea și să o ia în brațe.

Nu o îmbrățișează nici când se apropie, căci, deși Ursa îi zâmbește larg, ochii îi sunt încordați și cu cearcăne sub ei ca niște vânătăi. Maren se abține să întindă mâna și să-și așeze degetele mari pe ei pentru a-i alina.

— Să înțeleg că ți-a dat vestea Kirsten? M-am gândit că e mai bine să nu vin eu la tine acasă, dar nici n-am vrut să aștept până diseară.

— Nu te simți bine?

— Este așa de evident? întreabă Ursa. Ieri am stat toată ziua în pat. De asta am întârziat o zi. Sper că nu te-am făcut să aștepți prea mult timp.

Maren nu-i povestește despre cum a petrecut noaptea plimbându-se agitată de colo-colo pe stâncă. Pământul de sub tălpile lor e ros și tocit de la pașii ei și se mută de pe un picior pe celălalt ca să-l ascundă.

— Ce te-a durut?

— Stomacul. Nimic grav. Din cauza ta am ajuns să am pofta de mâncare a unui țăran, zâmbește slab Ursa. Mâncarea de la Vardøhus mi-a pus capac. Și poate că și băutura.

Maren și-o imaginează cu mădularele moleșite, așa cum i se întâmpla tatei la solstițiu.

— Te-am șocat? întreabă Ursa. Îți garantez că ai fi băut și tu într-o asemenea companie.

— Vizita nu a decurs bine?

— Ba da, aşa ar zice soţul meu. *Lensmann*-ul îi admiră mult realizările.

— Asta e bine pentru tine. Înseamnă că o să rămâi mult timp aici, nu-i aşa?

Ursa o priveşte încruntată.

— *Lensmann*-ul e un animal. La fel ca toţi ceilalţi, până şi soţia lui.

Inspiră adânc şi-şi duce mâna la piept. Maren se trage mai aproape.

— Ce-ar fi să mergem să ne aşezăm undeva? Pari foarte palidă.

— Absalom e acasă. Cred că scrie un edict sau aşa ceva. O să îl auzim duminică, o să-l citească la biserică. Dar am vrut să te anunţ eu mai întâi – numele Diinnei a fost menţionat.

— Cum aşa?

— Soţul meu i-a spus *lensmann*-ului despre rune, şi acesta a fost foarte nemulţumit. I-a povestit şi despre păpuşi. O să îi spun şi doamnei Olufsdatter, dar am vrut să te previn mai întâi pe tine în legătură cu Diinna.

— Crezi că i se pregăteşte ceva rău? întreabă Maren, cu toate că ştie deja răspunsul.

Încearcă să înţeleagă implicaţiile situaţiei, să descopere ce necazuri o pasc pe Diinna.

— Soţul meu n-a vrut să-mi spună mai multe, dar la masă s-a discutat despre vrăjitorii. Şi în temniţă aveau doi bărbaţi. Laponi amândoi.

— Dar Diinna nu se ocupă cu vrăjitoria. Runele sunt pentru sami ceea ce rugăciunile sunt pentru noi.

— Ar fi bine să găseşti un argument mai bun, spune Ursa. Lui Absalom nu i-ar plăcea să audă aşa ceva. Eu am

vorbit-o de bine pe Diinna, însă *lensmann*-ul e pornit şi am înţeles că are ceva experienţă cu vrăjitoriile şi vrăjitoarele.

— Diinna nu este vrăjitoare, se răţoieşte Maren pe un ton mai aspru decât şi-a dorit din cauza panicii.

Ursa îşi păstrează deliberat vocea calmă.

— Poate că o poţi convinge să vină la biserică?

— N-am eu norocul ăsta. Maren îşi simte gâtul încordat. Diinna şi-a pierdut încrederea în mine, mai ales după ce Toril a apărut la întâlnirea de miercuri.

Toată bucuria revederii Ursei s-a făcut fărâme la primirea acestei veşti şi începe să se plimbe în sus şi în jos pe o mică potecă din faţa lor, o cărare în miniatură a celei pe care a bătut-o în aşteptarea Ursei.

— Ce-ar fi să vorbesc eu cu ea? îşi aşază Ursa mâna pe antebraţul lui Maren pentru a o linişti. Chiar cred că este important.

Maren se îndoieşte că intervenţia Ursei ar aduce vreo schimbare, dar atingerea ei o face să freamăte.

— Ce altceva s-a mai discutat despre ea?

— Nimic. Dar ceea ce s-a spus... nu se anunţă nimic bun.

Ursa îşi acoperă brusc faţa cu mâinile. Vorbeşte cu o voce strangulată.

— Iartă-mă. Nu am ştiut cu cine mă mărit. Dacă aş fi ştiut, te-aş fi prevenit, nu te-aş fi lăsat să te apropii de mine, de noi.

Maren încremeneşte.

— Numele meu a fost adus şi el în discuţie?

— Dumnezeule, nu, spune Ursa. N-aş fi lăsat ca numele să-ţi fie terfelit într-un asemenea hal. Ia amândouă mâinile lui Maren în mâinile ei şi le strânge cu putere. Ştii că îmi eşti foarte dragă, nu-i aşa? Nu l-aş lăsa pe Absalom să-ţi facă rău niciodată.

Acum e momentul să o sărute, își spune Maren, acum, cu fața ei frumoasă, aprigă în clipa asta, atât de aproape de ea, privindu-se ochi în ochi. Gândul o înspăimântă, dar Maren este sigură că, dacă ar fi bărbat, s-ar lipi de Ursa, și-ar apăsa gura de gura ei, i-ar opri șuvoiul vorbelor cu un sărut. Se mărginește însă să dea din cap.

— Da, știu.

— Mergem atunci? zice Ursa. Ca să vorbim cu Diinna?

Momentul magic a trecut.

— N-o să servească la nimic, spune Maren.

Nu vrea ca timpul petrecut împreună să se termine atât de repede, să se întoarcă în sat la ceilalți oameni. Însă o lasă pe Ursa să o conducă înapoi; Ursa merge cu capul aplecat ca să înfrunte vântul și-i vede pielea moale de pe ceafă.

— Și ce altceva s-a mai întâmplat la Vardøhus? Cum e nevasta *lensmann*-ului?

— Nu s-a mai întâmplat nimic. Pare impunător, dar să știi că Vardøhus este un loc tare posomorât. Cât despre nevasta *lensmann*-ului, șovăie Ursa, în căutarea unui cuvânt care s-o definească, într-un mod care îi spune lui Maren că nu a zăbovit cu gândul foarte mult asupra ei. Și asta o bucură. Cred că se simte singură acolo, continuă Ursa. Oricum, nu mi-a plăcut de ea.

Maren nu a luat în considerare pericolul ca Ursei să-i poată plăcea de doamna Cunningham suficient de mult încât s-o ia drept confidentă. O senzație de ușurare o cuprinde, e ca și cum a scăpat ca prin urechile acului să se prăbușească într-o prăpastie.

— Spune-mi, este adevărat că runele sunt un fel de rugăciuni? întreabă Ursa. Nu sunt menite să cheme, să invoce lucruri? La masă s-a discutat despre chemarea vântului.

— Diinna nu face așa ceva. Și runele nu fac niciun rău.

Runele conduceau sufletul tatei şi al lui Erik spre un loc sigur după moarte. Crezuse asta, pentru că în lunile acelea bâjbâise după orice care să aducă ordine în haosul de după furtună. Găsise alinare în toba lui Varr şi în rune. Chiar dacă ar fi o minciună, ar fi oricând dispusă să jure contrariul în faţa unor judecători.

Oare împuternicitul Cornet a aflat şi de pietrele runice de pe promontoriu, de vulpile jupuite şi de discuţiile dintre femei despre balena cu cinci rânduri de înotătoare? Cu Toril care îi şopteşte mereu la ureche, Maren nu are niciun dubiu. Diinna nu a fost implicată în nimic din toate acestea, este aproape sigură Maren, dar ar fi atât de uşor să fie învinovăţită. Sigur, se poate invoca ideea că la mijloc nu sunt decât nişte simple superstiţii, însă Maren vede acum ignoranţa de care femeile din sat dăduseră dovadă, la fel ca în cazul pescuitului. Şi, deşi aşa o cunoscuse pe Ursa, sosirea împuternicitului Cornet ridicase vălul protector de deasupra femeilor din Vardø, aşa cum prezenţa pastorului Kurtsson nu izbutise.

Diinna stă în continuare aşezată pe treptele casei, cu Erik în poală. Capul copilului este lipit de pieptul ei şi Maren realizează dintr-odată că gura micuţului înconjoară sfârcul Diinnei. Ursa se opreşte brusc din mers; hotărârea i se clatină şi roşeaţa îi cuprinde obrajii.

Diinna îşi ridică privirea spre amândouă şi Maren o percepe în clipa aceea ca pe o străină, aşa cum o percepe probabil Ursa. Sânul greu al Diinnei a scăpat din vestă, picioarele îi sunt depărtate pentru a putea susţine mai bine greutatea fiului deja mărişor. Pe pielea subţire se văd venele ca nişte râuri. Părul Diinnei stă lipit de cap, gras şi lins, ochii i s-au întunecat sfidători. Cu Erik agăţat de corpul ei arată ca o zeitate puternică şi stranie. Maren nu-şi poate lua ochii de pe pieptul ei; îşi aminteşte de umflătura dintre picioarele

Diinnei în timp ce-l împingea afară pe Erik, își amintește de mirosul de lapte acru în timp ce își alăpta pruncul plângând. Cu gura uscată, se întoarce cu spatele.

— N-ar trebui să fim aici.

— Ea nu ar trebui să facă așa ceva afară, rostește Ursa cu glas slab. Dacă ar vedea-o Absalom?

Maren se uită în jur. Ruinele casei lui Baar Ragnvalsson le ascund privirilor din celelalte case și singurele martore ale prezenței lor sunt păsările ce se rotesc pe cer.

Diinna l-a luat pe Erik de la sân și l-a așezat în picioare. Își încheie nasturii de la vestă. Nu pare să se rușineze câtuși de puțin. Maren nu a știut că încă își alăptează fiul. E ceva neobișnuit, la vârsta lui.

— Am crezut că vei întârzia mai mult, îi spune Diinna lui Maren, în timp ce Erik întinde mâna către fruntea ei. Ea îi împinge mâna și se ridică în picioare. De obicei stai mai mult atunci când mergi la promontoriu.

Duritatea din vocea ei o tulbură pe Maren.

— Doamna Cornet a vrut să îți vorbească, spune ea. Se simte furioasă, deși n-ar ști să explice de ce. Ai o ușă perfect bună la casă, de ce n-o folosești?

— Ce voiați să-mi spuneți? își întoarce Diinna ochii umbriți de pleoape grele către Ursa. Doamnă Cornet?

Ursa trece direct la subiect.

— Tocmai m-am întors de la Vardøhus. Soțul meu a fost invitat la cină de *Lensmann*-ul Cunningham. La masă s-a discutat despre tine.

Maren își dă seama că Diinna nu se așteptase la asta, deși își ascunde bine uimirea. Nu face decât să miște ușor din maxilar, iar Ursa, care nu a observat, insistă.

— În temnița de acolo erau ținuți doi laponi. Diinna își încleștează și mai mult maxilarul. Aduceau vântul, continuă Ursa.

— Eu nu mă ocup cu aşa ceva, spune Diinna.

— Dar s-a discutat şi despre rune, intervine Maren. Şi despre păpuşi.

— Doamna Olufsdatter le-a făcut cu mâna ei. Eu doar i-am spus ce ierburi trebuie să ardă în amintirea soţului şi fiului.

— Aşa că şi ea a dat probabil de necaz, zice Maren. Dar pentru tine îmi fac eu griji.

— N-ai de ce. Ar fi trebuit să-ţi faci griji acum mult timp.

— Ursa e cea care a vrut să te anunţe, spune Maren răsucindu-se cu spatele pentru ca Diinna să nu vadă cât au rănit-o vorbele ei. Ursa crede că e important ceea ce are să-ţi spună.

— Ar trebui să vii la biserică, zice Ursa. Cred că în felul ăsta situaţia se va remedia.

— Nu zău? spune Diinna incredulă, şi Ursa se foieşte, tulburată, sub privirea ei. Credeţi că se va remedia situaţia cu doi laponi, aşa cum le spuneţi, în temniţă, care vor fi cu siguranţă arşi?

Maren aşteaptă ca Ursa să dezmintă spusele Diinnei şi, pe măsură ce tăcerea se prelungeşte, presiunea de la baza gâtului ei creşte.

— Nu cred că soţul meu este un om nemilos.

Vocea Ursei nu sună deloc convingător.

— Am auzit ce se întâmplă cu oamenii din poporul meu care se aruncă la picioarele unor bărbaţi de felul soţului dumitale, cerşind îndurare, doamnă Cornet. Diinna se apleacă, îl ia pe Erik şi îl propteşte de şold. În locul dumitale, n-aş fi aşa de sigură.

Trece pragul, intră în casă şi închide uşa. Maren şovăie preţ de câteva clipe, apoi o urmează. Nu bate la uşă, ci o împinge, prinzând în ea piciorul lui Erik, care scoate un mic ţipăt. Maren trânteşte uşa în spate, lăsând-o pe Ursa afară, şi

se întoarce cu faţa către încăpere. Au trecut ani de când n-a mai intrat acolo, poate de când fusese construită, şi Diinna, care abia se măritase cu Erik, umplea camera cu floricele albe şi galbene şi atârna peştii skrei primiţi în dar de căprioriii casei, ca nişte pânze de vas miniaturale.

Acum în încăpere nu mai sunt flori. Spaţiul, care părea înainte înghesuit pentru un cuplu proaspăt căsătorit, arată cumva şi mai mic în momentul acesta, când e ocupat de o mamă şi fiul ei. Focul e amorţit în vatră şi o pătură groasă acoperă fereastra, aşa încât întreaga încăpere e umbrită, iar Diinna clipeşte prin semiîntuneric ca o pasăre de noapte. Erik merge într-un colţ unde sunt împrăştiate nişte cârpe şi câteva beţişoare care îl fac să arate ca un cuib. Miroase a lapte stricat şi din casa alăturată răzbate aromă de *blodplättar*. Ghetele fratelui lui Maren au fost aşezate lângă vatră, acolo unde stau şi cele ale tatei, în casa alăturată. Una dintre ele nu mai are şireturi şi stă căscată, cu interiorul la fel de negru ca o gură.

Maren a intrat ca s-o acuze pe Diinna de lipsă de politeţe, ca să îi spună că a minţit atunci când a afirmat că nu o mai preocupă soarta ei, însă aici, în încăperea asta, îi este imposibil să rostească asemenea cuvinte. Au trădat-o pe Diinna, l-au trădat pe Erik, i-au trădat amintirea.

— Diinna...

Şi pe urmă zăreşte pe poliţa vetrei figurina înnodată, înfăşurată în dantela pierdută de Toril. La vederea ei, Maren începe să se bâlbâie. Un ac argintiu este înfipt în figurină.

— Ce-i asta?

Diinna îi urmăreşte privirea, apoi merge şi ia figurina.

— Nimic. O păpuşă pentru Erik.

— Aia e dantela lui Toril.

Diinna scoate acul din figurină şi desface bucata de dantelă.

— Vrei să i-o înapoiezi?

Maren clatină din cap, aşa că Diinna aruncă dantela în foc. Maren face o mişcare convulsivă, ca şi cum s-ar arunca să o salveze, însă ţesătura s-a aprins deja şi sfârâie acum, încolăcită.

Maren se uită în jur şi zăreşte pietre runice lângă pat şi o mână de oase dintr-o şiră a spinării de iepure lângă ghetele goale. Părul i se ridică pe braţe.

— Diinna, ce-i cu toate astea?

— Toate ce?

Diinna aşază păpuşa în mijlocul unei bucăţi de pânză mari şi pătrăţoase, întinsă pe pat. Pune pe ea un fular din coadă de vulpe, mănuşi groase cu un deget, cuţitul ei, o tunică.

— Ce faci?

— Nu trebuie să spui nimănui, răspunde Diinna fără a se opri. Nici măcar ei.

— Dar n-ai de ce să pleci, spune Maren panicată. Doar nu eşti vrăjitoare.

Dar glasul ei sună nesigur şi Diinna îşi ridică brusc ochii către ea.

— Nu pari foarte convinsă.

Mâinile lui Maren tremură; îşi dă seama că e puţin speriată.

— Păpuşa...

— O păpuşă, şi nimic mai mult, zice Diinna. Pentru Erik. Am furat dantela ca să îi fac în ciudă lui Toril. Şi am folosit-o ca să înfăşor cu ea ţesătura, ca să fie mai puţin aspră.

Ochii lui Maren fug spre oase, spre pietrele runice, şi Diinna scoate un râset jos şi trist.

— Îmi amintesc că runele îţi aduceau cândva alinare, îmi amintesc că pe vremea aceea marinarii veneau la tata şi îl rugau să arunce oase ca să le spună cât timp aveau să mai

petreacă pe mare. Toate astea formează o limbă, Maren. Şi nu sunt lucrul diavolului doar pentru că tu nu o vorbeşti.

Maren dă din cap ruşinată. Ar vrea să-i ceară scuze, dar ştie că ar fi firave. Aşa că repetă:

— Tu nu eşti vrăjitoare.

— Nu contează ce sunt, contează ce cred ei că sunt.

— Ursa crede că va fi bine, crede că soţul ei...

— Ce ştie ea? Vocea Diinnei se sparge. Şi tu, tu ce ştii? Am stat cu voi pentru ca Erik să-şi cunoască familia. Dar acum nu mai suntem în siguranţă aici.

— Doar nu îl iei cu tine?

— E fiul meu. Sper că nu ţi-ai închipuit vreodată că aş fi în stare să-l las singur.

— Dar cum o să supravieţuiască acolo, pe muntele cel jos?

— Va trebui să mergem mai departe de acolo. Dar oriunde am ajunge, îi va fi mai bine decât aici, zice Diinna uitându-se în jur prin încăperea mizeră. Ăsta nu este un loc potrivit pentru un copil. Erik are nevoie de aer, de copaci, de oameni care să nu se uite la el de parcă ar fi un obiect stricat sau făcut pe jumătate. Aruncă o privire veninoasă spre peretele prin care Maren o aude pe mamă cum bate în continuare untul. Ar fi trebuit să plecăm imediat după moartea tatălui lui.

Maren o prinde de mână, încearcă să o întârzie.

— Te rog, rămâi.

— Aici nu suntem în siguranţă.

— O să vă ajut eu să fiţi.

Diinna scutură din cap, îşi duce mâna la obrazul lui Maren.

— Nu valorăm nimic în ochii oamenilor de aici. Suntem ca bărbaţii plecaţi pe mare, prinşi captivi în curenţi.

Îşi lipeşte fruntea de fruntea lui Maren. Pielea ei e la fel de uscată ca nisipul.

— Ai putea să vii şi tu cu noi, spune ea. Maren face un pas în spate. Varr va petrece vara pe muntele cel jos. Nimeni nu va veni după noi acolo şi, dacă o vor face, ştim cum să ne ascundem.

— Nu pot să o las singură pe mama. Şi nici pe Ursa, îşi spune Maren. Şi pentru mine nu este niciun pericol dacă rămân în Vardø.

Diinna pare să vrea să mai adauge ceva, însă se mulţumeşte să înnoade prima legătură, după care ia altă pătură de pe raft şi o întinde pe pat, pregătită să împacheteze alte lucruri.

Maren are atâtea să-i mai spună, dar nu izbuteşte decât să o întrebe:

— Când ai de gând să pleci?

— La noapte. O să iau barca lui Baar şi...

— Barca lui Baar e stricată, spune Maren. Ia-o pe a lui Kirsten. Sunt sigură că nu o să se supere.

Diinna dă din cap.

— N-are decât să spună că am furat-o. O să o las pe ţărm, în siguranţă.

Maren îl ia în braţe pe Erik, îl strânge la piept, îi adulmecă mirosul slab de lapte.

— Am ceva să-ţi dau. Câteva monede.

— Păstrează-le, zice Diinna. N-am ce să fac cu ele în munţi.

— Dar dacă vei fi prinsă...

— Să nu spui nimănui, zice Diinna.

Se apropie din nou, îşi înfăşoară braţele în jurul ei, deşi nu a mai făcut asta niciodată, şi Maren îşi încleştează maxilarul atât de tare, încât îl aude cum trosneşte.

— Ai grijă, îi şopteşte Diinna, şi respiraţia ei o gâdilă pe ureche. Inclusiv cu ea.

Se trage înapoi şi îşi aşază degetul mare pe fruntea lui Maren.

— Dacă va fi să ai nevoie să mă găseşti.

Maren îşi închide strâns pleoapele; îşi aminteşte de felul cum Diinna trasase aceeaşi linie pe fruntea fratelui ei înainte de plecarea lui pe mare în acel Ajun de Crăciun.

— Diinna... Maren o prinde de mână înainte ca Diinna să apuce să şi-o retragă. Vrei să îmi cânţi şi mie? Să-mi cânţi *joik*-ul lui Erik?

E sigură ca va fi refuzată, dar Diinna îşi apropie gura de urechea ei şi începe să cânte. Este o melodie vioaie şi dulce, şi Maren recunoaşte părţi din ea fiindcă le auzise prin perete, însă acum şoaptele care îi mângâie obrazul i se par complet străine şi mai frumoase. Când cântecul se termină, se simte ca şi cum ceva ar fi fost smuls din fiinţa ei. Erik stă liniştit şi zâmbeşte în timp ce ascultă melodia, iar Maren îi sărută obrazul rece şi îi adulmecă din nou răsuflarea.

Iese împleticindu-se din casă, tulburată şi cu lacrimi în gât. După întunericul dinăuntru, are senzaţia că părul Ursei scânteiază.

— Ce a zis? O să vină la biserică?

— Da, răspunde Maren, pentru că aşa îi vine mai uşor, iar faţa Ursei se luminează la auzul minciunii.

*

În noaptea aceea Maren nu aude niciun sunet, cu toate că doarme în vechiul ei pat şi îşi lipeşte urechea de perete. Crede că Diinna s-a răzgândit şi merge la uşa ei de cum se luminează de ziuă.

Uşa nu este încuiată şi se deschide când o atinge. Înăuntru nu mai e nimic, în afară de ghetele fratelui ei lângă focul stins din vatră. Patul e făcut. Maren merge la el. Ar vrea să dea deoparte perdelele, să lase aerul şi lumina să atingă locurile atât de îndelung cufundate în întuneric. Dar nu o face.

Închide uşa şi se trânteşte pe pat. Aici stătuse întins fratele ei, aici fusese conceput nepotul ei. Îşi aşază palmele cu degetele răşchirate pe cadrul din lemn, încercând să îi aducă spre ea. Se simte dintr-odată singură, aşa cum se simţise în ceaţa de pe promontoriu atunci când se rătăcise de Erik. Numai că de data asta ceaţa nu se va ridica. Şi nimeni nu va veni spre ea. Nu fratele ei cel dulce şi tăcut, cu sprâncenele lui stufoase şi râsetul lui molcom. Nu tata, şi nici măcar mama.

Un hohot de plâns, ascuţit ca un cârlig, o îneacă. Atinge cu degetele locul unde Diinna a trasat firul care să le aducă din nou împreună şi ceva înlăuntrul ei ştie că, la fel ca în cazul fratelui ei, aţa s-a rupt deja.

Ursa

Capitolul 31

Absalom petrece ziua următoare acasă, aşezat la masă. Ursa nu e obişnuită cu prezenţa lui şi se trezeşte incapabilă să îşi îndeplinească sarcinile gospodăreşti. Călătoria pe care au făcut-o la Vardøhus s-a dovedit a fi deopotrivă edificatoare şi oribilă, şi simte acum că nu va izbuti niciodată să îl placă, şi cu atât mai puţin să îl iubească.

Absalom e foarte concentrat; cele două scrisori primite de la *lensmann* zac cu peceţile rupte în faţa lui, în timp ce scoate foile cu recensământul făcut în biserică în prima zi şi-şi trece ochii peste rândurile de nume, notând ceva cu un scris mărunt şi înghesuit pe un al treilea pergament.

— La ce lucrezi, Absalom?

— Fac o listă.

E entuziasmat: exaltarea pare să răbufnească din el aşa cum se întâmplase şi în sufrageria *lensmann*-ului, şi asta o sperie pe Ursa. Ar vrea să scape, să fugă la Maren, dar nu vrea să atragă atenţia asupra apropierii dintre ele, nu cu Diinna aflată în mare pericol. Se simte ca şi cum ar sta toate pe marginea unei prăpăstii, iar soţul ei sparge piatra de sub picioarele ei.

— O listă?

— Pentru *lensmann*. O să vezi.

În noaptea aceea el o vrea complet dezbrăcată, deşi în încăperea întunecată este frig, iar când se urcă pe ea, îşi aşază mâinile sub omoplaţii ei şi-şi plimbă degetul mare în sus şi în jos pe ei. Atingerea lui doare, e ca şi cum ar freca o rană. Ursa crede că aşa încearcă el să se poarte cu blândeţe, însă nu se poate deschide pe deplin şi Absalom e nevoit să se împingă în ea într-un fel care o face să se închidă şi mai mult.

După ce termină, el o priveşte cum îşi îmbracă din nou cămaşa de noapte. Nu se răsuceşte cu spatele ca să se culce, ci o ia de mână şi rămâne cu ochii aţintiţi în sus, spre tavan. Ursa îşi lasă mâna în strânsoarea palmei lui mari şi îşi întoarce capul; îi simte lipicioşenia scurgându-i-se între picioare.

— O să îmi faci un copil curând? Respiraţia lui e încă grea. Ştiu ce s-a întâmplat. Pe vas. Oala de noapte. Pe acela l-ai pierdut, nu-i aşa? Semeni cu mama ta?

— Sper că nu, bărbate, spune Ursa.

— Şi eu sper, Ursula, repetă el. Aş vrea să avem fii, cinci fii. Dintre fraţii mei, patru au supravieţuit şi au fost toţi băieţi. Eram spaima satului. A fost un mod plăcut de a-mi începe viaţa.

— Nu am avea cum să locuim aici cu cinci băieţi, obiectează moale Ursa.

— Asta o să se rezolve curând. Ursei nu-i place tonul lui, pare că ascunde un secret. Au fost şi altele?

— Altele?

— Alte pierderi.

Obrajii Ursei se aprind. Nu vrea să discute astfel de lucruri, nu cu el.

— Nu.

— Sper că te rogi să avem fii.

— Da, spune ea, cu toate că știe deja că nu se va ruga să aibă cinci fii. N-ar deranja-o unul, și speră să nu fie o pacoste. Dacă ar fi să-i facă un copil și să se roage pentru asta, ar vrea o fată, o fată cu zâmbetul lui Agnete și care să nu moștenească nimic de la Absalom. Deși lumea nu e un loc potrivit pentru fetele gingașe, ar vrea să aibă alături pe cineva care să o înțeleagă așa cum o înțelegea Agnete și s-o iubească așa cum o iubise mama ei.

— Roagă-te acum cu mine.

Absalom se răsucește cu fața spre ea și își așază cealaltă palmă peste mâna ei, închide ochii și își frământă buzele pe mutește. Ursa îi studiază forța brută a feței, liniștită acum în timpul rugăciunii, și repetă după el „Amin". El îi zâmbește.

— Vom lăsa lumii o moștenire demnă de viitoarele mele realizări de aici. O să trimit scrisoarea ta cât de curând. Ai ceva deosebit de transmis tatălui tău?

— Las asta la alegerea ta.

— Bun, spune el, și îi dă un ultim sărut pe frunte.

Își desfac mâinile, se întorc cu spatele și Ursa își apasă palma pe partea de jos a pântecului, dorindu-și ca sămânța lui să iasă din ea.

*

Când se trezește, casa este goală și o ceașcă murdară a rămas pe masă; se cutremură la gândul că el a privit-o în timp ce dormea.

Se dă jos din pat, toarnă din apa caldă încă de la foc în ligheanul de spălat, se freacă bine cu o cârpă pe care o împinge cât mai adânc înăuntrul ei pentru a fi cât de sigură e cu putință că a scăpat de urmele lui Absalom. Începe să se îmbrace rapid în încăperea rece, cu gândul de a merge acasă

la Maren pentru a verifica dacă Diinna i-a luat în serios sfatul, însă de afară se aude un țipăt care pare venit de foarte aproape și care o pune în mișcare.

Țipătul se aude din nou, iar afară răsună încă și mai puternic, însă acum e mai nesigură de sursa lui. Cineva trece în fugă pe lângă ea – e o femeie al cărei nume Ursa nu reușește să și-l amintească: Edne, Ebbe? –, ținându-și poalele rochiei strânse în mână. Se îndepărtează în goană dinspre port către casa lui Maren și, pentru o clipă îngrozitoare, Ursa dă să o urmeze. Dar un hohot de plâns zgomotos vine din spatele ei și realizează că Edne nu fugea într-o direcție, ci dinspre un loc.

Ușa casei doamnei Olufsdatter este larg deschisă și se trânțește de perete. Din unghiul în care se află, Ursa nu vede nimic înăuntru, însă un bărbat subțire și înalt pe care nu îl recunoaște iese din casă și închide ușa în urma lui. Afară, mai multe femei s-au adunat într-un semicerc. E prea departe pentru a le desluși expresiile de pe față, însă câteva și-au dus mâinile la gură.

Vede alte fețe în pragurile caselor, alte siluete care se mișcă printre clădiri către țipăt, precum animalele printre copaci. Vrea să se întoarcă acasă, merge spre ușă. Spaima îi taie genunchii, picioarele i se înmoaie și se agață de zăvor.

Trage aer adânc în piept și încearcă să se adune. Atenția femeilor e distrasă de la casa doamnei Olufsdatter în timp ce se apropie. O parte dintre ele se împrăștie, întorcându-se cu spatele, însă Toril, cu o față vizibil încântată, se îndreaptă către ea și o prinde dureros de strâns de antebraț.

— A trecut, în fine, la acțiune! Asta este o zi cu adevărat binecuvântată, doamnă Cornet.

Ursa se smulge din strânsoare.

— Ce acțiune? Ce se petrece aici?

— Nu pot să cred că nu v-a spus, zice Toril fără a încerca să-și ascundă zâmbetul. Doamnă Cornet, el este înăuntru, în casă, cu doamna Olufsdatter. Tocmai o arestează.

Inima bubuie în pieptul Ursei și o doare.

— O arestează? De ce? Ce a făcut?

— Nu știm exact, răspunde Sigfrid, care vine lângă Toril. Este mai palidă și mai puțin triumfătoare, dar pare să-și fi pierdut răsuflarea de atâta exaltare. Dar nu e nicio îndoială că sunt mulți, adaugă ea. Odată depistați, lucrăturile lor sunt ușor de observat.

Toril strânge umărul lui Sigfrid.

— De acum încolo vom fi în mai mare siguranță, draga mea prietenă.

Ursa se uită la celelalte femei. Nu le cunoaște. Are impresia că una dintre ele – Gerda parcă – vine la întâlnirile de miercuri, dar nu vorbește prea mult. Celelalte fac probabil parte din grupul bisericoaselor, așa cum le-a poreclit Kirsten.

Ușa e dată de perete și doamna Olufsdatter iese, legată la încheieturile mâinilor, cu o dâră de sânge prelingându-se pe șorțul alb, deși nu pare rănită, și cu străinul cel slab mergând alături. Absalom vine imediat în urmă; își ține teancul de hârtii la piept. Fața îi e gravă, gura îi zvâcnește de emoție. O zărește pe Ursa – ea își dă seama pentru că observă cum trage iute aer în piept –, dar nu-i vorbește, doar trece pe lângă ea.

— Bărbate, spune ea. Absalom. Unde o duci pe doamna Olufsdatter?

— La Vardøhus. Nu îi răspunde numai ei, lasă vorbele să răsune peste întreg satul. În temnița vrăjitoarelor, acolo unde îi este locul.

— Dar nu e vrăjitoare, spune disperată Ursa. Am fost de multe ori în casa ei, m-am rugat de multe ori acolo...

— Am ştiut eu, spune Toril. Are picături de transpiraţie pe buza de sus. Miroase urât din cauza agitaţiei. E vrăjitoare, am ştiut eu. Casa aia frumoasă a ei – cum altfel ar fi putut să o întreţină atât de bine decât cu ajutorul spiritelor? Şi au fost şi păpuşile...

— Şi semnele de pe braţul meu, intervine Sigfrid. Douăsprezece găuri negre mici, ca muşcăturile de animal.

Ursa clipeşte înspre ea. Femeia pare să fi înnebunit, însă Absalom dă grav din cap spre ea şi Toril şi îşi aşază câte o mână pe umărul fiecăreia, ca şi cum le-ar binecuvânta.

— Veţi fi chemate să depuneţi mărturie, zice el.

Merge în urma doamnei Olufsdatter, care e împinsă departe de casă. Plânge şi se freacă la ochi cu mâinile legate. Ursa nu reuşeşte să-şi facă suficient curaj cât să se apropie de ea. În schimb, se răsuceşte către Toril şi Sigfrid.

— Unde sunt semnele acelea? Arată-mi-le.

— N-ar fi decent, răspunde Sigfrid înroşindu-se.

— Dumnezeu îi pedepseşte pe mincinoşi, doamnă Jonsdatter.

— Sigfrid nu minte, spune Toril.

— Tu eşti cea care i-a spus despre păpuşi soţului meu? Nu erau decât nişte gesturi de aducere aminte, nimic mai mult.

— Erau păpuşi dintr-acelea cu care se fac farmece. Le-am văzut toate, şi am ştiut ce sunt. Celelalte femei încuviinţează dând din cap. Gerda se dă cu spatele şi se îndepărtează repede de grup. Le-a primit de la laponă, adaugă Toril. Şi ea va fi, fără îndoială, următoarea.

Ursa o ia la goană, cu poalele adunate deasupra genunchilor. Uşa casei lui Maren e deschisă şi un gând îngrozitor îi

trece pentru o clipă prin cap, că a ajuns prea târziu şi oamenii lui Absalom sunt deja înăuntru, însă când strigă, Maren îşi face apariţia, cu chipul palid al lui Edne iţindu-se dinăuntru. Lângă ea stă aşezată mama lui Maren. Ursa este atât de uşurată, încât simte ghimpi în coaste.

— Ţi-a spus Edne?

— Da.

— Trebuie să o previi pe Diinna. Am crezut că mai are timp, că se mai poate schimba ceva, am crezut că...

— A plecat, rosteşte Maren atât de încet, încât numai Ursa o poate auzi.

— A plecat?

Maren îşi duce degetul la buze.

— Azi-noapte. Acum nu mai au cum să o prindă.

Ursa se clatină pe picioare şi gâfâie în continuare, iar Maren o sprijină prinzând-o cu mâna sub cot. Cuvintele şi atingerea ei sunt atât de binevenite, încât Ursei îi vine să îi sărute mâna.

— Intră.

În ciuda lunilor de când s-au împrietenit, Ursa nu a fost niciodată în casa lui Maren. Ca împărţire, arată la fel cu a ei – o singură încăpere, cu vatra într-un capăt şi patul în celălalt, şi un pat îngust pentru o persoană ascuns într-un colţ –, însă ca mărime, ocupă cam un sfert din casa Ursei. Cu ele patru înăuntru, abia dacă încap în jurul mesei, cu genunchii ciocnindu-li-se.

— Ce s-a întâmplat? întreabă mama lui Maren. N-am înţeles nimic din vorbele lui Edne, decât că soţul tău se îndreaptă încoace.

— Au arestat-o pe doamna Olufsdatter, spune Ursa, şi cuvintele îi sună străine în gură. Pentru vrăjitorie.

Mama lui Maren trage aer în piept şi scoate un şuierat prin gura ştirbă.

— Toril ştie de asta?

— Ea este cea care a acuzat-o.

Limba femeii se repede afară din colţul gurii şi linge locul dureros. Ursa îşi fereşte privirea.

— Ştiai că aşa o să se întâmple, spune Maren cu mâinile încleştate compulsiv de blatul mesei. Ştiai, nu-i aşa?

Tăcerea mamei e ca o confirmare şi Maren sare în picioare şi dărâmă scaunul. Ursa se ridică şi ea, gata să se posteze între cele două, dar Maren nu face decât să se plimbe de la un capăt la celălalt al laturii scurte a camerei, arătând acuzator cu degetul spre mama ei.

— Şi ai vrea să o aresteze şi pe Diinna? Ai vrea ca nepotul tău să rămână fără mamă?

— Mai bine fără mamă decât cu o mamă vrăjitoare.

Ciocănitul în uşă cade greu în tăcerea perplexă a lui Maren şi Ursa e singura care se mişcă atunci când bătaia se aude din nou, mai tare de această dată. În prag e Absalom. Ridică din sprâncene.

— Eşti iar cu un pas înaintea mea, nevastă?

Nu aşteaptă răspunsul, ci intră cu paşi mari în casă. Prezenţa lui stoarce aerul rămas din încăpere.

— Unde e lapona?

— Alături, zice mama lui Maren ridicându-se încet în picioare. Vă arăt eu, împuternicitule. Nu vreau ca nepotul meu să se necăjească. O să am eu grijă de el.

Edne iese afară în urma lor şi o ia la fugă spre celelalte case. Maren a rămas împietrită în prag, iar Ursa aude pasul greu al soţului ei, ciocănitul şi mai greu în uşă şi sunetul zăvorului tras.

Urmează un moment de tăcere, spart de urletul înalt şi chinuit al mamei lui Maren, care îngaimă cuvinte cu şi fără sens.

Pasul lui Absalom răsună acum mai grăbit, în timp ce intră înapoi în casa lui Maren, cu o expresie de furie întipărită pe chip.

— Unde e? Unde a plecat?

— Nu e acolo? întreabă Maren cu o voce slabă, şi dacă nu ea ar fi fost cea care i-a şoptit vestea cu câteva minute înainte, Ursa s-ar fi lăsat păcălită, ar fi putut să o creadă că e uluită. Dar Erik? Fiul fratelui meu? Nici el nu e acolo?

Lacrimile care curg din ochii lui Maren par cât se poate de reale şi Ursa întinde braţul spre ea pe deasupra mesei.

— Te rog, Absalom. Nu vezi că e în stare de şoc?

Absalom lasă să-i scape un pufnet pe nări ca un taur furios.

— N-avea cum să ajungă departe. O să o prindem.

Iese din casă ca o furtună, lăsând uşa deschisă în urma lui, şi Ursa poate respira din nou. Lacrimile lui Maren nu contenesc încă mult timp, iar prin perete se aude un bocet înalt, ca de animal rănit. Cu bărbia încleştată, Maren îşi apasă mâinile peste urechi.

— Maren, şopteşte Ursa. Hai să mergem. Vino.

Maren se lasă ajutată să se salte în picioare şi e atât de slabă, încât pare aproape lipsită de greutate. Deşi e mai înaltă decât Ursa, se prăbuşeşte pe umărul ei şi îşi târşâie picioarele când trec pe lângă uşa deschisă a casei Diinnei, unde mama ei stă pe trepte şi plânge.

Ursa se gândeşte unde ar putea merge. Ar putea trece de casa în ruină ca s-o apuce spre zona sălbatică de lângă sat. Dar deja vede mici siluete acolo, bărbaţi îmbrăcaţi în negru

care îi caută pe Diinna şi fiul ei. Vederea bărbaţilor întunecaţi care mişună precum insectele pe un cadavru o înspăimântă.

Nu au nevoie decât de un loc liniştit şi izolat, dar nu găseşte altă soluţie decât să se îndrepte către casa ei. Merge cu capul aplecat şi cu Maren alături, acoperindu-şi faţa cu mâna. Ajung şi aud voci ridicate. Dau ocol casei şi văd aceleaşi femei care urmăriseră arestarea doamnei Olufsdatter icnind şi dându-se la o parte. Zăresc silueta solidă, inconfundabilă a lui Kirsten. Trânteşte la pământ un alt străin îmbrăcat în negru.

— Kirsten! strigă Maren. Renunţă să se mai sprijine de Ursa şi se repede în faţă. Ce faci, Kirsten?

— Rahatul ăsta cu ochi a vrut să mă pipăie.

— E omul împuternicitului, al *lensmann*-ului.

— Dar nu e soţul meu, spune Kirsten, înălţată ameninţător deasupra bărbatului, care se trage înapoi târându-se pe călcâie prin ţărână. Şi n-are niciun drept să mă atingă.

Bărbatul se ridică în picioare. E cu un cap mai scund decât Kirsten, iar furia care pe ea o face mai înaltă pe el pare să-l micşoreze. Alţi bărbaţi se îndreaptă spre ei dinspre Vardøhus, şi sunt mai mulţi decât a văzut Ursa de când a coborât de pe vas. Probabil au fost trimişi aici din alte părţi, din Alta sau din Varanger.

Şi pe urmă îşi face apariţia, printre două case, înfricoşător ca un coşmar, Absalom. Se apropie de Kirsten cu ochii strălucind triumfători. „Cum de l-am putut considera vreodată un bărbat chipeş?" se întreabă Ursa. În clipa asta are o faţă sălbatică şi vicleană, ca de lup.

Soţul ei se apropie şi mai mult, urmat de alţi bărbaţi. „De când pune el toate astea la cale?" se întreabă ea. „De cât

timp se strânge ştreangul fără ca ea, cea care ar fi trebuit să ştie cel mai bine, să-şi dea seama?"

— Nu are niciun rost să opui rezistenţă, spune, încurajat de apariţia lui Absalom, bărbatul care fusese aruncat pe jos şi care acum se scutură de praf. Eşti acuzată.

— Cine mă acuză? întreabă Kirsten.

— Eu te acuz, Kirsten Sørensdatter, zice Toril.

— Şi eu, intervine Sigfrid.

— Şi eu, răsună o voce încordată din spatele lor. Ursa se întoarce şi o vede pe mama lui Maren cu faţa schimonosită de lacrimi cum ridică un braţ tremurător şi arată cu degetul. Vrăjitoareo!

Maren

Capitolul 32

Cuvântul reverberează ca un curent de apă printre femeile adunate. Una după alta ele își ridică degetul, și ura de pe fețele lor este atât de vizibilă și îngrozitoare, încât respirația i se oprește în gât lui Maren. Toate bisericoasele fac asta, Toril și Sigfrid și Lisbet și Magda, până și Edne, care venise acasă la ea ca să o prevină de arestarea doamnei Olufsdatter, Edne, care a stat lângă ea în barcă și a vâslit cu ea până ce brațele le-au durut și au prins putere. Maren încearcă să-i prindă privirea, dar Edne se uită spre grup, spre Kirsten și spre Absalom. Acesta îi întoarce privirea și Edne ridică și ea mâna iute, ca o marionetă mânuită cu o sfoară. Kirsten stă singură în mijlocul cercului de mâini acuzatoare și spiritul de luptă pare să se scurgă din ea brusc, precum sângele.

— Ce acuzații mi se aduc?

— Le vei auzi la proces, răspunde Absalom. Pentru moment e de ajuns să afli că sunt foarte grave.

Maren nu suportă să o vadă stând singură și dă să înainteze, dar Ursa o prinde de încheietura mâinii și își înfige unghiile în ea.

— Te rog, nu.

Nimeni altcineva n-ar fi putut să o oprească în acel moment. Însă, în fața Ursei, Maren e neputincioasă, și vocea

ei o întoarce din drum. Rămâne pe loc, cu o senzație de trădare care îi bubuie în piept ca o tobă, și se uită cum Kirsten e legată la mâini și condusă înspre Vardøhus.

Obiectul acuzelor s-a îndepărtat, așa că femeile își lasă mâinile să cadă și clipesc de parcă tocmai au ieșit dintr-o negură. Edne respiră greu, își așază mâinile pe genunchi și vomită. Mulțumită, Toril o freacă pe spinare.

— Ai făcut ce trebuia, fato.

Edne se smulge și se îndreaptă de spate cu aceeași mișcare smucită cu care și-a ridicat mâna.

— Nu sunt fată. Sunt femeie, la fel ca tine.

Se uită în jur și Maren știe că pe ea o caută din priviri. Ochii li se întâlnesc și Maren vede disperarea de pe fața lui Edne. O furie rece o cuprinde și simte mâncărimi în mâini, însă nu îndrăznește să se apropie de teama bărbaților care au invadat satul.

— Hai să mergem, spune Ursa, care îi sesizează probabil pornirea și o trage cu blândețe la o parte.

Maren o urmează spre a doua casă plutitoare. Ursa închide ușa, o trage pe Maren spre ea, își așază bărbia pe umărul ei și-i murmură ceva neinteligibil în păr.

Tremură amândouă, și Maren se lasă purtată de șuvoiul vocii Ursei, își ridică încet mâna spre părul ei moale, despletit din cocul făcut în grabă, o sfoară moale ca o bucată fină de țesătură între degetele ei aspre. Îi adulmecă parfumul, cu buzele la o secundă depărtare de gâtul Ursei, și când prietena ei se desprinde din îmbrățișare, și le trece peste pielea Ursei atât de ușor, încât i se pare că doar și-a imaginat.

Ursa nu dă semne că ar fi observat. O așază pe Maren pe un scaun și merge să facă ceaiul. Mâinile îi tremură și cești-tile zăngăne.

— Să fii mai atentă pe viitor.

— Trebuie să vorbesc cu el, rosteşte Maren aproape fără să se gândească.

— Cu cine? întreabă Ursa cu o voce sfidătoare, de parcă ar provoca-o pe Maren să răspundă.

— Cu soţul tău. Ideea prinde tot mai mult contur în mintea ei, şi Maren insistă: Trebuie neapărat să-i spun că se înşală.

Se ridică în picioare, dar Ursa se grăbeşte să vină spre ea şi îşi aşază o mână pe umărul ei pentru a o forţa să se aşeze la loc. Maren nu se opune.

— Ar fi o greşeală.

— Tot ce s-a întâmplat e o greşeală. Maren îşi încleştează pumnul ca să-şi împiedice degetele să tremure. Ce Dumnezeu, doar e vorba de Kirsten!

Ursa se întoarce cu faţa spre vatră.

— Nu trebuie să atragi atenţia asupra ta. Mâinile ei sunt ca nişte păsări albe ce flutură în jurul ceainicului. Vi s-a întins o cursă şi n-am de gând să te las să cazi în ea.

— Atunci n-ar trebui să fiu aici, în casa asta.

Ursa o linişteşte cu o privire.

— Poate că aici, cu mine, eşti mai în siguranţă.

Maren nu poate sta locului. Picioarele îi trepidează sub masă.

— Ce am putea să facem pentru Kirsten?

— Nu mă auzi, Maren? Nu putem face nimic pentru ea. Nu ne rămâne decât să aşteptăm.

— Cu un asemenea cor de voci, toate împotriva ei? clatină din cap Maren. Cineva trebuie să-i ia apărarea.

— Atunci acel cineva trebuie să fiu eu, nu tu, zice Ursa în timp ce aduce, cu mâini tremurânde, ceştile la masă. Este

atât de năucă, încât uită să adauge frunzele în ceai, şi stă acum la masă cu ceaşca plină cu apă clocotită în faţă. Poziţia în care te afli acum, Maren, nu e deloc bună. Până şi eu îmi dau seama. Poate că ar trebui să pleci şi tu, la fel ca Diinna.

Maren îi aruncă o privire tăioasă.

— Să plec?

— Ai putea merge la Bergen, la mine acasă. Tata ar avea grijă de tine.

Groaza de a o părăsi pe Ursa e mai puternică decât spectrul arestării.

— Dar ce impresie şi-ar face lumea despre mine dacă aş fugi? Nu sunt vinovată de nimic, Ursa.

— La fel ca doamna Olufsdatter şi Kirsten? o repede Ursa. Uite unde le-a dus nevinovăţia.

„Are dreptate", îşi zice Maren, cu toate că ar vrea să fie altfel. Ar vrea ca totul să fie altfel.

— N-au de ce să le condamne, nu au motive.

— Ba da, şi ştii şi tu, zice Maren. Furia la sugestia Ursei de a pleca o arde. Tu eşti cea căsătorită cu un vânător de vrăjitoare.

Ursa se cutremură şi lui Maren îi vine să-şi înghită vorbele.

— El e la fel de diferit de mine ca Toril sau ca Sigfrid, spune Ursa. Doar nu-ţi închipui că am ştiut ce pune la cale.

Maren se ruşinează.

— Sigur că nu. Mama... Se cutremură la durerea ascuţită care îi sfârtecă pieptul. Dumnezeule mare, propria mea mamă!

— Mama ta nu e în firea ei, zice Ursa. Până şi eu îmi dau seama. E sub influenţa lui Toril. Toril e răul din spatele celor întâmplate, Toril şi soţul meu. Şi *lensmann*-ul; cel care l-a trimis aici. Ăsta a fost planul lui de la bun început, să vâneze vrăjitoare aici, în nord. Crede că tot locul e stăpânit de diavol.

— Ce oarbă am fost, spune Maren, cufundată adânc în propriile gânduri. Atât de oarbă, încât nu mi-am dat seama ce mult o urau.

— Pe cine? Pe Kirsten?

Maren dă din cap.

— Până şi Edne...

— Nu-i vina ta. Ai prevenit-o pe Kirsten şi nu te-a ascultat.

— Şi doamna Olufsdatter, zice Maren. Pe ea de ce o acuză? Doar n-a făcut nimic care să atragă atenţia asupra ei.

— Femeile susţin că le-a muşcat.

Maren clipeşte, uluită.

— Le-a *muşcat*? Doamna Olufsdatter?

Ursa scoate un râs chinuit, apoi pare să-şi ia seama.

— Scuze, dar e atât de... absurd. Îşi înfăşoară degetele în jurul ceştii. Au zis şi de păpuşi, şi despre casa ei, cât de mare şi bine îngrijită este.

— Toril a invidiat-o întotdeauna pentru casă.

— Şi crezi că invidia a fost de ajuns ca să o dea pe mâna oamenilor *lensmann*-ului?

Maren nu vrea s-o spună cu voce tare, deşi aşa crede.

— Doamna Olufsdatter nu e vrăjitoare. Toate lucrurile alea pe care le-au spus despre ea, semnele de muşcături... Numai minciuni.

— Am avut senzaţia că este ceva între tine şi doamna Olufsdatter.

Ursa o priveşte cu atenţie.

— Între mine şi doamna Olufsdatter?

— Da. Ceva rău. O aversiune.

— Eu n-am nimic împotriva ei, zice Maren. Dar e adevărat că ea nu m-a plăcut niciodată.

— De ce?

Maren oftează.

— Fiul ei, Dag Bjørnson, a fost logodnicul meu. Ea era de părere că nu-s de nasul lui. Se uită spre locul unde patul a fost împins acum sub grinzile late şi-şi aminteşte de mâinile flămânde ale lui Dag pe corpul ei. N-a vrut ca locuinţa asta să fie casa noastră.

— Asta? spune Ursa, rămasă cu gura căscată. Vrei să spui că ăsta urma să fie căminul vostru?

Maren dă din cap.

Ursa îşi acoperă faţa cu mâinile.

— Ce proastă am fost. Te-am pus să munceşti ca o servitoare în casa a cărei stăpână ar fi trebuit să fi.

— Credeam că am venit mai degrabă ca prietenă aici în ultima vreme, zice Maren.

— Aşa şi este. Ursa întinde mâinile spre ea. Cea mai bună prietenă pe care am avut-o vreodată.

Atingerea ei este caldă de la ceaşcă, şi Maren se simte ca o bucată de gheaţă care bălteşte în apă. Întregul ei corp se destinde şi ar vrea ca Ursa să o îmbrăţişeze aşa cum făcuse atunci când intraseră în casă. Dar după o clipă Ursa îi dă drumul la mână şi se uită în jos la ceaşca din faţa ei.

— Am uitat de frunze, scoate ea un râset scurt şi gol. De ce nu mi-ai atras atenţia?

— N-am observat, răspunde Maren. Şi, oricum, aş prefera nişte bere, dacă ai aşa ceva în casă.

Ursa scutură din cap.

— Nu. Şi nici *akewitt*.

Maren se ridică brusc în picioare, şi ceea ce rosteşte o ia şi pe ea prin surprindere.

— Kirsten are bere la ea acasă.

Ursa o priveşte uluită.

— Doar n-ai de gând să mergi acolo. Nu astăzi.

— De ce nu? zice Maren cu o nesăbuinţă ce frizează nebunia. Nu o s-o deranjăm, nu e acasă.

Râde crispat, iar Ursa se ridică şi ea, ocoleşte iute masa şi îşi aşază o mână pe umărul ei.

— Maren...

— Vii cu mine? se scutură Maren de atingerea ei.

Pielea o furnică. Nevoia de a vedea casa lui Kirsten este la fel de imperioasă precum setea.

— Dar nu ai bere la tine acasă?

— Nu mă mai întorc la mine acasă, rosteşte Maren, atât de vehement, încât Ursa tresare. Nu atâta timp cât femeia aia locuieşte acolo.

Degetul ameninţător al mamei arătând spre Kirsten pluteşte în faţa ochilor lui Maren, şi ea se freacă tare pe faţă ca pentru a şterge imaginea.

— Oamenii *lensmann*-ului sunt peste tot în sat..., zice Ursa.

— Atunci n-ar fi de preferat să fiu în compania soţiei împuternicitului?

Maren iese din a doua casă plutitoare fără a verifica dacă Ursa o urmează. Este convinsă că da. Ursa vine cu o jumătate de pas în urmă, în timp ce Maren merge călcând apăsat printre case. Uşa de la casa doamnei Olufsdatter e întredeschisă şi înăuntru se văd bărbaţi în negru mişcându-se ca nişte insecte ce curăţă un leş.

— Cercetează casa, şuieră Ursa. Foarte posibil au ajuns şi acasă la Kirsten.

Maren ştie că spusele Ursei sunt destinate să o oprească, dar iuţeşte ritmul; picioarele o poartă pe lângă casa lui Toril, luminată şi zumzăind de vorbe. Ar vrea să dea buzna

înăuntru, să dărâme o lampă, să împrăştie tăciunii pe jos, să dea foc casei. Dar continuă să înainteze repede, trece de biserică şi de casa lui Sigfrid şi de cea a trădătoarei Edne, până ce vede ferma Petersson, cu renii mişcându-se palizi ca fantomele pe câmpuri.

Ursa respiră greu şi Maren îşi dă seama că a rămas în urmă, incapabilă să ţină pasul, dar nu se opreşte până ce nu ajunge la uşa montată între două ferestre, cu spatele la mare. Uşa e închisă bine şi Maren aruncă o privire scurtă înăuntru. Cu excepţia unei lumini slabe venite dinspre foc, casa e întunecată şi goală.

Ursa o ajunge din urmă gâfâind.

— Nu trebuie să intrăm. Vor termina curând cu scotocitul casei doamnei Olufsdatter.

— Dacă nu vrei, nu trebuie să intri, zice Maren cu mâna pe zăvor.

— Ce e cu tine, despre ce este vorba? bate din picior, frustrată, Ursa. Nu mă poţi convinge că eşti aşa de disperată după o băutură.

Lui Maren îi bubuie inima. Realizează că drumul a lăsat-o şi pe ea fără suflu. Zăvorul e rece ca gheaţa sub degetele ei.

— Vreau să..., îşi caută ea cuvintele, încearcă să explice nevoia pe care o simte de a vedea cu ochii ei casa lui Kirsten. Gândul se materializează în clipa când îl rosteşte cu voce tare: Vreau să mă asigur că nu e nimic periculos înăuntru, dacă vor cerceta casa. Nimic care să o învinovăţească pe Kirsten.

Ursa ridică din sprâncene.

— Crezi că ar fi putut să ţină aşa ceva în casă?

— Kirsten nu este vrăjitoare, ăsta e singurul lucru sigur pe care îl ştiu, zice Maren. Îşi aminteşte de pietrele runice din

camera Diinnei, de oasele aruncate, de acul sclipitor înfipt în dantela lui Toril. Însă e posibil ca oamenii *lensmann*-ului să dea peste obiecte a căror semnificaţie nu o ştiu, dar pe care să le folosească împotriva ei.

— Bine, dă Ursa încet din cap. Dar trebuie să ne grăbim.

Maren împinge uşa şi intră. Ursa o urmează păşind prudent, ca şi cum ar urca într-o barcă.

— Ce trebuie să căutăm?

Maren sparge tăciunii din vatră, aruncă un alt pătrat de turbă care să înalţe flacără pentru a lumina încăperea şi a da căldură.

— Tu ar trebui să ştii mai bine decât mine. Tot ce ţi se pare neobişnuit, lipsit de sens.

— Ca de exemplu astea?

Arată cu degetul şi Maren urmăreşte direcţia şi vede două pietre runice aşezate lângă pat.

Traversează iute încăperea şi le ridică. Pe una este scrijelit un semn care înseamnă siguranţă, pe alta o mare liniştită, şi Maren ştie că împreună cele două desene alcătuiesc leacul sami împotriva viselor urâte. Îşi închide palma peste ele, îi vine să plângă gândindu-se la Kirsten singură în casă, prinsă într-un val de coşmaruri. Kirsten, care păruse întotdeauna atât de neclintită, de puternică, dar care suferise aceeaşi pierdere ca toate celelalte femei. „Oare balena îi apărea şi ei în vis?" se întreabă Maren.

— Maren?

Vocea Ursei e blândă, şi când se întoarce spre ea, Maren o vede ţinând în mână pantalonii purtaţi de Kirsten atunci când măcelărea animale. Sunt pătaţi de stropi ruginii ce par macabri în lumina focului. Maren dă din cap.

— Da, să luăm şi pantalonii, zice ea.

Se uită gânditoare la foc. Nu este suficient de puternic pentru a arde complet țesătura și, deși ar putea pârjoli pietrele runice, poate că nu ar șterge cu totul scrijelițurile de pe ele. Întinde mâna. Ursa îi dă pantalonii. Pânza e moale de la atâta purtat și Maren strecoară pietrele în buzunare.

Iese din casă, cu Ursa pe urme, și umple buzunarele pantalonilor cu alte pietre găsite pe jos. Și după aceea azvârle pantalonii în mare. Pânza se umflă pe moment, apoi se scufundă în apă.

— Și acum? întreabă Ursa cu voce slabă.

Maren ridică din umeri. Umerii pocnesc ca niște degete trosnite.

— Acum putem merge să luăm berea.

*

Pe drumul de întoarcere la a doua casă plutitoare trec pe lângă grupul de bărbați. Maren își ține capul sus; ar vrea ca sticla de *akewitt* limpede și carafa de bere pe care le ține în mâini să-și fi vărsat deja conținutul în corpul ei pentru a-i da putere. Simte privirile bărbaților asupra ei ca pe o atingere fizică și se întreabă cum de le-a suportat în vremea când satul era locuit atât de bărbați, cât și de femei.

Prezența Ursei o protejează, e ca un balsam. Traversează rapid satul. Casa lui Toril e încă luminată și dinăuntru răzbat voci, dar Maren refuză să se tortureze uitându-se înăuntru. Casa doamnei Olufsdatter este în schimb tăcută, iar ușa a fost lăsată întredeschisă și focul uitat. Maren se înfioară.

Ursa o oprește la câțiva pași de casa ei.

— Lasă-mă să verific dacă Absalom nu e înăuntru.

Deschide ușa cu prudență, apoi îi face semn să intre.

— Cred că a plecat la Vardøhus. Şi probabil că va rămâne acolo ceva vreme.

Maren aşază băutura pe masă în timp ce Ursa aţâţă focul şi aduce două ceşti de pe raftul montat de Dag deasupra vetrei. Maren întinde mâna după carafa de bere, dar Ursa arată cu degetul spre *akewitt.*

— Cred că ne-ar prinde mai bine, zice ea cu un zâmbet în colţul gurii.

Buzele Ursei sunt foarte roz şi uşor îndepărtate, aşa că Maren îi poate vedea strălucirea dinţilor. Toarnă tăcută câte o înghiţitură de *akewitt* în fiecare ceaşcă. Nu a mai băut *akewitt* decât o dată, la nunta lui Erik cu Diinna. Nu-i plăcuse arsura din gâtlej şi greutatea pe care o simţise brusc în picioare şi pleoape, însă acum abia aşteaptă să bea. Soarbe *akewitt*-ul dintr-o înghiţitură şi, după o clipă de ezitare, Ursa o imită.

Se îndoaie imediat de mijloc şi dispare sub masă, tuşind violent. Maren se ridică în picioare alarmată, cu gândul de a aduce o găleată, dar Ursa flutură din mână peste masă şi capul îi reapare după o clipă.

— Sunt bine, bolboroseşte ea în timp ce-şi freacă stomacul. Obrajii i s-au îmbujorat şi sunt acum la fel de trandafirii ca buzele. *Akewitt*-ul ăsta e mai tare decât cel cu care sunt obişnuită. Bate de două ori cu ceaşca în masă, gest pe care Maren l-a văzut la bărbaţi. Încă unul.

Maren râde şi se supune. Sorb din a doua ceaşcă de *akewitt* şi Ursa vine să se aşeze lângă ea. Simte cum băutura a început deja să-i încălzească mădularele. Camera pare mai mică acum şi nu se poate împiedica să se uite la peretele de lângă vatră, acolo unde Dag obişnuia s-o ţină ţintuită şi să se lipească de ea. După ce i-a povestit Ursei

despre el, amintirea lui s-a redeşteptat şi aproape că-i poate simţi din nou respiraţia pe gât.

Ursa stă foarte aproape şi Maren nu ştie de unde vine căldura, de la foc sau de la corpul prietenei sale. Îşi imaginează cum se apleacă spre ea, cum îşi aşază capul pe umărul Ursei. După momentele de intimitate pe care le-au împărţit, n-ar fi un gest chiar aşa de deplasat. Numai că Maren nu e sigură că ar putea să stea cu capul atât de aproape de Ursa încât să îi adulmece parfumul dulce şi să simtă atingerea pielii ei moale pe propria frunte aspră fără să îşi apese gura de buzele ei.

Scutură din cap ca să-şi alunge gândurile şi se ciupeşte cu unghia de locul dintre degetul mare şi arătător. Durerea o face să-şi revină.

— Poate că o vor elibera curând pe Kirsten, sparge tăcerea Ursa în timp ce Maren îi priveşte profilul pe fundalul focului din vatră. Mai ales dacă nu vor găsi nimic compromiţător la ea acasă.

— Poate, zice Maren, deşi nu crede cu adevărat.

Nu vrea să se gândească la asta, vrea ca momentul lor să fie unul de respiro de la ororile acelei zile, de la ororile ce vor veni. Mai ia o înghiţitură de *akewitt*, şi Ursa o imită.

Stau cu mâinile pe masă şi distanţa dintre ele este atât de mică, încât Maren ar putea să-şi treacă degetul peste încheietura Ursei dacă ar avea destul curaj. Dar Ursa este cea care face ca distanţa să dispară luând mâna lui Maren şi strângând-o cu un gest natural.

— Voi vorbi cu Absalom, spune ea hotărâtă. O vom aduce pe Kirsten acasă.

Vinovăţia inundă obrajii lui Maren. Ar trebui să se gândească la soarta lui Kirsten, la întoarcerea ei acasă şi la felul în care ar putea să o ajute. Însă mâna Ursei este atât de

moale, atât de strânsă peste a ei, iar *akewitt*-ul îi arde pântecul ca o flacără şi capul îi pluteşte pe deasupra umerilor...

Uşa e dată brusc de perete. Cei doi bărbaţi îmbrăcaţi în negru rămân şovăitori în prag. Ursa îşi smulge mâna din mâna lui Maren. Mâna lui Maren rămâne stingheră, eşuată pe lemnul închis la culoare.

— Scuze, doamnă Cornet. Nu ştiam că e cineva înăuntru, spune unul dintre bărbaţi, nesigur cui să se adreseze. Împuternicitul Cornet ne-a poruncit să mutăm acum lucrurile.

— Ce să mutaţi?

Ursa se ridică şi bărbaţii îşi îndreaptă atenţia spre ea. Maren ia repede de pe masă sticla de *akewitt* şi o aşază pe podea, la picioarele ei, pentru a o ascunde vederii.

— Scuze, doamnă. Da. Vrea să păstreze aproape tot, dar patul trebuie ars.

— Patul..., repetă Ursa cu o voce slabă. Ce tot spuneţi acolo?

— Patul din casa vrăjitoarei, spune celălalt bărbat. Împuternicitul vrea să-l schimbe cu patul dumneavoastră.

— O să te muţi lângă mine, Ursa, zice Maren. I s-a făcut rău: băutura i-a căzut greu la stomac. Nu-i aşa? îi întreabă ea pe bărbaţi.

— Da, doamnă, răspunde primul din ei, vădit încurcat, neştiind cine e Maren şi cum ar trebui să i se adreseze. Maren crede că e bărbatul pe care Kirsten l-a doborât la pământ: are nădragii murdari de noroi. Vă mutaţi în casa cu etaj. Se cuvine ca împuternicitul să aibă cea mai bună locuinţă din sat.

— Deci asta e, sâsâie Maren, şi Ursa face un pas în faţă ca să se interpună între ea şi bărbaţi.

— Pot vorbi cu soțul meu?

— Soțul dumneavoastră, doamnă Cornet, este la Vardøhus.

Bărbații au început să se satură să ofere explicații și ochii le fug spre pat. Sunt nerăbdători să-și vadă de treburi. Astea sunt ordinele pe care le-am primit, doamnă.

Patul e prea mare și nu poate fi scos pe ușa principală, așa că o folosesc pe cea de la magazia cu lemne, și carcasele de reni se leagănă la trecerea lor. Cufărul din lemn de cireș și valizele sunt și ele mutate. Când termină de cărat totul și pleacă, lăsând ușa deschisă în urma lor, Ursa înșfacă imediat mătura și începe să înlăture noroiul adus de ei pe cizme. Maren se ridică și dă să ia ea mătura, dar Ursa nu o lasă.

— Ne mutăm în casa doamnei Olufsdatter. Asta înseamnă că ea nu se mai întoarce. Încheieturile degetelor Ursei s-au albit. Mătură murdăria în cercuri, o adună, apoi o împrăștie pe scândurile podelei, lăsând în urmă pete. O s-o omoare, la fel ca pe bărbații sami.

Maren n-are putere să vorbească. Nu se gândește la doamna Olufsdatter, și nici măcar la Kirsten. Și-i imaginează pe Diinna și Erik rătăciți deja pe muntele cel jos. „Rămâneți ascunși, în siguranță", se roagă ea pe mutește.

— Cum aș putea să locuiesc acolo, Maren? Cum de-a putut Absalom să...?

Cu respirația întretăiată, Ursa își cuprinde coastele în mâini și se sprijină de mătură.

— N-ai încotro, îi răspunde simplu Maren. Așa cum ai zis și tu: de acum încolo va trebui să fim atente.

Ursa se îndreaptă de spate.

— Nu o să stau acolo. Vom veni aici, la fel ca înainte. Nu pot să locuiesc în casa doamnei Olufsdatter.

Hotărârea din glasul ei îi dă speranță lui Maren.

— Crezi că aş putea să locuiesc eu aici? se aventurează ea.

Ursa clipeşte la ea, năucă.

— Dar nu e niciun pat în casa asta.

— La mine acasă nu mă mai întorc. Nu mai pot să dorm lângă mama, şi nici în camera Diinnei. Şi dacă aş sta aici, aş fi mai aproape de tine. Planul prinde rădăcini în mintea lui Maren. Ai putea să îi explici lui Absalom că ai nevoie să locuiesc mai aproape, ca să îţi fiu de ajutor într-o casă mai mare.

— Da, asta mi-ar aduce multă mângâiere, zice Ursa. Îşi netezeşte părul. Nu cred că va avea motiv să mă refuze.

„Chiar şi după toate astea, Ursa încă mai crede că are vreo putere asupra lui", îşi zice Maren. Vânător de vrăjitoare sau nu, Absalom este, la urma urmelor, doar un bărbat.

Capitolul 33

Deşi lipsesc doar două femei şi în partea din spate a bisericii sunt aşezaţi patru bărbaţi în negru, grupul de enoriaşi pare să se fi împuţinat semnificativ la slujba de duminică. Toril şi Sigfrid şi Edne iau loc pe banca din faţă, lângă familia Cornet, în timp ce Maren se aşază separat de mama sa. Maren s-a mutat deja în casa plutitoare şi simpla vedere a mamei îi face sângele să fiarbă în vene. Mama tot încearcă să-i prindă privirea, iar Maren şi-o tot fereşte, plină de hotărâre. Absenţa lui Kirsten o doare.

Pastorul Kurtsson pare şi mai slab ca de obicei. Maren se întreabă ce părere are el despre arestări. Ar trebui să fie la fel de mulţumit ca împuternicitul, însă pare să se fi gârbovit cumva şi se încruntă în timp ce predică despre neprihănire şi milostenie. Maren îl priveşte cu alţi ochi.

La terminarea slujbei, împuternicitul se ridică în picioare. E o prezenţă impunătoare, ca întotdeauna, însă acum pare de-a dreptul uriaş şi, cu toate că se străduieşte să invoce ura, Maren nu simte decât groază. Pastorul Kurtsson se retrage în umbră.

— Aşa după cum fără îndoială cunoaşteţi, doamna Sørensdatter şi doamna Olufsdatter sunt acuzate de vrăjitorie. Astăzi voi strânge dovezile împotriva lor. Dacă aţi avut

de suferit de pe urma lor sau ştiţi de fapte rele comise de cele două care ar putea fi relevante pentru acuzare, veniţi direct la reşedinţa mea ca să le pot consemna.

Se înclină în faţa crucii de lemn şi străbate cu paşi mari culoarul. Bărbaţii aşezaţi în băncile din spate ale bisericii îi deschid uşa. Maren se face mică în clipa când Cornet trece pe lângă ea. Toril şi acolitele ei îl urmează îndeaproape şi Maren le aruncă o căutătură lungă şi dușmănoasă.

— N-a fost prea înţelept din partea ta, zice Ursa cu răsuflarea tăiată, în timp ce se strecoară în strană lângă ea.

— Cineva ar trebui să o acuze pe *ea*, declară Maren furioasă.

— Nu-ţi bate capul cu asta. Vin la tine imediat ce mă asigur că Absalom e instalat confortabil acasă, ocupat cu treburile lui.

Ursa iese din biserică şi Maren aşteaptă până rămâne singură înăuntru cu pastorul Kurtsson. Bărbatul tresare un pic când, după ce suflă în lumânări ca să le stingă, se răsuceşte şi dă cu ochii de ea, încă aşezată în strană.

— Domnişoară Magnusdatter.

— Pastore Kurtsson.

Se măsoară reciproc din priviri. Gâtul bărbatului se contractă în clipa când înghite. Maren se decide, se ridică şi se apropie de el pe culoarul îngust. Pastorul Kurtsson rămâne nemişcat şi ea se opreşte la câţiva paşi distanţă. Nu ştie cum să înceapă, dar el e cel care vorbeşte primul.

— Să înţeleg că n-ai nimic să-i raportezi împuternicitului?

Maren clatină din cap.

— Dar dumneata, pastore?

— Nu.

Ochii lui şterşi sunt obosiţi. Şi are cearcăne sub ei.

— Nu i-ai povestit despre bărcile de pescuit?

Maren nu reuşeşte să-şi mascheze surprinderea.

— Nu e niciun păcat în a te hrăni, zice pastorul Kurtsson.

Braţele îi atârnă moi pe lângă corp şi are umerii căzuţi.

— Dar ai fost împotrivă ca noi, femeile, să ieşim la pescuit pe mare.

— Am considerat că e un demers necuviincios, recunoaşte el. Dar nu îndreptat împotriva lui Dumnezeu.

— Dar împuternicitul aşa ar putea să creadă, dacă ar afla.

— Nu de la mine.

— Dar altceva ce ar putea afla de la dumneata?

Brusc alarmat, pastorul Kurtsson îi aruncă o privire tăioasă.

— Ce vrei să spui cu asta, domnişoară Magnusdatter?

Maren îşi înghite nodul din gât.

— Vei vorbi în favoarea lor? A lui Kirsten, a doamnei Olufsdatter?

Pastorul Kurtsson oftează.

— Eu nu pot rosti decât adevărul, aşa cum îl ştiu, în faţa lui Dumnezeu. Chiar dacă nu văd întotdeauna lucrurile aşa cum le vede El. Judecătorul suprem El este.

— Dar dumneata eşti slujitorul Său, spune Maren pe un ton imperios. Nu se poate să nu ştii mai multe, să n-ai măcar un dram de influenţă...

— Nu ştiu decât ce îmi arată El.

— Şi ce ţi-a arătat El?

Pastorul Kurtsson îşi împreunează palmele şi-şi împleteşte degetele.

— El a găsit de cuviinţă să vă salveze din furtună şi să vă ofere îndrumare în vremurile dificile de după. Dumnezeu S-a milostivit de Vardø şi nu cred că Şi-a întors ochii de la voi nicio clipită.

Lui Maren îi vine să îl împungă în piept.

— Crezi că am avut parte de milostenie cu toate cele întâmplate?

— Ar fi un păcat să credem altfel, spune pastorul Kurtsson îndepărtându-se. Îmi pare rău pentru prietena ta, domnișoară Magnusdatter. Dar nu-i pot acorda verdictul de nevinovăție. Numai Dumnezeu o poate judeca.

„Dar un bărbat e cel care a arestat-o", își zice Maren. „Și o femeie e cea care a acuzat-o." E totuși conștientă că n-are niciun rost să rostească aceste propoziții cu voce tare. Pastorul a ieșit deja pe ușă, așa că îl urmează și se îndreaptă către a doua casă plutitoare.

Un șir de femei se strecoară înăuntru și afară din casa doamnei Olufsdatter și Maren se cutremură de fiecare dată când una dintre ele pășește în interiorul luminat de soare, de parcă ar călca pe propriul ei mormânt. Știe că multe guri o condamnă pe Kirsten și se întreabă câte altele o vor acuza și câte vor fi acuzate.

*

Urmează o lună de nesiguranță și tăcere. Iarna vine și învăluie satul și Maren petrece cel mai mult timp în casă, cu toate că picioarele ei duc dorul plimbărilor pe promontoriu și plămânii tânjesc după aer.

Acum, că locuința plutitoare este, în fine, a ei, tot farmecul a pierit. Doarme pe podea sub pătura din piei de animale pe care a cusut-o și se bucură de înțepeneala cu care se trezește zilnic ca de o pedeapsă pe care simte că o merită. Visează balena și o visează pe Kirsten, cu silueta ei mândră contorsionată în temnița pentru vrăjitoare, își imaginează că ia durerile lui Kirsten asupra ei și o ajută astfel să le îndure mai bine.

Se întreabă cum suportă mama schimbarea de vreme. La fel ca Maren, ea nu a petrecut nicio iarnă singură. Oare și ea e hăituită de propria răsuflare care îi iese în fuioare de pe buze, de frigul care o pătrunde fără milă până la oase? Maren a reușit până acum s-o evite mereu, însă o chinuie gândul la tatăl ei și ce ar zice el că a lăsat-o singură pe mama ei în timpul nopții polare.

Își spune că mama și-a făcut noi prietene. Poziția lui Toril în comunitate este acum mai înaltă decât a oricui, în afara împuternicitului, și mama stă lângă bisericoase la slujbele de duminică. Nu a venit s-o viziteze pe Maren în a doua casă plutitoare și a renunțat să încerce să-i prindă privirea. Încetul cu încetul au devenit două străine, iar Maren simte că i-a murit toată familia și că Ursa e tot ce i-a rămas pe lume.

Doi ani de la furtună și un an nou este pe cale să înceapă. Nu se mai fac alte arestări, însă bărbații instalați în casa goală a lui Kirsten dau ocoale prin Vardø precum liliecii. Maren uitase cum e să trăiești printre bărbați, uitase de râsetele lor prea zgomotoase și de privirile lor neplăcute. Unii din ei vizitează cabana în timpul zilei și Maren scrâșnește din dinți când îi vede cum o urmăresc pofticioși din ochi pe Ursa în timp ce străbate scurta distanță dintre cele două case.

Ursa vine la ea cât de des poate. Absalom o ține aproape, priponită de el, și Ursa îi spune că se teme să nu atragă atenția asupra lor cu vizite prea dese. În ciuda norului amenințător care planează asupra tuturor, prezența Ursei încă o înflăcărează pe Maren, încă o tulbură cu fiecare atingere. Maren se urăște pentru asta, pentru mica plăcere de care se bucură fără ca prietena ei să-și dea seama, pentru toate plăcerile pe care le găsește în orice, în vreme ce Kirsten zace în întuneric la doar o milă distanță. Totuși nu se poate

abţine. Sentimentele ei sunt la fel de neabătute şi puternice ca valurile mării.

Uneori, atunci când îşi ating mâinile sau se privesc în ochi, Maren îşi imaginează că Ursa îi împărtăşeşte sentimentele. Şi că, dacă i le-ar mărturisi, i-ar răspunde la fel. Şi după aceea? Ce ar putea urma?

Maren încearcă să se facă indispensabilă împuternicitului şi să se ţină totodată departe de el, folosind a doua casă plutitoare pe post de bucătărie şi trimiţând familiei Cornet tocane asezonate cu ierburi stătute pe care le descoperă în borcane. Una dintre ierburi seamănă cu buruiana de dalac uscată, întrebuinţată în cantităţi mici pentru scăderea febrei, şi ea se complace în fantezii despre cum ar strecura-o în cina lui Absalom, cum el s-ar împurpura la faţă, cum respiraţia i s-ar opri şi limba i s-ar umfla neagră în gât.

Visează din ce în ce mai des cu ochii deschişi când, în prima zi a anului Domnului 1620, la o săptămână după Crăciun, Ursa vine cu veşti. Maren stă la masa bine frecată când Ursa deschide uşa şi se aşază vizavi de ea pe scaun, dar fără s-o privească în faţă. Maren simte o greutate ca de plumb în stomac.

— Doamna Olufsdatter a mărturisit, zice Ursa. Aşa că va fi condamnată.

— A mărturisit? Cuvântul sună strident în capul lui Maren. Ce anume a mărturisit?

— Că este vrăjitoare. Că a folosit păpuşile pentru a face farmece. Ursa înghite în sec. Cred că au ars-o cu fierul roşu. Absalom mi-a spus că le-a fost greu să-i smulgă mărturisirea fără să apeleze la foc.

— Şi Kirsten? Pieptul lui Maren se strânge. Doar nu...

Ursa clatină din cap şi ochii ei îi întâlnesc, în fine, pe ai lui Maren. Privirea ei tristă o înmoaie pe Maren.

— Kirsten a refuzat să mărturisească.

— Deci o vor elibera? întreabă Maren, cu toate că știe că este o speranță deșartă.

Ursa își mușcă buza.

— Spune-mi, insistă Maren.

— Îmi pare rău. Am înțeles că o vor potopi.

— Potopi?

Cuvântul sună comic, e ca un joc de copii. Dar Maren știe din tonul Ursei că nu e niciun joc.

— Nici eu nu am știut cuvântul. Am sperat să nu fiu niciodată nevoită să-l rostesc, dar... trebuie să fii pregătită. Ursa trage aer adânc, tremurător în piept. I-au cerut să-și mărturisească nelegiuirile și ea a refuzat. Așa că o vor supune unei probe ca să vadă dacă este vrăjitoare și o vor condamna ca atare.

O presimțire rea străbate gâtul lui Maren, ca atunci când pasărea întunecată zburase prin fața ferestrei înaintea furtunii.

— La ce probă o vor supune?

— O să o lege și o vor arunca în mare.

— În mare? Maren își simte limba încleștată în gură. Dar e înghețată. Și ar putea să se înece!

— Poate că așa ar fi mai bine pentru ea.

Maren se holbează la ea cu gura căscată.

— Cum poți să spui așa ceva?

— Dacă va pluti, vor spune că e vrăjitoare. Vor spune că apa este pură și că a respins diavolul, așa că cei care plutesc sunt vrăjitori.

Lui Maren i se face greață.

— Cine? Soțul tău?

— El și *lensmann*-ul. Pastorul Kurtsson va fi și el prezent, și oricine altcineva va dori să asiste.

Maren simte gust de fiere în gât.

— Deci totul va fi public?

Ursa dă din cap.

— Le trebuie martori.

— Şi tu nu poţi să-i opreşti? Maren e conştientă că pare isterică. Nu poţi să faci nimic?

Un hohot de plâns se opreşte în gâtul Ursei.

— Ce-ai vrea să fac? Spune-mi şi o să fac.

Maren îşi apasă tare mâna de masă în căutare de sprijin.

— Când va fi?

— Săptămâna viitoare. Ursa îi aruncă o privire pătrunzătoare. Doar n-ai de gând să te duci?

— Trebuie, răspunde Maren. Kirsten nu va suporta chinul singură.

— N-o s-o ajuţi cu nimic dacă mergi să asişti, zice Ursa. Indiferent ce se va întâmpla, mai bine nu te duci să vezi.

— Ce-i sfânt în treaba asta? spune Maren. Ochii o ustură de lacrimi. Cum de pot spune ei că fac lucrarea Domnului?

Ursa nu are răspuns, şi Maren o lasă singură în casă şi iese ca să-şi verse maţele în noroi până ce rămâne goală pe dinăuntru, numai cu inima pulsându-i dureros în piept.

Capitolul 34

În ziua potopirii cerul e plin de nori și întunecat. În timp ce se îndreaptă către port, Maren devine conștientă că lumea se holbează la ea și șușotește, și se simte expusă fără prezența protectoare a Ursei. Un mic grup s-a strâns deja la punctul unde uscatul se întâlnește cu marea. Ursa nu e acolo.

— Absalom mi-a spus că femeile n-ar trebui să vadă așa ceva cu ochii lor, i-a explicat ea.

— Cred că a uitat că pe o femeie vrea el să o azvârle în apă.

Ursa s-a încruntat.

— Nu vrei să stai cu mine? N-ai nimic de câștigat dacă te duci acolo.

Maren știe că ar fi mai bine să nu meargă, dar nu-i poate urma sfatul. N-o poate lăsa singură pe Kirsten cu bisericoasele și cu bărbații evlavioși, care abia așteaptă cu toții s-o înece sau să o blesteme. Trebuie să fie și ea martoră.

Ursa vede cât de hotărâtă este, așa că oftează și o ia de mână.

— Măcar promite-mi că n-o să faci nimic care să atragă atenția asupra ta. Și că n-o să scoți nicio vorbă.

Maren o ascultă și stă acum tăcută, la oarecare distanță de ceilalți, ferindu-și cu grijă privirea de ochii împuternicitului.

Mama ei nu e prezentă, nici Edne, dar Sigfrid și Toril discută cu pastorul, a cărui față e albă ca varul. Totul în jur e luminat de strălucirea slabă a unor torțe așezate de-a lungul portului, și tot o torță e cea care anunță sosirea lui Kirsten. Maren se răsucește ca să o vadă venind dinspre Vardøhus, legănându-se în căruța care o transportă. Când căruța se apropie, vede fața lui Kirsten pentru prima oară după patru luni. Și-și mușcă tare limba pentru a nu scoate un țipăt.

Silueta din căruță e moale ca un sac. Kirsten e îmbrăcată doar cu o rochie de bumbac pătată la poale. Își ține ochii închiși chiar și când un gardian și împuternicitul o trag în sus, strâmbând din nas, ca să o așeze pe picioare. Și Maren simte mirosul de sânge vechi și urină, căci vântul îl poartă până la ea. Pastorul Kurtsson își apasă o basma peste nas. Maren ar vrea să-i strige lui Kirsten, să-i spună că e aici pentru ea, însă are limba încleștată de cerul gurii și nu crede că o poate dezlipi.

Imediat în urma căruței vine o trăsură frumoasă, acoperită. Maren o recunoaște, e cea care a dus-o anul trecut pe Ursa la Vardøhus. Din rândurile femeilor se înalță un murmur în clipa când un bărbat coboară din trăsură, și Maren are acum ocazia să-l cerceteze din ochi pe *lensmann*. E scund și îndesat și poartă o haină de blană bine croită. Fața îi e ascunsă de o barbă la fel de deasă ca a împuternicitului Cornet, dar albă ca zăpada. Se îndreaptă cu pași mari spre marginea portului și, deși Maren simte o pornire de a o lua la fugă, se apropie ca să audă ce are el de zis.

— Doamnă Sørensdatter, vrei să mărturisești și să ne cruți pe toți de treaba asta?

Kirsten tremură atât de tare, încât împuternicitul și gardianul se opintesc ca să o țină dreaptă.

— Mărturiseşti că eşti vrăjitoare şi că eşti cea care a abătut furtuna care l-a ucis pe soţul dumitale şi mulţi alţi bărbaţi?

Maren rămâne fără suflare. Nu se poate ca *lensmann*-ul să o creadă pe Kirsten în stare să schimbe vremea după pofta inimii. Doar era şi ea în port, la fel ca Maren şi ca toate celelalte femei, şi a ţipat ca şi ele la vederea mării care le înghiţea bărbaţii. Maren simte că ar trebui să rostească toate acestea cu voce tare, însă limba îi este zăvorâtă.

Părul lui Kirsten atârnă moale în jurul feţei şi Maren se întreabă dacă vorbele *lensmann*-ului ajung la ea, dacă sunt mai puternice decât spaima.

— Foarte bine, zice *lensmann*-ul pe un ton vădit entuziasmat. Aduceţi frânghia.

Împuternicitul Cornet ia frânghia din căruţă şi leagă cu ea mijlocul lui Kirsten. Lui Maren i se pune un nod în gât când realizează că frânghia va fi folosită pentru a o trage pe prietena ei înapoi din apă. Priveşte marea. E cenuşie ca ardezia şi se ridică blând în valuri unduitoare. Mici petice de gheaţă sclipesc la suprafaţă. Kirsten va muri de frig, iar Maren va fi martoră şi nu va face nimic. Dar nu numai promisiunea făcută Ursei e cea care o opreşte; mai e ceva – spaima. Teroarea i-a cuprins inima şi i-o strânge cu forţă, ţintuind-o locului.

Frânghia e testată cu două smucituri care o fac pe Kirsten să se clatine dintr-o parte într-alta. Împuternicitul şi alte două gărzi prind frânghia. Pastorul Kurtsson păşeşte în faţă şi binecuvântează apa. Vorbeşte prea încet pentru ca Maren să-l audă, însă mâinile îi sunt împreunate strâns, la fel ca în ziua în care a discutat cu el în biserică.

Pastorul se îndepărtează şi, atât de brusc încât, dacă Maren ar fi clipit, ar fi ratat momentul, Kirsten e azvârlită

în apă. Mica mulțime se îmbulzește înainte în timp ce împuternicitul și ceilalți mânuitori ai sforii se apleacă pe spate pentru a apuca mai bine piatra lucioasă. Maren aleargă, se înghesuie în față.

Kirsten a dispărut sub apa albă, învolburată la impactul cu corpul ei. Răceala din valuri o izbește pe Maren în față. Pe de o parte speră ca prietena ei să se ivească la suprafață, pe de alta se roagă să se scufunde la fel de rapid ca pietrele runice din buzunarul pantalonilor ei. Însă în clipa când Kirsten iese la suprafață cu ochii larg deschiși rotindu-se înnebuniți și respirația tăiată, disperată, scoțând un sunet ascuțit ca al rândunicilor de mare de deasupra capetelor lor, Maren știe că se bucură că e încă în viață, cu toate că asta îi va aduce condamnarea.

Kirsten e trasă la mal, cu rochia lipită de corp. A slăbit așa mult, încât Maren îi vede toate coastele: îi împung pielea, își croiesc drum prin țesătura subțire aidoma rădăcinilor sinuoase care străpung prin pământ. Face un pas în față spre ea, însă o mână la fel de rece ca aerul o prinde de încheietură. E Edne, care și-a făcut până la urmă apariția. Se holbează la ea cu ochi mari și clatină din cap aproape imperceptibil.

Maren se smulge din strânsoare și își întoarce iar privirea către Kirsten, care este acum înfășurată într-o blană și împinsă spre căruță. Nu vor să înghețe de moarte înainte de a fi judecată. Pielea dezgolită de pe gât și încheieturi îi e la fel de palidă ca oasele.

— Vrăjitoare, după cum a fost acuzată, rostește *lensmann*-ul și-l bate pe umăr pe împuternicitul Cornet. Împuternicitul gâfâie de la efortul făcut de a o trage sus pe mal pe Kirsten. Acum urmează să stabilim data procesului, adaugă *lensmann*-ul.

Vorbele lui răsună tare în urechea lui Maren; e ca şi cum ar fi bătut o tobă. E nevoie de trei oameni pentru a sălta corpul ud leoarcă al prietenei ei în căruţă, şi spectatorii încep să se împrăştie înainte să se pună caii în mişcare. Maren se apropie cât de mult îndrăzneşte, cu gărzile supraveghind cu ochi de vultur scena, şi-şi prinde mâinile sub braţe pentru a nu le întinde către Kirsten. Într-un final, caii se clintesc şi Maren îi urmăreşte din priviri, până ce torţa se face nevăzută înăuntrul zidurilor din Vardøhus.

Kirsten nu va şti niciodată că Maren a fost de faţă. Şi la ce i-ar fi folosit dacă ar fi ştiut? Prezenţa lui Maren a fost la fel de inutilă ca o velă zdrenţuită. Ea crezuse că văzuse tot ce era mai rău în portul din Vardø, că nimic n-ar fi putut rivaliza cu furia furtunii. Însă acum ştie că fusese o naivitate din partea ei să creadă că răul există numai pe mare. Răul era acolo, printre ei, mergea în două picioare şi emitea judecăţi cu limbă de om.

Pastorul Kurtsson a rămas nemişcat, cu mantaua strânsă bine pe lângă corp. Maren îşi aminteşte cum se apropiase Kirsten de el şi îi aşezase propria ei haină pe umeri în timp ce aşteptau sosirea Ursei. Pastorul pare că îi simte privirea, căci se întoarce şi se uită la ea. Ochii lui sclipesc în întuneric, deşi poate că doar din cauza frigului.

Se răsuceşte cu spatele la ea şi Maren îl lasă să plece fără a-l aborda. Chiar dacă pastorul Kurtsson consideră că supravieţuirea femeilor după furtună a fost un miracol, Maren îşi zice acum că ar fi fost mai bine dacă Domnul s-ar fi milostivit, înecându-le şi pe ele.

*

Se stabileşte ca sentinţa să fie pronunţată în primăvara care se apropie, peste două luni. Ursa îi spune asta, şi

adaugă că vor asista bărbaţi veniţi de peste tot, împuterniciţi dornici să vadă cum este condamnată o vrăjitoare. Procesele din ultima vreme au fost intentate împotriva unor bărbaţi sami, şi Kirsten şi doamna Olufsdatter sunt primele femei norvegiene acuzate de când se ştiu ei, aşa că va veni multă lume de departe, din Tromsø şi poate chiar şi din Scoţia.

Maren nu cunoaşte pe nimeni care să fi pătruns în fortăreaţa Vardøhus în afara Ursei, dar nici măcar ea nu a intrat în sala de judecată. Ursa îi spune că Absalom nu i-a povestit nimic, cu toate că a fost acolo aproape zilnic pentru a pregăti procesul.

— Pare să se desfete cu gândul la asta, rosteşte Ursa pe un ton amar, plin de dispreţ. Ca şi cum ar vrea să-mi facă o surpriză.

— Este momentul lui de glorie, spune Maren în timp ce frământă aluatul lovindu-l puternic cu pumnul. Crede că-ţi face o plăcere astfel.

Ştie asta pentru că e un lucru pe care îl împarte cu împuternicitul. Ce distrus ar fi el dacă ar afla că Ursa îl dispreţuieşte. Şi ce mult s-ar bucura Maren.

În noaptea de dinaintea procesului, Maren aproape că nu doarme. Gândul îi fuge numai spre Kirsten, aruncată în temniţa pentru vrăjitoare. Oare ştie că ziua condamnării va fi mâine? Sau nu i-au dat vestea şi în mintea ei zilele şi-au pierdut şirul? S-o fi înzdrăvenit după ce fusese azvârlită în mare? Maren încearcă să-şi imagineze ce a simţit atunci Kirsten, dar nu reuşeşte. Copiii din Vardø sunt învăţaţi de mici că, dacă un picior le alunecă iarna prin gheaţă, asta înseamnă moarte. Să fii aruncată în mare, aşa cum fusese Kirsten, să te zbaţi să găseşti aerul care să te ţină în

viață, pentru a sfârși de mâna unui bărbat – asta este ceva de-a dreptul monstruos.

Maren se gândește și la Diinna și Erik, se roagă pentru ei. Duce dorul băiețelului, tânjește să-i adulmece iar răsuflarea. O fi învățat să vorbească? Oare Diinna i-a povestit despre ea? Se bucură că micuțul nu mai e acolo. Poate că nu-și va aminti nimic de Vardø, poate că l-a uitat deja cu totul. La vârsta lui n-ai amintiri. Gândul e deopotrivă alinător și terifiant.

Ursa trebuie să-și însoțească soțul la proces, așa că Maren merge singură în mulțimea care înaintează pe cărările întortocheate ale satului către fortăreață. A trăit alături de aceste femei toată viața ei, dar acum i se pare că poartă toate măști pe față, prin care lucește exaltarea și frica. Și, pe măsură ce se îndepărtează de case și zidurile de piatră se înalță în fața ochilor, Maren vede tot mai mulți bărbați, tot mai mulți străini discutând între ei. Se simte diferită de ei, complet singură.

Pătrund în fortăreață, ținuți la distanță de frumoasa casă pătrățoasă a *lensmann*-ului de un șir de gărzi îmbrăcate în uniforme de un albastru intens, cu o stemă cusută pe piept înfățișând un blazon cu coroane și lei care înconjoară o cruce.

— Oamenii regelui, aude Maren murmurul din jur.

Nu s-a gândit niciodată prea mult la faptul că trăiește într-un regat, a simțit dintotdeauna că aici, în Vardø, un loc atât de îndepărat de Christiana și Bergen și de celelalte locuri despre care i-a vorbit Ursa, puterea regilor nu îi ajunge pe oameni, că ei sunt mai degrabă la mila mării și a vântului decât a regelui și a țării. Ochii i se întâlnesc cu cei ai unui gardian și Maren și-i ferește iute. Se simte la fel de neștiutoare ca un copil.

Sala de judecată este deja plină când ajunge ea la mulţimea de oameni agitaţi din faţa uşii închise, care strigă şi se îmbrâncesc. Maren se opreşte şi se blestemă că a venit atât de târziu. Ar fi trebuit să se afle aici de noaptea trecută, oricum nu dormise. Nu poate să se întoarcă acasă ca să aştepte acolo veştile, aşa încât caută un loc în care să poată sta în picioare, când în apropiere se iscă un freamăt în clipa când doi bărbaţi ies dintr-o clădire joasă şi lungă cărând după ei o siluetă informă.

— Vrăjitoareo!

Strigătul răsună dinspre un mănunchi de femei între care se găsesc Sigfrid şi Toril. Silueta informă îşi saltă capul la auzul lui şi, dintr-odată, Maren vede că e Kirsten, sau ceva ce aduce a Kirsten. O umbră a ei, o bătaie de joc. Faţa prietenei ei e palidă, murdară de funingine la tâmple, iar părul blond s-a mătuit şi îi stă claie pe cap. Maren se îndoieşte că i s-a îngăduit să se spele şi se cutremură imaginându-şi sarea încă lipită de pielea ei.

Peste o clipă cei doi bărbaţi se apropie şi trec în drumul lor pe lângă Maren, şi ea vede cum Kirsten e târâtă înainte în picioarele goale. Maren îşi ridică privirea, speră să fie văzută, să nu fie văzută, şi pe urmă se trezeşte mergând în urma celor trei, cu mulţimea împingându-se din toate părţile, scuipând şi încercând să dea cu piciorul, loviturile ratate nimerindu-i pe Maren şi pe paznicii care o ţin pe Kirsten, şi peste tot înălţându-se acelaşi şuierat, acelaşi strigăt, acelaşi ţipăt: „vrăjitoareo vrăjitoareo vrăjitoareo". Masa de oameni este formată în principal din străini care strigă la cineva necunoscut, care nu le-a făcut niciun rău. Îi amintesc lui Maren de o turmă de reni intraţi în panică.

Şi apoi uşile sălii de judecată se deschid şi Kirsten intră şi Maren e ţinută pe loc, alături de mulţi alţii, şi împiedicată să pătrundă. Îşi recapătă într-un târziu suflul, îşi umple plămânii cu aer şi strigă „Kirsten!"; se lasă în voia închipuirilor, şi-o imaginează pe Kirsten ridicând capul, întorcându-şi faţa în timp ce uşile se închid, şi pe urmă Maren e împinsă în zid, luată pe sus de cei care dau buzna din spate. Se roagă cu voce tare ca prietena ei să o fi auzit, să o fi recunoscut, să fi simţit că i-a trimis cu gândul toată speranţa pe care a putut să o adune.

Ursa

Capitolul 35

Absalom îi cere să se îmbrace cu rochia galbenă, cu toate că ea protestează că nu e, nicidecum, ţinuta cea mai potrivită pentru o sală de judecată.

— Vreau să arăţi bine, replică el. Vor fi de faţă ceilalţi împuterniciţi.

Absalom se trezeşte devreme şi fluieră în timp ce o ajută să-şi încheie şireturile de la rochie. Ursa se înfioară de silă la atingerea lui. Rochia o strânge peste mijloc mai mult ca oricând, deşi s-a obişnuit cu crampele constante provocate de foame.

Se roagă să nu fi rămas însărcinată: în dezastrul ultimelor luni nu-şi aminteşte dacă ciclul i-a venit sau nu regulat. Iar teroarea resimţită la gândul procesului şi a ceea ce ar putea vedea îi umple visele de sânge şi de imagini cu mama ei. Nu-i povesteşte despre ele nici măcar lui Maren, care are şi aşa destule orori cărora trebuie să le facă faţă. *Stigmatizarea cu fierul roşu. Strangularea. Arderea de vie.* Toate îndeplinite de mâinile acestui bărbat, care şi-ar fi putut planta sămânţa în corpul ei.

Într-un fel, suferinţele lui Kirsten i le-au alinat pe ale ei. Absalom e distras de pregătiri şi înveselit de ele. Autoritatea

nou dobândită l-a făcut mai puternic şi mai binevoitor cu ea. E fericit şi vrea ca ea să îi împărtăşească fericirea. Ursa îl minte, îi spune că se mândreşte cu el, geme în urechea lui atunci când se află deasupra ei şi se urăşte pentru toate aceste prefăcătorii. Îl urăşte, dar vrea să îi rămână în graţii. Pentru a o proteja pe Maren.

Se întreabă cum de Maren suportă să se afle în apropierea ei, când ea stă atât de aproape de torţionarul lui Kirsten. Dar Maren pare să se agaţe de ea mai mult ca oricând, şi Ursa îi răspunde la fel. Legătura cu Maren este atât de puternică, încât o uluieşte. Nu a iubit pe nimeni la fel de mult, decât pe Agnete, şi relaţia cu Maren pare mai strânsă decât una de rudenie.

În trăsura care îi duce spre sala de judecată, aceeaşi care le fusese trimisă la prima vizită la Vardøhus, se lasă aruncată de colo-colo când trec peste hârtoape. La porţile fortăreţei s-au strâns deja oameni. La sosirea trăsurii, ei îşi ridică feţele ostenite şi Ursa le distinge printre cei aflaţi în frunte pe bisericoase; ştie că Absalom s-a întâlnit deseori cu ele, că s-a rugat împreună cu ele în schimbul obţinerii mărturiilor lor. Mulţimea se desparte la trecerea trăsurii şi ea se trage înapoi în umbră până ce uşa trăsurii se deschide şi e momentul să păşească pe dalele de piatră alunecoase, ferindu-şi privirea cu grijă.

Absalom o conduce în sala de judecată ţinând-o de sub scobitura cotului, de parcă ar fi invitat-o la dans. Nu e prea mult mobilier şi locul e curat ca o biserică, şi toate scaunele stau îndreptate spre altarul unde va lua loc *lensmann*-ul. În faţa lui a fost amenajat un mic pătrat, delimitat de balustrade din lemn – acolo, îi explică Absalom, va sta în picioare

acuzata. Rândurile de scaune se înşiră, unul în spatele celuilalt, ca stranele într-o biserică, iar în partea din spate este o galerie înălţată, ocupată de obicei de femei, însă cum privitorii sunt în majoritate femei, chiar şi cu vizitatorii sosiţi pe insulă pentru această ocazie, regulile vor fi încălcate de astă dată.

Este condusă spre o galerie mai mică, situată mai sus şi poziţionată în lateral faţă de boxa acuzaţilor, aşa că va vedea totul din profil şi separat de restul – cum se numeşte oare: public sau poate martori?

— Christin va sosi în scurt timp, îi spune Absalom. Poate şi alte soţii de împuterniciţi. O sărută cast pe obraz, şi Ursa se simte ca şi cum s-ar afla la biserică. Trebuie să plec acum, ca să mă pregătesc.

Face o pauză, de parcă i-ar aştepta răspunsul, dar ce ar putea să-i spună Ursa? Mult noroc, să ne vedem cu bine? Ar suna fals. Nu găseşte nimic de zis pe placul lui, aşa că Absalom e nevoit să plece fără binecuvântarea ei.

Nu e nevoită să o aştepte mult pe Christin. Poartă o rochie violet-închis care face ca rochia Ursei să pară şi mai strălucitoare, ca brânduşele pe un câmp.

— Locurile astea sunt al naibii de incomode, spune Christin în chip de salut, după ce fac amândouă câte o plecăciune. Se aşază. Ar fi trebuit să aduc o perniţă.

Ursa e cruţată de calvarul întreţinerii conversaţiei de sosirea altor două femei, doamna Mogensdatter şi doamna Edisdatter, ambele mai vârstnice decât Christin, soţia împuternicitului Danielsson din Kirkenes, respectiv a împuternicitului Andersson din Kunes. Li se face cunoştinţă, însă nici una nu se arată interesată de ea. Doamna Mogensdatter

pare la fel de trasă la față ca Ursa, și se întreabă pentru o clipă dacă mai e cineva la fel de îngrozit ca ea, însă de vină este doar călătoria lungă.

— Nu știu de ce sediul puterii a fost stabilit pe o insulă din mijlocul pustietății, se plânge femeia înfiorându-se. Cum de poți suporta situația asta, Christin?

Christin își flutură mâna prin aer, în semn că nu acordă importanță acestor amănunte.

— Am călătorit mult înainte și intenționăm să călătorim în continuare, după ce toate astea se vor termina. Nu ies din Vardøhus decât dacă este absolut necesar. Cu timpul te obișnuiești.

Mai jos de ele, împuterniciții au început să se adune și ei. Absalom este mai înalt decât ceilalți. Și în același timp, este și cel mai tânăr, iar Christin i-l arată doamnelor Mogensdatter și Edisdatter.

— Acela este împuternicitul Cornet, omul care le-a arestat pe cele două vrăjitoare. E un fel de fenomen. Cred că soțul meu și-a găsit deja un succesor.

Celelalte femei schimbă priviri între ele și Ursa își dorește să se facă nevăzută în interiorul poalelor voluminoase ale rochiei.

Zgomotul de afară crește și la ora zece ușile se deschid. Imediat încep să năvălească înăuntru femei și, printre ele, câțiva bărbați. Sunt conduși cu toții spre partea din față a sălii. Mulțimea umple repede restul locurilor pe băncile aflate jos și în galerie. Stau înghesuiți unii în alții, gălăgioși, strigându-se în sus și în jos. Bărbații își apropie capetele și croncănesc între ei precum ciorile.

Nici urmă de Maren. Poate că nu a reușit să intre, căci dacă e să se ia după zgomot, se pare că mulți au rămas pe

afară. Ursa simte o durere de cap ce se înalță din spatele ochilor, un punct de presiune spasmodic care pulsează în același ritm cu bătăile inimii. Rochia o împunge în coaste.

— Te simți bine? o întreabă Christin pe un ton mai mult curios decât îngrijorat.

Ursa realizează că respiră neregulat, dă din cap și se foiește pe scaun.

— E foarte cald aici.

— Vrei să bei ceva? ridică o mână Christin pentru a-i face semn unuia dintre paznicii postați la intrarea în galeria lor.

Ursa clatină din cap.

— Nu, mulțumesc.

Se aud ușile care se deschid și zgomotul de afară răzbește înăuntru. Ursei i se pare că aude numele „Kirsten" strigat și, după o clipă, în sală pătrund doi bărbați târând după ei o femeie.

Kirsten arată mai rău decât se așteptase Ursa. S-a micșorat, e murdară, dărâmată. Se uită în jos când încep sâsâiturile, așa că Ursa nu-i poate vedea fața, doar perdeaua jegoasă a părului și mâinile legate cu care se sprijină de balustrada din lemn. Se clatină pe picioare și Ursa nu se poate abține și o întreabă pe Christin:

— Dar nu îi dau un scaun?

Christin o privește încruntată și scutură din cap.

— Uite-l pe soțul tău, îi spune doamna Edisdatter lui Christin, și se apleacă toate în față pentru a-l vedea pe *lensmann*, îmbrăcat într-o robă neagră lungă, străbătând cu pași mari culoarul din mijlocul sălii, urmat de un bărbat mic de statură care ține o carte groasă sub braț.

Se lasă tăcerea în timp ce *lensmann*-ul urcă la locul său, după care se uită în jur. Dă din cap în direcția galeriei unde

stau aşezate cele patru femei şi Ursa îşi muşcă limba când Christin îi face un mic semn cu mâna soţului ei. *Lensmann*-ul verifică dacă aprodul este pregătit şi Ursa o fixează din ochi pe Kirsten. Cunningham se adresează curţii:

— Eu, *Lensmann*-ul Cunningham, numit de regele nostru Christian al IV-lea ca *lensmann* peste Vardøhus şi Finnmark, voi prezida această curte. Ne-am adunat aici, pe data de 29 martie, anul 1620, în prezenţa lui Dumnezeu şi a împuterniciţilor din Finnmark, pentru a o judecata pe doamna Kirsten Sørensdatter din Vardø...

Mai mulţi oameni sâsâie şi ţâţâie din buze la auzul numelui şi un ţiuit porneşte să sune în urechea Ursei în timp ce *Lensmann*-ul Cunningham continuă:

— ... pentru acuze ce i-au fost aduse pentru fapte comise pe o perioadă de aproape trei ani, şi în special pentru cele din data de 24 decembrie 1617, dar şi în alte dăţi de dinainte şi de după. Toate aceste fapte vădit detestabile cad sub incidenţa decretului regal împotriva vrăjitoriei pus în aplicare în districtul nostru începând cu data de 5 ianuarie 1620. Doamna Sørensdatter a fost arestată de împuternicitul Cornet pe data de 18 octombrie anul trecut la reşedinţa acesteia, anterior aparţinând soţului ei, Nils Willumsson. I s-a adus la cunoştinţă că nu va fi interogată dacă va mărturisi pe loc, însă ea a pledat nevinovată, aşa că a fost potopită în 8 ianuarie acest an. De atunci a mărturisit mai multe fapte de vrăjitorie. Împuternicitule Cornet, vă rog să vă ridicaţi şi să daţi citire mărturisirii.

Cineva scoate mici sunete joase, animalice, de durere şi Ursa se uită către cealaltă galerie, înainte să-şi dea seama că chiar ea este aceea. O caută din nou din ochi pe Maren, şi din nou nu o poate găsi.

Soţul ei se ridică în picioare, cu spatele drept, şi citeşte acuzele cu vocea lui gravă şi limpede, într-o norvegiană cu accent.

— Doamna Kirsten Sørensdatter şi-a recunoscut pe data de 9 ianuarie acest an vinovăţia în acuzele care i-au fost aduse. A fost denunţată de pastorul Nils Kurtsson, de Toril Knusdatter, Magda Farrsdatter, Gerda Folnsdatter, Sigfrid Jonsdatter, Edne Gunnsdatter.

Absalom face o pauză de respiraţie, apoi continuă să citească, intonând numele aproape tuturor femeilor din Vardø. Ursa îl aude rostindu-l pe al mamei lui Maren, chiar şi pe cel al doamnei Olufsdatter. Într-un final termină cu enumerarea şi întoarce pergamentul pe partea cealaltă.

— Doamna Sørensdatter a recunoscut că Satana a venit la ea pe când avea douăzeci şi doi de ani şi îngrijea de un viţel, iar ea l-a întrebat cine e şi el i-a răspuns că este Diavolul. El i-a oferit mâna ca să i-o sărute şi i-a promis că îi va da puteri asupra aerului şi forţa unui bărbat dacă se va lepăda de Dumnezeu şi va abjura pactul făcut prin taina Botezului. Şi ea i-a luat mâna şi i-a sărutat-o şi s-a simţit apoi foarte fericită. A suflat peste viţel şi viţelul a murit.

Povestea citită de Cornet continuă, este o litanie de o asemenea absurditate, încât Ursa aproape că pluteşte pe deasupra ei. E ca o listă de bârfe muiereşti, de la dovezi privind folosirea leacurilor vrăjitoreşti, la acuze de rostire a rugăciunii Tatăl Nostru de la capăt la început. Însă privitorii se apleacă ameninţători spre femeia care se clatină în boxa acuzaţilor, şi vocile lor sunt ţinute în frâu numai de dojenile *lensmann*-ului. În mai multe rânduri, Ursa vede oameni care-şi împing braţele printre gratii pentru a o ciupi pe Kirsten, dar ea abia dacă reacţionează însă. Pare că doarme,

cu ochii pe jumătate închişi şi gura moale. Ce altceva i-or fi făcut de au distrus-o într-un asemenea hal?

Absalom lasă din mână un pergament şi ia un altul.

— A mai mărturisit că în Ajunul Crăciunului, anul 1617, a zburat la muntele vrăjitoarelor Ballvollen, unde a împletit un nod de pânză cu alte cinci vrăjitoare pentru a abate furtuna care a dus la înecul a patruzeci de bărbaţi, printre care şi propriul soţ...

Şuieratul creşte şi se transformă brusc într-un răget de indignare care reverberează în sală şi, deşi *lensmann*-ul strigă, cerând păstrarea ordinii, e nevoit până la urmă să ordone gărzilor să păşească în faţă şi să se posteze în jurul boxei acuzaţilor pentru a împiedica mulţimea să o lovească pe Kirsten cu piciorul şi să o tragă de păr. Ursa îşi acoperă faţa cu mâinile. Christin o bate uşor cu palma peste poală.

— Ia uită-te la ea, Ursula, cum zâmbeşte.

Dar Ursa nu vede decât o grimasă pe faţa lui Kirsten.

— Numele! strigă cineva din galerie. Dă-ne numele!

Lensmann-ul se saltă în picioare şi ridică braţele.

— Evacuez sala dacă nu faceţi linişte!

Se lasă o tăcere apăsătoare. Absalom spune:

— *Lensmann*, dacă îmi permiteţi, aş vrea să clarific câteva lucruri referitoare la nume. Se întoarce către audienţă. I-am cerut să ne dezvăluie numele celorlalte vrăjitoare participante la sabat, dar ea a spus că nu le-a văzut feţele, că erau învăluite în fum. Am stabilit însă că doamna Olufsdatter era una dintre ele, şi ea a mărturisit, şi încercăm să aflăm de la ea restul numelor. Se uită cu înţeles în jur şi Ursa se cutremură când îl vede ridicând din nou pergamentul şi continuând: Şi vrăjitoarele au abătut furtuna pentru a-şi însuşi casele şi pământurile soţilor lor şi a se face

stăpâne peste ele. Şi doamna Sørensdatter a furat cireada lui Mads Petersson ce număra cincizeci de reni şi a făcut farmece pentru ca doamna Gunnsdatter şi alte opt femei să vâslească împreună cu ea, şi n-au aruncat plasele în mare, ci doamna Sørensdatter a chemat peştii să sară în barcă. Şi a purtat pantaloni pentru a poseda puterea unui bărbat şi a trimis teroare asupra doamnei Knusdatter şi a suflat asupra doamnei Jonsdatter şi aceasta s-a îmbolnăvit de o boală mistuitoare ce i-a umflat pântecul.

Ursa se uită la femeile bisericoase. Sunt fascinate, se uită la soţul ei ca la un miracol măreţ şi frumos.

Absalom înfăşoară la loc pergamentul.

— Acestea sunt nelegiuirile care au fost mărturisite, printre alte felurite fapte specifice activităţii unei vrăjitoare. A lăsat semne sub forma literei „X" pe victimele sale. Supun curţii aceste mărturii.

Aşază pergamentul în faţa *lensmann*-ului cu o mică plecăciune şi se întoarce cu un aer grav la locul lui. Câteva aplauze venite dinspre ceilalţi împuterniciţi răsună în sală.

— S-a descurcat excelent, spune Christin. Poţi fi mândră de el.

Ursa dă din cap, cu gâtul încordat, iar *lensmann*-ul se apleacă în faţă şi priveşte direct spre boxa acuzaţilor.

— Ai ceva de spus în apărarea ta, doamnă Sørensdatter?

Nimic. Unul dintre paznici o îmbrânceşte şi mulţimea se hlizeşte.

— Ai ceva de spus?

Paznicul se apropie strâmbând din nas de Kirsten şi o ascultă.

— Nimeni, aşa a spus, *Lensmann* Cunningham.

— Nimeni?

— Da, aşa a zis.

— Foarte bine atunci, spune *Lensmann*-ul Cunningham rezemându-se înapoi de speteaza scaunului pentru a se adresa întregului auditoriu. Doamnă Sørensdatter, ai fost acuzată de regretabila nelegiuire de vrăjitorie premeditată şi, ca urmare a primirii mărturiei dumitale scrise, voi pune în aplicare regula stipulată în decretul regelui, conform căreia „dacă un vrăjitor va nesocoti sacrificiul lui Dumnezeu şi Cuvântul Său sfânt şi creştinismul şi se va devota diavolului, atunci el va fi aruncat în foc şi ars".

— O vor arde pe rug, zice Christin.

Glasul mulţimii se înalţă în cor şi de data aceasta *lensmann*-ul nu încearcă să-l liniştească, doar îşi ridică vocea pentru a-l acoperi şi a anunţa că a stabilit data executării sentinţei, care va fi peste două zile. Gărzile o iau pe Kirsten şi ea pare să se trezească, se mişcă acum şi îşi ridică braţele.

— Dumnezeu să mă aibă în paza Sa!

Când îşi ridică braţele, mânecile i se dezvelesc şi Ursa vede că nu sunt murdare, ci acoperite de vânătăi peste vânătăi, purpurii şi galbene, la fel ca rochia lui Christin şi a sa, presărate precum petalele pe corpul emaciat.

*

Ursa se scuză de la prânzul oferit de *lensmann*, deşi ştie că Absalom va fi nemulţumit. Pretextează o migrenă, cu toate că, în realitate, o doare tot corpul. În casa doamnei Olufsdatter, cum îi spune în sinea ei, căci altfel nu poate, se schimbă din rochia galbenă într-una mai simplă şi mai comodă, după care merge la a doua casă plutitoare. Ciocăneşte în uşă şi, cum nu primeşte răspuns, intră în locuinţa lui Maren şi se pune pe aşteptat.

Deja se simte mai liniştită în acea cameră, printre puţinele bunuri ale lui Maren, departe de zgomotul din sala de judecată. Acum, când nu mai locuieşte aici, casa aduce mult mai mult a cămin. Repetă în minte ce-i va spune lui Maren, căci este sigură că ea nu s-a aflat în sala de judecată, însă când uşa se deschide şi Maren intră, faţa ei lividă îi dezvăluie că a aflat deja tot ce s-a petrecut. Ursa întinde braţul spre ea, dar Maren se fereşte.

— Edne mi-a povestit. Kirsten a provocat furtuna, aşa au spus. Şi ea a mărturisit.

— Dar a fost bătută şi azvârlită în apă, obiectează Ursa. Ar fi mărturisit orice.

— Nu şi asta, rosteşte Maren pe un ton plat. Cu siguranţă nu. Tu n-ai văzut ce s-a întâmplat atunci, Ursa. Totul s-a petrecut pe neaşteptate, a fost ca şi cum o mână ar fi înşfăcat bărcile şi le-ar fi zdrobit, zice Maren închizându-şi ochii. Imposibil să fi mărturisit asta Kirsten dacă nu ar fi vinovată.

Ursa nu o corectează, nu-i spune despre vânătăile de pe braţele lui Kirsten.

— Şi ceea ce au spus despre pantaloni şi pescuit este adevărat, continuă Maren. Şi Kirsten a fost singura dintre noi care nu a părut afectată de moartea bărbaţilor şi nu şi-a jelit soţul.

— Doar nu crezi că este vrăjitoare, îi taie vorba Ursa. Nu poţi să fii aşa de proastă.

— Tu n-ai văzut, repetă Maren. Nu ai văzut furtuna. S-a abătut aşa de iute, ca o răsuflare. Şi după aia am prins peşte prea uşor.

— Dar aţi avut năvoade la voi, nu-i aşa? Maren dă din cap şi Ursa pocneşte cu palma peste masă. Păi vezi? Au

minţit. Edne şi Toril şi toate celelalte au minţit. Şi nimeni nu a sărit în apărarea ei.

— Şi crezi că ar fi trebuit s-o apăr eu?

Maren nu strigă, dar gheaţa din vocea ei o face pe Ursa să tresară.

— N-am vrut să spun asta...

— Tu mi-ai cerut să nu merg la el. Mi-ai zis să nu vorbesc cu Cornet, că o s-o faci tu, şi uite ce s-a întâmplat.

— Maren.

Ursa nu-şi găseşte cuvintele. Se simte pierdută, fără suflare.

— Acum aş vrea să rămân singură, dacă se poate, doamnă.

— Ce e cu tine, Maren?

Ursa ar vrea s-o scuture, dar nu se poate hotărî să o atingă.

— Atunci o să plec eu, spune Maren dând să se ridice.

— Nu. Plec eu, zice Ursa. Se opreşte în prag. Poimâine voi merge să văd execuţia lui Kirsten. S-a hotărât imediat după pronunţarea sentinţei, cu toate că întreg corpul ei respinge ideea. Va fi greu, dar Kirsten va avea nevoie să vadă o faţă prietenoasă. Sper că vei veni cu mine, Maren.

Maren rămâne împietrită.

— Nimeni, spune Ursa, înţelegând într-un sfârşit. Aşa a răspuns atunci când i-au cerut numele celorlalte vrăjitoare. N-a vrut să tragă alte femei după ea în temniţa vrăjitoarelor. Kirsten e un om bun şi ţine mult la tine.

Maren nu-şi ridică privirea de pe mâinile încleştate.

A doua zi, Ursa nu merge la procesul doamnei Olufsdatter. Îşi ţine mâna la cap şi geme încet, şi Absalom insistă că

trebuie să stea acasă ca să se odihnească. În dimineaţa aceea, în timp ce se îmbracă, vorbeşte cu ea mai mult ca oricând. E fericit, iar ea ar vrea să-l vadă mort. E de mirare că el nu-i simte ura ce se revarsă din ea ca o fierbinţeală care îi arde pielea.

Suferinţa o ţine pe Ursa la pat toată ziua, şi sunetele exaltate, febrile ale femeilor care se întorc în sat la jumătatea după-amiezii îi spun că la rug Kirsten nu va merge singură.

Capitolul 36

Absalom pleacă devreme de acasă şi Ursa refuză trăsura, invocă faptul că are nevoie de aer proaspăt după ziua petrecută în pat. El îi apasă fruntea cu mâna şi Ursa ştie că va descoperi că arde – a transpirat din cauza nervilor încordaţi.

— Sper că n-o să cazi la pat bolnavă, nevastă. Sau poate că la mijloc este altceva, zice el şi ochii îi fug în jos, spre pântecul Ursei. Am auzit că la femeile însărcinate sângele se înfierbântă.

Ursa îi împinge mâna în lături, dar cu blândeţe, şi se forţează să zâmbească.

— Aşa o fi, bărbate.

Absalom o sărută pe creştet, aşa cum făcuse şi în ziua când se căsătoriseră.

— Căpitanul Leifsson a sosit ieri în port, la bordul lui *Petrsbolli*. Poate că până va pleca, vom putea să-i transmitem prin el veşti bune tatălui tău.

— Căpitanul Leifsson e aici?

Ursa încearcă să-şi ascundă uşurarea.

— Da, stă la Vardøhus. Nu ţi-am spus?

Ea clatină din cap. Ultima oară când aflase veşti despre căpitan fusese atunci când Absalom îi citise scrisoarea de la tatăl ei. Şi gândul la Leifsson se făcuse scrum, odată cu scrisoarea.

— Am uitat, zice acum Absalom. Procesele mi-au scos din minte orice altceva.

Se scarpină în barbă şi suflă aerul iute printre buze. Ursa nu l-a mai văzut tulburat niciodată, şi asta o sperie şi mai tare.

— Trebuie să plec. Ai grijă.

Îşi pune pălăria pe cap şi iese din casă.

Ursa se îmbracă din nou cu rochia galbenă. De data asta vrea să fie văzută de Kirsten, vrea ca ea să ştie că nu va merge la moarte fără o prietenă. În plus, pare potrivit să poarte rochia de mireasă la un asemenea eveniment.

Merge la a doua casă plutitoare şi bate încet la uşă. Nu i se răspunde mult timp, dar într-un târziu Maren iese, cu faţa umflată de plâns. Nu se îmbrăţişează, însă Maren îşi strecoară braţul pe sub al ei şi păşesc împreună atât de apropiate, încât şoldurile li se lovesc în mers şi pe Ursa o dor degetele de cât de strâns o ţine.

Execuţiile vor avea loc pe un petic de iarbă presărat cu tufişuri din spatele fortăreţei, locul cel mai ferit de vânt şi totodată cel mai încăpător pentru puzderia de oameni. Deja mulţimea, sporită prin sosirea vizitatorilor, s-a strâns acolo. Ştirea cu detaliile mărturisirii lui Kirsten a ajuns până la Kiberg şi Kirkenes, oraşe care au pierdut şi ele oameni şi bărci, deşi nu în număr atât de mare. Ochii oamenilor sunt aţintiţi spre culmea deluşorului, însă mulţimea se retrage la vederea rochiei galbene a Ursei.

Un rug din lemn, mai înalt decât statura unui om, a fost aşezat în vârful movilei, iar la baza sa au fost aduse

trunchiuri de copaci şi crengi groase de arbuşti. Maren se clatină când vede pregătirile şi, deşi Ursa simte şi ea o mică şovăială, o trage mai departe, până ce ajung în imediata apropiere, drept în faţa liniei de hotar marcată de gărzi, la vreo douăzeci de paşi distanţă. Dincolo de acest hotar sunt pastorul Kurtsson şi împuterniciţii, cu Absalom în frunte, care discută cu *lensmann*-ul. *Petrsbolli* se leagănă pe marea calmă de dincolo de deal, însă Ursa nu îl zăreşte pe căpitanul Leifsson în mulţime. Absalom o vede şi îi aruncă un zâmbet scurt.

Ursa se simte desprinsă de propriul corp, urmăreşte totul ca de la mare înălţime, în timp ce zgomotul mulţimii, împrăştiat de vânt, îi plescăie în ureche. Singura realitate solidă din jur este Maren, o ancoră de care să se agaţe împotriva irealităţii rugului tăiat dintr-un singur trunchi de copac.

Studiază lemnul, vede că a fost descojit şi trunchiul străluceşte acum palid ca lumina lunii. Ce copac o fi fost? O fi fost tăiat exact în acest scop şi transportat aici pe vasul tatălui ei? Pielea o furnică. Oare de asta se află *Petrsbolli* aici?

Închide ochii pentru a alunga gândul terifiant şi nu-i deschide decât atunci când Maren murmură:

— Vin.

O căruţă descoperită parcurge scurta distanţă de la castel, cu doamna Olufsdatter şi Kirsten legate în el spate în spate. O torţă arde în mâinile gardianului, şi scânteia ei este cea care va aprinde rugul. Kirsten stă cu faţa în direcţia lor şi Ursa observă că părul i-a fost pieptănat şi faţa spălată şi că poartă – pieptul i se strânge – fusta ei gri din lână. Este prea scurtă, îi dezveleşte gleznele şi labele picioarelor pale şi pline de vânătăi. Nu e încălţată.

În timp ce căruţa traversează mulţimea, găleţi cu lichid urât mirositor le sunt aruncate celor două femei în faţă,

sunt scuipate şi fluierate, însă sunetele nu mai sunt încărcate de exaltare, aşa cum fuseseră înaintea pronunţării sentinţei. Acum, o furie pură şi feroce le urmăreşte până la rug. Mulţimea le împinge pe Ursa şi Maren, dar ele rămân lipite una de cealaltă, în timp ce căruţa înaintează dincolo de hotarul păzit de gărzi.

Sunt urcate pe platforma îngustă. Doamna Olufsdatter este fără vlagă şi trebuie sprijinită în clipa când frânghia le e legată de talie. Aproape că se îndoaie complet de mijloc, însă Kirsten se ţine dreaptă. Priveşte în mulţime, în vreme ce alte lemne şi surcele sunt aduse pentru a umple golul lăsat ca o potecă pentru ele ca să urce pe platformă. Ursa vede în privirea ei ceva din vechea şi obişnuita ei sfidare şi îşi înăbuşă un hohot de plâns.

Degetele lui Maren i se înfig în mână, şi ea îşi muşcă buza atât de tare, încât o sfâşie până ce sângerează. Ursa şi Maren nu-i fac semne, dar Kirsten le vede pe amândouă şi faţa i se destinde un pic şi îşi ridică privirea spre cer.

— Am făcut bine să venim, şopteşte Maren, care pare să-şi fi revenit puţin. E bine că am venit.

Continuă să şoptească în timp ce torţa e adusă din căruţă. Nu li se cere să-şi spună ultimele dorinţe şi pastorul Kurtsson nu vine să se roage pentru ele. Flacăra nu se stinge, osândind evenimentul. Torţa e pur şi simplu coborâtă la baza rugului şi Ursa vede cum focul se târăşte ca un şarpe printre surcele şi prinde forţă, până ce flacăra se înalţă.

Focul se împrăştie în cerc la picioarele femeilor, ca într-un dans, şi Kirsten începe să se foiască şi să-şi ferească faţa când fumul, purtat de vânt, porneşte să le înfăşoare în valuri. Ursa nu-şi poate lua ochii acum, şi mulţimea din jur urmăreşte şi ea scena aproape tăcută. Doamna Olufsdatter

nu s-a mişcat, stă prăbuşită peste frânghie şi nu tresare nici măcar când flăcările îi ating părul, care începe să se aprindă. Ursa se roagă ca femeia să-şi fi pierdut cunoştinţa, să fi murit poate deja, cu plămânii înecaţi cu fum.

Kirsten, în schimb, pare din ce în ce mai vioaie. Îşi ţine buzele depărtate, poate că murmură ceva, dar vorbele îi sunt înghiţite de vânt şi de foc. Flăcările ling platforma şi Kirsten îşi ridică un picior, apoi pe celălalt.

— Respiră adânc!

Strigătul vine din spate, este o singură voce feminină pe care Ursa nu o recunoaşte, însă răsună suficient de tare pentru a fi auzită de Kirsten. Îşi smuceşte capul în direcţia sunetului şi face ochii mari, înspăimântaţi.

— Respiră adânc! se înalţă din nou strigătul, şi de data aceasta Ursa îl urmăreşte până la grupul de bisericoase.

Să fie Sigfrid, cea care, cu numai două zile în urmă, a lătrat injurii în timp ce Kirsten era acuzată că o blestemase? Da, ea este, strigă din nou, şi Toril i se alătură. Fraza e repetată, aruncată de colo-colo în mulţime, până ce devine o incantaţie tot mai puternică, intonată de mai multe voci. Ursa îşi aminteşte cum îi spunea acelaşi lucru lui Agnete atunci când o apleca peste vasul cu aburi. Dar asta pentru a-şi curăţa plămânii. În timp ce acum ceea ce i se cere lui Kirsten este să-şi umple plămânii cu fum, să se înece cu el înainte ca focul să o pârjolească şi s-o omoare. Ursa începe şi ea să strige. Toată lumea, acuzatori şi prieteni deopotrivă, strigă acum la unison, o îndeamnă să respire adânc.

Văd cum pieptul lui Kirsten urcă şi coboară, cum fumul se roteşte în jurul capului ei, îi văd lacrimile şi sudoarea picurându-i pe faţă. Kirsten spune cuvinte pe care nu le pot auzi şi Ursa simte cum se înecă şi ea, ca şi cum plămânii i

s-ar fi umplut cu un fum fierbinte şi înţepător, iar unghiile lui Maren îi zgârie pielea şi Kirsten scoate un ţipăt sugrumat şi respiră şi respiră şi respiră.

Un miros este purtat acum de vânt, un miros de carne şi de lemn şi de păr, toate arzând, şi Kirsten se prăbuşeşte, în sfârşit, peste frânghii şi rămâne nemişcată. Păsările dau ocol pe deasupra rugului şi în mulţime se declanşează un val ce se rostogoleşte în faţă. Maren o scapă din strânsoare şi, fără sprijinul ei, Ursa se împiedică. O pierde în busculadă. Împinge lumea, mergând împotriva curentului, cei aflaţi în spate împingându-se pentru a vedea şi ei rugul cuprins de flăcări, până ce, în cele din urmă, reuşeşte să se elibereze şi vede silueta firavă al lui Maren îndepărtându-se în grabă.

Capitolul 37

Nimeni nu vine în spatele lor. Ursa rămâne tot mai în urmă, cu rochia lungă agăţându-se de conduri, în timp ce Maren înaintează cu paşi mari şi se face nevăzută în vălmăşagul de case din Vardø.

Instinctul o împinge pe Ursa să meargă înainte, să treacă de casa cea mare, de cea de-a doua locuinţă plutitoare şi de ruinele împrăştiate ale casei lui Baar Ragnvalsson, până la promontoriu. Vede în faţă stânca şi pe Maren stând pe marginea ei. E îndoită de mijloc şi ţipă, cu gâtul încordat şi venele umflate. Când Ursa se apropie, vomită şi scuipă un firicel de lichid albicios care este purtat de vânt în jos spre mare. Ţipă din nou.

Ursa rămâne în picioare lângă ea şi îi ia mâna ca să o tragă înapoi cu un pas. Deschide şi ea gura mare şi ţipă, şi vocile lor sunt prinse şi rostogolite de acelaşi vânt care a hrănit flăcările, care a înălţat fumul şi a luat cu el ultimele vorbe ale lui Kirsten.

Într-un târziu, Maren se opreşte din ţipat. Se clatină pe picioare şi Ursa o trage departe de marginea stâncii.

— Să mergem, Maren.

Maren se lasă condusă. Satul este pustiu ca un cimitir şi o coloană de fum negricios se învârtejeşte în jur ca un stol

de păsări prinse în furtună. Ursa o duce la a doua locuinţă plutitoare, cu toate că în casa cea mare e mai cald.

O aşază pe un scaun, sparge tăciunii şi aţâţă focul. Simte căldura aspră pe obrazul rece şi îşi fereşte faţa. Maren stă îndoită de mijloc şi Ursa se întoarce la casa cea mare, ia toate păturile pe care le poate cără şi le lasă să cadă pe podea, în locul unde se aflase patul. Scoate din buzunar ultima sămânţă de anason şi i-o oferă lui Maren.

— Hai, vino să te întinzi aici.

Dinţii lui Maren clănţăne. Ursa se apropie de ea.

— Am mirosul ei pe piele, şopteşte Maren. Îl simt.

Aşa şi este: amândouă duhnesc a fum şi încă ceva dulce şi îngreţoşător. Ursa simte izul unsuros ca uleiul pe părul lui Maren, pe propria piele.

— Rămâi aici, spune ea. Maren o trage de mână. Uite, ia asta. Îi dă sămânţa de anason, i-o vâră între buze ca pe un medicament dat unui copil. Mă întorc imediat.

Cada de baie din lemn este grea şi totuşi o târăşte, lăsând dâre lungi pe pământ între cele două case. E nevoită să meargă de patru ori la fântână pentru a aduce suficientă apă. De fiecare dată când revine la a doua locuinţă plutitoare, o găseşte pe Maren nemişcată şi urmărind-o cu o privire de om hăituit. Într-un final, apa din oalele puse la fiert dă în clocot şi în curând din cadă se înalţă aburi. Deschide cufărul din lemn de cireş şi scoate sticluţa cu parfum de liliac. Este atât de mică şi de delicată, încât se teme că o va sparge când îi desface capacul şi o goleşte în cadă.

— Repede, să nu se răcească apa.

E răguşită de la fum şi atâta strigat.

Maren îşi încrucişează mâinile în poală.

— Nu pot.

— Doar nu te sfieşti de mine, zice Ursa zâmbind blând. Ai uitat că am o soră?

— Eu nu îţi sunt soră, răspunde tăios Maren.

— Dar te iubesc ca pe o soră, spune Ursa.

Se apropie şi-şi lasă palmele pe umerii lui Maren. Pe faţa fetei se iveşte o expresie de durere şi mai adâncă şi, în timp ce Ursa îşi trece degetul mare peste antebraţele ei, Maren se înfioară.

Ursa oftează.

— Bine, atunci poate că ar fi mai bine să plec.

— Nu, o opreşte Maren. Doar întoarce-te cu spatele, te rog.

Ursa se întoarce şi aude foşnet de haine când Maren se dezbracă, îi vede cu colţul ochilor mişcările grăbite, apoi urmează clipocitul uşor al unui corp ce se scufundă în apă.

— Gata, spune Maren, şi Ursa se răsuceşte spre ea.

Maren stă încovoiată, cu genunchii la piept, şi şi-a despletit părul întunecat, care îi atârnă acum până în talie şi îi acoperă vertebrele.

— Poftim, zice Ursa întinzându-i săpunul din seu. Maren dă să îl ia. Dacă vrei, te săpunesc eu.

Maren dă din cap şi Ursa se trage aproape şi începe să-i săpunească spinarea slabă, urcând spre ceafă. Maren lasă să-i scape o răsuflare lungă şi îşi apleacă în faţă capul, cu umerii căzuţi. Ursa îi simte mirosul de anason din respiraţie când îi spală părul şi îl clăteşte cu mai multe găleţi cu apă, până ce mirosul de ars dispare, acoperit de cel de liliac.

— Am terminat, zice ea îndreptându-se de spate şi întinzându-i săpunul.

Maren îşi ţine în continuare capul plecat şi şuviţele lungi şi ude îi stau lipite de corpul slab. Cutia toracică încordată

îi iese în afară şi Ursa simte o pornire bruscă de a-şi aşeza palma pe ea pentru a-i simţi respiraţia.

— Maren?

Maren îşi ridică privirea spre ea cu o lentoare infinită. În ochii ei, Ursa vede ceva ce nu a mai văzut niciodată, sau poate nu a luat în seamă. Dorinţă. Braţul Ursei rămâne întins, cu săpunul în mână, şi Maren îşi descrucişează braţele şi întinde mâna, ca pentru a-l lua.

În schimb, prinde încheietura Ursei cu blândeţe, atât de uşor, încât pare că nici nu o face, îşi duce buzele la ea şi o sărută. Se uită în sus la Ursa, care stă nemişcată, rămasă aproape fără suflare. Asta să fi simţit Ursa în toate aceste luni de când au devenit atât de apropiate? Ursa nu a găsit un nume sentimentului pe care îl încearcă acum, nu ştie nici măcar dacă este în stare să găsească. Însă în clipa următoare Maren se mişcă în cadă, se saltă în genunchi.

Corpul ei nu seamănă cu nimic din ceea ce Ursa a văzut până acum, subţire şi cu muşchi vizibili pe braţe şi picioare, cu oasele şoldurilor ascuţite, împungându-i pielea, cu părul dintre picioare şi de la subraţ întunecat la culoare şi sânii mici şi lucind de apă. Ursa simte un soi de junghi în partea de jos a pântecului. Dorinţa de pe chipul lui Maren este atât de intensă, încât ştie că nu o poate refuza. Maren ia amândouă mâinile Ursei şi sărută fiecare încheietură cu atingeri firave, uşoare. Săpunul îi scapă dintre degete.

Ursa se simte captivă, prinsă de încheieturile mâinilor şi de picioare şi de piept, iar Maren îşi coboară faţa tot mai mult, până ce o lasă să se odihnească în palmele Ursei. Gestul o face pe Ursa să se înfioare din tot corpul. Îşi retrage mâinile, le ţine strâns pe lângă ea. Maren rămâne în genunchi, cu capul plecat, ca şi cum s-ar ruga. Umerii ei

slabi se ridică și coboară spasmodic și, în ciuda înălțimii, pare micuță ca un copil.

— Nu-ți fie teamă, rostește Maren dintr-odată, deși Ursei i se pare că ea este mai speriată. Nu am vrut să te înspăimânt.

Privirile li se întâlnesc și Ursa întinde brațul spre ea. Își lasă mâna să coboare, dar nu pe pielea lui Maren, ci deasupra, plutind în aer, peste locul în care se întâlnesc gâtul și umărul. Simte căldura corpului lui Maren. Fata își dă capul pe spate, o prinde de mână și o împinge în sus, spre obraz. Ursa se apropie și rochia i se strânge în jurul picioarelor. Mângâie fața lui Maren în sus și în jos și cealaltă îi imită mișcarea. Ursa întoarce capul și prinde degetul mare al lui Maren cu gura.

Maren răspunde cu un fior care îi cutremură întregul corp și Ursa simte o fierbințeală ce le cuprinde pe amândouă în momentul când Maren iese din cadă. O ridică pe Ursa în picioare, se strecoară în brațele ei și o împinge ușor, până ce aceasta simte în spate marginea tare a mesei.

Maren saltă capul Ursei și nasurile li se ating. Ursa îi adulmecă anasonul în respirație, săpunul și liliacul de pe piele, și încă ceva ce e doar Maren și atât. Geme brusc, imperios, își strecoară piciorul între picioarele lui Maren și își împinge șoldurile în față, cu poalele rochiei foșnind împrejur. Maren îi iese în întâmpinare.

Ursa trage de șireturile rochiei și Maren face un pas în spate. Ursa simte un curent de aer rece venind dinspre locul unde ar trebui să se afle Maren și își descheie șireturile cu degete tremurătoare. Abia dacă apucă să-și lase rochia să cadă, că își unesc din nou corpurile, separate acum doar de lenjeria subțire pe care o poartă.

Se sărută şi, deşi buzele lui Maren sunt aspre, Ursa le simte ca pe singurul lucru bun şi tandru de care a avut parte în ultimele luni. Dorinţa ce răzbate din atingerile lui Maren este îndeajuns ca să o înflăcăreze, şi Ursa îşi lasă mâna să coboare spre mijlocul lui Maren, trăgând-o şi mai aproape. Maren tremură şi Ursa se smulge din îmbrăţişare gâfâind, apoi o conduce în grabă, cu stângăcie, spre păturile aşternute pe jos şi îi saltă corpul peste al ei, lipind-o mai bine de ea.

Maren îşi lasă mâna să alunece mai jos de curbura mijlocului Ursei, de pântecul ei alb, spre părul blond dintre picioare.

Ursa rămâne nemişcată, dintr-odată nesigură pe sine. Maren dă să-şi retragă mâna, dar Ursa o prinde.

— Nu. Însă încet, te rog. Blând.

Da data asta nu-şi mai trimite mintea să zboare în altă parte. De data asta nu e decât ea şi corpul ei şi mâna lui Maren pe el, în el, şi-i vine să plângă la atingerea delicată, dureros de intensă. Nu a ştiut, îşi zice: nu a ştiut până acum că poate fi aşa.

Maren

Capitolul 38

Până la venirea nopții, ceața în care a plutit la atingerile Ursei s-a ridicat, mirosul lui Kirsten este purtat de vânt prin aer și Maren nu poate adormi. Luminile din casa cea mare sunt aprinse și se întreabă dacă împuternicitul Cornet s-a întors acasă, iar gândul la el împreună cu Ursa o face să-și apese palmele peste față până ce vede puncte luminoase dansând.

Își începe plimbarea obișnuită la promontoriu. Noaptea se va micșora din nou și curând se va face mai cald și tot ce părea mort va începe să crească, și Kirsten tot ucisă va fi. Își ține cu încăpățânare capul întors de la movila din care fumul încă se mai înalță strălucitor în întuneric.

Ursa... Încă nu-i vine să creadă că toate s-au întâmplat în realitate. Buzele lor ce se atinseseră, în sfârșit, geamătul din gâtul ei la care Ursa răspunsese cu propriul geamăt. Pielea albă și moale a Ursei, ca interiorul catifelat al unei flori, exact așa cum și-o imaginase. Dacă nu ar fi dorința ce îi pulsează între picioare și dacă rochia galbenă a Ursei nu ar fi acum întinsă în casa ei pe podea, și-ar putea zice că doar a visat.

Lumea a revenit în Vardø și casele sunt pline de sunete. Se gândește la casa goală a lui Kirsten și la renii care rag în

întuneric. E o durere pe care încă nu o poate înfrunta, în interiorul căreia se simte singură.

Trece pe lângă casa mamei și zărește o siluetă luminată din spate, stând pe trepte, cu ușa deschisă.

— Mamă?

Silueta tresare – moțăia. Maren se apropie. Mama ei stă sprijinită de tocul ușii. Maren vede focul înălțându-se în casă și lângă mama ei o sticlă goală din *akewitt*-ul tatei.

— N-ar fi trebuit să-l bei. A fost făcut cu niște ani în urmă.

— Urma să-l bem la nunta ta, spune mama cu o voce joasă și îngroșată.

Își saltă capul și Maren vede că a plâns.

Un junghi puternic de dușmănie o înțeapă.

— Ar trebui să mergi la culcare, mamă.

Se răsucește pe călcâie, pregătită să plece, dar mama ei scoate un vaiet.

— Maren, Erik nu mai este.

— Da, mamă. Și dacă nu ai fi vorbit-o de rău pe Diinna, poate că nu ar fi fost nevoită să plece.

— Nu. Erik e mort. La fel și tatăl tău. Și... vocea mamei se frânge. Își duce o mână la cap. Și vei muri și tu.

Respirația lui Maren se oprește în gât.

— Ești beată.

— E adevărat, fata mea. O nouă criză de plâns o zgâlțâie. Numele tău... a fost rostit.

Casa lor e ca o corabie în beznă: scândurile podelei se leagănă sub picioarele lui Maren. „Balena", își zice ea. „Balena s-a întors." Își arcuiește spinarea mare pe sub podea, pregătită să o spargă, să o înșface și s-o înghită pe ea.

— Kirsten? întreabă șoptit Maren. Kirsten e cea care mi-a rostit numele?

Mama clatină din cap.

— Doamna Olufsdatter. Toril şi Edne mi-au spus. Doamna Olufsdatter ţi-a rostit numele chiar înainte de a fi dusă la rug. A zis că ai fost cu Kirsten la muntele acela.

— Care munte?

— Muntele cel jos. Muntele vrăjitoarelor.

— Muntele cel jos, sâsâie Maren. Muntele de pe care Erik aducea iarba neagră, muntele pe care te plimbai cu tata? Crezi că e muntele vrăjitoarelor?

— Nu. Da. Cuvintele ies poticnit din gura mamei, din nas îi curg muci. Kirsten a mărturisit. Doamna Olufsdatter a mărturisit şi ea.

— Chiar mă crezi vrăjitoare, mamă? Maren se simte ciudat de calmă. Chiar crezi că eu i-am înecat pe Erik, pe tata şi pe toţi ceilalţi bieţi bărbaţi?

Mama scoate un urlet, un sunet atât de aspru şi de puternic, încât Maren simte cum îi despică propriul gâtlej.

— Nu am ştiut. Noi nu am ştiut, şi acum vedem ce am făcut. Îşi prinde capul în mâini şi vorbeşte cu voce înăbuşită. Au ars, Maren. Pielea li s-a topit. Şi mirosul. Doamne Dumnezeule! Îşi înfăşoară braţele în jurul corpului. Începe să se legene. Dumnezeu să aibă milă de noi! Noi am început-o şi acum nu ştim cum să îi punem capăt.

Maren s-a săturat s-o asculte. O ia la goană. Mama strigă în urma ei:

— Maren, fata mea, dragostea mea. Îmi pare rău!

Nu, nu îi va aştepta să vină după ea. Are banii primiţi de la Ursa atunci când a muncit în a doua casă plutitoare şi poate lua aceeaşi barcă pe care a folosit-o şi Diinna, poate merge la muntele cel jos sau într-unul dintre oraşele de care a auzit sau într-un loc unde sunt atât de mulţi oameni, încât se poate pierde printre ei.

Dar Ursa... Cum să o poată părăsi după ce au petrecut atâta timp împreună? Nu-i poate cere să fugă cu ea. Respiră greu, gândurile o duc înapoi la a doua casă plutitoare, şi se grăbeşte să intre, trântind uşa în urma ei.

— Maren? aude ea glasul Ursei.

O vede aşezată la masă, îmbrăcată într-o cămaşă de noapte subţire de bumbac, iar lângă foc stă în picioare Absalom Cornet, ţinând între degetele încleştate rochia galbenă a Ursei.

Ursa

Capitolul 39

Maren a căzut în capcana lui, la fel ca Ursa.

Absalom s-a întors târziu din Vardøhus mirosind a *akewitt* şi a fum de carne arsă şi a fost prea mult pentru Ursa să-i simtă mâinile pe ea, când atingerea lui Maren încă era impregnată în pielea ei. L-a împins şi el a rămas preţ de o clipă nemişcat, privind-o în întunericul casei lor furate, iar Ursa abia a îndrăznit să respire.

— De ce nu vrei să te culci cu mine, Ursula?

Ea nu-i poate oferi niciun răspuns care să o ţină în siguranţă.

— Mă iubeşti?

E mai beat decât şi-a închipuit, judecând după mirosul pe care îl degajă. Se clatină pe picioare.

— Da.

Absalom îngenunchează şi se apleacă în faţă, până ce îşi lasă capul în poala ei. Ursa îşi ridică mâinile ca să nu îi atingă capul, ca să nu-i simtă pielea pe pielea ei. Spatele lui lat se ridică şi coboară, şi ea se roagă ca Absalom să adoarmă şi să nu mai ţină minte nimic din cele ce se întâmplă acum. Însă el se ridică şi-şi netezeşte haina ce duhneşte.

— Am nişte treburi de rezolvat şi trebuie să plec, dar la întoarcere mă aştept să te găsesc în toane mai bune.

Ursa trage cu urechea şi inima îi bubuie în piept. Nu îi aude paşii dispărând. Îl aude călcând greu pe scândurile casei plutitoare, casa lui Maren. Aleargă la fereastră, la timp ca să îl vadă cum deschide uşa şi dispare înăuntru.

Nu se poate să ştie de ele. E imposibil, dar panica o face să iasă în goană după el pe uşa neîncuiată, îmbrăcată în cămaşa de noapte. Maren nu e în casă, dar soţul ei stă în picioare lângă masă şi se holbează la focul din vatră.

— Ce faci aici, Absalom?

— Ce faci *tu*? zice el întorcându-se cu faţa spre ea pentru a o măsura din cap până în picioare. Nu eşti îmbrăcată cuviincios.

Ursa îşi duce mâinile la piept, şi-l acoperă cu palmele.

— Iartă-mă, dar de ce eşti aici? Nu vrei mai bine să ne întoarcem acasă?

— Am treabă aici.

Frica se înalţă fierbinte în ea.

— Eşti beat.

— Nu atât de beat, bolboroseşte Absalom. Dacă ai fi venit cu mine la masă, ai fi ştiut cât am băut.

— Îmi pare rău că nu te-am însoţit. Acum, te rog, hai să ne întoarcem acasă şi să ne culcăm.

Îşi întinde braţul spre el, dar Absalom nu se clinteşte din loc.

— Sunt aici ca să îţi arestez prietena, Ursula. Ştiu că ţii la ea şi am vrut să te cruţ.

— Pe cine vrei să arestezi? Pe Maren? Camera se învârte cu ea, de parcă ea ar fi cea plină de spirite. A fost acuzată?

— De vrăjitoarea Olufsdatter însăşi. A fost ultima ei mărturisire. Dar ia spune-mi, nevastă, ce caută rochia ta de nuntă pe podea?

— Am adus-o la Maren ca să o spele, răspunde Ursa. Mâna începe să-i tremure și o ascunde la spate. Vezi, cada e deja plină.

Ochii lui Absalom fug spre cada încă plină pe jumătate cu apă cenușie. Mirosul de liliac a dispărut, acoperit de cel oribil de pe hainele lui.

— Și de ce ai venit după mine aici, nevastă?

— O soție n-ar trebui să vadă de ce soțul ei merge noaptea în casa unei alte femei?

— Vrei să mă faci să cred că ești geloasă? Dinții lui Absalom lucesc în lumina slabă a focului. Pentru că nu am crezut-o niciodată și nu o cred nici acum.

— Nu mai poți aștepta cu arestarea? Hai să mergem în pat.

— Stai jos, Ursula. Vreau să-mi spui adevărul.

— Dar ți l-am spus deja.

— Stai jos, zice el luând rochia plină de praf de pe podea. Acum.

Nu au de așteptat mult, deși Ursei i se pare că minutele se întind la nesfârșit. Se roagă în gând ca Maren să nu se întoarcă. Soțul ei stă cu ochii pe ea și pe ușă. Maren intră grăbită și Ursa încearcă să o prevină, însă e prea târziu.

— Bună seara, domnișoară Magnusdatter, rostește Absalom pe un ton calm. Ia loc, te rog.

Maren nu se mișcă.

— Împuternicitule Cornet...

El traversează încăperea în trei pași mari și-i trage un scaun. Genunchii lui Maren par să cedeze. Ursa îi simte privirea asupra ei, dar nu îndrăznește să i-o întoarcă. Absalom se uită în jos spre Maren, direct pe deasupra și dincolo de corpul ei, de parcă Maren ar sta așezată în boxa acuzaților.

Pare mică alături de el, o lumânare pâlpâitoare într-un întuneric copleşitor.

— Ce caută rochia soţiei mele pe podeaua din casa ta, domnişoară Magnusdatter?

— Mi-a adus-o ca să o curăţ.

— Şi atunci de ce este pe podea şi doar puţin udă?

— A alunecat probabil de pe scaun. Spălam alte lucruri.

— Unde sunt aceste lucruri?

Maren ezită şi mâinile mari ale lui Absalom o prind de gât.

Ursa sare în picioare, împinge scaunul în spate şi îl dărâmă la podea.

— Absalom, nu!

— I-ai făcut vrăji soţiei mele, nu-i aşa? Saliva îi zboară din gură şi ochii îi sticlesc sălbatic. Maren scoate mici sunete înăbuşite, ca o pasăre pe moarte. El o ridică de pe scaun şi o târăşte, îndepărtând-o de Ursa. Răspunde-mi!

— Absalom, nu poate să vorbească!

Faţa lui Maren se învineţeşte şi picioarele i se zbat în căutarea podelei. Ursa încearcă să descleştească degetele lui Absalom de pe ea, dar se simte ca şi cum ar înota încet şi zadarnic prin noroi. Absalom o lasă pe Maren să cadă şi îşi plesneşte nevasta cu sete peste obraz. Ursa simte cum îi vâjâie capul.

— Răspunde-mi, arată el acuzator cu degetul spre Maren, căzută la podea. Răspunde-mi.

Dar Maren nu apucă nici măcar să-şi recapete suflul, căci Absalom se repede din nou la ea. O trage şi o saltă în cadă şi, printre lacrimi, Ursa îl vede cum îndoaie corpul lui Maren şi îi împinge capul în apă. Picioarele lui Maren se zbat afară şi Ursa se târăşte spre ei şi încearcă din nou să descleştească

degetele lui Absalom, însă el o strânge pe Maren în tăcere acum, cu o expresie fioroasă întipărită pe față, uitându-se între timp la bulele care învolburează apa.

— O s-o omori!

Mintea Ursei e plină de apă. Ia scaunul răsturnat de pe jos și îl lovește cu el pe spinare, dar scaunul abia dacă îl atinge înainte de a se face fărâme. Absalom mârâie și Ursa se gândește să iasă din casă țipând și cerând ajutor vecinelor. Dar ce fel de vecine are? Nimeni nu i-ar lua ei partea împotriva soțului.

— Te rog, Absalom, strigă ea, trăgându-l de umăr cu toată puterea. Doar n-ai de gând s-o omori.

Absalom slăbește strânsoarea și o plesnește din nou peste față pe Ursa, care se lovește cu capul de raftul de lângă vatră. Maren se saltă din cadă tușind și vărsând, și Absalom se răsucește spre locul unde Ursa a căzut ghemuită pe jos, amețită de impact.

— Ursula, zice el pe un ton uluit, îndreptându-se de spate și gâfâind. Ești bine, Ursula?

Ursa se uită incredulă la el; ochii îi înoată în lacrimi. Absalom întinde brațul spre ea și pe fața lui ea citește tandrețe și confuzie. Ursa se ferește, dă să o salte pe Maren de pe podea, unde zace prăbușită. Absalom o oprește prinzând-o cu un gest sigur din încheietură și o forțează să-și ridice privirea spre el. Ceva calm și întunecat se așterne pe fața lui, este acea privire pe care o are atunci când o ține în pat și se împinge înăuntrul ei. O dă deoparte de el și Maren, îmbrâncind-o în raft, apoi o înșfacă pe Maren de păr și-și răsucește degetele în el până ce fata geme, cu respirația înecată de apă.

— Mărturiseşti? zice Absalom. Mărturiseşti că i-ai făcut vrăji soţiei mele, că ai abătut furtuna împreună cu Kirsten Sørensdatter?

— Nu, icneşte Maren. Nu.

De data asta, când Absalom o vâră complet în apa cenuşie, Ursa ştie că totul e pierdut. Mâna ei se întinde spre raft şi apucă un obiect neted şi rece. Îl ridică şi, tremurând de efort, îl prăvăleşte asupra capului lui Absalom.

Făcăleţul îl loveşte în creştet. Se aude un zgomot ca de coajă de ou spartă, şi Absalom îi dă drumul din strânsoare lui Maren. Genunchii îi cedează. Ursa e doar vag conştientă că Maren se târăşte în patru labe în timp ce coboară din nou făcăleţul peste capul lui Absalom, şi sunetul este acum mai jilav şi mai puţin precis, şi părul lui negru se umezeşte, iar corpul i se prăbuşeşte înainte, în cadă. Ursa ridică iar făcăleţul, însă Maren o prinde de gleznă.

— Nu.

Gura lui Absalom a alunecat sub nivelul apei, care a început să se înroşească de la sângele lui. Partea din spate a capului i-a crăpat şi Ursa vede interiorul alb şi rozaliu. Mâna stângă îi tremură, îi flutură, încearcă să atingă ceva.

Ursa o trage pe Maren de lângă cadă, se târăsc amândouă spre păturile pe care au stat întinse, cu corpurile goale şi fierbinţi, cu numai câteva ore în urmă. Dinţii Ursei încep să clănţăne şi Maren o leagănă, o strânge lângă corpul ei slab şi o sărută pe creştet, cu toate că ea este cea care a fost pe jumătate înecată.

— Dă-i drumul, Ursa.

Ursa lasă din mână făcăleţul, care cade cu un bufnet şi se rostogoleşte pe podea. Din locul unde se află, nu poate vedea decât spinarea lui Absalom. A rămas nemişcată.

— Dă-mi drumul și mie.

Ursa slăbește strânsoarea și Maren se târăște în față, spre cealaltă latură a căzii.

— E...?

— Da.

— O, Doamne. O, Doamne. N-am vrut să-l omor. Sună neconvingător până și în urechile ei, cu toate că știe că nu asta a intenționat să facă, nu tocmai, în orice caz. N-a vrut decât să-l oprească. A trebuit să-l oprească. Ce o să mă fac?

Maren nu răspunde. Tușește și scuipă apă, pe urmă se ridică nesigură pe picioare și merge împleticit până la masă. Ursa își prinde genunchii cu brațele. Și-l imaginează pe Absalom săltându-se în orice clipă din cadă și înșfăcându-le. Sunetul craniului spart îi reverberează în ureche, îl aude iar și iar, la fel și zgomotul umed atunci când îl lovise a doua oară, la fel și bolboroseala din repirația lui atunci când căzuse cu capul înainte în cadă și înghițise apă. Închide ochii, își îmbrățișează picioarele. Stă rezemată cu șira spinării de partea tare a peretelui și-și amintește de Agnete și de felul cum dormeau lipite una de cealaltă.

Maren se răsucește spre ea. Fața ei este cumva diferită acum, mai calmă. Ursa întinde mâna spre ea și Maren se apropie, însă este ceva rigid în îmbrățișarea ei, din care se retrage rapid. Ursa se șterge pe față – se mânjește pe mână cu sângele de pe obraji.

— Ai încredere în mine? rupe Maren tăcerea apăsătoare.

Ursa își ridică privirea spre chipul ei ascuțit.

— Da.

— Du-te acasă și culcă-te.

Ursa se târăște în spate.

— Du-te şi culcă-te, repetă Maren în timp ce-i prinde faţa între palme, aşa cum a făcut şi când s-au sărutat.

— Dar ce facem cu trupul? Nu am putea să îl ascundem sub scândurile din podea?

— Nu.

— Atunci să-l aruncăm în mare, la fel ca pietrele runice ale lui Kirsten?

— Dacă suntem văzute? Nu e uşor de făcut. Ursa caută înnebunită un alt răspuns, dar Maren insistă. Şi când se va descoperi că împuternicitul a dispărut, vor fi puse multe întrebări.

— Şi atunci?

Ursa îşi simte mintea în ceaţă, plină de sânge şi de sunet de oase sparte.

Expresia de pe faţa lui Maren este atât de tristă, încât o durere străpunge pieptul Ursei.

— Eu o să plec, Ursa.

— Să pleci?

— Da, la fel ca Diinna. Îi vor găsi trupul şi vor crede că eu l-am omorât.

— Dar te vor ucide.

— Numele meu a fost rostit.

Durerea din pieptul Ursei se umflă. Uitase motivul vizitei lui Absalom la cea de-a doua casă plutitoare.

— Minciuni. Numai minciuni!

— Adevărul nu a salvat-o pe Kirsten. Pleoapele străvezii ale lui Maren se zbat şi ea închide ochii, iar Ursei îi vine să-şi apese buzele pe ei. Nu pot rămâne aici. Dar tu, Ursa, trebuie să pleci acum, înainte să te vadă careva.

— Vin cu tine, zice Ursa încercând să o prindă de mână.

Maren o priveşte drept în ochi.

— Nu vreau să vii cu mine.

Ursa ar putea să jure că inima i-a stat în loc pentru o clipă.

— Vreau să te duci la culcare şi mâine dimineaţă să anunţi că soţul tău a dispărut. Vreau să susţii că n-ai văzut nimic, n-ai auzit nimic. Chiar dacă va dura câteva zile până ce îl vor găsi. Şi pe urmă vreau să te întorci la Bergen, la tatăl tău. În port e vasul care te-a adus. Şi tot el te poate duce înapoi.

Ursa e conştientă că Maren are dreptate. După ce cadavrul lui Absalom va fi descoperit, nu va mai rămâne nimic care să o ţină legată de Vardø. I se va permite să se întoarcă acasă şi căpitanul Leifsson va avea grijă de ea pe parcursul călătoriei. Dar ceva s-a schimbat, şi ea încearcă să exprime în cuvinte ce anume.

— Fără tine nu am nimic acolo.

— Dar o ai pe sora ta. Nu vrei să o revezi?

Ursa nu poate să răspundă nu. Ani în şir lumea ei fusese redusă la Agnete, numai că totul se schimbase când Maren îi sărutase încheietura mâinii. Ursa nu visase niciodată la aşa ceva până în clipa când se întâmplase, însă acum i se pare imposibil să trăiască fără Maren. E ca şi cum ai şti că toată bucuria ta de a trăi e legată de existenţa altcuiva şi totuşi să te desparţi de acea persoană pentru a-ţi petrece restul vieţii în întuneric. Alungă gândul închizând ochii şi simte privirea lui Maren, cenuşie ca marea, aţintită asupra sa. O înfruntă şi caută în ea dorinţa care le-a adus într-un mod atât de neaşteptat împreună.

— O să vin cu tine.

— Ar fi mai uşor, spune Maren cu o răceală vădită în glas acum. Dacă nu ai veni.

Ursa o sărută cu disperare, şi Maren nu răspunde îmbrăţişării.

— Maren, te rog.

— Du-te, Ursa. Grăbeşte-te, noaptea e pe sfârşite. Arde-ţi cămaşa de noapte, spală-te pe faţă.

— Te iubesc, rosteşte Ursa, iar adevărul se aprinde brusc, ca un chibrit, luminos şi dureros. Nu poţi să-mi spui şi tu că mă iubeşti? Pentru că eu te iubesc.

— Nu, nu pot să-ţi spun, zice Maren.

Se ridică în picioare şi o saltă pe Ursa de pe podea. Şi o trimite plângând în noapte.

Maren

Capitolul 40

Nu are timp de plâns. Zorii vor veni în curând. Maren o aşteaptă pe Ursa să plece şi să închidă uşa de la casa doamnei Olufsdatter în urma ei. Îi este mai uşor aşa.

Aruncă o privire spre trupul mort al împuternicitului, din al cărui cap lichidul încă se prelinge. Făcăleţul pătat de sânge e la picioarele ei şi îl ridică împreună cu rochia galbenă a Ursei. Nu trebuie să lase nicio urmă, nimic care să simplifice lucrurile. Atunci când Ursa ridicase mâna pentru a lovi din nou, Maren simţise că propria ei mână zbura în jos, că propriile ei degete se încleştaseră în jurul pietrei netede. Fusese ca şi cum ele două acţionaseră împreună, ca un tot, aşa cum o făcuseră cu numai câteva ore în urmă în pat.

Închide uşa celei de-a doua case plutitoare, nu ia cu ea decât banii şi ultima sămânţă de anason. O suge în timp ce se îndreaptă nu spre port, ci către promontoriu. Promontoriul ei şi al Ursei, al ei şi al lui Erik. Rochia galbenă a păstrat mirosul rugului pe care au fost arse Kirsten şi doamna Olufsdatter şi ea îl trage în piept. Ştie mirosul, dinainte de azi. Îl ştie din visele cu balena, care a venit la ea în noaptea de dinaintea furtunii.

Îşi aminteşte cum a stat culcată peste monstru în timp ce era măcelărit. Îşi aminteşte cum i-a mirosit untura arzând

în lămpi înainte ca trupul să-şi înceteze mişcările. Acum visul i se pare un avertisment. Nu se va lăsa prinsă. A decis asta în clipa când mama i-a spus că numele ei fusese rostit. Nu se va lăsa arsă, nu va trăi suficient de mult cât să-şi miroasă propriul corp cuprins de flăcări.

Merge pe cărarea familiară, acum pustie, dintre case. Ştie că se numără printre puţinii oameni care nu preferă ziua polară, dar nu se simte niciodată în largul ei în acea jumătate de lumină. Îi aminteşte de furtună, de fulger, de corpurile verzui ale bărbaţilor înecaţi. Aici, în beznă, se simte în siguranţă.

Casa mamei e slab luminată şi tăcută. Se roagă ca numele mamei să nu fie rostit de gurile unor femei puse sub acuzare, se roagă pentru toate femeile din sat – pentru Edne, şi Gerda, chiar şi pentru Toril şi Sigfrid. Prea multă moarte a fost în jur. Totul va înceta odată cu ea. Aşa trebuie.

Îşi ţine capul aplecat şi nu se uită înainte, doar în jos, spre pământul care îşi schimbă forma pe măsură ce înaintează, şi urmăreşte vântul care se înteţeşte, semn că a ajuns în locul unde se termină insula. Marea izbeşte stâncile zimţate şi ea îi poate simţi mirosul, amestecat acum cu cel al sămânţei de anason, care înlătură amărăciunea apei murdare în care a scufundat-o împuternicitul. Aici, unde curentul e purtat spre cele mai nordice locuri, unde Ursa i-a povestit că există o stâncă neagră care înghite tot ce se abate către ea, Maren se roagă chiar şi pentru Absalom.

Aşază jos făcăleţul şi se îmbracă în rochia galbenă a Ursei, cea pe care o purtase în ziua când o văzuse pentru întâia oară, cea în care o atinsese pentru întâia oară, în care o sărutase pentru întâia oară şi ştiuse că Ursa îi aparţinea tot atât pe cât îi aparţinea Maren ei. Rochia îi este largă chiar şi peste haine, şi când îşi plimbase degetele peste pântecul

Ursei, peste sânii ei, simţise şi ştiuse de ce şireturile trebuiseră lărgite, şi lărgite din nou. Simţise că pielea se întărise pentru a face loc. Pruncul o va proteja pe Ursa. Încă unul dintre motivele pentru care nu a vrut să o ia cu ea, pentru care nu şi-a putut imagina alt final decât acesta.

Aruncă făcăleţul în mare. Un singur pas şi ar putea să-l urmeze. Ea n-ar pluti, ca biata Kirsten. S-ar scufunda până la fund, exact ca în visul ei. Stâncile ascuţite care îi prinseseră pe bărbaţi ca într-o undiţă ar străpunge-o şi, dacă stâncile nu ar opri-o, marea ar purta-o cu ea până la capătul lumii. A crezut dintotdeauna că tot ce este, tot ce a fost, pentru ei toţi, se găseşte în acest loc.

Însă acum amintirile o duc mai departe de balenă, mai departe de înec, spre momentul deşteptării de la finele visului. Simte aerul rece în gâtlej. Banii atârnă grei în buzunar. Priveşte în faţă, spre locul unde se întrezăreşte muntele cel jos. Păşeşte înainte şi se gândeşte la Ursa, prima şi totodată singura care a cunoscut-o. Şi asta îi este de ajuns.

Nota autoarei

În data de 24 decembrie 1617, în imediata apropiere a ţărmului insulei Vardø, cel mai nordic punct din Norvegia, o furtună s-a stârnit pe neaşteptate, „ca lăsată să scape dintr-un sac". „Marea şi cerul au devenit una" şi patruzeci de bărbaţi au murit înecaţi. În acest loc îndepărtat şi atât de slab populat, evenimentul a fost catastrofal.

Danemarca-Norvegia, aşa cum se numea ţara la acel moment, traversa o perioadă de mari transformări. Regele Christian al IV-lea, aflat aproape de jumătatea domniei sale de cincizeci şi nouă de ani, încerca să-şi pună amprenta asupra lumii cu tot mai multă disperare. Repurtase câteva victorii neconcludente la hotare, însă atenţia i s-a îndreptat mai mult spre interiorul ţării. Fiind un luteran cu convingeri religioase ferme, a vrut să-şi consolideze mai mult Biserica şi să înlăture odată pentru totdeauna influenţa sami din zonele cele mai nordice ale ţării, şi în special din Finnmark, un teritoriu vast şi în mare parte neguvernat.

Populaţia indigenă, pentru care invocarea vântului şi vorbitul cu spiritele constituiau practici vechi şi obişnuite, a refuzat în majoritate să se supună reformelor bisericii luterane, şi regele Christian a promulgat legi din ce în ce mai

aspre, care au dus în cele din urmă la persecuții și masacre. Scopul lui era crearea unei societăți unificate prin acceptarea viziunii sale asupra lumii, așa cum era ea întruchipată în învățăturile bisericii luterane.

Pentru aceasta a apelat cu precădere la regele Scoției, Iacob al VI-lea, care își publicase recent tratatul despre vrăjitorie, *Daemonologie*, în care descrisese în amănunt modul prin care vrăjitorii trebuiau „găsiți, dovediți și executați", declanșând astfel un val de procese atât pe continent, cât și în insule. A fost perioada când isteria și fanatismul religios au ajuns la apogeu. Inspirându-se din tratatul lui Iacob, regele Christian i-a preluat în mare parte ideile și a introdus legile împotriva vrăjitoriei în țara sa în 1618.

Regele Christian legase prietenie cu un scoțian de rang înalt, pe nume John Cunningham, care servise mai mulți ani în flota daneză și alungase piratii din Spitsbergen. Când regele a decis să intervină ferm pentru a supune Finnmark, căpitanul Cunningham a fost cel chemat și instalat la Vardøhus.

A urmat o epocă îndelungată de brutalitate fără precedent. Cu toate că aceasta nu era singura misiune cu care fusese însărcinat în Finnsmark, *Lensmann*-ul Cunningham, sau Køning, cum a ajuns să i se spună, a supervizat personal nu mai puțin de cincizeci și două de procese, soldate cu moartea a nouăzeci și unu de oameni: paisprezece bărbați și șaptezeci și șapte de femei. Cunningham a mers chiar mai departe decât plănuise regele: toți bărbații condamnați au fost sami, în timp ce femeile erau norvegiene. Într-o regiune care se confruntase anterior doar cu o mână de cazuri, numai două finalizate prin execuții, această schimbare a fost una izbitoare și cât se poate de grăitoare.

Nelegiuirile de care s-ar fi făcut vinovați cei nouăzeci și unu au fost diverse, de la cele mai mărunte – certuri legate

de stelajele pentru uscarea peştelui, mici blasfemii –, până la cele mai grave. În cadrul primului proces major, desfăşurat în 1621, au fost puse sub acuzare, printre altele, opt femei făcute răspunzătoare de furtuna din 1617, devenită legendară chiar şi în rândurile celor care nu o văzuseră.

Panica instalată ca urmare a condamnărilor a urmat tiparul acestui tip de evenimente petrecute în întreaga lume în secolul al XVII-lea şi ulterior. În memoria celor executaţi, o instalaţie monumentală realizată de Peter Zumthor şi Louise Bourgeois a fost ridicată pe insula Vardø, şi ea a fost elementul declanşator al scrierii acestui roman. Întâmplările descrise în carte au fost documentate de cercetători precum Dr. Liv Helene Willumsen. Studiile sale minuţioase, precum şi sprijinul pe care mi l-a acordat cu generozitate, au fost de nepreţuit şi au asigurat un fundament istoric solid pentru ceea ce este totuşi o carte de ficţiune, în care interesul meu nu s-a îndreptat spre procesele propriu-zise, ci spre condiţiile care fac astfel de lucruri posibile. Povestea aceasta este despre oameni şi vieţile lor, înainte ca modul în care au murit şi motivul care a dus la moartea lor să ajungă să-i definească.

Kiran Millwood Hargrave